

Euroopan unionin virallinen lehti

L 362

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

55. vuosikerta
31. joulukuuta 2012

Sisältö

II Muut kuin lainsäätämisyksessä hyväksyttävät säädökset

ASETUKSET

- ★ **Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1268/2012, annettu 29 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä** 1

Hinta: 7 EUR

FI

Säädökset, joiden otsikot on painettu laihalla kirjasintyyppillä, ovat maatalouspolitiikan alaan kuuluvia juoksevien asioiden hoitoon liittyviä säädöksiä, joiden voimassaoloaika on yleensä rajoitettu.

Kaikkien muiden säädösten otsikot on painettu lihavalla kirjasintyyppillä ja merkitty tähdellä.

Tämä julkaisu on vuoden 2012 osalta L-sarjan viimeinen.

II

(Muut kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) N:o 1268/2012,

annettu 29 päivänä lokakuuta 2012,

unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta 25 päivänä lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ⁽¹⁾ 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 145, 146, 148, 151, 154, 156, 157, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 190, 191, 192, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 208 ja 209 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annettuun neuvoston asetukseen N:o 1605/2002 ⁽²⁾ on tehty huomattavia muutoksia asetuksella (EU, Euratom) N:o 966/2012, jäljempänä 'varainhoitoasetus'. Sen vuoksi Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annettu komission asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002 ⁽³⁾ olisi yhdenmukaistettava varainhoitoasetuksen kanssa. Selvyyden vuoksi asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002 on syytä korvata uudella asetuksella.

(2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimuksen', 290 artiklan mukaan lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävässä säädöksessä voidaan siirtää komissiolle valta antaa muita kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäviä säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytyyn säädöksen tiettyjä, muita kuin sen keskeisiä osia. Sen vuoksi joitakin asetukseen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 sisältyviä säännöksiä on otettu varainhoitoasetukseen eikä niitä siis pitäisi sisällyttää tähän asetukseen.

(3) Ehdotuksen valmistelujen yhteydessä komissio on toteuttanut asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja huolehtinut siitä, että tarvittavat asiakirjat on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.

(4) Budjettiperiaatteiden ja erityisesti yhtenäisyysperiaatteen osalta ennakkomaksuista kertyviin korkotuottoihin ja niiden perimiseen sovellettavien sääntöjen yksinkertaistaminen, erityisesti luopuminen sen edellyttämisestä, että avustuksen saajat kerryttävät tällaista korkoa, merkitsee sitä, että säännökset korkotuoton perimisen laajuudesta ja edellytyksistä ovat vanhentuneet. Siltä osin kuin tätä vaatimusta sovellettaisiin edelleen yhteisöihin, joille talousarvion toteuttamistehtäviä on siirretty, näiden yhteisöjen kanssa tehtyihin valtuutus sopimuksiin olisi sisällytettävä säännöt kertyneen korkotuoton yksilöinnistä, käytöstä ja kirjanpidosta. Silloin kun ennakkomaksuista kertyneet korkotuotot on maksettava unionille tällaisten sopimusten perusteella, ne olisi otettava talousarvioon käytötarkoitukseensa sidottuina tuloina.

(5) Vuotuisperiaatteen osalta olisi selkeytettävä varainhoitovuoden määrärahojen käsitettä sekä sitoumusten edellyttämiä alustavia muodollisuuksia; jos nämä muodollisuudet saadaan päätökseen 31 päivään joulukuuta mennessä, maksusitoumusmäärärahat on mahdollista siirtää seuraavalle vuodelle.

⁽¹⁾ EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1.⁽²⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.⁽³⁾ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1.

- (6) Laskentayksikön periaatteen osalta olisi säädettävä tarkemmin, mitä kurssveja on käytettävä kassanhallinnan ja kirjanpidon tarpeisiin toteutettaessa euron ja muiden valuuttojen välisiä muuntotoimenpiteitä. Lisäksi olisi edelleen lisättävä tällaisten muuntotoimenpiteiden tuloksia koskevan kirjanpidon avoimuutta. Euron käyttöönoton tuloksena olisi poistettava komission velvollisuus antaa jäsenvaltioille tietoja eri valuuttojen välillä tekemistään siirroista.
- (7) Yleiskatteisuusperiaatteeseen tehtävien poikkeuksien osalta olisi tärkeää täsmentää toisaalta, miten käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja ja erityisesti tiettyihin unionin ohjelmiin osoitettuja jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden rahoitusosuuksia on käsiteltävä talousarviossa, ja toisaalta, mitä rajoituksia asetetaan menojen ja tulojen välisille vähennyksille. Nykykäytännön huomioon ottaen on oikeusvarmuuden vuoksi tarpeen selvittää erityisesti, että käyttötarkoitukseensa sidotut tulot aiheuttavat maksusitoumus- ja maksumäärärahoja pääsääntöisesti ilman eri toimenpiteitä heti, kun toimielin on vastaanottanut tulon. Lisäksi on tarpeen yksilöidä ne tapaukset, joissa käyttötarkoitukseensa sidotut tulot voidaan asettaa käyttöön jo ennen kuin toimielin on tosiasiallisesti vastaanottanut tulon.
- (8) Erittelyperiaatteen osalta olisi määriteltävä tarkkaan, miten määrärahoista lasketaan se prosenttiosuus, jonka toimielimet voivat siirtää itsenäisesti. Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi saatava asiasta tieto niille toimitettavien määrärahasiirtoesitysten yksityiskohtaisissa perusteluissa.
- (9) Moitteettoman varainhoidon periaatteen osalta olisi täsmennettävä ohjelmien ja toimintojen ennako-, väli- ja jälkiarviointien tavoitteet ja se, kuinka usein arviointeja on vähintään suoritettava, sekä tiedot, jotka lainsäädäntöesitykseen liitettävässä rahoitus selvityksessä on esitettävä.
- (10) Avoimuusperiaatteen osalta tietojen julkistaminen asianomaisten saajien nimistä ja näiden saamien avustusten tarkoista määristä lisää näiden varojen käyttöä koskevaa avoimuutta. Tällaisilla kansalaisten saataville annetuilla tiedoilla parannetaan näiden varojen käytön julkista valvontaa ja myötävaikutetaan julkisten varojen optimaaliseen käyttöön. Toisaalta tällaisessa julkistamisessa on noudatettava tietosuojasääntöjä, jos saajat ovat luonnollisia henkilöitä. Siksi henkilötietoja olisi julkistettava ainoastaan silloin, kun se on tarpeen ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään.
- (11) Tiedot unionin varojen käytöstä olisi julkaistava toimielinten internetsivustolla, ja niissä olisi mainittava ainakin saajan nimi ja sijainti sekä varojen määrä ja käyttötarkoitus. Tietoja julkaistaessa olisi otettava huomioon varainhoitoasetuksen 35 artiklan 3 kohdassa säädetyt perusteet, erityisesti myönnettyjen varojen tyyppi ja merkitys.
- (12) Unionin varojen saajien nimi ja sijainti olisi julkaistava, kun on kyse palkinnoista, avustuksista tai hankintasopimuksista, jotka myönnetään julkisen tarjouskilpailun avaamisen jälkeen ja erityisesti suunnittelukilpailun, ehdotuspyynnön ja tarjouspyynnön yhteydessä, noudattaen SEUT-sopimuksessa määrättyjä periaatteita, erityisesti avoimuuden, oikeasuhteisuuden, tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita. Lisäksi julkaisemisella olisi edistettävä hylättyjen osallistujien mahdollisuuksia valvoa julkisia valintamenettelyjä.
- (13) Luonnollisia henkilöitä koskevia henkilötietoja ei saisi pitää julkisina kauemmin kuin saaja käyttää hänelle myönnettyjä varoja, joten tiedot olisi poistettava kahden vuoden kuluttua. Samalla tavalla olisi poistettava sellaisia oikeushenkilöitä koskevat henkilötiedot, joiden virallisessa nimessä yksilöidään yksi tai useampi luonnollinen henkilö.
- (14) Useimmissa tämän asetuksen kattamissa tapauksissa julkaiseminen koskee oikeushenkilöitä.
- (15) Silloin kun on kyse luonnollisista henkilöistä, julkaisemisessa olisi noudatettava suhteellisuusperiaatetta ottaen huomioon myönnettyjen varojen määrä ja tarve valvoa varojen käytön asianmukaisuutta. Luonnollisia henkilöitä koskevien tietojen julkaiseminen NUTS 2 -alueen tasolla on yhdenmukaista saajien nimien julkaisemistavoitteen kanssa, varmistaa erikokoisten jäsenvaltioiden tasapuolisen kohtelun ja kunnioittaa saajan oikeutta yksityisyyden ja erityisesti henkilötietojen suojaan.
- (16) Apurahoja ja tukea eniten tarvitseville henkilöille maksettua muuta suoraa tukea koskevia tietoja ei pitäisi julkaiseta.

- (17) Saajien tasapuolisen kohtelun periaatteen noudattamiseksi olisi huolehdittava myös luonnollisia henkilöitä koskevien tietojen julkaisemisesta sen vaatimuksen mukaisesti, että jäsenvaltioiden on tiedotettava laajasti hankinnoista, joiden arvo ylittää julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemennettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/18/EY⁽¹⁾ säädetyt kynnsarvot.
- (18) Saajan nimeä ja sijaintia tai myönnettyjen varojen määrää ja käyttötarkoitusta ei pitäisi julkaista, jos tämä olisi omiaan vaarantamaan hänen henkilökohtaisen koskemattomuutensa, joka suojataan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, tai vahingoittamaan hänen oikeutettua taloudellista etuaan.
- (19) Talousarviomenettelyä varten tarvittava selkeys ja avoimuus olisi varmistettava budjettinimikkeistön avulla.
- (20) Olisi määriteltävä toimet, jotka saattavat johtaa eturistiriitaan.
- (21) Välillisen hallinnoinnin osalta olisi täsmennettävä puitteet toimivaltuuksien siirtämiselle ja valtuutus sopimuksen sisältö. Yhteisöjen tai henkilöiden, joille on siirretty talousarvion toteuttamistehtäviä, olisi taattava vastaavan tasoinen unionin taloudellisten etujen suoja kuin se, jota edellytetään varainhoitoasetuksessa. Olisi vahvistettava edellytykset, joilla komissio voi hyväksyä sen, että näiden yhteisöjen ja henkilöiden järjestelmät, säännöt ja menettelyt vastaavat komission omia, jotta voidaan varmistaa, että yhteisöt, joille tehtäviä on siirretty, hoitavat unionin varoja moitteettomasti.
- (22) Toimeenpanovirastot, joiden valvonta jää komissiolle, olisi tunnustettava komission valtuuttamiksi tulojen ja menojen hyväksyjiksi unionin talousarvion toteuttamisessa.
- (23) Yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa toteutettavan välillisen hallinnoinnin osalta olisi yksilöitävä järjestöt, jotka voivat osallistua tämällyyppiseen hallintoiin.
- (24) Kun talousarvion toteuttamistehtäviä siirretään julkisoikeudellisille elimille tai julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, olisi täsmennettävä niiden nimeämisen edellytykset.
- (25) Välillisen hallinnoinnin osalta on tarpeen vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat tilien tarkastamis- ja hyväksyntämenettelyjä ja menettelyä välillisessä hallinnoinnissa sovellettavien sääntöjen vastaisesti suoritettujen maksujen sulkemiseksi unionin rahoituksen ulkopuolelle.
- (26) Valmistelu- tai lisätoimia komission lukuun suorittavat yksityiset yhteisöt olisi valittava julkisia hankintoja koskevien menettelyjen mukaisesti.
- (27) Taloushallinnon toimijoiden osalta taloushallinnon uudistus ja siihen liittyvä keskitettyjen ennakotarkastusten poistaminen lisää tulojen ja menojen hyväksyjien vastuuta kaikissa tulo- ja menotapahtumissa, myös sisäisen valvonnan järjestelmiin liittyvissä asioissa. Euroopan parlamentille ja neuvostolle olisi ilmoitettava vastaisuudessa valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien nimityksistä ja palvelussuhteen päättymisistä. Heidän tehtävänsä ja vastuualueensa sekä menettelyissä noudatettavat periaatteet olisi lisäksi määriteltävä. Ennakotarkastusten siirtäminen yksiköiden sisälle edellyttää erityisesti talousarvion toteuttamistoimiin liittyvien valmistelu- ja tarkastustehtävien selkeää erottamista toisistaan. Kunkin toimielimen on lisäksi laadittava johtosääntö, jota sovelletaan ennako- ja jälkitarkastuksista vastaaviin henkilöihin. On myös syytä säätää, että tehtävien hoidosta raportoidaan vuosikertomuksessa toimielimelle, joka vastaa muun muassa jälkitarkastuksista. Tapahtumiin liittyvät tositteet olisi säilytettävä. Koska julkisten hankintojen tekeminen neuvottelumenettelyssä poikkeaa tavanomaisesta hankintamenettelystä, niistä olisi aina laadittava toimielimelle erillinen selvitys, joka toimitetaan myös Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
- (28) Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002 olisi mukautettava, jotta voidaan ottaa huomioon edustuston päälliköiden kaksoisrooli toisaalta Euroopan ulkosuhdehallinnon, jäljempänä 'EUH', edelleenvaltuutettuna tulojen ja menojen hyväksyjänä ja toisaalta komission edelleenvaltuutettuna tulojen ja menojen hyväksyjänä toimintamäärärahojen osalta.
- (29) Tehtävien selkeyttämiseksi on tärkeää myös määrittellä tarkkaan tilinpitäjän tehtävät ja vastuualueet kirjanpitojärjestelmissä, kassanhallinnassa sekä pankkitilien ja saajarekisterin hoidossa. Myös tilinpitäjän palvelussuhteen päättymisestä olisi annettava tarkempia säännöksiä.

(¹) EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114.

- (30) Tavanomaisista talousarviomenettelyistä poikkeavien hallinnointijärjestelmien eli ennakotilien käyttämisedellytyksistä olisi annettava säännöt ja säädettävä ennakoiden hoitajien lisäksi myös tulojen ja menojen hyväksyjien sekä tilinpitäjien tehtävistä ja vastuualueista ennakotilien valvonnassa. Euroopan parlamentille ja neuvostolle olisi toimitettava tiedot kaikista tehtävään nimityksistä ja palvelussuhteen päättymisistä. Tehokkuussyistä edustustoihin olisi perustettava ainoastaan yksi yhteinen ennakotili sekä komissiota koskevaan että EUH:ta koskevaan talousarvion pääluokkaan kuuluvia määrärahoja varten. On osoittautunut välttämättömäksi sallia ennakotileihin liittyvien pankkikorttien käyttö maksujen helpottamiseksi erityisesti unionin edustustoissa, sillä näin vältetään käteisvarojen käsittelyyn liittyvät riskit.
- (31) Kun kunkin taloushallinnon toimijan tehtävät ja vastuualueet on määritelty, heidät voidaan saattaa vastuuseen ainoastaan Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisin edellytyksin. Tutkintaelimen perustaminen kuhunkin toimielimeen on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi selvittää, onko tapahtunut taloudellisia väärinkäytöksiä; sen vuoksi tämä järjestely olisi säilytettävä. Olisi säädettävä menettelystä, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyytää vahvistusta toimeksiantoon, jota hän pitää sääntöjen tai moitteettoman varainhoidon periaatteen vastaisena, ja vapautua näin vastuustaan.
- (32) Tulojen osalta, lukuun ottamatta Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä 7 päivänä kesäkuuta 2007 tehdyn neuvoston päätöksen 2007/436/EY, Euratom⁽¹⁾ soveltamisalaan kuuluvia omia varoja, olisi täsmennettävä tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla olevat tehtävät ja tarkastukset menettelyn eri vaiheissa: saamisennusteen ja perintämääräyksen laatiminen, velalliselle osoitetun veloitustilmoituksen lähettäminen vahvistetuista saamisista, mahdollisten viivästyskorkojen laskeminen ja tarvittaessa päätös luopua saamisen perinnästä perusteilla, jotka takaavat moitteettoman varainhoidon periaatteen noudattamisen siten, että tulot voidaan kantaa tehokkaasti.
- (33) Olisi täsmennettävä tilinpitäjän asema tulojen kannossa ja maksuaikojen pidentämisessä. Tilinpitäjän olisi suhteellisuusperiaate huomioon ottaen myös voitava toimia joustavasti maksujen perinnässä esimerkiksi kuittaamalla velka suoraan tai poikkeustapauksissa luopumalla vaatimasta vakuutta velan maksamisesta, jos velallinen haluaa suorittaa maksun ja kykenee suorittamaan sen lisäajan kuluessa, mutta ei kykene antamaan tällaista vakuutta.
- (34) Varainhoidon turvaamiseksi ja tuoton saamiseksi varoille olisi sijoitettava alustavasti maksetut määrät, kuten riitautetut kilpailusakot, rahoitusomaisuuteen, ja näistä sijoituksista saadun koron sitomisesta käyttötarkoitukseensa olisi päätettävä.
- (35) Sen varmistamiseksi, että komissiolla on kaikki rahoituspäätösten antamiseksi tarvittavat tiedot, olisi säädettävä vähimmäisvaatimuksista, joita sovelletaan avustuksia, julkisia hankintoja, erityisrahastoja, palkintoja ja rahoitusvälineitä koskevien rahoituspäätösten sisältöön.
- (36) Menojen osalta olisi määritettävä rahoituspäätöksen, kokonaissitoumuksen ja yksittäisen sitoumuksen nivoutuminen toisiinsa sekä näiden vaiheiden erityispiirteet, jotta voidaan vahvistaa selkeät puitteet talousarvion toteuttamisen eri vaiheita varten.
- (37) Olisi selkeytettävä, miten tulojen ja menojen hyväksyjän tehtäviin menojen maksusmenettelyssä kuuluvat vahvistamis-, hyväksymis-, maksamis- ja tarkastustehtävät nivotaan toisiinsa hyväksymismerkinnän välityksellä. Olisi mainittava tositteet, jotka on esitettävä maksujen tueksi ja annettava säännöt ennakko- ja välimaksujen vähentämisestä.
- (38) Menojen vahvistamis- ja maksamistoimia koskevien määräkojojen soveltamisesta olisi laadittava yksityiskohtaiset säännöt sen varmistamiseksi, että saajille suoritetaan heille kuuluvat maksut ilman aiheetonta viivytystä, ottaen huomioon kaupallisissa toimitissa tapahtuvien maksuviivästysten torjumisesta 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/7/EU⁽²⁾ säännökset.
- (39) Sisäisen tarkastuksen osalta olisi laadittava sisäisen tarkastajan nimeämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja taattava, että hän voi toimia riippumattomasti toimieliemessä, johon hänet on nimitetty ja jolle hänen on annettava kertomus tehtävänsä hoidosta. Euroopan parlamentille ja neuvostolle olisi toimitettava tiedot kaikista tehtävään nimityksistä ja palvelussuhteen päättymisistä avoimuuden varmistamiseksi.

⁽¹⁾ EUVL L 163, 23.6.2007, s. 17.

⁽²⁾ EUVL L 48, 23.2.2011, s. 1.

- (40) Julkisia hankintoja koskevien sääntöjen olisi perustuttava direktiiviin 2004/18/EY. On määriteltävä erityyppiset hankintamenettelyt, niihin sovellettavat tiedotus- ja julkaisutoimenpiteet, tietyn menettelyn käytön edellytykset sekä menettelyjen keskeiset piirteet, valinta- ja ratkaisuperusteet, säännöt, jotka koskevat tarjouspyyntöasiakirjoihin tutustumista ja yhteydenpitoa tarjoajien tai ehdokkaiden kanssa, sekä kynnysarvot ja säännöt, joita sovelletaan hankintojen arvon arviointiin silloin kun komissio tekee hankintoja omaan lukuunsa.
- (41) Hankintamenettelyjen tarkoituksena on täyttää mahdollisimman hyvin edellytyksin toimielinten tarpeet tarjoamalla tasapuolinen pääsy julkisten hankintojen markkinoille ja noudattamalla avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita. Avoimuuden takaamiseksi ja ehdokkaiden ja tarjoajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi ja jotta tulojen ja menojen hyväksyjillä olisi täysi vastuu lopullisesta valinnasta, on säädettävä tarjousten ja osallistumishakemusten avaamis- ja arviointimenettelystä, sitä varten nimitettävästä komiteasta sekä hankintaviranomaisen tekemästä lopullisesta ratkaisupäätöksestä perusteluineen ja liitteineen.
- (42) Aiempien kokemusten perusteella on laadittava uusi hankintamenettely, joka koskee arvoltaan keskisuuria hankintoja. Myyjien luetteloa on voitava hyödyntää samoin edellytyksin kuin tällä hetkellä sovellettavaa kiinnostuksen ilmaisupyynnöä, sillä luettelosta aiheutuu mahdollisille tarjoajille vähemmän hallinnollisia rasitteita.
- (43) Jotta voitaisiin suojella unionin taloudellisia etuja hankintasopimuksen toteuttamisen aikana, on säädettävä mahdollisuudesta vaatia, että yhteisöt, jotka hankinnan yhteydessä osoittavat taloudelliset edellytykset, ovat yhteisesti vastuussa kyseisen hankintasopimuksen toteuttamisesta.
- (44) Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja hankintasopimuksen toteuttamisen valvomiseksi on säädettävä mahdollisuudesta vaatia, että toimeksisaaja hoitaa itse erät keskeiset tehtävät.
- (45) Jotta voidaan varmistaa hankintasopimuksen toteuttaminen korkeimpien ammatillisten vaatimusten mukaisesti, on säädettävä mahdollisuudesta hylätä tarjoajat, joilla voi olla eturistiriitoja.
- (46) Koska vakuutta ei enää vaadita automaattisesti, on säädettävä edellytykset vakuuden vaatimiselle.
- (47) Avustuksia koskevan osaston soveltamisalaa olisi selkeytettävä. Erityisesti tämä koskee sitä, millaisille yleistä eurooppalaista etua edistäville toimille tai elimille avustuksia voidaan myöntää ja millaisia oikeudellisia sitoumuksia avustusten osalta voidaan tehdä. Oikeudellisten sitoumusten osalta olisi lisäksi määritettävä, millaisin perustein valitaan joko sopimus tai päätös, mitä seikkoja niissä olisi vähintään mainittava ja voidaanko puitekumppanuuksien yhteydessä tehdä erityisiä avustussopimuksia tai -päätöksiä. Näin voidaan varmistaa tasapuolinen kohtelu ja välttää rajoittamasta mahdollisuuksia saada unionin rahoitusta.
- (48) Avustuksia koskevan osaston soveltamisalassa olisi lisäksi otettava huomioon se, että varainhoitoasetukseen on sisällytetty toisaalta omat osastot palkinnoista ja rahoitusvälineistä ja toisaalta keskeiset säännöt, jotka koskevat avustuksia, avustuskelpoisia kustannuksia, avustusten asteittaisen alenemisen periaatteen poistamista, yksinkertaistettujen avustusten käyttöä (kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteämääräinen rahoitus) ja ennakkomaksuvakuuksien antamista koskevan velvoitteen poistamista.
- (49) Siirtyminen sähköiseen tietojenvaihtoon ja asiakirjojen toimittamiseen sähköisesti yksinkertaistaa huomattavasti menettelyjä. Jotta kuitenkin voidaan samalla turvata asianmukainen oikeudellinen toimintaympäristö, on määritettävä selkeät edellytykset käytettävien järjestelmien hyväksymiselle.
- (50) Voiton tavoittelun kieltoa ja yhteisrahoitusperiaatetta olisi tarkistettava varainhoitoasetukseen sisältyvien selkeyttämistä ja yksinkertaistamista koskevien säännösten pohjalta. Selkeyden vuoksi olisi erityisesti laadittava yksityiskohtaiset säännöt siitä, millaiset tulot kuuluvat jatkossakin voiton tavoittelua koskevan kiellon soveltamisalaa ja millaiset ulkoiset rahoitusosuudet ja luontoissuoritukset ovat mahdollisia.
- (51) Avoimuusperiaatteen osalta olisi sallittava monivuotisten työohjelmien hyväksyminen ja julkaiseminen, sillä niillä saadaan aikaan lisäarvoa hakijoille: nämä voivat niiden avulla paremmin ennakoida ehdotuspyyntöjä ja valmistautua niihin. Tältä osin olisi määritettävä edellytykset, joiden mukaisesti työohjelmat voidaan katsoa rahoituspäätöksiksi. Avoimuuden turvaamiseksi on lisäksi tarpeen julkaista ehdotuspyynnöt lukuun ottamatta kiireellisiä tapauksia tai tilanteita, joissa toimen voi toteuttaa vain tietty yhteisö. Lisäksi olisi vahvistettava ne seikat, joita julkaistavissa ehdotuspyynnöissä olisi ainakin esitettävä.

- (52) Koska edunsaajien maksamaan arvonlisäveroon sovellettavien avustuskelpoisuuden perusteiden yhteydessä esiintyy usein virheitä ja ristiriitaisuuksia, on varmistettava, että yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY⁽¹⁾ 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja käsitteitä, jotka koskevat arvonlisäveroa, jota ei voida periä takaisin, ja verovelvollisuudesta vapautettuja henkilöitä, tulkitaan ja sovelletaan johdonmukaisesti niiden soveltamisalaan kuuluvien toimintojen yhteydessä.
- (53) Avoimuuden ja hakijoiden tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi sekä tulojen ja menojen hyväksyjien vastuuvollisuuden tehostamiseksi olisi säädettävä avustusten myöntämismenettelystä, joka kattaa vaiheet avustushakemuksen esittämisestä, jota varten komission on annettava hakijoille tietyt vähimmäistiedot, ja sen arvioinnista etukäteen määritettyjen kelpoisuus-, valinta- ja ratkaisuperusteiden perusteella aina toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän lopulliseen päätökseen, joka on asianmukaisesti dokumentoitava. Olisi laadittava yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat valinta- ja ratkaisuperusteiden mukaisesti tapahtuvaa ehdotusten arviointia varten perustettavan komitean kokoonpanoa ja tehtäviä sekä mahdollisuutta ottaa hakijoihin yhteyttä ratkaisumenettelyn aikana tai pyytää hakijoita tekemään muutoksia ehdotuksiinsa. Tämän mahdollisuuden osalta olisi otettava asianmukaisesti huomioon varainhoitoasetukseen sisällytetyt hyvää hallintotapaa koskevat vaatimukset sekä edellytykset, joiden mukaisesti ehdotuksia voidaan muuttaa ennen avustussopimusten allekirjoittamista tai avustuspäätösten tiedoksiantoa siten, että samalla varmistetaan hakijoiden tasapuolinen kohtelu ja noudatetaan periaatetta, jonka mukaan vain hakijat voivat tehdä aloitteita toimien osalta.
- (54) Koska varainhoitoasetuksessa on helpotettu ja laajennettu kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteämääräisen rahoituksen käyttöä, kyseisten yksinkertaistettujen avustusten määrittelyä olisi selkeytettävä. Erityisesti olisi todettava, että muiden avustusten tavoin niillä on tarkoitus kattaa tiettyjä avustuskelpoisia kustannuksia ja ettei niiden määriä tarvitse välttämättä vahvistaa etukäteen. Tämä on erityisen tärkeää silloin kun kyseiset avustukset määräytyvät edunsaajan tavanomaisen kustannuslaskentakäytännön perusteella. Lisäksi on varmistettava, että tietyn ohjelman rahoitussäännöt pysyvät vakaina. Sen vuoksi olisi voitava käyttää yksinkertaistettuja avustuksia ohjelman koko voimassaoloajan. Tilastollisista ja menettelyihin liittyvistä syistä sekä petosten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi olisi oltava mahdollista tutustua edunsaajan yleisiin kirjanpitolietoihin, myös silloin kun rahoitus toteutetaan kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa. Tarkistusten yhteydessä ei kuitenkaan pitäisi kyseenalaistaa aiemmin sovitut kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen yksikköarvoja.
- (55) Moitteeton varainhoito edellyttää, että komissio saa takeita, joita hankitaan avustushakemusten esittämisvaiheessa merkittävimpien avustusten osalta toimitettavilla tarkastuksilla, ennakkomaksujen suoritusvaiheessa vaatimalla etukäteen vakuuksia, jos tämä on perusteltua tulojen ja menojen hyväksyjän suorittaman riskinarvioinnin pohjalta, ja väli- tai loppumaksun vaiheessa vaatimalla tarkastajien antamia todistuksia niistä maksupyynnöistä, joiden kattamat määrät ovat suurimmat ja joihin liittyy eniten riskejä.
- (56) Avustusten keskeyttämiseen ja vähentämiseen sovellettavia edellytyksiä ja menettelyjä olisi selkeytettävä, jotta voidaan paremmin määritellä keskeyttämisen ja vähentämisen perusteet, antaa edunsaajille riittävästi tietoja ja varmistaa, että edunsaajat voivat milloin tahansa käyttää oikeuttaan puolustautua.
- (57) Unionin varojen moitteeton hoito tarkoittaa myös sitä, että avustusten saajat käyttävät unionin myöntämiä avustuksia taloudellisesti ja tehokkaasti. Erityisesti edunsaajien toimen täytäntöönpanoa varten tekemistä sopimuksista aiheutuvien kustannusten olisi oltava avustuskelpoisia edellyttäen, että täytäntöönpanosopimukset on tehty kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen pohjalta.
- (58) Koska varainhoitoasetuksessa on lievennetty rajoituksia, jotka koskevat rahoitustuen myöntämistä kolmansille osapuolille, on säädettävä vähimmäisvaatimuksista, joista sovitaa avustussopimuksessa tai jotka sisällytetään avustuspäätökseen, jotta voidaan selkeästi erottaa edunsaajan kolmansille osapuolille myöntämä rahoitustuki siitä, että valtuutuksen saaja hoitaa talousarvion toteuttamistehtäviä välillisen hallinnoinnin yhteydessä.
- (59) Avustuksen saajille määrättäviä seuraamuksia koskevat valtuudet olisi yhdenmukaistettava hankintojen yhteydessä myönnettävien valtuuksien kanssa, sillä ne ovat luonteeltaan samantyyppisiä ja niihin olisi sovellettava samoja tehokkuutta ja oikeasuhteisuutta koskevia sääntöjä.
- (60) Palkintoihin olisi sovellettava avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita samalla tavoin kuin avustuksiin. Samalla olisi vahvistettava työohjelmien ja suunnittelukilpailujen vähimmäisvaatimukset ottaen huomioon vastaavat avustuksia koskevat vaatimukset. Erityisesti olisi määritettävä edellytykset, joiden mukaisesti työohjelmat voidaan katsoa rahoituspäätöksiksi, sekä suunnittelukilpailuihin sovellettavat vähimmäissäännöt ja erityisesti edellytykset palkinnon maksamiseksi voittajille, jos voittajat on valittu, sekä asianmukaiset julkistamistavat.

⁽¹⁾ EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1.

- (61) Avoimuusperiaatteen ja tasapuolisen kohtelun periaatteen mukaisesti on lisäksi määritettävä selkeästi ratkaisumenetely, joka kattaa niin kilpailuvastausten jättämisen, hakijoille annettavat tiedot kuin voittajalle ilmoittamisen. Menettelyyn kuuluu vastausten arviointi, jonka toteuttaa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän nimeämä asiantuntijaryhmä kilpailun säännöissä esitettyjen ratkaisuperusteiden nojalla. Näin varmistetaan, että vastaukset arvioidaan ammattimaisesti ja puolueettomasti. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi tehtävä asian- tuntijoiden suositusten pohjalta lopullinen päätös palkin- non myöntämisestä, sillä komissio on aina vastuussa ta- lousarvion täytäntöönpanosta.
- (62) Jotta voidaan varmistaa rahoitusvälineiden yhdenmukai- nen täytäntöönpano komissiossa, varainhoitoasetuksen VIII osastoon sisältyvää yleistä kehystä olisi täydennettävä yksityiskohtaisilla säännöillä, jotka koskevat rahoitusväli- neiden hallinnointia, täytäntöönpanotehtäviä hoitavien yhteisöjen valintaa, valtuutus- ja sopimusten sisältöä, hallin- nointikustannuksia ja -palkkioita ja varainhoitotilejä.
- (63) Rahoituksen välittäjien ja varojen lopullisten saajien va- lintaan sovellettavat säännöt olisi määritettävä erityisesti silloin kun rahoitusvälineitä hallinnoidaan suoraan poik- keustapauksissa joko erityisten sijoitusvälineiden tai mui- den välineiden kautta. Näin varmistetaan, että unionin varoja käytetään tehokkaasti.
- (64) On määritettävä rahoitusvälineiden käytön edellytykset, niiden vipuvaikutus ja rahoitusvälineiden seurantajärjes- telmä. Lisäksi on varmistettava, että ennen rahoitusväli- neiden täytäntöönpanoa suoritetaan perusteellinen en- nakkoarviointi, jonka pohjalta komissio voi suunnitella välineet niin, että niitä voidaan käyttää markkinahäiriöi- den yhteydessä ja optimaalista heikommissa investointi- lanteissa.
- (65) Kirjanpidon ja tilinpäätösten osalta voidaan todeta, että yleisesti hyväksytyt kirjanpitoperiaatteet, joiden perus- teella tilinpäätös on laadittava, määrittellen unionin kir- janpitosäännöissä. Kyseisissä säännöissä määrittellen myös edellytykset, joiden on täyttyttävä, jotta tapahtuma voidaan viedä kirjanpitoon, sekä säännöt varojen ja vel- kojen arvostusta varten sekä varausten perustamista var- ten, jotta voidaan varmistaa täydellisten ja tarkkojen tie- tojen esittäminen asianmukaisella tavalla.
- (66) Kirjanpidon osalta olisi täsmennettävä, että kunkin toi- mielimen tilinpitäjän on dokumentoitava oman toimielim-ensä kirjanpidon järjestäminen ja siihen liittyvät menet- telyt ja määriteltävä edellytykset, jotka kirjanpidossa käytettävien tietojenkäsittelyjärjestelmien on täytettävä varsinkin käyttöoikeuksien valvomiseksi ja kirjausketjun varmistamiseksi, kun järjestelmiin tehdään muutoksia.
- (67) Kirjanpidon järjestämisen osalta on tärkeä täsmentää pe- riaatteet, joita sovelletaan kirjanpitokirjoihin, koetasee- seen ja sen saldojen säännölliseen täsmäyttämiseen sekä inventaariin, ja määriteltävä komission tilinpitäjän vahvis- taman tililuettelon osat. Tapahtumien kirjaukseen ja eri- tyisesti kahdenkertaiseen kirjanpitoon sovellettavat sään- nöt, muiden kuin euromääräisten tapahtumien muunta- mista euroiksi koskevat säännöt ja kirjausten tueksi esi- tettävät tositteet olisi täsmennettävä. Myös talousarviokir- janpitoon tehtävien kirjausten sisältö olisi täsmennettävä.
- (68) Olisi määriteltävä omaisuusluetteloa koskevat säännöt, selkeytettävä tilinpitäjien ja tulojen ja menojen hyväksy- jien vastuualueiden jakautuminen ja annettava säännöt, joita sovelletaan omaisuusluetteloon merkityn omaisuu- den jälleenmyynnissä, omaisuuden tehokkaan hallinnoin- nin varmistamiseksi.
- (69) Ulkoisten toimien osalta tässä asetuksessa olisi varainhoi- toasetuksen mukaisesti säädettävä poikkeuksista, joissa otetaan huomioon alan toiminnan erityispiirteet lähinnä hankintoja ja avustusten myöntämistä koskevissa kysy- myksissä, erityisesti koska kyseisistä menettelyistä vastaa- vat unionilta rahoitusta saavien kolmansien maiden vi- ranomaiset. Hankintojen osalta erot koskevat lähinnä eri- laisia menettelyjä ja sovellettavia kynnysarvoja. Avustus- ten osalta olisi eräissä tapauksissa sallittava täysimääräi- nen rahoittaminen. Tämä koskee lähinnä tapauksia, joissa edunsaajilla on tavallista heikommat yhteisrahoitusval- miudet.
- (70) Olisi vahvistettava yksityiskohtaiset säännökset, jotka koskevat budjettituen käyttöä ja sen edellytyksiä sekä kumppanin velvollisuutta toimittaa komissiolle ajallaan luotettavia tietoja, joiden pohjalta kyseisten edellytysten täyttymistä voidaan arvioida.
- (71) Olisi täsmennettävä periaatteet, joita sovelletaan unionin ja muiden rahoittajien unionin erityisrahastoihin osoitta- miin rahoitusosuuksiin, vahvistettava erityisrahastojen kirjanpito- ja raportointisäännöt erityisesti rahaston tilille kertyvän koron osalta, selvennettävä vastuunjako eri toi- mijoiden ja erityisrahaston hallituksen välillä sekä mää- ritettävä ulkoista tarkastusta koskevat velvoitteet. Lisäksi olisi huolehdittava, että rahoittajilla on tasapuolinen edus- tus erityisrahaston hallituksessa ja että varojen käyttöä koskevan lopullisen päätöksen tekeminen edellyttää ko- mission hyväksyntää.

- (72) Ulkoisiin toimiin liittyvien hankintamenettelyjen yksinkertaistamiseksi on muutettu joitakin kynnysarvoja, ja yhteisten säännösten perusteella on lisätty tai mukautettu muita kynnysarvoja ja hallintomenettelyjä.
- (73) Avustusten osalta yhteisrahoitusperiaatteesta poikkeamisen edellytyksiä olisi yksinkertaistettava varainhoitoasetuksen mukaisesti.
- (74) Unionin määrärahojen moitteettoman hallinnoinnin turvaamiseksi olisi säädettävä tarkemmin myös ennakkoedellytyksistä ja määräyksistä, joita on sisällytettävä sopimukseen, kun määrärahoja hallinnoidaan hajautetusti tai jos käytetään ennakkotilejä.
- (75) On aiheellista määritellä unionin virastot ja antaa julkaisutoimistoon sovellettavat yksityiskohtaiset säännöt sekä säännökset, joilla valtuutetaan komission tilinpitäjä siirtämään osa tehtävistään näiden virastojen henkilöstölle. Olisi myös täsmennettävä, miten hoidetaan pankkitilejä, joita unionin virastot voivat avata komission nimissä.
- (76) Luettelo varainhoitoasetuksen 204 artiklassa tarkoitetuista asiantuntijoista, jotka valitaan kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella, ja tiedot heidän tehtävistään olisi julkaistava samalla tavalla kuin unionin varojen saajia koskevat tiedot. Myös asiantuntijoille maksetut korvaukset olisi julkistettava, jos ne ovat enemmän kuin 15 000 euroa.
- (77) Varainhoitoasetuksen 203 artiklalla käyttöön otettua uutta menettelyä olisi täydennettävä erityisesti siinä vahvistettuihin kynnysarvoihin sisältyvien kustannuslajien osalta. Unionin edustustojen kiinteistöhankeista olisi laadittava yksityiskohtaiset säännöt, koska niissä on etenkin kiireellisissä tapauksissa erityispiirteitä. Koska edustustojen asuinkiinteistöt joudutaan vuokraamaan tai hankkimaan lyhyen ajan kuluessa, on aiheellista säätää, että niihin ei sovelleta varainhoitoasetuksen 203 artiklassa säädettyä menettelyä. Koska veloitusetta tai symboliseen hintaan tapahtuva maan hankinta ei aiheuta lisämenoja talousarvioon, siihen ei tulisi soveltaa varainhoitoasetuksen 203 artiklassa säädettyä menettelyä.
- (78) Jotta varmistettaisiin johdonmukaisuus suhteessa varainhoitoasetuksen säännöksiin, olisi annettava siirtymäsäännöksiä. Jotta varmistettaisiin johdonmukaisuus suhteessa alakohtaiseen oikeusperustaan, on lisäksi aiheellista lykätä hallintotapoja ja rahoitusvälineitä koskevien säännösten soveltamista 1 päivään tammikuuta 2014,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

ENSIMMÄINEN OSA

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

I OSASTO

SISÄLTÖ

1 artikla

Sisältö

Tässä asetuksessa vahvistetaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012, jäljempänä 'varainhoitoasetus', soveltamissäännöt.

II OSASTO

BUDJETTIPERIAATTEET

1 LUKU

Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteet

2 artikla

Ennakkomaksuista kertyviä korkotuottoja koskeva kirjanpito

(Varainhoitoasetuksen 8 artiklan 4 kohta)

Kun talousarvioon on maksettava korkoa, varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii–viii alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen tai henkilöiden kanssa tehdyissä sopimuksissa

määrätään, että ennakkomaksut maksetaan tileille tai alatileille, joilta varat ja niiden tuottamat korot voidaan eritellä. Jos tällaisia tilejä ei ole, unionin maksamat varat sekä niiden tuottamat korot tai muut edut on voitava eritellä saajan tai rahoituksen välittäjän kirjanpitomenetelmien avulla.

Ennakkomaksuista kertynyttä korkotuottoa koskevat tämän asetuksen säännökset eivät rajoita ennakkomaksujen kirjaamista tilinpäätöslaskelmien vastaavaa-puolelle varainhoitoasetuksen 143 artiklassa tarkoitetuissa kirjanpitosäännöissä vahvistetulla tavalla.

2 LUKU

Vuotuisperiaate

3 artikla

Varainhoitovuoden määrärahat

(Varainhoitoasetuksen 11 artiklan 3 kohta)

Varainhoitovuodeksi hyväksytyt maksusitoumusmäärärahat ja maksuumäärärahat muodostuvat seuraavista eristä:

- a) talousarvioon otetut määrärahat, mukaan lukien lisätalousarvio;
- b) edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt määrärahat;
- c) varainhoitoasetuksen 178 ja 182 artiklan mukaisesti uudelleen käyttöön otetut määrärahat;
- d) varainhoitoasetuksen 177 artiklan 3 kohdan mukaisesti takaisin maksetuista ennakkomaksuista peräisin olevat määrärahat;
- e) määrärahat, jotka on otettu talousarvioon varainhoitovuoden kuluessa tai aiempien varainhoitovuosien kuluessa kannettujen ja käyttämättä jääneiden käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen perusteella.

4 artikla

Määrärahojen peruuttaminen tai siirtäminen varainhoitovuodelta toiselle

(Varainhoitoasetuksen 13 artiklan 2 kohta)

1. Maksusitoumusmäärärahoja ja varainhoitoasetuksen 13 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja kiinteistöhankeisiin liittyviä jaksottamattomia määrärahoja voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle ainoastaan silloin kun sitoumuksia ei ole voitu tehdä varainhoitovuoden 31 päivään joulukuuta mennessä syistä, joihin tulojen ja menojen hyväksyjä ei ole voinut vaikuttaa, ja kun alustavat muodollisuudet ovat edenneet jo niin pitkälle, että sitoumus katsotaan voitavan tehdä viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä maaliskuuta tai kiinteistöhankeiden osalta viimeistään 31 päivänä joulukuuta.
2. Varainhoitoasetuksen 13 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen alustavien muodollisuuksien, jotka on saatava päätökseen varainhoitovuoden 31 päivään joulukuuta mennessä, jotta määrärahat voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle, ovat erityisesti seuraavat:
  - a) varainhoitoasetuksen 85 artiklassa tarkoitetuista kokonais-sitoumuksista rahoituspäätös tai edellä mainittuun päivämäärään mennessä loppuun saatettu kunkin toimielimen sisäinen lausuntokierros, jonka päämääränä on saada kyseinen päätös hyväksyttävä,
  - b) varainhoitoasetuksen 85 artiklassa tarkoitetuista yksittäisistä sitoumuksista mahdollisten toimeksisaajien, edunsaajien, palkinnonantajien tai valtuutuksen saajien lopullinen valinta.
3. Määrärahat, jotka on siirretty seuraavalle varainhoitovuodelle varainhoitoasetuksen 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti ja joita ei ole sidottu seuraavan varainhoitovuoden 31 päivään maaliskuuta mennessä tai, jos määrärahat liittyvät kiinteistöhankeisiin, seuraavan vuoden 31 päivään joulukuuta mennessä, peruuntuvat ilman eri toimenpiteitä.

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiedot tällä tavoin peruuntuneista määrärahoista kuukauden kuluessa ensimmäisen alakohdan mukaisesta peruuntumisesta.

4. Määrärahoja, jotka on siirretty seuraavalle varainhoitovuodelle varainhoitoasetuksen 13 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti, voidaan käyttää seuraavan varainhoitovuoden 31 päivään joulukuuta saakka.

5. Määrärahat, jotka siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle 1–4 kohdan mukaisesti, on eriteltävä kirjanpidossa.

3 LUKU

Laskentayksikön periaate

5 artikla

Euron ja muiden valuuttojen väliset muuntokurssit (Varainhoitoasetuksen 19 artikla)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä muuntaa euron muiksi valuutoiksi Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa julkaistavan euron päivittäisen kurssin perusteella, sanotun kuitenkin rajoittamatta alakohtaisten säästöjen soveltamisesta johtuvia erityissäännöksiä.

Kun euron ja jonkin muun valuutan välisen muuntamisen toteuttaa toimeksisaaja tai edunsaaja, sovelletaan hankinta-, avustus- tai rahoitussopimusten määräyksiä muuntamista koskevista erityisjärjestelyistä.

2. Sen estämiseksi, että valuuttojen muuntamisella olisi merkittävä vaikutus unionin yhteisrahoituksen tasoon tai haitallinen vaikutus unionin talousarvioon, edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa muuntamista koskevilla erityissäännöksillä on tarvittaessa säädettävä euron ja muiden valuuttojen välisen muuntokurssin laskemisesta tietyin ajanjakson päivittäisten valuuttakurssien keskiarvon perusteella.

3. Jos euron päivittäistä kurssia tiettyyn valuuttaan nähden ei ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä käyttää 4 kohdassa tarkoitettua laskennallista kurssia.

4. Jollei tämän asetuksen 240 artiklan säännöksistä muuta johdu, euro muunnetaan muiksi valuutoiksi varainhoitoasetuksen 151–156 artiklassa säädetyn kirjanpidon tarpeita varten euron kuukausittaisen laskennallisen kurssin avulla. Laskennallisen kurssin vahvistaa komission tilinpitäjä käyttämällä luotettaviksi katsomiaan tietolähteitä; kurssi määräytyy vahvistamiskauden edeltävän kuukauden toiseksi viimeisen arkipäivän valuuttakurssin perusteella.

5. Tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen valuuttaoperaatioiden tulokset esitetään asianomaisen toimielimen kirjanpidossa erillisessä otsakkeessa.

Tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa sovelletaan varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitettuihin elimiin soveltuvin osin.

6 artikla

Euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä käytettävä kurssi

(Varainhoitoasetuksen 19 artikla)

1. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän toteuttamisessa, euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä käytetään sen päivän kurssia, jona tulojen ja menojen hyväksymisestä vastaava yksikkö tekee maksu- tai perintämääräyksen, sanotun kuitenkin rajoittamatta alakohtaisten säädösten soveltamisesta tai hankintasopimuksista, avustussopimuksista, avustuspäätöksistä tai rahoitussopimuksista johtuvia erityissäännöksiä tai -määräyksiä.

2. Kun on kyse euromääräisistä ennakkotileistä, euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä käytettävä kurssi määräytyy pankin maksupäivän perusteella.

3. Varainhoitoasetuksen 19 artiklassa tarkoitettujen kansallisen valuutan määräisten ennakkotilien selvittämisen yhteydessä euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä käytettävä kurssi määräytyy tililtä maksetun menon suorituskauden perusteella.

4. Kun on kyse kiinteämääräisistä menoista tai sellaisista menoista, jotka aiheutuvat Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavista henkilöstösäännöistä ja unionin muuta henkilöstöä koskevista palvelussuhteen ehtoista, jäljempänä 'henkilöstösäännöt', joille on vahvistettu enimmäismäärä ja jotka maksetaan muuna valuuttana kuin euroina, käytetään kurssia, joka on voimassa saamisen syntyessä.

4 LUKU

Yleiskatteisuusperiaate

7 artikla

Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen esittäminen talousarviossa ja niitä vastaavien määrärahojen ottaminen talousarvioon

(Varainhoitoasetuksen 21 artikla)

1. Rajoittamatta 9 ja 10 artiklan soveltamista, käyttötarkoitukseensa sidottu tulot esitetään talousarviossa seuraavasti:

a) kunkin toimielimen pääluokkaa koskevassa tulotaulukossa on budjettikohta kyseisiä tuloja varten;

b) menotaulukon selvitysosissa ja yleisissä huomautuksissa mainitaan budjettikohdat, joihin voidaan ottaa käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja vastaavat määrärahat.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa budjettikohta varustetaan merkinnällä "pro memoria", ja arvio tuloista mainitaan budjettikohdan selvitysosassa.

2. Käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja vastaavat määrärahat saadaan käyttöön ilman eri toimenpiteitä sekä maksusitoumusmäärärahoina että maksumäärärahoina sen jälkeen kun toimielin on kantanut tulon, lukuun ottamatta seuraavia tapauksia:

a) tapaukset, joista säädetään varainhoitoasetuksen 181 artiklan 2 kohdassa ja 183 artiklan 2 kohdassa;

b) jäsenvaltioiden osalta tapaus, josta säädetään varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa, kun rahoitusosuuden määrä on ilmaistu rahoitussopimuksessa euroina.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa maksusitoumusmäärärahat voidaan asettaa käyttöön silloin, kun jäsenvaltio allekirjoittaa rahoitussopimuksen.

8 artikla

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet tutkimusohjelmiin

(Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan a alakohta)

1. Tutkimustoimintaa täydentäviä ohjelmia koskevista jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista, joista säädetään neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 ⁽¹⁾ 5 artiklassa, maksetaan:

a) seitsemän kahdestoistaosaa talousarviossa olevasta summasta viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 31 päivänä tammi-kuuta;

b) loput viisi kahdestoistaosaa viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 15 päivänä heinäkuuta.

⁽¹⁾ EYVL L 130, 31.5.2000, s. 1.

2. Jos talousarviota ei ole lopullisesti hyväksytty ennen varainhoitovuoden alkua, 1 kohdassa säädetty rahoitusosuudet määräytyvät edellisen varainhoitovuoden talousarvioon otettujen määrien perusteella.

3. Kaikki rahoitusosuudet tai lisämaksut, jotka jäsenvaltioiden on maksettava talousarvioon, on tuloutettava komission tilille tai tileille 30 kalenteripäivän kuluessa maksuvaatimuksen esittämisestä.

4. Maksusuoritukset kirjataan asetuksessa (EY, Euratom) N:o 1150/2000 säädetylle tilille, ja niitä koskevat mainitussa asetuksessa säädetty edellytykset.

9 artikla

Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka saadaan EFTA-valtioiden osallistumisesta tiettyihin unionin ohjelmiin (Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan e alakohta)

1. Euroopan vapaakauppaliiton jäsenvaltioiden, jäljempänä 'EFTA-valtiot', osallistuminen tiettyihin unionin ohjelmiin esitetään talousarviossa seuraavasti:

- a) tulotaulukkoon lisätään *pro memoria* -merkinnällä varustettu budjettikohta, johon otetaan EFTA-valtioiden rahoitusosuiden kokonaismäärä kyseisenä varainhoitovuotena;
- b) menotaulukossa esitetään
  - i) EFTA-valtioiden osallistuessa unionin toiminnan rahoittamiseen rahoitusosuuden määrä merkitään "tiedoksi" kyseistä toimintaa koskevan budjettikohdan selvitysosaan;
  - ii) talousarvioon laaditaan liite, joka on olennainen osa talousarviota ja johon merkitään kaikkia niitä unionin toimintoja koskevat budjettikohdat, joihin EFTA-valtiot osallistuvat.

Arvio ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettua määrää esitetään talousarvion selvitysosissa.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettua liitteessä esitetään, miten rahoitusosuuksia vastaavat määrät on otettu 2 kohdan mukaisesti talousarvioon ja miten menot suoritetaan.

2. Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'ETA-sopimus', 82 artiklan nojalla EFTA-valtioiden vuosittaisia rahoitusosuuksia, sellaisina kuin Euroopan talousalueen sekakomitea on ne vahvistanut komissiolle ETA-sopimukseen liitettyssä

pöytäkirjassa N:o 32 olevan 1 artiklan 5 kohdan mukaisesti, vastaavat maksusitoumuksiin ja maksumääräyksiin käytettävät määrät otetaan talousarvioon kokonaisuudessaan heti varainhoitovuoden alussa.

3. Jos EFTA-valtioiden osaltaan rahoittamien budjettikohtien määrärahoja lisätään varainhoitovuoden aikana ilman, että EFTA-valtiot voivat kyseisen varainhoitovuoden aikana muuttaa vastaavasti rahoitusosuuksiaan ETA-sopimuksen 82 artiklassa määrätyn kertoimen mukaisesti, komissio voi varmistaa EFTA-valtioiden osuutta koskevan ennakkorahoituksen väliaikaisesti ja poikkeuksellisesti kassavaroistaan. Määrärahaisäyksen jälkeen komissio pyytää sitä vastaavat EFTA-valtioiden rahoitusosuudet maksettavaksi mahdollisimman pian. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle joka vuosi tiedon tällaisista päätöksistä.

Ennakkorahoituksen aiheuttama tilanne korjataan mahdollisimman pian seuraavan varainhoitovuoden talousarvion puitteissa.

4. Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti EFTA-valtioiden rahoitusosuudet ovat ulkoisia käytötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Tilinpitäjä huolehtii asianmukaisesti siitä, että rahoitusosuuksista peräisin olevien tulojen ja niitä vastaavien määrärahojen käyttöä seurataan erikseen.

Komissio esittää varainhoitoasetuksen 150 artiklan 2 kohdassa säädetyssä kertomuksessaan erillisen selvityksen siitä, miten EFTA-valtioiden rahoitusosuus on toteutunut tuloina ja menoina.

10 artikla

Tuotto, joka saadaan liiallisten alijäämien vuoksi jäsenvaltioille langetetuista seuraamuksista

(Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan c alakohta)

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97⁽¹⁾ 4 jaksossa tarkoitettua seuraamuksista kertyvä tuotto otetaan talousarvioon seuraavasti:

- a) tulotaulukkoon lisätään "*pro memoria*" -merkinnällä varustettu budjettikohta, johon merkitään kyseisistä rahamääristä kertyvät korot;
- b) rajoittamatta varainhoitoasetuksen 77 artiklan soveltamista näitä tulotaulukkoon otettuja rahamääriä koskevat maksusitoumusmäärät ja maksumäärät otetaan samanaikaisesti tiettyyn menotaulukon budjettikohtaan.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettujen määrärahojen käyttöä käytetään varainhoitoasetuksen 20 artiklan mukaisesti.

11 artikla

Unionille annettujen lahjoitusten vastaanottamisesta aiheutuvat kulut

(Varainhoitoasetuksen 22 artikla)

Varainhoitoasetuksen 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua Euroopan parlamentilta ja neuvostolta pyydettyä lupaa varten komissio antaa arvion ja asianmukaisen selvityksen unionille annettujen lahjoitusten vastaanottamiseen liittyvistä rahoituskuluista, mukaan lukien jatkokustannukset.

12 artikla

Verosaamia koskeva tili

(Varainhoitoasetuksen 23 artiklan 3 kohta)

Verot, jotka unioni on maksanut varainhoitoasetuksen 23 artiklan 2 kohdan ja 23 artiklan 3 a kohdan mukaisesti, kirjataan aputilille, kunnes asianomaiset valtiot ovat ne hyvittäneet.

5 LUKU

Erittelyperiaate

13 artikla

Muiden toimielinten kuin komission määrärahasiirtojen prosenttiosuuksien laskentasäännöt

(Varainhoitoasetuksen 25 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 25 artiklassa tarkoitettujen prosenttiosuudet lasketaan talousarvioon ja lisätalousarvioihin otettujen määrärahojen perusteella, kun määrärahasiirtopyyntö esitetään.

2. Laskennassa otetaan huomioon kaikki määrärahasiirrot, joilla on määrä siirtää määrärahoja siitä budjettikohdasta tai siihen budjettikohtaan, josta määrärahat siirretään, sekä kyseistä budjettikohtaa koskevat aiemmat määrärahasiirrot.

Huomioon ei oteta sellaisia määrärahasiirtoja vastaavaa määrää, jotka asianomainen toimielin voi tehdä itse ilman Euroopan parlamentin ja neuvoston eri päätöstä.

14 artikla

Komission määrärahasiirtojen prosenttiosuuksien laskentasäännöt

(Varainhoitoasetuksen 26 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen prosenttiosuudet lasketaan talousarvioon ja lisätalousarvioihin

otettujen määrärahojen perusteella, kun määrärahasiirtopyyntö esitetään.

2. Laskennassa otetaan huomioon kaikki määrärahasiirrot, joilla on määrä siirtää määrärahoja siitä budjettikohdasta tai siihen budjettikohtaan, josta tai johon määrärahoja siirretään, sekä kyseistä budjettikohtaa koskevat aiemmat määrärahasiirrot.

Huomioon ei oteta sellaisia määrärahasiirtoja vastaavaa määrää, jotka komissio voi tehdä itse ilman Euroopan parlamentin ja neuvoston eri päätöstä.

15 artikla

Hallintomenot

(Varainhoitoasetuksen 26 artikla)

Varainhoitoasetuksen 26 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettujen menot kattavat kustakin toimintalohkosta varainhoitoasetuksen 44 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen menoerät.

16 artikla

Määrärahasiirtopyyntöjen perusteleva

(Varainhoitoasetuksen 25 ja 26 artikla)

Määrärahasiirtoesityksiin ja kaikkiin tietoihin, jotka Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan varainhoitoasetuksen 25 ja 26 artiklan mukaisesti tehdyistä määrärahasiirroista, on liitettävä mukaan riittävät ja yksityiskohtaiset perustelut, joista käy ilmi määrärahojen toteutuminen sekä arvio loppuvuoden tarpeesta; perustelut on annettava sekä budjettikohdista, joihin määrärahoja siirretään, että budjettikohdista, joista määrärahoja otetaan.

17 artikla

Hätäapuvaramukseen liittyvien määrärahasiirtopyyntöjen perusteleva

(Varainhoitoasetuksen 29 artikla)

Jos määrärahasiirtoesitys koskee varainhoitoasetuksen 29 artiklassa tarkoitettua hätäapuvaramuksen käyttöön ottamista, siihen on liitettävä riittävät ja yksityiskohtaiset perustelut, joista käy ilmi seuraavat seikat:

- budjettikohdasta, johon määrärahoja siirretään, esitetään mahdollisimman tuoret tiedot määrärahojen toteutumisesta ja arvio loppuvuoden tarpeesta;

b) ulkoisia toimia koskevista budjettikohdista esitetään määrärahojen käyttö siirtoesitystä edeltävän kuukauden loppuun mennessä, arvio loppuvuoden tarpeesta sekä loppuvuoden tarvearvion ja alkuperäisen arvion välinen vertailu;

c) selvitys mahdollisuudesta kohdentaa määrärahoja uudelleen.

6 LUKU

Moitteettoman varainhoidon periaate

18 artikla

Arviointi

(Varainhoitoasetuksen 30 artikla)

1. Kaikista ohjelmia ja toimintoja koskevista ehdotuksista, jotka aiheuttavat menoja talusarviossa, tehdään ennakoarviointi. Siinä tarkennetaan:

a) tarve, joka toiminnalla täytetään lyhyellä ja pitkällä aikavälillä;

b) unionin osallistumisesta saatava lisäarvo;

c) toimintapolitiikan ja hallinnon tavoitteet, joihin kuuluvat sellaiset unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi tarvittavat toimenpiteet, jotka liittyvät petosten ehkäisemiseen, paljastamiseen, tutkintaan, vahingonkorvauksiin ja seuraamuksiin;

d) käytettävissä olevat toimintavaihtoehdot ja niihin liittyvät riskit;

e) odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset, erityisesti taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset sekä ympäristövaikutukset, ja niiden mittaamiseen tarvittavat indikaattorit ja arviointijärjestelyt;

f) tarkoituksenmukaisin menettely valitun vaihtoehdon tai vaihtuvien vaihtoehtojen toteuttamiseksi;

g) ehdotetun ohjelman tai toiminnan sisäinen johdonmukaisuus ja nivoutuminen muihin asiaan liittyviin välineisiin;

h) toimintaa varten osoitettavien määrärahojen, henkilöstön ja muiden hallintomenojen määrä kustannustehokkuusperiaatteen mukaisesti;

i) vastaavista hankkeista aiemmin saadut kokemukset.

2. Ehdotuksissa on esitettävä seuranta-, raportointi- ja arviointijärjestelyt, joissa on otettu asianmukaisesti huomioon kaikkien ehdotetun ohjelman tai toiminnan toteuttamiseen osallistuvien hallintotasojen vastuualueet.

3. Kaikista sellaisista ohjelmista ja toiminnoista, pilottihankkeet ja valmistelutoimet mukaan luettuina, joihin osoitetut varat ylittävät 5 000 000 euroa, laaditaan väli- ja/tai jälkiarviointi, jossa tarkastellaan niihin osoitettuja taloudellisia resursseja ja henkilöstöresursseja sekä saavutettuja tuloksia; tarkoituksena on seuraavien edellytysten mukaisesti varmistaa, että toimet vastaavat niille asetettuja tavoitteita:

a) monivuotisen ohjelman toteuttamisaikana saavutettuja tuloksia arvioidaan säännöllisesti sellaisen aikataulun mukaan, että arviointitulokset voidaan ottaa huomioon, kun tehdään päätöstä ohjelman jatkamisesta, muuttamisesta tai keskeyttämisestä;

b) vuosi kerrallaan rahoitettavan toiminnan tuloksia arvioidaan vähintään kerran kuudessa vuodessa.

Ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa säädetty vaatimus ei koske erikseen jokaista asianomaisten toiminnan osana toteutettavaa hanketta tai tointa, joiden osalta tämä vaatimus voidaan täyttää myös siten, että toimen toteuttaneet elimet antavat lopukertomuksen.

4. Edellä 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen arviointien on oltava oikeassa suhteessa asianomaista ohjelmaa tai toimintaa varten osoitettuihin varoihin sekä ohjelman tai toiminnan vaikutukseen.

19 artikla

Rahoitusvelvitys

(Varainhoitoasetuksen 31 artikla)

Rahoitusvelvityksessä esitetään ne taloudelliset tiedot, joiden perusteella lainsäätäjä voi arvioida, onko kyseiselle unionin toiminnalle tarvetta. Rahoitusvelvityksessä on annettava tietoja siitä, miten ehdotus nivoutuu unionin muihin toimintoihin, sekä mahdollisista yhteisvaikutuksista.

Monivuotisten toimintojen rahoitusvelvityksiin sisällytetään ennakoarvio vuosittaisista määräraha- ja henkilöstötarpeista ulkopuolinen henkilöstö mukaan luettuna sekä arvio toimintojen vaikutuksista rahoitukseen keskipitkällä aikavälillä.

7 LUKU

Avoimuusperiaate

20 artikla

Talousarvion alustava julkaiseminen**(Varainhoitoasetuksen 34 artikla)**

Ennen kuin talousarvio julkaistaan virallisesti *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, talousarvion lopulliset yksityiskohtaiset numerotiedot julkaistaan komission aloitteesta kaikilla kielillä toimielinten internetsivustolla mahdollisimman pian talousarvion lopullisen hyväksymisen jälkeen ja viimeistään neljän viikon kuluttua siitä.

21 artikla

Unionin varojen määriä ja saajia koskevien tietojen julkaiseminen**(Varainhoitoasetuksen 35 artikla)**

1. Suoran hallinnoinnin nojalla myönnettyjen unionin varojen saajia koskevat tiedot julkaistaan unionin toimielinten internetsivuilla viimeistään kyseisten varojen myöntämivuotta seuraavan varainhoitovuoden 30 päivänä kesäkuuta.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun julkaisemisen lisäksi kyseiset tiedot voidaan julkaista vakiomuotoisina myös muulla soveltuvalla tavalla.

2. Jollei tässä asetuksessa tai alakohtaisissa säännöissä toisin säädetä tai määrätä, on julkaistava seuraavat tiedot, ottaen huomioon varainhoitoasetuksen 35 artiklan 3 kohdassa esitetyt perusteet:

- a) saajan nimi;
- b) saajan sijainti;
- c) myönnettyjen varojen määrä;
- d) toimenpiteen luonne ja tarkoitus.

Edellä b alakohdassa olevalla ilmaisulla 'sijainti' tarkoitetaan

- i) osoitetta, jos saaja on oikeushenkilö;
- ii) NUTS 2 -tason aluetta, jos saaja on luonnollinen henkilö.

Luonnollisista henkilöistä julkaistut henkilötiedot poistetaan kahden vuoden kuluttua sen varainhoitovuoden päättymisestä, jona varat myönnettiin. Samalla tavalla poistetaan sellaisia oikeushenkilöitä koskevat henkilötiedot, joiden virallisessa nimessä yksilöidään yksi tai useampi luonnollinen henkilö.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut tiedot saadaan julkaista ainoastaan sellaisten palkintojen, avustusten tai sopimusten osalta, jotka on myönnetty kilpailun, avustusten myöntämismenettelyn tai julkisen hankintamenettelyn tuloksena. Seuraavia tietoja ei julkaista:

- a) luonnollisille henkilöille maksetut apurahat ja muu varainhoitoasetuksen 125 artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettu suora tuki, joka on myönnetty sitä eniten tarvitseville luonnollisille henkilöille;
- b) sopimukset, joiden arvo alittaa tämän asetuksen 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun määrän.

4. Julkaisemisesta luovutaan, jos se saattaisi uhata asianomaisten henkilöiden oikeuksia ja vapauksia, sellaisina kuin ne ovat suojattuina Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, tai jos se saattaisi vahingoittaa saajien kaupallisia etuja.

22 artikla

Linkki välillisen hallinnoinnin nojalla myönnettyjen unionin varojen saajista julkaistuihin tietoihin**(Varainhoitoasetuksen 35 artikla)**

Kun unionin varojen hallinnointi siirretään varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuille viranomaisille ja elimille, valtuutus sopimuksissa on edellytettävä, että viranomaiset ja elimet, joille tehtäviä siirretään, julkaisevat 21 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tiedot vakiomuotoisina omilla internetsivuillaan.

Unionin toimielinten internetsivuilla on oltava vähintään viittaus niiden internetsivujen osoitteeseen, joilla kyseiset tiedot ovat saatavilla, ellei niitä julkaista suoraan unionin toimielinten internetsivuilla omassa osiossaan.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun julkaisemisen lisäksi kyseiset tiedot voidaan julkaista vakiomuotoisina myös muulla soveltuvalla tavalla.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuun julkaisemiseen sovelletaan 21 artiklan 2–4 kohtaa.

III OSASTO

TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE

23 artikla

Rahoitussuunnitelma**(Varainhoitoasetuksen 38 artikla)**

Varainhoitoasetuksen 38 artiklassa tarkoitettu rahoitussuunnitelma esitetään menolajeittain, toimintalohkoittain ja budjettikohdittain. Kokonaisrahoitussuunnitelma kattaa kaikki menolajit lukuun ottamatta maataloutta, koheesiopolitiikkaa ja hallintoa, joiden osalta esitetään ainoastaan yhteenveto.

24 artikla

Lisätalousarvioesitykset**(Varainhoitoasetuksen 41 artiklan 1 kohta)**

Lisätalousarvioesityksiin liitetään perustelut ja laadinnan aikana käytettävissä olevat tiedot edellisen ja kuluvan varainhoitovuoden talousarvion toteuttamisesta.

25 artikla

Budjettinimikkeistö**(Varainhoitoasetuksen 44 artikla)**

Budjettinimikkeistön on oltava erittelyperiaatteen, avoimuusperiaatteen ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukainen. Sen avulla varmistetaan talousarviomenettelyä varten tarvittava selkeys ja avoimuus, helpotetaan keskeisten tavoitteiden johtamista asianomaisista oikeusperustoista sekä mahdollistetaan poliittisia painopisteitä koskevat valinnat ja tehokas ja vaikuttava täytäntöönpano.

26 artikla

**Viimeksi päättyneen varainhoitovuoden toteutuneet menot
(Varainhoitoasetuksen 49 artiklan 1 kohdan a alakohdan v
alakohta)**

Viimeksi päättyneen varainhoitovuoden toteutuneet menot määritetään talousarvion laatimista varten seuraavasti:

- maksusitoumuksina: varainhoitovuoden aikana kirjanpitoon viedyt maksusitoumukset, jotka rahoitetaan saman varainhoitovuoden määrärahoista, sellaisina kuin ne määritellään 3 artiklassa;
- maksuina: varainhoitovuoden aikana suoritettavat maksut eli maksut, joiden suorittamista koskeva määräys on toimitettu pankille ja jotka katetaan saman varainhoitovuoden määrärahoista, sellaisina kuin ne määritellään 3 artiklassa.

27 artikla

Talousarvion selvitysosat**(Varainhoitoasetuksen 49 artiklan 1 kohdan a alakohdan vi
alakohta)**

Talousarvion selvitysosissa ilmoitetaan seuraavat tiedot:

- perussäädös, jos sellainen on olemassa,
- riittävä selvitys määrärahojen luonteesta ja käyttötarkoituksesta.

28 artikla

Henkilöstötaulukko**(Varainhoitoasetuksen 49 artiklan 1 kohdan c alakohdan i
alakohta)**

Hankintakeskuksen henkilöstö esitetään erikseen komission henkilöstötaulukon yhteydessä.

IV OSASTO

TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN

1 LUKU

Yleiset säännökset

29 artikla

**Tiedot henkilötietojen luovuttamisesta tarkastuksia varten
(Varainhoitoasetuksen 53 artikla)**

Kaikissa sellaisissa ehdotus- ja tarjouspyynnöissä, jotka liittyvät suoran hallinnoinnin piiriin kuuluviin avustuksiin, hankintoihin tai palkintoihin, mahdollisille edunsaajille, ehdokkaille, tarjoajille ja osallistujille on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001⁽¹⁾ mukaisesti ilmoitettava, että niiden henkilötietoja voidaan unionin taloudellisten etujen suojaamistarkoituksessa luovuttaa sisäisen tarkastuksen yksiköille, Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle, taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimelle tai Euroopan petostentorjuntavirastolle, jäljempänä 'OLAF', sekä siirtää komission ja toimeenpanovirastojen tulojen ja menojen hyväksyjien välillä.

30 artikla

**Yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevat
valmistelevat toimenpiteet****(Varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohta)**

Sellaisten toimenpiteiden rahoittamiseen, jotka on neuvostossa hyväksytty Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston mukaisten unionin kriisinhallintaoperaatioiden valmistelemiseksi, kuuluvat lisäkustannukset, jotka aiheutuvat suoraan sellaisen operaation tai ryhmän sijoittamisesta kentälle, jossa on mukana unionin toimielinten henkilöstöä, mukaan lukien toiminnan riskialttiilla alueella kattava vakuutus sekä matka- ja majoituskulut ja päivärahat.

⁽¹⁾ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

31 artikla

Perussopimusten mukaiset komission erityiset toimivaltuudet**(Varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan d alakohta)**

1. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', artiklat, joissa komissiolle myönnetään suoraan erityiset toimivaltuudet, ovat seuraavat:

- a) 154 artikla (työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu);
- b) 156 artikla (sosiaalipoliittiset tutkimukset, lausunnot ja neuvottelut);
- c) 159 ja 161 artikla (sosiaalipoliittiset erityiskertomukset);
- d) 168 artiklan 2 kohta (aloitteet terveydensuojelua koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
- e) 171 artiklan 2 kohta (aloitteet Euroopan laajuisia verkkoja koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
- f) 173 artiklan 2 kohta (aloitteet teollisuusasioita koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
- g) 175 artiklan toinen kohta (kertomus taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden toteuttamisessa saavutetusta edistymisestä);
- h) 181 artiklan 2 kohta (aloitteet tutkimusta ja teknologian kehittämistä koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
- i) 190 artikla (kertomus tutkimuksesta ja teknologian kehittämistä);
- j) 210 artiklan 2 kohta (aloitteet kehitysyhteistyöpolitiikkoja koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi).
- k) 214 artiklan 6 kohta (aloitteet humanitaarisen avun toimia koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);

2. Euroopan atomienergiayhteisön perustamisesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'Euratomin perustamissopimus', artiklat, joissa komissiolle myönnetään suoraan erityiset toimivaltuudet, ovat seuraavat:

- a) 70 artikla (talousarvion rajoissa oleva taloudellinen tuki jäsenvaltioiden alueella toteutettavaan malminetsintätoimintaan);
- b) 77–85 artikla.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa esitettyjä luetteloita voidaan täydentää talousarvioesityksen yhteydessä ilmoittamalla kyseeseen tulevat artiklat ja rahamäärät.

32 artikla

Toimet, jotka saattavat johtaa etu- tai menettelyristiriitaan (Varainhoitoasetuksen 57 artikla)

1. Muun muassa seuraavanlaiset toimet saattavat johtaa varainhoitoasetuksen 57 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun eturistiriitaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta niiden määrittelemistä laittomaksi toiminnaksi 141 artiklan nojalla:

- a) myönnetään itselle tai jollekin toiselle perusteettomia suoria tai välillisiä etuuksia;
- b) kieltäydytään myöntämästä edunsaajalle oikeuksia tai etuuksia, joihin tällä on oikeus;
- c) toimitaan asiattomasti tai väärin tai jätetään toteuttamatta pakollisia toimia.

Myös sellaiset toimet saattavat johtaa eturistiriitaan, jotka heikentävät henkilön edellytyksiä hoitaa tehtäviään riippumattomasti ja puolueettomasti, kuten henkilön osallistuminen julkisen hankintamenettelyn tai avustusmenettelyn arviointikomitean toimintaan, silloin kun hän voi saada suoraa tai välillistä taloudellista hyötyä näiden menettelyjen tuloksesta.

2. Eturistiriidan oletetaan syntyvän, jos hakija, ehdokas tai tarjoaja on henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön jäsen, ellei hän ole saanut etukäteen esimieheltään lupaa osallistua menettelyyn.

3. Eturistiriidan syntyessä valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla estetään asianomaista henkilöä vaikuttamasta sopimattomasti kyseiseen menettelyyn.

2 LUKU

Toteuttamistavat

1 j a k s o

Yleiset säännökset

33 artikla

Hallinnointitapa**(Varainhoitoasetuksen 58 artikla)**

Komission kirjanpitojärjestelmässä on ilmoitettava hallinnointitapa ja kunkin hallinnointitavan osalta se, minkä tyyppisille varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuille yhteisöille tai henkilöille talousarvion toteuttamistehäviä on siirretty.

Kun on kyse varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua komission toteuttamasta suorasta hallinnoinnista, kirjanpitojärjestelmässä on eriteltävä seuraavat toteutamisesta vastaavat tahot:

- a) komission yksiköt;
- b) toimeenpanovirastot;
- c) unionin edustustojen päälliköt;
- d) varainhoitoasetuksen 187 artiklassa tarkoitettut erityisrahasotot.

2 j a k s o

Suora hallinnointi

34 artikla

Suora hallinnointi

(Varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan a alakohta)

Kun komissio toteuttaa talousarviota suoraan omissa yksiköissään, toteuttamistehtävistä vastaavat varainhoitoasetuksen 64–75 artiklassa tarkoitettut taloushallinnon toimijat tässä asetuksessa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

35 artikla

Toimivallan siirtäminen toimeenpanovirastoille

(Varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan a alakohta ja 62 artikla)

1. Päätöksissä, joissa toimivaltaa siirretään toimeenpanovirastoille, nämä virastot valtuutetaan käyttämään tulojen ja menojen hyväksyjinä niille hallinnoitavaksi siirrettyyn unionin ohjelmaan kuuluvia määrärahoja.

2. Komission valtuutusasiakirjassa on oltava vähintään 40 artiklan a–d ja h alakohdassa säädetty määräykset. Asianomaisen toimeenpanoviraston johtaja hyväksyy kirjallisesti valtuutusasiakirjan viraston nimissä.

36 artikla

Hankintasääntöjen noudattaminen

(Varainhoitoasetuksen 63 artikla)

Siirtäessään varainhoitoasetuksen 63 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtäviä yksityisille yhteisöille komissio tekee hankintasuopimuksen varainhoitoasetuksen ensimmäisen osan V osaston ja toisen osan IV osaston III luvun mukaisesti.

3 j a k s o

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

37 artikla

Jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä toteutettavaa hallinnointia koskevat erityissäännökset – toimenpiteet parhaiden käytänteiden edistämiseksi

(Varainhoitoasetuksen 59 artikla)

Komissio laatii rekisterin elimistä, jotka ovat alakohtaisten sääntösten mukaan vastuussa hallinnoinnista, todistusten myöntämisestä ja tarkastustoiminnasta.

Edistääkseen parhaiden käytänteiden noudattamista rakennerahastojen, koheesiorahaston, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston, Euroopan maatalouden tukirahaston ja Euroopan kalatalousrahaston määrärahojen toteuttamisessa komissio voi antaa hallinnoinnista ja valvonnasta vastaavien elinten käyttöön tiedotustarkoituksessa menetelmäoppaan, jossa se esittää valvontastrategiansa ja -lähestymistapansa ja joka sisältää myös tarkistuslistoja sekä esimerkkejä parhaista käytänteistä. Tätä opasta päivitetään aina tarpeen mukaan.

4 j a k s o

Välillinen hallinnointi

38 artikla

Järjestelmien, sääntöjen ja menettelyjen vastaavuus välillisessä hallinnoinnissa

(Varainhoitoasetuksen 60 artikla)

1. Komissio voi hyväksyä hankintasäännöt ja -menettelyt omia hankintasääntöjään ja -menettelyjään vastaaviksi, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) ne ovat kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen saamiseksi toteutettavaan tarjoajien laajaan kilpailuttamiseen perustuvan periaatteen mukaisia, ja neuvottelumenettelyjä käytetään vain kun on kyse kohtuullisista määristä tai kun niiden käyttö on asianmukaisesti perusteltua;
- b) niillä varmistetaan avoimuus huolehtimalla tietojen, etenkin tarjouspyyntöjen, riittävästä julkistamisesta ennakkoon sekä toimeksisaajien riittävästä julkistamisesta jälkikäteen;
- c) niillä varmistetaan tasapuolinen kohtelu, oikeasuhteisuus ja syrjimättömyys;
- d) niillä estetään eturistiriidat hankintamenettelyn kaikissa vaiheissa.

Lainsäädännön, jonka jäsenvaltiot tai kolmannet maat ovat antaneet direktiivin 2004/18/EY saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä, katsotaan vastaavan toimielinten varainhoitoasetuksen mukaisesti soveltamia sääntöjä.

2. Komissio voi hyväksyä avustuksia koskevat säännöt ja menettelyt omia avustuksiin soveltamiaan sääntöjä ja menettelyjä vastaaviksi, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) ne ovat suhteellisuusperiaatteen, moitteettoman varainhoidon periaatteen, tasapuolisen kohtelun periaatteen ja syrjimättömyyden periaatteen mukaisia;
- b) niillä varmistetaan avoimuus huolehtimalla ehdotuspyyntöjen riittävästä julkistamisesta, käyttämällä suoria myöntämismenettelyjä vain silloin kun on kyse kohtuullisista määristä tai kun niiden käyttö on asianmukaisesti perusteltua ja huolehtimalla edunsaajien riittävästä julkistamisesta jälkikäteen suhteellisuusperiaatetta noudattaen;
- c) niillä estetään eturistiriidat avustusten myöntämismenettelyn kaikissa vaiheissa;
- d) niiden mukaan avustukset eivät saa olla päällekkäisiä, niitä ei saa myöntää takautuvasti, niihin on pääsääntöisesti liityttävä rahoitusta myös muista lähteistä eikä niiden tarkoituksena tai tuloksena saa olla voiton tuottaminen edunsaajalle.

3. Komissio voi hyväksyä, että sellaisten yhteisöjen ja henkilöiden käyttämät kirjanpidon ja sisäisen valvonnan järjestelmät, joille komission lukuun hoidettavia talousarvion toteuttamistehtäviä on tarkoitus siirtää, tarjoavat vastaavantasoisien, unionin taloudelliset edut varmistavan suojan ja vastaavantasoisien, kohtuullisen varmuuden siitä, että hallintotavoitteet saavutetaan, jos kyseiset järjestelmät ovat varainhoitoasetuksen 32 artiklassa säädettyjen periaatteiden mukaisia.

39 artikla

Muiden yhteisöjen ja henkilöiden sääntöjen ja menettelyjen ennakoarviointi välillisessä hallinnoinnissa

(Varainhoitoasetuksen 61 artiklan 1 kohta)

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi varainhoitoasetuksen 61 artiklan 1 kohdan mukaista ennakoarviointia tehdessään perustaa arviointinsa toisen tulojen ja menojen hyväksyjän tekemään ennakoarviointiin sillä edellytyksellä, että näiden ennakoarviointien päätelmillä on merkitystä siirrettäviin tehtäviin liittyvien riskien kannalta, etenkin siltä osin kuin on kyse tehtävien luonteesta ja niihin liittyvistä määristä.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi perustaa ennakoarviointinsa muiden rahoittajien tekemään ennakoarviointiin, jos kyseinen ennakoarviointi koskee edellytyksiä, jotka vastaavat varainhoitoasetuksen 60 artiklassa säädettyjä välilliseen hallintointiin sovellettavia edellytyksiä.

40 artikla

Talousarvion toteuttamistehtäviä muille yhteisöille ja henkilöille siirtävän sopimuksen sisältö

(Varainhoitoasetuksen 61 artiklan 3 kohta)

Valtuutus sopimuksissa on määrättävä yksityiskohtaisista järjestelyistä, joilla varmistetaan unionin taloudellisten etujen suoja ja toteutettavien toimien avoimuus. Kyseisten sopimusten on sisällettävä ainakin seuraavat:

- a) tehtävien selkeä määrittely ja niiden rajaaminen etenkin siltä osin kuin on kyse siirrettyjen tehtävien muuttamisesta, velkojen perimisestä luopumisesta ja takaisinmaksettujen tai käyttämättä jääneiden varojen käytöstä;
- b) tehtävien toteuttamisedellytykset ja -järjestelyt, vastuualueet sekä toimitettavien tarkastusten, myös ohjelmien arvioinnin, järjestäminen;
- c) edellytykset unionin rahoitusosuuden maksamiselle, myös täytäntöönpanosta aiheutuneiden kustannusten korvaamiselle sekä korvauksille, jotka maksetaan yhteisölle, jolle tehtäviä on siirretty, ja säännöt siitä, mitä asiakirjoja maksujen perusteiksi on esitettävä;
- d) säännöt siitä, miten komissiolle raportoidaan tehtävien hoidosta, odotetuista tuloksista, havaituista sääntöjenvastaisuuksista ja niiden osalta toteutetuista toimenpiteistä, edellytyksistä, joiden täytyessä maksut voidaan keskeyttää tai niitä voidaan lykätä, sekä edellytyksistä, joiden täytyessä tehtävien hoitaminen päättyy;
- e) päivämäärä, johon mennessä valtuutus sopimuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat yksittäiset hankinta- ja avustus sopimukset on tehtävä ja jonka on oltava oikeassa suhteessa siirrettyjen tehtävien luonteeseen;
- f) poissulkemista koskevat säännöt, joiden nojalla yhteisö tai henkilö voi sulkea sellaiset yhteisöt, jotka ovat jossakin varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan a, b tai e alakohdassa tai 107 artiklan a tai b alakohdassa tarkoitettuista tilanteista, hankintamenettelyjen sekä avustusten ja palkintojen myöntämismenettelyjen ulkopuolelle tai estää hankintasopimuksen tekemisen tällaisen yhteisön kanssa taikka avustuksen tai palkinnon myöntämisen sille;
- g) komission toimittamia tarkastuksia koskevat yksityiskohtaiset järjestelyt sekä määräykset, joiden nojalla komissio, OLAF ja tilintarkastustuomioistuin voivat tutustua tehtäviensä hoitamiseksi tarvitsemiinsa tietoihin sekä toimittaa tarkastuksia ja tutkimuksia, myös paikalla;
- h) seuraavat järjestelyt:
  - i) yhteisön, jolle tehtäviä on siirretty, antama sitoumus, jonka mukaan se ilmoittaa komissiolle viipymättä kaikista unionin varojen hoitoon liittyvistä petoksista ja niiden osalta toteutetuista toimenpiteistä;

- ii) sellaisen yhteystahon nimeäminen, jolla on asianmukaiset valtuudet tehdä suoraan yhteistyötä OLAFin kanssa tämän operatiivisen toiminnan helpottamiseksi;
- i) edellytykset pankkitilien käytölle ja varainhoitoasetuksen 8 artiklan 4 kohdan mukaiselle korkotuoton käytölle;
- j) määräykset tai säännökset, joilla varmistetaan, että unionin toiminta erottuu asianomaisen elimen muista toiminnoista.

41 artikla

Johdon vahvistuslausuma ja vaatimusten täyttymistä koskeva selvitys

(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 5 kohta)

Jos toimi päättyy ennen asianomaisen varainhoitovuoden päättymistä, varainhoitoasetuksen 60 artiklan 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettu johdon vahvistuslausuma voidaan korvata toimesta vastaavan yhteisön tai henkilön loppuraportilla, jos kyseinen raportti toimitetaan ennen asianomaista varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden helmikuun 15 päivää.

Silloin kun kansainväliset järjestöt ja kolmannet maat toteuttavat toimia, jotka eivät ole monivuotisia ja joiden kesto on enintään 18 kuukautta, varainhoitoasetuksen 60 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu vaatimusten täyttymistä koskeva selvitys voidaan sisällyttää loppuraporttiin.

42 artikla

Tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyt ja menettely välillisessä hallinnoinnissa sovellettavien sääntöjen vastaisesti aiheutuneiden menojen sulkemiseksi unionin rahoituksen ulkopuolelle

(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohdan b ja c alakohta)

1. Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen menettelyt käsittävät seuraavat toimet, sanotun kuitenkin rajoittamatta alakohtaisiin sääntöihin sisältyviä erityissäännöksiä:

- a) komissio toimittaa tarkastuksia asiakirjojen perusteella ja tarvittaessa paikalla;
- b) komissio määrittää hyväksyttäväksi katsottavat menot, tarvittaessa viranomaisten ja elinten kanssa järjestettävän kuulemismenettelyn jälkeen ja ilmoitettuaan asiasta ensin asianomaisille viranomaisille ja elimille;
- c) komissio laskee tarvittaessa rahoituskorjaukset;
- d) komissio perii takaisin tai maksaa hyväksytyjen menojen sekä viranomaisille ja elimille jo maksettujen varojen välisen erotuksen;

ensimmäisen alakohdan d alakohdan osalta komissio suorittaa takaisinperinnän mieluiten kuittaamalla 87 artiklassa säädettyin edellytyksin.

2. Kun talousarvion toteuttamistehtäviä siirretään usean rahoittajan rahoittamaa toimea toteuttavalle yhteisölle, varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen menettelyt koostuvat sen tarkastamisesta, että yhteisö on käyttänyt toimeen komission kyseistä toimea varten maksamaa määrää vastaavan määrän ja että menot ovat yhteisön kanssa allekirjoitettuun sopimukseen sisältyvien velvoitteiden mukaiset.

Usean rahoittajan toimella tarkoitetaan tässä asetuksessa mitä tahansa sellaista tointa, jossa unionin varoja yhdistetään ainakin yhden toisen rahoittajan varoihin.

43 artikla

Välillistä hallinnointia yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa koskevat erityissäännökset

(Varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohta ii alakohta ja 188 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohta ii alakohdassa tarkoitettujen kansainvälisten järjestöjen ovat seuraavat:

- a) hallitustenvälisillä sopimuksilla perustetut kansainväliset julkisoikeudelliset järjestöt sekä niiden perustamat erityisjärjestöt;
- b) Punaisen Ristin kansainvälinen komitea;
- c) Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainvälinen liitto;
- d) muut voittoa tavoittelemattomat järjestöt, jotka on rinnastettu kansainvälisiin järjestöihin komission päätöksellä.

2. Kun komissio toteuttaa talousarviota yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa välillisesti hallinnoiden, sovelletaan asianomaisten järjestöjen kanssa tehtyjä tarkastussopimuksia.

44 artikla

Julkisoikeudellisten elinten tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavien yksityisoikeudellisten elinten nimeäminen

(Varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohta v ja vi alakohta)

1. Julkisoikeudellisiin elimiin ja julkisen palvelun tehtäviä hoitaviin yksityisoikeudellisiin elimiin sovelletaan sen jäsenvaltion tai maan lakeja, jossa ne on perustettu.

2. Jos hallinnointi suoritetaan verkostona, joka edellyttää ainakin yhden elimen tai yhteisön nimeämistä verkostoon osallistuvaa jäsenvaltiota tai maata kohden, nimeämisen suorittaa asianomainen jäsenvaltio tai maa perussäädöksen mukaisesti.

Kaikissa muissa tapauksissa komissio nimeää kyseiset elimet tai yhteisöt asianomaisten jäsenvaltioiden tai maiden suostumuksella.

3 LUKU

Taloushallinnon toimijat

1 j a k s o

Taloushallinnon toimijoiden oikeudet ja velvollisuudet

45 artikla

Taloushallinnon toimijoiden oikeudet ja velvollisuudet (Varainhoitoasetuksen 64 artikla)

1. Kukin toimielin antaa kullekin taloushallinnon toimijalle hänen tehtävänsä hoidossa tarvittavat voimavarat sekä toimenkuvauksen, jossa esitetään yksityiskohtaisesti hänen tehtävänsä, oikeutensa ja velvollisuutensa.

2. Edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä varainhoitoasetuksen 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimivien unionin edustustojen päälliköiden on heille edelleenvaltuutuksella siirrettyjä varainhoidon tehtäviä hoitaessaan noudatettava komission antamaa toimenkuvausta.

2 j a k s o

Tulojen ja menojen hyväksyjä

46 artikla

Valtuutettujen ja edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien avustaminen

(Varainhoitoasetuksen 65 artikla)

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi käyttää tehtävänsä hoidossa apunaan henkilöstöä, jonka tehtävänä on suorittaa hänen vastuullaan tiettyjä talousarvion toteuttamisessa sekä taloutta ja hallintoa koskevien tietojen tuottamisessa tarvittavia toimia. Eturistiriitojen välttämiseksi valtuutettujen tai edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien apuna toimivan henkilöstön on noudatettava varainhoitoasetuksen 57 artiklassa tarkoitettuja velvollisuuksia.

Edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä varainhoitoasetuksen 56 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti toimivat unionin edustustojen päälliköt voivat käyttää tehtävänsä hoidossa apuna komission henkilöstöä.

47 artikla

Valtuuttamista koskevat sisäiset säännökset (Varainhoitoasetuksen 65 artikla)

Kukin toimielin vahvistaa omista sisäisissä säännöissään varainhoitoasetuksen ja tämän asetuksen säännösten mukaisesti talousarvion oman pääluokkansa moitteetonta toteuttamista varten tarpeelliseksi katsomansa määrärahojen hallintotoimenpiteet.

Edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä varainhoitoasetuksen 56 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti toimivien unionin edustustojen päälliköiden on heille edelleenvaltuutuksella siirrettyjä varainhoidon tehtäviä hoitaessaan noudatettava komission antamia sisäisiä sääntöjä.

48 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjien säilyttämät tositteet (Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 2 kohta)

Tulojen ja menojen hyväksyjä luo paperiasiakirjoihin perustuvia tai sähköisiä järjestelmiä talousarvion toteuttamiseen ja talousarvion toteuttamistoimiin liittyvien tai niistä tuloksena olevien alkuperäisten tositteiden säilyttämistä varten. Järjestelmässä huolehditaan, että

- a) tositteet numeroidaan;
- b) tositteet päivätään;
- c) tositteet luetteloidaan, mahdollisesti sähköisesti, siten että voidaan selvittää niiden tarkka sijainti;
- d) varainhoitovuoden tositteet säilytetään vähintään viiden vuoden ajan siitä päivästä, jona Euroopan parlamentti on myöntänyt kyseistä varainhoitovuotta koskevan vastuuvapauden;
- e) toimielimen vaatimia ennakkomaksuvakuuksia koskevat asiakirjat säilytetään, ja perustetaan tapahtumarekisteri, jonka avulla voidaan järjestää kyseisten vakuuksien riittävä seuranta.

Tositteet, jotka koskevat vielä keskeneräisiä toimenpiteitä, säilytetään ensimmäisen kohdan d alakohdassa säädettyä määräaika kuuemmin, toimenpiteiden päättymistä seuraavan vuoden loppuun saakka.

Tositteissa olevat henkilötiedot on mahdollisuuksien mukaan poistettava, kun kyseisiä tietoja ei tarvita talousarviota koskevassa vastuuvapausmenettelyssä eikä valvonnassa tai tarkastuksissa. Teleliikennetietojen säilyttämisen osalta sovelletaan asetuksen (EY) N:o 45/2001 37 artiklan 2 kohdan säännöksiä.

49 artikla

Ennako- ja jälkitarkastukset**(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 5 ja 6 kohta)**

1. Tapahtuman luomisella tarkoitetaan kaikkia 46 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden tavanomaisesti toteuttamia toimenpiteitä, joilla valmistellaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla olevaa talousarvion toimeenpanoa.

2. Tapahtuman ennakkotarkastuksella tarkoitetaan kaikkia ennakkotarkastuksia, jotka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on ottanut käyttöön tapahtuman toiminnallisten ja taloudellisten näkökohtien tarkastamiseksi.

3. Ennakkotarkastuksissa tarkistetaan vaadittujen tositteiden ja muiden käytettävissä olevien tietojen yhdenmukaisuus.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää ennakkotarkastusten suorittamistilheydestä ja perusteellisuudesta ottaen huomioon riskit ja kustannustehokkuuden. Maksun vahvistamisesta vastuussa oleva tulojen ja menojen hyväksyjä pyytää epäselvissä tapauksissa lisätietoja tai suorittaa tarkastuksen paikalla saadakseen ennakkotarkastuksen yhteydessä kohtuullisen varmuuden.

Ennakkotarkastusten tavoitteena on varmistaa, että

- a) meno ja tulo ovat asianmukaiset ja asiaan sovellettävien säännösten mukaiset, erityisesti talousarvion ja asiaankuuluvan lainsäädännön sekä perussopimusten ja asetusten soveltamiseksi annettujen säädösten ja mahdollisten sopimusehtojen mukaiset;
- b) varainhoitoasetuksen ensimmäisen osan II osaston 7 luvussa tarkoitettua moitteettoman varainhoidon periaatetta noudatetaan.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi tarkastuksissa katsoa, että joukko samankaltaisia yksittäisiä maksutapahtumia, jotka koskevat henkilöstön palkkoihin tai eläkkeisiin taikka virkamatka- tai sairauskulukorvauksiin liittyviä toistuvia menoja, muodostaa yhden tapahtuman.

4. Jälkitarkastukset voidaan toteuttaa asiakirjojen pohjalta ja tarvittaessa paikalla.

Jälkitarkastuksissa varmistetaan, että talousarviosta rahoitettavat toimet toteutetaan asianmukaisesti ja erityisesti että 3 kohdassa tarkoitettuja kriteereitä noudatetaan.

Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä tarkistaa jälkitarkastusten tulokset vähintään kerran vuodessa havaitakseen mahdolliset järjestelmään liittyvät ongelmat. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteuttaa tarvittavat toimenpiteet ongelmien korjaamiseksi.

Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua riskianalyysia tarkistetaan tarkastustulosten ja muiden keskeisten tietojen pohjalta.

Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä laatii monivuotisten ohjelmien osalta monivuotisen tarkastusstrategian, jossa määritellään tarkastusten luonne ja laajuus ja se, miten tuloksia mitataan vuosikohtaisesti varmuuden hankkimiseksi vuosittain.

50 artikla

Johtosääntö**(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 7 kohta ja 73 artiklan 5 kohta)**

1. Henkilöt, jotka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimeää taloustapahtumien valvojiksi, valitaan todistuksin tai riittävällä työkokemuksella vahvistetun erityis pätevyuden perusteella tai soveltuvan koulutusohjelman pohjalta.

2. Kukin toimielin vahvistaa johtosäännön, jossa määritellään sisäisen valvonnan alalla

- a) edellä 1 kohdassa tarkoitetuilta henkilöiltä vaadittava tekninen osaaminen ja talousasioiden tuntemus;
- b) kyseisten henkilöiden jatkokoulutusvaatimus;
- c) heidän vastuualueensa, asemansa ja tehtävänsä;
- d) käytäntösäännöt, joita heidän on noudatettava, varsinkin eettiset normit ja luotettavuuden vaatimus, sekä heidän oikeutensa.

3. Edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä varainhoitoasetuksen 56 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti toimivien unionin edustustojen päälliköiden on heille edelleenvaltuutuksella siirrettyjä varainhoidon tehtäviä hoitaessaan noudatettava tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua komission johtosääntöä.

4. Kukin toimielin ottaa käyttöön riittävät rakenteet tietojen jakamiseksi tuloja ja menoja hyväksyville yksiköille valvontaa koskevista säännöistä sekä sitä varten käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista ja tietojen saattamiseksi säännöllisesti ajan tasalle.

51 artikla

Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän pidättäytyminen toimenpiteistä**(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 8 kohta)**

Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän pidättäytyminen toimenpiteistä tarkoittaa, ettei tämä puutu asiaan siihen liittyvien seikkojen kannalta tarkoituksenmukaisessa määräjässä tai viimeistään yhden kuukauden kuluessa.

52 artikla

Taloutta ja hallintoa koskevien tietojen toimittaminen tilinpitäjälle**(Varainhoitoasetuksen 66 artikla)**

Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toimittaa tilinpitäjälle tämän vahvistamien sääntöjen mukaisesti tämän tehtävien hoitamiseen tarvittavat taloutta ja hallintoa koskevat tiedot.

Tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa tilinpitäjälle säännöllisesti ja ainakin tilinpäätöstä varten varainhoitotilejä koskevat keskeiset tiedot, jotta unionin kirjanpito vastaisi unionin varojen käyttöä.

53 artikla

Neuvottelumenettelyistä raportointinen**(Varainhoitoasetuksen 66 artikla)**

Valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät luetteloivat kunakin varainhoitovuonna hankinnat, jotka tehdään tämän asetuksen 134 artiklan 1 kohdan a–g alakohdassa, 135 artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa sekä 266, 268 ja 270 artiklassa tarkoitetuilla neuvottelumenettelyillä. Jos neuvottelumenettelyjen osuus valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän tekemistä hankinnoista on kasvanut huomattavasti aiempiin varainhoitovuosiin verrattuna tai jos neuvottelumenettelyillä tehtyjen hankintojen osuus on merkittävästi suurempi kuin keskimäärin koko toimielimen tasolla, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on raportoitava asiasta kyseiselle toimielimelle ja esitettävä mahdolliset toimenpiteet, jotka on toteutettu tilanteen korjaamiseksi. Kukin toimielin toimittaa neuvottelumenettelyistä kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Komission kertomus esitetään varainhoitoasetuksen 66 artiklan 9 kohdassa tarkoitettujen vuotuisia toimintakertomuksia koskevan yhteenvedon liitteenä.

3 jakso

Tilinpitäjä

54 artikla

Tilinpitäjän nimeäminen**(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

1. Kukin toimielin nimeää tilinpitäjän Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen piiriin kuuluvista virkamiehistä.

Toimielin valitsee tilinpitäjän tämän erityisosaamisen perusteella, joka osoitetaan todistuksin tai vastaavalla työkokemuksella.

2. Vähintään kaksi toimielintä tai elintä voi nimetä saman tilinpitäjän.

Siinä tapauksessa ne huolehtivat tarvittavista järjestelyistä eturistiriitojen välttämiseksi.

55 artikla

Tilinpitäjän palvelussuhteen päättymisen**(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

1. Tilinpitäjän luopuessa tehtävästään tilitapahtumista laaditaan viipymättä koetase.

2. Tilinpitäjä, joka luopuu tehtävästään, tai jos tämä ei ole mahdollista, joku hänen yksikkönsä virkamiehistä, toimittaa koetaseen ja sen luovuttamisesta laadittavan kertomuksen uudelle tilinpitäjälle.

Uuden tilinpitäjän on kuukauden kuluessa koetaseen toimittamisesta hyväksyttävä se allekirjoituksellaan; hän voi esittää varauksia.

Koetaseen luovuttamisesta laadittavassa kertomuksessa on esitettävä myös koetaseen tulos ja mahdolliset varaukset.

3. Kukin toimielin tai varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitettu elin ilmoittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komission tilinpitäjälle kahden viikon kuluessa tilinpitäjän nimityksestä ja palvelussuhteen päättymisestä.

56 artikla

Kirjanpitojärjestelmien ja omaisuuden luettelointijärjestelmien hyväksyminen**(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)**

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa tilinpitäjälle merkittävistä muutoksista sellaisissa taloushallintojärjestelmässä, omaisuuden luettelointijärjestelmässä tai varojen ja velkojen arvostusjärjestelmässä, josta toimitetaan tietoja toimielimen kirjanpitoon tai jota käytetään sen sisältämien tietojen perustelemiseen, jotta tilinpitäjä voi tarkistaa, että hyväksymisperusteita on noudatettu.

Tilinpitäjä voi milloin tahansa tarkastella uudelleen jo hyväksytyä taloushallintojärjestelmää. Jos tilinpitäjä ei hyväksy tai ei enää hyväksy tulojen ja menojen hyväksyjän perustamaa taloushallintojärjestelmää, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii toimintasuunnitelman, jonka avulla järjestelmän hylkäämisen perusteena olleet puutteet korjataan määräajassa.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vastaa tilinpitäjälle toimitettujen tietojen täydellisyydestä.

57 artikla

Kassanhallinta

(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)

1. Tilinpitäjä huolehtii siitä, että hänen toimielimellään on käytettävissään riittävästi varoja kattamaan talousarvion toteuttamisesta aiheutuvat kassatarpeet.
2. Edellä 1 kohdan soveltamiseksi tilinpitäjä kehittää kassanhallintajärjestelmiä laatiakseen kassaennusteita.
3. Komission tilinpitäjä jakaa käytettävissä olevat varat asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 mukaisesti.

58 artikla

Pankkitilien hallinnointi

(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)

1. Tilinpitäjä voi avata tai antaa muiden tehtäväksi avata toimielimen nimissä tilejä rahoituslaitoksissa tai kansallisissa keskuspankeissa kassanhallinnan tarpeisiin. Perustelluissa tapauksissa tilinpitäjä saa poikkeuksellisesti avata muun valuutan kuin euron määräisiä tilejä.
2. Tilinpitäjä sulkee 1 kohdassa tarkoitettut tilit tai varmistaa, että ne suljetaan.
3. Tilinpitäjä määrittää 1 kohdassa tarkoitettujen rahoituslaitoksiin avattujen tilien hoitoehdot moitteetonta varainhoitoa, tehokkuutta ja kilpailuttamista koskevien periaatteiden mukaisesti.
4. Vähintään viiden vuoden välein tilinpitäjä kilpailuttaa rahoituslaitoksia, joissa tilejä voidaan avata 1 kohdan mukaisesti.

Jos se on paikallisten pankkitoimintaolosuhteiden nojalla mahdollista, unionin ulkopuolella sijaitseviin rahoituslaitoksiin avatut ennakkotilit kilpailutetaan säännöllisesti. Kilpailuttaminen

toteutetaan vähintään viiden vuoden välein ennakkotilin haltijan aloitteesta, minkä jälkeen tilin haltija esittää tilinpitäjälle perustellun ehdotuksen siitä, mikä pankki valitaan enintään viideksi vuodeksi.

5. Tilinpitäjä huolehtii siitä, että rahoituslaitoksissa 1 kohdan mukaisesti avattujen tilien hoitoehtoja noudatetaan tarkoin.

Unionin ulkopuolella sijaitseviin rahoituslaitoksiin avattujen ennakkotilien osalta tästä velvollisuudesta huolehtii ennakkotilin haltija ottaen huomioon sen maan lainsäädännön, jossa hän hoitaa tehtävänsä.

6. Komission tilinpitäjä ilmoittaa muiden toimielinten sekä varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitettujen elinten tilinpitäjille rahoituslaitoksiin avattavien tilien hoitoehdot. Muiden toimielinten sekä varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitettujen elinten tilinpitäjät varmistavat, että niiden avaamien tilien hoitoehdot vastaavat kyseisiä ehtoja.

59 artikla

Tilien allekirjoitukset

(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)

Tilien avaus-, hoito- ja käyttöehdoissa on mainittava sisäisen valvonnan tarpeiden mukaisesti, että sekkeihin, siirtomääräyksiin ja muihin pankkitapahtumiin tarvitaan allekirjoitus yhdeltä tai useammalta asianmukaisesti valtuutetulta henkilöstön jäseneltä. Muuten kuin sähköisesti annetuissa ohjeissa on oltava vähintään kahden asianmukaisesti valtuutetun henkilöstön jäsenen allekirjoitus tai tilinpitäjän omakätinen allekirjoitus.

Ensimmäisen alakohdan soveltamiseksi kunkin toimielimen tilinpitäjä toimittaa valtuutettujen henkilöstön jäsenten nimet ja nimikirjoitusnäytteet kaikille rahoituslaitoksille, joissa kyseinen toimielin on avannut tilejä.

60 artikla

Tilien hoitaminen

(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)

1. Tilinpitäjä varmistaa, että 58 artiklassa säädettyjen pankkitilien saldo ei poikkea merkittävästi 57 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista kassaennusteista ja huolehtii aina, että

a) tilejä ei ylitetä;

b) valuuttatilien saldo muunnetaan säännöllisesti euroiksi.

2. Tilinpitäjä ei saa pitää valuuttatileillä summia, joista toimitelmelle voi aiheutua mittavia valuuttakurssitappioita.

61 artikla

Tilisiirrot ja valuuttojen muuntaminen (Varainhoitoasetuksen 68 artikla)

Tilinpitäjä tekee tilisiirtoja rahoituslaitoksiin toimielimen nimissä avaamiensa tilien välillä ja muuntaa valuuttoja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 69 artiklan soveltamista.

62 artikla

Maksutavat

(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)

Maksut suoritetaan tilisiirtona tai sekillä tai ennakkotileiltä pankkikortilla 67 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

63 artikla

Oikeushenkilörekisterit

(Varainhoitoasetuksen 68 artikla)

1. Tilinpitäjä voi suorittaa maksut tilisiirtona vain jos maksun saajan pankkiyhteys- ja tunnistetiedot ja niiden mahdolliset muutokset on syötetty ennalta toimielimen yhteisrekisteriin.

Maksun saajan oikeudelliset tiedot ja pankkiyhteystiedot sekä niiden muutokset merkitään rekisteriin asiakirjatodisteen perusteella; sen muodon määrittelee tilinpitäjä.

2. Tulojen ja menojen hyväksyjät voivat tehdä toimielimensä puolesta sitoumuksen maksun suorittamisesta tilisiirtona kolmannelle osapuolelle ainoastaan, jos tämä toimittaa saajarekisteriin tarvittavat tiedot.

Tulojen ja menojen hyväksyjät ilmoittavat tilinpitäjälle kaikki saajan ilmoittamat oikeudellisten tietojen ja pankkiyhteystietojen muutokset ja tarkistavat ennen maksun suorittamista, että nämä tiedot ovat voimassa.

Kun kyseessä on liittymistä edeltävä tuki, Euroopan unionin ehdokasmaiden viranomaisten kanssa voidaan tehdä yksittäisiä sitoumuksia, vaikka saajan tietoja ei vielä ole merkitty saajarekisteriin. Tässä tapauksessa tulojen ja menojen hyväksyjä pyrkii

kaikin tavoin saamaan tiedot rekisteriin mahdollisimman nopeasti. Sopimusten mukaan ensimmäisen maksun suorittaminen edellyttää saajan pankkiyhteystietojen toimittamista komissioon.

64 artikla

Tilinpitäjän säilyttämät tositteet (Varainhoitoasetuksen 68 artikla)

Kirjanpitoa ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettua tilinpäätöstä koskevat tositteet säilytetään vähintään viisi vuotta sen jälkeen kun Euroopan parlamentti on myöntänyt vastuuvapauden sen varainhoitovuoden osalta, johon tositteet liittyvät.

Tositteet, jotka koskevat vielä keskeneräisiä toimenpiteitä, säilytetään tätä määräaikaakaan kauemmin, toimenpiteiden päättymistä seuraavan vuoden loppuun saakka. Teleliikennetietojen säilyttämisen osalta sovelletaan asetuksen (EY) N:o 45/2001 37 artiklan 2 kohdan säännöksiä.

Kukin toimielin päättää, missä yksikössä tositteita säilytetään.

65 artikla

Tilien käyttöoikeuksien haltijat (Varainhoitoasetuksen 69 artikla)

Kukin toimielin määrittää edellytykset, joilla sen nimeämät ja 72 artiklassa tarkoitettujen paikallisyksiköiden tilejä käyttämään valtuuttamat henkilöstön jäsenet saavat antaa nimensä ja nimi- kirjoitusnäytteensä tiedoksi paikallisille rahoituslaitoksille.

4 j a k s o

Ennakoiden hoitaja

66 artikla

Ennakkotilien käyttöedellytykset (Varainhoitoasetuksen 70 artikla)

1. Jos maksuja on käytännössä mahdotonta maksaa talousarviosta tai niiden maksaminen talousarviosta ei ole tarkoitukseenmukaista sen vuoksi, että maksettavat määrät ovat vähäisiä, niiden maksamiseksi voidaan perustaa ennakkotilejä.

2. Ennakoiden hoitaja voi väliaikaisesti vahvistaa ja maksaa menot toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän antamassa ohjeessa esitetyn yksityiskohtaisen kehyksen perusteella. Kyseisessä ohjeessa annetaan menojen väliaikaista vahvistamista ja maksamista koskevat säännöt ja edellytykset ja tarvittaessa ehdot 97 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen oikeudellisten sitoumusten allekirjoittamiselle.

3. Päätöksen ennakotilin perustamisesta ja ennakoiden hoitajan nimeämisestä antaa tilinpitäjä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti perustellun ehdotuksen perusteella. Päätöksessä esitetään ennakoiden hoitajan ja tulojen ja menojen hyväksyjän vastuualueet ja velvollisuudet.

Myös ennakotilin hoitoehtojen muuttamispäätöksen tekee tilinpitäjä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti perustellun ehdotuksen perusteella.

4. Unionin edustustoissa perustetaan ennakotilejä sekä komissiota koskevaan talousarvion pääluokkaan että Euroopan ulkosuhdehallintoa, jäljempänä 'EUH', koskevaan talousarvion pääluokkaan kuuluvien menojen suorittamiseksi ja menojen täyden jäljitettävyyden varmistamiseksi.

67 artikla

Perustamis- ja maksuedellytykset

(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)

1. Ennakotilin perustamista ja ennakoiden hoitajan nimeämistä koskevassa päätöksessä sekä ennakotilin hoitoehtojen muuttamista koskevassa päätöksessä mainitaan erityisesti

- a) myönnettävän ensimmäisen ennakon käyttötarkoitus ja enimmäismäärä;
- b) se, aiotaanko toimielimen nimissä avata pankkitili tai postiirtotili;
- c) kunkin sellaisen menoerän laji ja enimmäismäärä, jonka ennakoiden hoitaja voi suorittaa kolmansille tai periä niiltä;
- d) tositteiden esittämistä koskevat määräajat ja yksityiskohtaiset säännöt sekä järjestelyt tositteiden toimittamiseksi tulojen ja menojen hyväksyjälle lopullista kirjausta varten;
- e) menettelyt ennakon täydentämiseksi, jos se on tarpeen;
- f) se, että tulojen ja menojen hyväksyjä kirjaa ennakotililtä maksetut suoritukset lopullisesti viimeistään seuraavan kuukauden lopussa, jotta kirjanpitosaldo ja pankkisaldo voidaan täsmäyttää;
- g) tilinpitäjän ennakoiden hoitajalle antaman luvan voimassaoloaika;

h) ennakoiden hoitajan nimi.

2. Tehtäessä ennakotilin perustamista koskevia päätösehdotuksia toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä huolehtii siitä, että

- a) maksut suoritetaan ensisijaisesti talousarviosta, jos tämä on mahdollista kirjanpidon keskitetyn tietojenkäsittelyjärjestelmän kautta;
- b) ennakotilejä käytetään ainoastaan perustelluissa tapauksissa.

Menon enimmäismäärä, jonka ennakoiden hoitaja voi maksaa, jos maksuja maksettaessa on käytännössä mahdotonta noudattaa talousarviosta suoritettaviin maksuihin sovellettavaa menettelyä tai niiden maksaminen talousarviosta ei ole tarkoituksenmukaista, saa olla enintään 60 000 euroa.

3. Ennakoiden hoitaja voi suorittaa maksuja kolmansille seuraavin perustein ja rajoituksin:

- a) toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on ensin allekirjoittanut talousarviositoumuksen ja oikeudellisen sitoumuksen;
- b) ennakotilin saldo kassassa tai pankissa on positiivinen.

4. Ennakotileiltä suoritettavat maksut voidaan suorittaa tili-siirtona, mukaan lukien varainhoitoasetuksen 89 artiklassa tarkoitettu suoraveloitus, sekillä tai muilla maksutavoilla, myös pankkikortilla, tilinpitäjän antamien ohjeiden mukaisesti.

5. Maksusuorituksen jälkeen annetaan lopullinen virallinen vahvistuspäätös ja/tai maksumääräys, jonka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä allekirjoittaa.

68 artikla

Ennakoiden hoitajien valinta

(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)

Ennakoiden hoitajat valitaan virkamiehistä tai, ainoastaan asianmukaisesti perustelluista syistä, tarvittaessa muusta henkilöstöstä. Ennakoiden hoitajat valitaan todistuksin tai riittävällä työkokemuksella vahvistetun erityispätevyyden perusteella tai soveltuvan koulutusohjelman pohjalta.

69 artikla

Ennakkotilien rahoittaminen**(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

1. Tilinpitäjä suorittaa maksuja varojen siirtämiseksi ennakkotileille ja huolehtii seurannasta niin pankkitilien avaamisen, allekirjoitusvaltuuksien kuin paikalla toimitettavien ja keskuskirjanpidon tarkastusten osalta. Tilinpitäjä siirtää varoja ennakkotileille. Ennakot maksetaan niitä varten avatulle pankkitilille.

Ennakkotilejä voidaan rahoittaa myös suoraan erilaisilla paikallisilla tuloilla, joita saadaan muun muassa:

- a) tarvikkeiden myynnistä;
- b) julkaisuista;
- c) erilaisista korvauksista; ja
- d) korkotuotoista.

Lopulliset kirjaukset menoiksi tai sekalaisiksi tai käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi tehdään 67 artiklassa tarkoitetun perustamispäätöksen ja varainhoitoasetuksen säännösten mukaisesti. Tulojen ja menojen hyväksyjä vähentää kyseiset määrät siirtäessään myöhemmin varoja samoille ennakkotileille.

2. Kurssitappioiden välttämiseksi ennakoiden hoitaja voi siirtää varoja samaan ennakkotiliin kuuluvien eri pankkitilien välillä.

70 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjien ja tilinpitäjien suorittamat tarkastukset**(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

1. Ennakoiden hoitaja pitää tilinpitäjän laatimien sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti kirjaa hallussaan olevista käteis- ja tilivaroista sekä maksusuorituksista ja kertyneistä tuloista. Toimivaltaisella tulojen ja menojen hyväksyjällä on milloin tahansa oikeus saada kyseisen kirjanpidon tilitiedot käyttöönsä, ja tapahtumista laaditaan vähintään kuukausittain luettelo, jonka ennakoiden hoitaja lähettää seuraavassa kuussa tositteiden kera toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle ennakkotililtä suoritettujen maksujen lopullista kirjaamista varten.

2. Tilinpitäjä tarkastaa itse tai antaa tähän tarkoitukseen valtuutetun henkilöstön jäsenen, joka kuuluu hänen omaan yksikkönsä tai tuloja ja menoja hyväksyvään yksikköön, tehtäväksi tarkastaa, pääsääntöisesti paikalla ja ilman ennakoilmoitusta, että ennakoiden hoitajalle uskotut varat ovat tallessa, että kirjanpito on asianmukainen ja että ennakkotileiltä maksetut suoritukset on kirjattu lopullisesti määräajassa. Tilinpitäjä toimittaa kyseisten tarkastusten tulokset toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle.

71 artikla

Hankintamenettelyt**(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

Ennakkotileiltä suoritettavat maksut voidaan maksaa 137 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin rajoituksiin pelkän laskun perusteella ilman edeltävän tarjouksen hyväksymistä.

72 artikla

Ennakkotilien perustaminen**(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

Varainhoitoasetuksen 70 artiklan mukaisesti jokaiseen unionin ulkopuoliseen paikallisyksikköön voidaan perustaa yksi tai useampi ennakkotili tietyn tyyppisten menojen maksamiseksi. Paikallisyksiköllä tarkoitetaan esimerkiksi unionin edustustoa, toimistoa tai sivutoimipistettä kolmannessa maassa.

Ennakkotilien hoitoehdot määritetään kunkin paikallisyksikön erityistarpeiden mukaisesti tilien perustamispäätöksissä varainhoitoasetuksen 70 artiklan säännöksiä noudattaen.

73 artikla

Ennakoiden hoitajat ja unionin edustustojen tilejä hoitamaan valtuutetut henkilöt**(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)**

Poikkeustapauksissa ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi EUH:n ennakoiden hoitajien tehtäviä unionin edustustoissa voivat hoitaa komission henkilöstön jäsenet. Komission ennakoiden hoitajiksi unionin edustustoissa voidaan nimetä samoin edellytyksin EUH:n henkilöstön jäseniä.

Ensimmäisessä kohdassa säädettyjä sääntöjä ja edellytyksiä sovelletaan unionin edustustoissa henkilöihin, jotka tilinpitäjä on valtuuttanut toteuttamaan pankkitoimia.

4 LUKU

Taloushallinnon toimijoiden vastuu

1 jakso

Yleiset säännöt

74 artikla

Petostentorjunnassa toimivaltaiset elimet**(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 8 kohta ja 72 artiklan 2 kohta)**

Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 8 kohdassa ja 72 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut viranomaiset ja elimet ovat henkilöstösäännöissä nimetyt elimet sekä elimet, jotka on nimetty unionin toimielinten päätöksissä petosten, lahjonnan tai muun unionin

etuja vahingoittavan laittoman toiminnan torjuntaan liittyvien sisäisten tutkimusten edellytyksistä ja menettelyistä.

2 jakso

Valtuutettuihin ja edelleenvaltuutettuihin tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt

75 artikla

Taloudelliset väärinkäytökset

(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 7 kohta ja 73 artiklan 6 kohta)

Edellä 29 artiklassa tarkoitettu taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelin, jäljempänä 'tutkintaelin', on toimivaltainen tutkimaan varainhoitoasetuksen tai muiden taloushallintoa tai toimenpiteiden valvontaa koskevien säännösten rikkomistapauksia, jotka johtuvat henkilöstön jäsenen teosta tai laiminlyönnistä, sanotun kuitenkin rajoittamatta OLAFin toimivaltaa.

76 artikla

Taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelin

(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 7 kohta ja 73 artiklan 6 kohta)

1. Nimittävä viranomainen pyytää tutkintaelimeltä varainhoitoasetuksen 73 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua lausunnon tämän asetuksen 75 artiklassa tarkoitetuista taloudellisista väärinkäytöksistä.

Kun unionin edustustojen päälliköt toimivat edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä varainhoitoasetuksen 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyytää suoraan tutkintaelimeltä lausuntoa tämän asetuksen 75 artiklassa tarkoitetuista taloudellisista väärinkäytöksistä.

Jos valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että on tapahtunut taloudellinen väärinkäytös, hän voi saattaa asian tutkintaelimen käsiteltäväksi. Tutkintaelin antaa lausunnon, jossa arvioidaan, onko tapahtunut 75 artiklassa tarkoitettu väärinkäytös, miten vakava väärinkäytös on ja mitkä ovat sen mahdolliset seuraukset. Kun tutkintaelin katsoo tarkastelunsa perusteella, että sen käsiteltäväksi annettu asia kuuluu OLAFin toimivaltaan, se palauttaa asian viipymättä nimittävälle viranomaiselle ja ilmoittaa tästä välittömästi OLAFille.

Jos tutkintaelin saa varainhoitoasetuksen 66 artiklan 8 kohdan mukaisesti ilmoituksen suoraan henkilöstön jäseneltä, se siirtää asian nimittävän viranomaisen käsiteltäväksi ja ilmoittaa tästä ilmoituksen tehneelle henkilölle. Nimittävä viranomainen voi pyytää tutkintaelimeltä lausuntoa asiasta.

2. Toimielin vahvistaa tai, jos on kyseessä yhteinen tutkintaelin, sen perustamiseen osallistuneet toimielimet vahvistavat sisäisen organisaationsa mukaisesti tutkintaelimen toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä sen kokoonpanon; tutkintaelimeen kuuluu yksi ulkopuolinen jäsen, jolla on riittävä pätevyys ja asiantuntemus.

77 artikla

Toimeksiantojen vahvistaminen (Varainhoitoasetuksen 73 artiklan 3 kohta)

1. Jos tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että hänelle osoitettuun toimeksiantoon liittyy sääntöjenvastaisuuksia tai että toimeksianto on moitteettoman varainhoidon periaatteen vastainen esimerkiksi sen vuoksi, että sitä ei voida toteuttaa hänelle osoitetuilla varoilla, hänen on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuutuksen tai edelleenvaltuutuksen antajalle. Jos valtuutuksen antaja vahvistaa toimeksiannon kirjallisesti ja hyvässä ajoin ja jos toimeksiannossa mainitaan riittävän selvästi seikat, joiden perusteella valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä ei katso voivansa toimeksiannosta suorittaa, tämä vapautuu vastuustaan. Hän suorittaa toimeksiannon, paitsi jos se on selvästi laiton tai asiaan sovellettavien turvallisuussääntöjen vastainen.

2. Edellä olevan 1 kohdan säännöksiä sovelletaan myös, kun tulojen ja menojen hyväksyjä saa hänelle osoitetun toimeksiannon kuluessa tietää, että asiaan liittyvät seikat ovat johtamassa sääntöjenvastaisuuteen.

Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on pidettävä kirjaa varainhoitoasetuksen 73 artiklan 3 kohdassa esitettyjen edellytysten mukaisesti vahvistetuista toimeksiannoista ja mainittavana ne vuotuisessa toimintakertomuksessaan.

5 LUKU

Tulotapahtumat

1 jakso

Omat varat

78 artikla

Omiin varoihin sovellettavat säännöt (Varainhoitoasetuksen 76 artikla)

Tulojen ja menojen hyväksyjä laatii ennakkoarvion komission käyttöön asetettavista omista varoista, jotka määrittellään unionin omien varojen järjestelmästä annetussa päätöksessä.

Omat varat todetaan ja kannetaan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua päätöksen soveltamisesta annettujen säännösten mukaisesti.

2 j a k s o

Saamisennuste

79 artikla

Saamisennuste**(Varainhoitoasetuksen 77 artikla)**

1. Saamisennusteessa mainitaan tulon laji ja kohta, johon tulo kirjataan talousarviossa, sekä mahdollisuuksien mukaan velallisen nimi ja arvio saamisen määrästä.

Saamisennustetta laatiessaan toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkistaa erityisesti, että

- a) talousarvioon tehty kirjaus on oikein;
- b) saamisennuste on asianmukainen sekä asiaan sovellettavien säännösten ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukainen.

2. Jollei varainhoitoasetuksen 181 artiklan 2 kohdasta ja 183 artiklan 2 kohdasta sekä tämän asetuksen 7 artiklan 2 kohdasta muuta johdu, saamisennuste ei aiheuta maksusitoumusmäärärahoja. Varainhoitoasetuksen 21 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa määrärahoja voi syntyä ainoastaan sen jälkeen kun unioni on saanut perittyä erääntyneet saamiset.

3 j a k s o

Saamisen vahvistaminen

80 artikla

Menettely**(Varainhoitoasetuksen 78 artikla)**

1. Saamisen vahvistaminen on toimi, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä toteaa, että unionilla on saaminen velalliselta, ja laatii määräyksen, jolla velallista vaaditaan maksamaan velkansa.

2. Perintämääräys on toimenpide, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle ohjeen periä vahvistettu saaminen.

3. Veloitussilmoituksella velalliselle ilmoitetaan, että

- a) unioni on vahvistanut saamisen;
- b) jos maksu suoritetaan eräpäivään mennessä, viivästyskorkoa ei peritä;

c) jos maksua ei suoriteta b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, velasta peritään 83 artiklassa tarkoitettun korkokannan mukaista korkoa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaan sovellettavia erityissäännöksiä;

d) jos maksua ei suoriteta b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, toimielin suorittaa perinnän joko kuittamalla tai etukäteen annetuista vakuuksista;

e) tilinpitäjä voi ilmoitettuaan velalliselle kuittauksen syyn ja toteutusajankohdan periä saamisen kuittaamalla ennen b alakohdassa tarkoitettua eräpäivää, jos tämä on tarpeen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja jos hänellä on perustellut syyt olettaa, että komission saaminen muuten menetetään;

f) jos perintää ei ole saatu kokonaan suoritettua tämän alakohdan a–e alakohdassa tarkoitetuilla tavoilla, toimielin suorittaa perinnän täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä joko varainhoitoasetuksen 79 artiklan 2 kohdan mukaisesti tai oikeusteitse.

Tulojen ja menojen hyväksyjä tulostaa veloitussilmoituksen ja lähettää sen velalliselle. Tilinpitäjälle ilmoitetaan asiasta varainhoidon tietojärjestelmän kautta.

81 artikla

Saamisen vahvistaminen**(Varainhoitoasetuksen 78 artikla)**

Saamisen vahvistamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että

- a) saaminen on selvä eli sen osalta ei ole asetettu mitään ehtoja;
- b) saaminen on likvidi eli sen määrä on määriteltävä rahassa ja tarkasti;
- c) saaminen on erääntynyt eikä sille ole annettu maksuaikaa;
- d) velallisen nimi on oikein;
- e) perittävä määrä on kirjattu oikeaan budjettikohtaan;
- f) tositteet ovat asianmukaiset; ja
- g) moitteettoman varainhoidon periaatetta, erityisesti 91 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja perusteita, on noudatettu.

82 artikla

Saamisen vahvistamisen tueksi esitettävät tositteet
(Varainhoitoasetuksen 78 artikla)

1. Saamisen vahvistaminen perustuu tositteisiin, jotka osoittavat, että unionilla on oikeus saamiseen.

2. Ennen saamisen vahvistamista toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa henkilökohtaisesti tositteet tai varmistaa omalla vastuullaan, että tarkastus on tehty.

3. Tulojen ja menojen hyväksyjä säilyttää tositteet 48 artiklan mukaisesti.

83 artikla

Viivästyskorko

(Varainhoitoasetuksen 78 artikla)

1. Jos saamista ei ole maksettu 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, saamisesta peritään korkoa tämän artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta alakohtaisten säädösten soveltamisesta johtuvia erityissäännöksiä.

2. Korkokantana saamiin, joita ei ole maksettu 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, käytetään *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa eräntymiskuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä julkaistua Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatiohinsa soveltamaa korkoa korotettuna

a) kahdeksalla prosenttiyksiköllä silloin kun saaminen on aiheutunut V osastossa tarkoitetuista julkisista tavara- ja palveluhankinnoista;

b) kolmella ja puolella prosenttiyksiköllä muissa tapauksissa.

3. Korkoa kertyy 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua ja veloitussilmoituksessa vahvistettua eräpäivää seuraavasta kalenteripäivästä alkaen siihen kalenteripäivään, jona velka maksetaan kokonaisuudessaan takaisin.

Viivästyskorkoa koskeva perintämääräys annetaan siinä vaiheessa, kun korko todellisuudessa maksetaan.

4. Kun on kyse sakoista ja kun velallinen antaa vakuuden, jonka tilinpitäjä hyväksyy maksusuorituksen sijasta, 80 artiklan

3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua eräpäivästä laskettavan koron korkokantana käytetään tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua, sen kuukauden ensimmäisenä päivänä voimassa olevaa korkoa, jona sakkoa koskeva päätös on annettu, korotettuna ainoastaan yhdellä ja puolella prosenttiyksiköllä.

4 j a k s o

Perinnän hyväksyminen

84 artikla

Perintämääräyksen laatiminen

(Varainhoitoasetuksen 79 artikla)

1. Perintämääräyksessä esitetään

a) varainhoitovuosi, jolle meno kirjataan;

b) tiedot asiakirjasta tai oikeudellisesta sitoumuksesta, johon saaminen perustuu ja jonka nojalla perintäoikeus on syntynyt;

c) talousarvion momentti ja muut tarvittavat alajaottelut, myös mahdolliset viittaukset asianomaiseen talousarviositoumukseen;

d) perittävä määrä euroina;

e) velallisen nimi ja osoite;

f) 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettu määräaika;

g) kysymyksen tuleva perintätapa, varsinkin periminen kuittaamalla tai periminen etukäteen annetuista vakuuksista.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päivää ja allekirjoittaa perintämääräyksen ja toimittaa sen tilinpitäjälle.

3. Kunkin toimielimen tilinpitäjä pitää perittävistä määristä luetteloa. Unionin saamiset on ryhmiteltävä luettelossa perintämääräyksen antamisajankohdan mukaan. Hän toimittaa luettelon komission tilinpitäjälle.

Komission tilinpitäjä laatii koonnetun luettelon, jossa perittävät määrät on eritelty toimielimen ja perintämääräyksen antamisajankohdan mukaan. Luettelo lisätään liitteeksi talousarvio- ja varainhallintoa koskevaan komission selvitykseen.

4. Unionin taloudellisten etujen suojan vahvistamiseksi komissio laatii unionin saamisista luettelon, jossa ilmoitetaan niiden velallisten nimet ja velkamäärät, jotka on määrätty maksamaan velkansa takaisin tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä ja jotka eivät ole suorittaneet takaisinmaksua lainkaan tai eivät ole maksaneet takaisin huomattavaa osaa velasta vuoden kuluessa kyseisen päätöksen tekemisestä. Luettelo julkaistaan noudattaen asetuksessa (EY) N:o 45/2001 säädettyjä henkilötietojen suojaa koskevia vaatimuksia.

Luonnollisista henkilöistä julkaistut henkilötiedot poistetaan luettelosta, kun velka on maksettu takaisin kokonaan. Samalla tavalla poistetaan sellaisia oikeushenkilöitä koskevat henkilötiedot, joiden virallisessa nimessä yksilöidään yksi tai useampi luonnollinen henkilö.

Päätöksessä velallisen ottamisesta luettelo unionin saamisista noudatetaan suhteellisuusperiaatetta ja otetaan huomioon erityisesti saamisen määrä.

85 artikla

Muun toimielimen hyväksi annettu täytäntöönpanokelpoinen päätös

(Varainhoitoasetuksen 79 artiklan 2 kohta)

1. Varainhoitoasetuksen 79 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen poikkeusolosuhteiden vallitessa, kun asianomainen toimielin on käyttänyt kaikki varainhoitoasetuksen 80 artiklan 1 kohdassa säädettyt mahdollisuudet saada maksu suoritetuksi vapaaehtoisesti tai periä velka kuittaamalla ja kun velan määrä on huomattava.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa asianomainen toimielin, lukuun ottamatta SEUT-sopimuksen 299 artiklassa mainittuja toimielimiä, voi pyytää komissiota antamaan täytäntöönpanokelpoisen päätöksen.

3. Kaikissa tapauksissa täytäntöönpanokelpoisessa päätöksessä on täsmennettävä, että vaaditut määrät otetaan asianomaista toimielintä koskevaan talousarvion osaan; tämä toimielin toimii tulojen ja menojen hyväksyjänä. Tulot otetaan talousarvioon yleisinä tuloina, elleivät ne kuulu varainhoitoasetuksen 21 artiklan 3 kohdassa säädettyihin, käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja koskeviin erityistapauksiin.

4. Pyynnön esittävä toimielin ilmoittaa komissiolle tapahtumista, jotka ovat omiaan muuttamaan perittävää määrää, ja tukee komission vaatimuksia, jos täytäntöönpanokelpoiseen päätökseen haetaan muutosta.

5. Komissio ja asianomainen toimielin sopivat tämän artiklan täytäntöönpanoa koskevista käytännön järjestelyistä.

5 jaks o

Perintä

86 artikla

Saamisten perintämuodollisuudet (Varainhoitoasetuksen 80 artikla)

1. Perittyään saamisen tilinpitäjä vie sen kirjanpitoon ja antaa sen tiedoksi toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle.

2. Kaikista tilinpitäjän tai ennakoiden hoitajan kassaan suoritetuista käteismaksuista on annettava kuitti.

3. Jos velalliseen kohdistuu useita perintämääräyksiä, kuittaamaan velallisen suorittamalla osittaisella takaisinmaksulla ensin vanhin saaminen, ellei velallinen toisin määrää.

Osasuorituksilla katetaan ensin viivästyskorot.

87 artikla

Periminen kuittaamalla

(Varainhoitoasetuksen 80 artikla)

1. Jos velallisella on 81 artiklan a alakohdassa tarkoitettulla tavalla selvä, rahassa määritelty ja erääntynyt saaminen unionilta ja tämä rahasumma on vahvistettu maksumääräyksellä, tilinpitäjä suorittaa vahvistetun saamisen perinnän kuittaamalla 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua eräpäivän jälkeen.

Poikkeustapauksissa tilinpitäjä suorittaa perinnän kuittaamalla ennen 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua eräpäivää, jos tämä on tarpeen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja jos tilinpitäjällä on perustellut syyt olettaa, että unionin saaminen muuten menetetään.

Tilinpitäjä suorittaa perinnän kuittaamalla ennen 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua eräpäivää myös, jos velallinen hyväksyy tämän.

2. Ennen 1 kohdassa tarkoitettua perimisen toimittamista tilinpitäjä neuvottelee asiasta toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän kanssa ja ilmoittaa siitä asianomaisille velallisille.

Kun velallinen on kansallinen viranomainen tai sen hallinnollinen yksikkö, tilinpitäjän on ilmoitettava asianomaiselle jäsenvaltiolle aikomuksestaan toimittaa perintä kuittaamalla viimeistään 10 työpäivää ennen sen tekemistä. Tilinpitäjä voi kuitenkin toimittaa perinnän kuittaamalla ennen tämän määräajan päättymistä, jos asianomainen jäsenvaltio tai hallinnollinen yksikkö hyväksyy sen.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettulla kuittaamisella on sama vaikutus kuin maksulla, ja se vapauttaa unionin koko velkasummasta ja mahdollisesti erääntyneestä korosta.

88 artikla

Perintämenettely silloin, kun maksua ei suoriteta vapaaehtoisesti

(Varainhoitoasetuksen 79 ja 80 artikla)

1. Rajoittamatta 87 artiklan soveltamista, jos saamista ei ole saatu kokonaan perittyä 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun ja veloitussilmoituksessa vahvistettuun eräpäivään mennessä, tilinpitäjä ilmoittaa siitä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle ja aloittaa viipymättä menettelyn saamisen perimiseksi lainmukaisin keinoin, soveltuvin osin myös perimällä saamisen etukäteen annetuista vakuuksista.

2. Rajoittamatta 87 artiklan soveltamista, kun tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu perintätapa ei ole mahdollinen eikä velallinen ole suorittanut maksua tilinpitäjän lähettämän maksu-kehotuksen jälkeen, tämä toimittaa perinnän täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä varainhoitoasetuksen 79 artiklan 2 kohdan mukaisesti tai oikeusteitse.

89 artikla

Maksuaikojen myöntäminen

(Varainhoitoasetuksen 80 artikla)

Tilinpitäjä voi yhdessä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän kanssa myöntää lisää maksuaikaa ainoastaan velallisen asianmukaisesti perustellusta kirjallisesta hakemuksesta ja kahdella seuraavalla ehdolla:

- a) velallinen sitoutuu maksamaan 83 artiklassa säädettyä korkoa koko myönnettävältä lisäajalta 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua eräpäivästä lukien;
- b) velallinen toimittaa unionin etujen turvaamiseksi toimielimen tilinpitäjän hyväksymän vakuuden, joka kattaa sekä maksamattoman velan pääoman että sen korot.

Ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettua vakuuden sijasta voidaan antaa toimielimen tilinpitäjän hyväksymän kolmannen omavelkainen takaus.

Poikkeustapauksissa tilinpitäjä voi velallisen pyynnöstä päättää olla vaatimatta ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettua vakuutta, jos hän toteaa arvioinnin perusteella, että velallinen

haluaa suorittaa maksun ja kykenee suorittamaan sen lisäajan kuluessa, mutta ei kykene antamaan tällaista vakuutta ja on vaikeassa asemassa.

90 artikla

Sakkojen tai muiden seuraamusmaksujen perintä

(Varainhoitoasetuksen 80 ja 83 artikla)

1. Jos Euroopan unionin tuomioistuimessa nostetaan kanne sellaista komission päätöstä vastaan, jossa määrätään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen tai Euratomin perustamissopimuksen nojalla sakosta tai muista seuraamusmaksuista, velallinen joko maksaa asianomaiset saamiset alustavasti tilinpitäjän ilmoittamalle pankkitilille tai antaa tilinpitäjän hyväksymän vakuuden, ja nämä toimenpiteet ovat voimassa, kunnes kaikki muutoksenhakekeinot on käytetty. Vakuus on riippumaton velvollisuudesta maksaa sakko, uhkasakko tai muu seuraamusmaksu, ja se on täytäntöönpanokelpoinen ensimmäisestä vaatimuksesta. Se kattaa saamiset sekä velan pääomasta että 83 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua erääntyneestä korosta.

2. Komissio turvaa alustavasti maksetut määrät sijoittamalla ne rahoitusomaisuuteen; näin varmistetaan varojen suoja ja likviditeetti sekä pyritään saamaan varoille positiivista tuottoa.

3. Kun kaikki muutoksenhakekeinot on käytetty ja kun sakko tai seuraamusmaksu on vahvistettu, voidaan toteuttaa mikä tahansa seuraavista toimenpiteistä:

- a) alustavasti perityt määrät ja niistä kertynyt korko sekä muut niistä saadut määrät otetaan talousarvioon varainhoitoasetuksen 83 artiklan mukaisesti viimeistään sitä vuotta seuraavana varainhoitovuonna, jona kaikki muutoksenhakekeinot on käytetty;
- b) jos on annettu vakuus, se pannaan täytäntöön ja vastaavat määrät otetaan talousarvioon.

Jos tuomioistuin on korottanut sakon tai seuraamusmaksun määrää, ensimmäisen alakohdan a ja b alakohtaa sovelletaan vain komission päätöksessä säädettyihin määriin asti ja tilinpitäjä perii korotusta vastaavan määrän, joka otetaan talousarvioon.

4. Kun kaikki muutoksenhakekeinot on käytetty ja kun sakko tai seuraamusmaksu on peruutettu tai sitä on pienennetty, voidaan toteuttaa mikä tahansa seuraavista toimenpiteistä:

- a) aiheettomasti perityt määrät ja niistä kertynyt korko maksetaan takaisin kyseiselle kolmannelle. Jos kokonaistuotto asianomaiselta ajanjaksolta on negatiivinen, maksetaan takaisin aiheettomasti perittyjen määrien nimellisarvo;

b) jos on annettu vakuus, se vapautetaan.

91 artikla

Vahvistetun saamisen perinnästä luopuminen (Varainhoitoasetuksen 80 artikla)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi luopua vahvistetun saamisen perinnästä kokonaan tai osittain vain seuraavissa tapauksissa:

- a) arvio perintäkuluista on suurempi kuin perittävä saaminen ja perinnästä luopuminen ei vahingoita unionin julkisuuskuvaa;
- b) saamista ei voida periä, koska se on vanhentunut tai velallinen on maksukyvytön;
- c) periminen on vastoin suhteellisuusperiaatetta.

2. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä huomioi kussakin toimitelmässä ennalta määritellyt menettelyt ja seuraavat pakolliset ja kaikissa tilanteissa sovellettavat perusteet:

- a) asian luonne saamisen aiheuttaneen sääntöjenvastaisuuden vakavuuden kannalta (petos, teon toistuvuus, teon tahallisuus, huolellisuus, vilpittömämpi mieli, ilmeinen virhe);
- b) saamisen perinnästä luopumisen vaikutus unionin toimintaan ja sen taloudellisiin etuihin (saamisen määrä, ennakkotapauksen riski, sääntöjen kunnioituksen väheneminen);

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä saattaa yksittäistapauksissa joutua ottamaan huomioon myös seuraavat lisäperusteet:

- a) saamisen perinnästä luopuminen aiheuttaa kilpailun vääristymistä;
- b) saamisen perintä sen kokonaismäärän suuruusena aiheuttaa taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia.

3. Varainhoitoasetuksen 80 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu luopumispäätös on perusteltava, ja siinä on mainittava perinnän suorittamiseksi toteutetut toimet sekä ne oikeudelliset seikat ja muut tosiseikat, jotka tukevat luopumista. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä luopuu perinnästä 84 artiklan mukaisesti.

4. Toimielin ei voi delegoida vahvistetun saamisen perinnästä luopumispäätöstä seuraavissa tapauksissa:

- a) määrä, jonka perimisestä luovutaan, on miljoona euroa tai enemmän;
- b) määrä, jonka perimisestä luovutaan, on 100 000 euroa tai enemmän, jos tämä summa on vähintään 25 prosenttia vahvistetun saamisen määrästä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja määriä pienempien määrien osalta kukin toimielin vahvistaa omissa sisäisissä säännöissään edellytykset ja menettelytavat, joiden mukaisesti valtuudet vahvistetun saamisen perinnästä luopumiseen voidaan siirtää.

5. Kukin toimielin lähettää Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain kertomuksen tämän artiklan 1–4 kohdassa tarkoitetuista tapauksista, joissa saamisen perinnästä on luovuttu, kun saamisen määrä on 100 000 euroa tai enemmän. Komission kertomus esitetään varainhoitoasetuksen 66 artiklan 9 kohdassa tarkoitettujen vuotuisia toimintakertomuksia koskevan yhteenvedon liitteenä.

92 artikla

Vahvistetun saamisen peruuttaminen (Varainhoitoasetuksen 80 artikla)

1. Jos ilmenee virhe, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä peruuttaa vahvistetun saamisen 82 ja 84 artiklan mukaisesti joko kokonaan tai osittain ja esittää riittävät perustelut.

2. Kukin toimielin vahvistaa omissa sisäisissä säännöissään edellytykset ja menettelytavat, joiden mukaisesti valtuudet vahvistetun saamisen peruuttamiseen voidaan siirtää.

93 artikla

Vanhentumisäännöt (Varainhoitoasetuksen 81 artikla)

1. Vanhentumisaika, jota sovelletaan unionin saamiin kolmansilta, alkaa päivästä, jona velalliselle 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettulla veloitussilmoituksella ilmoitettu määräaika päättyy.

Vanhentumisaika, jota sovelletaan kolmansien saamiin unionilta, alkaa päivästä, jona kolmannen saaminen erääntyy maksettavaksi sitä koskevan oikeudellisen sitoumuksen mukaisesti.

2. Kolmansien saamisiin unionilta sovellettavan vanhentumisajan keskeyttää toimitelimen tai sen pyynnöstä toimivan jäsenvaltion toteuttama perintätoimi, joka on annettu tiedoksi asianomaisille kolmansille.

Kolmansien saamisiin unionilta sovellettavan vanhentumisajan keskeyttää velkojien toteuttama tai velkojien puolesta toteutettu perintätoimi, joka on annettu tiedoksi unionille.

3. Uusi viiden vuoden vanhentumisaika alkaa 2 kohdassa tarkoitettua keskeytystä seuraavasta päivästä.

4. Vanhentumisajan keskeyttää 1 kohdassa tarkoitettua saamista koskevan kanteen nostaminen, myös silloin kun tuomioistuimissa, jossa kante on nostettu, ilmoittaa myöhemmin, että sillä ei ole asiassa toimivaltaa. Uusi viiden vuoden vanhentumisaika alkaa vasta, kun asiassa on annettu lainvoimainen tuomio tai kun saman asian samat osapuolet ovat sopineet asian tuomioistuimen ulkopuolella.

5. Vanhentumisajan keskeyttämiseksi katsotaan se, että tilinpitäjä myöntää velalliselle lisää maksuaikaa 89 artiklan mukaisesti. Uusi viiden vuoden vanhentumisaika alkaa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona myönnetty lisäaika päättyy.

6. Saamisia ei peritä sen jälkeen, kun vanhentumisaika on päättynyt 1–5 kohdan nojalla.

6 LUKU

Menotapahtumat

94 artikla

Rahoituspäätös

(Varainhoitoasetuksen 84 artikla)

1. Rahoituspäätöksessä määritetään talousarviosta rahoitettavia menoja aiheuttavan toiminnan keskeiset osat.

2. Rahoituspäätöksessä esitetään erityisesti seuraavat tiedot:

a) avustuksista:

i) viittaus perussäädökseen ja budjettikohtaan;

ii) ohjelmavuoden painopisteet, tavoitteet ja odotettavissa olevat tulokset sekä varainhoitovuodeksi hyväksytyt määrärahat;

iii) hankkeita valittaessa sovellettavat keskeiset kelpoisuusehdot sekä valinta- ja ratkaisuperusteet;

iv) suurin sallittu yhteisrahoitusosuus, ja jos sen suuruus vaihtelee, perusteet, joiden mukaan osuuden suuruusluokka määräytyy;

v) ehdotuspyyntöjen aikataulu ja alustava arvo;

b) julkisista hankinnoista:

i) hankinnoille varainhoitovuodeksi varatut kokonaismäärärahat;

ii) hankintasopimusten alustava määrä ja luonne ja mahdollisuuksien mukaan yleiskuvaus sopimusten kohteena olevista hankinnoista;

iii) alustava aikataulu hankintamenettelyjen aloittamiselle;

c) varainhoitoasetuksen 187 artiklassa tarkoitetuista erityisrahastoista:

i) viittaus perussäädökseen ja budjettikohtaan;

ii) erityisrahastolle varainhoitovuotta varten vahvistetut määrärahat ja rahaston kokonaismäärärahat;

iii) erityisrahaston tavoitteet ja sen voimassaoloaika;

iv) erityisrahaston hallintosäännöt;

v) mahdollisuus siirtää talousarvion toteuttamistehtäviä varainhoitoasetuksen 187 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuille yhteisöille ja henkilöille;

d) palkinnoista:

i) viittaus perussäädökseen ja budjettikohtaan;

ii) tavoitteet ja odotettavissa olevat tulokset;

- iii) keskeiset osallistumisedellytykset ja ratkaisuperusteet;
  - iv) kilpailuaikataulu ja palkinnon tai palkintojen suuruus;
- e) rahoitusvälineistä:
- i) viittaus perussäädökseen ja budjettikohtaan;
  - ii) tavoitteet ja odotettavissa olevat tulokset;
  - iii) rahoitusvälineelle osoitettu määrä;
  - iv) alustava toteutusaikataulu.

3. Jos varainhoitoasetuksen 128 artiklassa tarkoitettu työohjelma sisältää tämän artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja tietoja avustuksista, jotka rahoitetaan varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista, päätös työohjelman hyväksymisestä katsotaan näiden avustusten rahoituspäätökseksi.

Kun hankintasopimuksia, erityisrahastoja, palkintoja ja rahoitusvälineitä koskevien varainhoitovuoden määrärahojen toteuttamisesta määrätään työohjelmassa, joka sisältää tämän artiklan 2 kohdan b, c, d ja e alakohdassa tarkoitettuja tietoja, päätös työohjelman hyväksymisestä katsotaan asianomaisia hankintasopimuksia, erityisrahastoja, palkintoja ja rahoitusvälineitä koskeviksi rahoituspäätökseksi.

Jos työohjelma ei sisällä näitä tietoja yhden tai useamman muun toimen osalta, sitä on tarkistettava vastaavasti tai on annettava asianomaisia toimia koskeva erillinen rahoituspäätös.

4. Jos jo hyväksytyyn rahoituspäätökseen tehdään olennaisia muutoksia, niiden hyväksymisessä on noudatettava alkuperäisen päätöksen hyväksymismenettelyä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perussäädöksen erityissäännösten soveltamista.

1 j a k s o

M e n o i h i n s i t o u t u m i n e n

95 artikla

Kokonaissitoumukset ja alustavat sitoumukset (Varainhoitoasetuksen 85 artikla)

1. Talousarviota koskeva kokonaissitoumus pannaan täytäntöön joko rahoitussopimuksella, jossa määrätään, että myöhemmin tehdään useita oikeudellisia sitoumuksia, tai yhdellä tai useammalla oikeudellisella sitoumuksella.

Kolmansille maille myönnettävää suoraa taloudellista apua, budjettituki mukaan luettuna, koskevat rahoitussopimukset, jotka

ovat oikeudellisia sitoumuksia, voivat aiheuttaa maksuja ilman, että tehdään muita oikeudellisia sitoumuksia.

2. Alustava talousarviositoumus pannaan täytäntöön joko yhdellä tai useammalla oikeudellisella sitoumuksella, jotka antavat oikeuden suorittaa maksuja, tai, kun on kyse henkilöstöhallintomenoista tai unionin ajankohtaisaiheita koskevista toimielinten tiedotusmenoista, suoraan maksuina.

96 artikla

Kokonaissitoumuksen hyväksyminen (Varainhoitoasetuksen 85 artikla)

1. Kokonaissitoumus tehdään rahoituspäätöksen perusteella.

Se tehdään viimeistään ennen saajien valintapäätöstä tai, jos sitä koskevien määrärahojen täytäntöönpano edellyttää 188 artiklassa tarkoitettua työohjelman laatimista, aikaisintaan työohjelman hyväksymisen jälkeen.

2. Edellä olevan 1 kohdan toista alakohtaa ei sovelleta, kun kokonaissitoumus pannaan täytäntöön rahoitussopimuksella.

97 artikla

Saman allekirjoittajan vaatimus (Varainhoitoasetuksen 85 artikla)

1. Säännöstä, jonka mukaan talousarviositoumuksella ja sitä vastaavalla oikeudellisella sitoumuksella on oltava sama allekirjoittaja, voidaan poiketa ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

- a) kyseessä ovat alustavat sitoumukset;
- b) kokonaissitoumukset koskevat kolmansien maiden kanssa tehtyjä rahoitussopimuksia;
- c) oikeudellisena sitoumuksena on toimielimen päätös;
- d) kokonaissitoumus pannaan täytäntöön usealla oikeudellisella sitoumuksella ja vastuu niistä on eri tulojen ja menojen hyväksyjillä;
- e) ulkoisia toimia varten avattuihin ennakkotileihin liittyvien oikeudellisten sitoumusten allekirjoittajina ovat 72 artiklassa tarkoitettuihin paikallisyksiköihin kuuluvat henkilöstön jäsenet toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän määräyksestä; tämä vastaa kuitenkin täysin sitoumuksen perustana olevasta tapahtumasta;

f) jokin toimielin on valtuuttanut varainhoitoasetuksen 199 artiklan 1 kohdan nojalla toimielinten yhteisen unionin viraston johtajan toimimaan tulojen ja menojen hyväksyjänä.

2. Jos talousarviositoumuksen allekirjoittanut toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ei ole käytettävissä ja tämän tilanteen vuoksi ei voida noudattaa oikeudellisen sitoumuksen tekemiselle asetettua määräaika, oikeudellisen sitoumuksen tekee henkilö, joka nimetään kunkin toimielimen vahvistamien sijaisuutta koskevien sääntöjen mukaisesti, edellyttäen, että hän voi varainhoitoasetuksen 65 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimia tulojen ja menojen hyväksyjänä.

98 artikla

Alustavilla sitoumuksilla katettavat hallintomenot

(Varainhoitoasetuksen 85 artikla)

Juoksevia hallintomenoja, joita voidaan kattaa alustavilla sitoumuksilla, ovat erityisesti seuraavat:

- a) henkilöstösääntöjen alaisen ja niiden ulkopuolisen henkilöstön menot, muuta henkilöstöä koskevat menot sekä eläkemenu ja asiantuntijoiden palkkiot;
- b) toimielinten jäseniin liittyvät menot;
- c) koulutusmenot;
- d) kilpailuista, henkilöiden valinnasta ja palvelukseenotosta aiheutuvat menot;
- e) virkamatkakulut;
- f) edustuskulut;
- g) kokouskulut;
- h) freelancetulkit ja -kääntäjät;
- i) virkamiesvaihto;
- j) irtaimistojen ja kiinteistöjen toistuvaisvuokrat tai tämän asetuksen 121 artiklassa tarkoitettuun kiinteistöhankintasopimukseen liittyvät toistuvat maksut tai varainhoitoasetuksen 203 artiklan 8 kohtaan perustuvat lainan takaisinmaksuerät;
- k) erilaiset vakuutukset;
- l) siivous, kunnossapito ja turvallisuus;
- m) sosiaali- ja terveystalvelujen menot;
- n) tietoliikennetalvelujen käyttö;
- o) rahoituskulut;

p) riita-asioiden käsittelykulut;

q) vahingonkorvaukset, korko mukaan luettuna;

r) työvälineet;

s) vesi, kaasu ja sähkö;

t) painetut tai sähköiset kausijulkaisut;

u) unionin ajankohtaisaiheita koskevat toimielinten tiedotustoitmet.

99 artikla

Yksittäisten oikeudellisten sitoumusten kirjaaminen

(Varainhoitoasetuksen 86 artikla)

Siinä tapauksessa, että talousarvioon tehdyn kokonaissitoumuksen jälkeen tehdään yksittäisiä oikeudellisia sitoumuksia, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vie keskuskirjanpitoon näiden yksittäisten oikeudellisten sitoumusten rahamäärät.

Näissä kirjauksissa mainitaan tiedot kokonaissitoumuksista, josta ne veloitetaan.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tekee kirjauksen ennen vastaavan yksittäisen oikeudellisen sitoumuksen allekirjoittamista lukuun ottamatta varainhoitoasetuksen 86 artiklan 4 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitettuja tapauksia.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa kaikissa tapauksissa, ettei näiden oikeudellisten sitoumusten yhteenlaskettu määrä ylitä sen kokonaissitoumuksen määrää, josta ne katetaan.

2 j a k s o

Menojen vahvistaminen

100 artikla

Menojen vahvistaminen ja hyväksymismerkintä

(Varainhoitoasetuksen 88 artikla)

1. Meno voidaan vahvistaa vain, jos tueksi esitetään 110 artiklassa tarkoitettut tositteet, joista käy ilmi, että velkojalla on oikeus saamiseen ja että palvelut tai tavarahankinnat on toimitettu taikka urakat suoritettu, tai muut maksun aiheelliseksi osoittavat asiakirjat muun muassa silloin kun on kyse toistuvista tilaus- tai kurssimaksuista.

2. Ennen menojen vahvistuspäätöstä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa henkilökohtaisesti tositteet tai varmistaa omalla vastuullaan, että tarkastus on tehty.

3. Menojen vahvistuspäätös osoitetaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tai tämän muodollisella päätöksellä ja varainhoitoasetuksen 65 artiklan 5 kohdan mukaisesti omalla vastuullaan asianmukaisesti valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän henkilöstön jäsenen allekirjoittamalla hyväksymismerkinnällä ("bon à payer"). Valtuutus päätökset säilytetään myöhempää käyttöä varten.

101 artikla

Ennakkomaksuja koskeva tarkastusmerkintä (Varainhoitoasetuksen 88 artikla)

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tai tämän asianmukaisesti valtuuttama, pätevyysvaatimukset täyttävä henkilöstön jäsen vahvistaa tarkastusmerkinnällä ("conforme aux faits"), että oikeudellisessa sitoumuksessa asetetut ennakkomaksun suorittamisen ehdot täyttyvät.

102 artikla

Hyväksymismerkintä julkisia hankintoja koskevista väli- ja loppumaksuissa (Varainhoitoasetuksen 88 artikla)

Julkisia hankintoja koskevista väli- ja loppumaksuissa hyväksymismerkinnällä vahvistetaan, että

- toimeksisaajan laatima lasku on saapunut toimielimeen ja se on kirjattu virallisesti saapuneeksi;
- laskussa tai sen liitteenä olevassa sisäisessä asiakirjassa on tarkastusmerkintä, jossa on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tai tämän asianmukaisesti valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän henkilöstön jäsenen allekirjoitus;
- toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on tarkastanut tai hänen vastuullaan on tarkastettu kaikki laskun tiedot etenkin maksun suuruuden määrittämistä ja maksuveloitteesta vapautumista varten.

Ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettulla tarkastusmerkinnällä vahvistetaan, että sopimuksenmukaiset palvelut tai tavarat on toimitettu taikka urakat suoritettu. Pätevyysvaatimukset täyttävä virkamies tai toimihenkilö laatii tavaroista ja urakoista alustavan vastaanottotodistuksen ja sopimuksessa määrätyn takuuajan päätyttyä lopullisen vastaanottotodistuksen. Nämä todistukset vastaavat tarkastusmerkintää.

Kun on kyse tilaus- ja kurssimaksujen kaltaisista toistuvista maksuista, tarkastusmerkinnällä vahvistetaan, että velkojan saaminen vastaa maksun perusteena olevia tositteita.

103 artikla

Hyväksymismerkintä avustuksia koskevista väli- ja loppumaksuissa (Varainhoitoasetuksen 88 artikla)

Avustuksia koskevista väli- ja loppumaksuissa hyväksymismerkinnällä vahvistetaan, että

- edunsaajan laatima maksupyynnö on saapunut toimielimeen ja se on kirjattu virallisesti saapuneeksi;
- maksupyynnössä tai kustannuserittelyn liitteenä olevassa sisäisessä asiakirjassa on asianmukainen tarkastusmerkintä, jossa on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän virkamiehen tai toimihenkilön allekirjoitus.
- toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on tarkastanut tai hänen vastuullaan on tarkastettu kaikki maksupyynnön tiedot etenkin maksun suuruuden määrittämistä ja maksuveloitteesta vapautumista varten.

Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti valtuuttama, pätevyysvaatimukset täyttävä virkamies tai toimihenkilö vahvistaa ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettulla tarkastusmerkinnällä, että edunsaajan toteuttama toimi tai työohjelma on täysin avustussopimuksen tai -päätöksen mukainen, myös tarvittaessa, että edunsaajan ilmoittamat kustannukset ovat avustuskelpoisia.

104 artikla

Hyväksymismerkintä henkilöstömenoissa (Varainhoitoasetuksen 88 artikla)

Henkilöstömenoja koskevien maksujen hyväksymismerkinnällä vahvistetaan, että seuraavat tositteet ovat olemassa:

- kuukausipalkan osalta:
  - täydellinen henkilöstöluettelo, jossa yksilöidään kaikki palkkaukseen vaikuttavat tekijät;
  - jokaisessa tapauksessa erikseen tehtävään päätökseen perustuva lomake (henkilötietolomake), josta ilmenevät kaikki palkkaukseen tehdyt muutokset;

- iii) palvelukseenotto- tai nimitysasioissa ensimmäisen palkanmaksun liitteenä esitetään oikeaksi todistettu jäljennös palvelukseenotto- tai nimityspäätöksestä;
- b) muun palkkauksen, kuten tunti- tai päiväpalkan osalta: valtuutetun henkilöstön jäsenen allekirjoittama selvitys työpäivistä ja -tunneista;
- c) ylityötuntien osalta: valtuutetun henkilöstön jäsenen allekirjoittama selvitys, jossa vahvistetaan tehdyt ylityötunnit;
- d) virkamatkakulujen osalta:
  - i) toimivaltaisen virkamiehen allekirjoittama matkamääräys;
  - ii) virkamatkan tehneen henkilöstön jäsenen, ja jos virkamatkakulut poikkeavat matkamääräyksestä, asianmukaisesti valtuudet omaavan esimiehen allekirjoittama virkamatkakululaskelma;
- e) eräiden muiden henkilöstöön liittyvien hallintomenojen osalta, kuten tilaus- ja kurssimaksujen, jotka on sopimuksen nojalla maksettava ennakoon: asiakirjat, jotka viittaavat menon perustana olevaan päätökseen ja joista käyvät ilmi kaikki laskelmaan vaikuttavat tekijät.

Edellä ensimmäisen kohdan d alakohdan ii alakohdassa tarkoitettussa virkamatkakululaskelmassa on esitettävä seuraavat tiedot: matkan kohde, lähtöpäivä ja -aika sekä kohteeseen saapumispäivä ja -aika, matkustamiskustannukset, oleskelukulut ja muut tositteiden perusteella hyväksyttävät kulut.

105 artikla

Hyväksymismerkinnän tekeminen (Varainhoitoasetuksen 88 artikla)

Muussa kuin tietojenkäsittelyjärjestelmässä hyväksymismerkintä tehdään varustamalla asiakirja toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tai tämän 100 artiklan säännösten mukaisesti valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän henkilöstön jäsenen allekirjoituksen sisältävällä leimalla. Tietojenkäsittelyjärjestelmässä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tai tämän asianmukaisesti valtuuttama, pätevyysvaatimukset täyttävä henkilöstön jäsen tekee hyväksymismerkinnän sähköisellä varmennuksella.

106 artikla

Tarkastusmerkinnän tekeminen (Varainhoitoasetuksen 88 artikla)

Muussa kuin tietojenkäsittelyjärjestelmässä tarkastusmerkintä tehdään varustamalla asiakirja toimivaltaisen tulojen ja menojen

hyväksyjän tai tämän 101 artiklan säännösten mukaisesti valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän henkilöstön jäsenen allekirjoituksen sisältävällä leimalla. Tietojenkäsittelyjärjestelmässä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti valtuuttama, pätevyysvaatimukset täyttävä henkilöstön jäsen voi tehdä tarkastusmerkinnän sähköisellä varmennuksella.

3 j a k s o

Menojen hyväksyminen

107 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjän tekemät maksujen tarkastukset

(Varainhoitoasetuksen 89 artikla)

Maksumääräystä laatiessaan toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että

- a) maksumääräys on annettu asianmukaisesti eli sitä ennen on annettu hyväksymismerkinnällä osoitettu vahvistuspäätös, saajan nimi on oikein ja saaminen on erääntynyt;
- b) maksumääräys vastaa talousarviositoumusta, josta se veloitetaan;
- c) talousarvioon tehty kirjaus on oikein;
- d) määrärahat ovat käytettävissä.

108 artikla

Maksumääräysten pakolliset maininnat ja maksumääräysten toimittaminen tilinpitäjälle

(Varainhoitoasetuksen 89 artikla)

1. Maksumääräyksessä on mainittava
  - a) varainhoitovuosi, jolle meno kirjataan;
  - b) talousarvion momentti ja muut tarvittavat alajaottelut;
  - c) oikeudellinen sitoumus, jonka perusteella oikeus maksun saamiseen on syntynyt;
  - d) talousarviositoumus, josta maksu veloitetaan;
  - e) maksettava määrä euroina;
  - f) saajan nimi, osoite ja pankkiyhteystiedot;

g) menon käyttötarkoitus;

h) maksutapa;

i) omaisuuserien merkitseminen omaisuusluetteloon 248 artiklan mukaisesti.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päivää ja allekirjoittaa maksumääräyksen sekä toimittaa sen tilinpitäjälle.

4 j a k s o

Menojen maksaminen

109 artikla

Maksutyypit

(Varainhoitoasetuksen 90 artikla)

1. Ennakkomaksulla annetaan käyttöön käteisvaroja. Se voidaan jakaa useaan maksuerään moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen.

2. Välimaksu voidaan maksaa useampaan kertaan, ja sillä voidaan korvata päätöksen tai sopimuksen täytäntöönpanosta johtuvia menoja tai sopimuksen eri vaiheissa toimitettuja palveluja tai tavaroita tai suoritettuja urakoita. Siitä voidaan vähentää ennakkomaksu kokonaan tai osittain, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perussäädöksen säännösten soveltamista.

3. Meno selvitetään lopullisesti joko loppumaksulla, jota ei voida maksaa useampaan kertaan ja josta vähennetään sitä ennen suoritettut maksut, tai perintämääräyksellä.

110 artikla

Asiakirjatodisteet

(Varainhoitoasetuksen 90 artikla)

1. Ennakkomaksut, myös ennakkomaksujen eri maksuerät, maksetaan hankinta- tai avustussopimuksen, päätöksen tai perussäädöksen perusteella taikka sellaisten asiakirjatodisteiden perusteella, joista voidaan tarkistaa, että asianomaista hankinta- tai avustussopimusta tai päätöstä on noudatettu. Jos näissä asiakirjoissa on määritetty ennakkomaksun ajankohta, maksettavaksi erääntyneen määrän maksaminen ei riipu saajan esittämästä maksupyynnöstä.

2. Väli- ja loppumaksut perustuvat asiakirjatodisteisiin, joiden perusteella voidaan tarkistaa, että rahoitetut toimenpiteet on

toteutettu perussäädöksen tai päätöksen mukaisesti taikka hankinta- tai avustussopimuksen mukaisesti.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä määrittelee 1 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen luonteen moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen perussäädöksen, päätösten sekä hankinta- ja avustussopimusten mukaisesti. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja asiakirjatodisteita ovat väli- ja loppukertomukset toiminnasta ja taloudenhoidosta.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä säilyttää nämä asiakirjat 48 artiklan mukaisesti.

5 j a k s o

Menotapahtumia koskevat määräajat

111 artikla

Maksuajat ja viivästyskorot

(Varainhoitoasetuksen 92 artikla)

1. Maksuajan katsotaan sisältävän maksujen vahvistamisen, hyväksymisen ja suorittamisen.

Maksuaika alkaa päivästä, jona maksupyynnö on vastaanotettu.

Maksupyynnö kirjataan viipymättä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän valtuuttamassa yksikössä; maksupyynnö katsotaan vastaanotetuksi kirjaamispäivänä.

Maksupäiväksi katsotaan se päivä, jona toimielimen tiliä veloitetaan.

2. Maksupyynnössä on esitettävä seuraavat keskeiset tiedot:

a) velkojan tunnistetiedot;

b) määrä;

c) valuutta;

d) päivämäärä.

Jos yksikin keskeinen tieto puuttuu, maksupyynnö hylätään.

Velkojalle ilmoitetaan kirjallisesti hylkäämisestä ja sen syistä mahdollisimman pian ja viimeistään 30 kalenteripäivän kuluessa päivästä, jona maksupyynnö on vastaanotettu.

3. Varainhoitoasetuksen 92 artiklan 2 kohdan mukaisessa lykkäämistapauksessa jäljellä oleva maksuaika alkaa uudestaan päivästä, jona pyydetty tiedot tai tarkistetut asiakirjat vastaanotetaan tai tarvittava lisätarkastus, myös paikalla tehtävä tarkastus, tehdään.

4. Varainhoitoasetuksen 92 artiklan 1 kohdassa säädettyjen määräaikojen päätyttyä velkojalla on oikeus viivästyskorkoon seuraavin ehdoin:

- a) korkokantana käytetään tämän asetuksen 83 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja korkoja;
- b) korkoa maksetaan varainhoitoasetuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisen maksuajan päättymistä seuraavasta kalenteripäivästä maksun suorittamisajankohtaan.

Kun ensimmäisen alakohdan säännösten mukaisesti laskettu korko on enintään 200 euroa, se maksetaan velkojalle kuitenkin vain pyynnöstä, joka on esitetty kahden kuukauden kuluessa myöhästyneen maksun saamisesta.

5. Kukin toimielin toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen varainhoitoasetuksen 92 artiklassa säädettyjen määräaikojen noudattamisesta ja lykkäämisestä. Komission kertomus liitetään varainhoitoasetuksen 66 artiklan 9 kohdassa tarkoitetuista vuotuisista toimintakertomuksista laadittuun yhteenvetoon.

7 LUKU

Tietojenkäsittelyjärjestelmät

112 artikla

Tietojenkäsittelyjärjestelmien kuvaus (Varainhoitoasetuksen 93 artikla)

Kaikista talousarvion toteuttamistoimenpiteiden käsittelyssä käytettävistä tietojenkäsittelyjärjestelmistä ja niiden osajärjestelmistä on annettava täydellinen ja ajantasainen kuvaus.

Kuvauksessa määritellään, mitä kukin tietue sisältää, ja esitetään tarkasti, miten yksittäiset tapahtumat järjestelmässä käsitellään. Kuvauksessa esitetään myös yksityiskohtaisesti, miten järjestelmässä taataan, että jokaista tapahtumaa voidaan seurata kirjausketjun loppuun saakka.

113 artikla

Tietojen säännöllinen tallentaminen (Varainhoitoasetuksen 93 artikla)

Tietojenkäsittelyjärjestelmien ja niiden osajärjestelmien tiedot tallennetaan säännöllisesti ja säilytetään turvallisessa paikassa.

8 LUKU

Sisäinen tarkastaja

114 artikla

Sisäisen tarkastajan nimeäminen (Varainhoitoasetuksen 98 artikla)

1. Kukin toimielin nimeää sisäisen tarkastajan omiin erityispiirteisiinsä ja tarpeisiinsa muokattujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti. Toimielin ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle sisäisen tarkastajan nimityksestä.

2. Kukin toimielin määrittelee omien erityispiirteidensä ja tarpeidensa mukaan sisäisen tarkastajan tehtäväkentän ja vahvistaa sisäisen tarkastuksen tehtävän yksityiskohtaiset tavoitteet ja menettelyt noudattaen sisäistä tarkastusta koskevia kansainvälisiä standardeja.

3. Toimielin voi nimetä sisäiseksi tarkastajaksi erityisosaamisen perusteella jäsenvaltioiden kansalaisten keskuudesta valitun, henkilöstösääntöjen alaisen virkamiehen tai muun toimihenkilön.

4. Jos useampi toimielin nimeää yhteisen sisäisen tarkastajan, ne ryhtyvät tarvittaviin järjestelyihin, jotta hänet voidaan saattaa vastuuseen 119 artiklassa tarkoitettuun edellytyksiin.

5. Kun sisäisen tarkastajan palvelussuhde päättyy, toimielin ilmoittaa siitä Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

115 artikla

Sisäisen tarkastajan resurssit (Varainhoitoasetuksen 99 artikla)

Toimielin antaa sisäiselle tarkastajalle hänen tarkastustehtävänsä hoidossa tarvittavat resurssit sekä toimenkuvauksen, jossa esitetään yksityiskohtaisesti hänen tehtävänsä, oikeutensa ja velvollisuutensa.

116 artikla

Toimintasuunnitelma (Varainhoitoasetuksen 99 artikla)

1. Sisäinen tarkastaja laatii toimintasuunnitelmansa ja toimittaa sen toimielimelle.

2. Toimielin voi pyytää sisäistä tarkastajaa toimittamaan tarkastuksia, joita ei ole esitetty 1 kohdassa tarkoitettussa toimintasuunnitelmassa.

117 artikla

Sisäisen tarkastajan kertomukset**(Varainhoitoasetuksen 99 artikla)**

1. Sisäinen tarkastaja esittää toimitelille varainhoitoasetuksen 99 artiklan 3 kohdassa säädetyn sisäistä tarkastusta koskevan vuosikertomuksen, jossa ilmoitetaan tehtyjen sisäisten tarkastusten lukumäärä ja tyyppi, tärkeimmät suositukset ja näiden suositusten johdosta toteutetut jatkotoimet.

Vuosikertomuksessa mainitaan myös varainhoitoasetuksen 73 artiklan 6 kohdan mukaisesti perustetun erityisen tutkintaelimen havaitsemat järjestelmäongelmat.

2. Kukin toimitelin tutkii, voidaanko toimitelimen oman sisäisen tarkastajan kertomuksissa esitettyjen suositusten perusteella ehdottaa hyviä toimintatapoja muille toimitelille.

3. Sisäisen tarkastajan on kertomusta laatiessaan keskityttävä erityisesti siihen, miten moitteettoman varainhoidon periaatetta on yleisesti noudatettu, sekä varmistettava, että on toteutettu aiheelliset toimenpiteet kyseisen periaatteen noudattamisen jatkuvaksi parantamiseksi ja kehittämiseksi.

118 artikla

Riippumattomuus**(Varainhoitoasetuksen 100 artikla)**

Sisäinen tarkastaja toimittaa tarkastuksensa täysin itsenäisesti. Hoitaessaan tehtäviä, jotka hänelle osoitetaan nimityksen myötä varainhoitoasetuksen säännösten mukaisesti, hän ei saa ottaa vastaan ohjeita eikä hänelle saa asettaa rajoituksia.

119 artikla

Sisäisen tarkastajan vastuu**(Varainhoitoasetuksen 100 artikla)**

Sisäinen tarkastaja voidaan saattaa henkilöstösääntöjen alaisena virkamiehenä tai muuna toimihenkilönä vastuuseen toimistaan ainoastaan toimitelimen itsensä toimesta tässä artiklassa mainituin edellytyksin.

Toimitelin tekee tutkinnan aloittamisesta perustellun päätöksen. Tämä päätös annetaan tiedoksi asianomaiselle. Toimitelin voi omalla vastuullaan antaa tutkinnan suorittamisen tehtäväksi yhdelle tai useammalle virkamiehelle, joka kuuluu tai jotka kuuluvat samaan tai ylempään palkkaluokkaan kuin kyseinen henkilöstön jäsen. Asianomaista on kuultava tutkinnan aikana.

Tutkintakertomus annetaan tiedoksi asianomaiselle, jonka jälkeen toimitelin kuulee häntä kertomuksen johdosta.

Kertomuksen ja kuulemisen perusteella toimitelin tekee joko perustellun päätöksen menettelyn lopettamisesta tai henkilöstösääntöjen 22 ja 86 artiklan sekä liitteen IX mukaisen perustellun päätöksen. Kurinpitoseuraamuksia tai taloudellisia seuraamuksia koskevat päätökset annetaan tiedoksi asianomaiselle ja toimitetaan muille toimitelille ja tilintarkastustuomioistimelle.

Asianomainen voi hakea kyseisiin päätöksiin muutosta Euroopan unionin tuomioistuimelta henkilöstösäännöissä säädettyin edellytyksin.

120 artikla

Muutoksenhaku Euroopan unionin tuomioistuimessa**(Varainhoitoasetuksen 100 artikla)**

Rajoittamatta henkilöstösäännöissä säädettyjen muutoksenhakukeinojen käyttämistä, sisäinen tarkastaja voi hakea suoraan Euroopan unionin tuomioistuimelta muutosta mihin tahansa sisäisen tarkastuksen suorittamista koskevaan päätökseen. Muutosta on haettava tuomioistuimelta kolmen kuukauden kuluessa kalenteripäivästä, jona päätös on annettu tiedoksi.

Muutoksenhakuaasia tutkitaan ja asia ratkaistaan Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 91 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

V OSASTO

JULKISET HANKINNAT

1 LUKU

Yleiset säännökset

1 j a k s o

Soveltamisala ja tarjouskilpailujen ratkaisuperiaatteet

121 artikla

Määritelmät ja soveltamisala**(Varainhoitoasetuksen 101 artikla)**

1. Kiinteistöhankintasopimuksen tarkoituksena on tontin, rakennuksen tai muun kiinteän omaisuuden osto, vuokraaminen, pitkäaikainen vuokraaminen, leasingvuokraaminen, käyttöoikeuden hankkiminen tai osamaksulla hankkiminen osto-optioin tai ilman niitä.

2. Tavarahankintasopimuksen tarkoituksena on tavaroiden osto, vuokraaminen, leasingvuokraaminen tai osamaksulla hankkiminen osto-optioin tai ilman niitä. Hankintasopimus, jonka tarkoituksena on tuotteiden toimittaminen ja johon tämän ohella kuuluu kokoamis- ja asennustöitä, katsotaan tavarahankintasopimukseksi.

3. Urakkasopimuksen tarkoituksena on direktiivin 2004/18/EY liitteessä I mainittuun toimintaan liittyvien rakennus- tai muiden urakoiden toteuttaminen tai niiden suunnittelu ja toteuttaminen tai hankintaviranomaisen asettamat vaatimukset täyttävän rakennusurakan toteuttaminen toteuttamistavasta

riippumatta. Rakennusurakka on sellainen talon- tai maanrakennustöiden kokonaistulos, joka itsessään on tarkoitettu täyttämään taloudellinen tai tekninen tarkoitus.

4. Palveluhankintasopimus koskee henkisiä suorituksia tai muita palveluja, jotka eivät kuulu tavarahankinta-, urakka- tai kiinteistöhankeintasopimusten piiriin.

Hankintasopimus, joka koskee kahden- tai useammantyyppisiä hankintoja (rakennusurakoita, palveluja tai tavaroita), on tehtävä sentyyppiseen hankintaan sovellettavien säännösten mukaisesti, joka on luonteenomainen kyseisen hankintasopimuksen pääkohteelle.

Jos on kyse sekamuotoisista hankintasopimuksista, jotka koskevat palveluja ja tavaroita, niiden pääkohde on määritettävä vertaamalla kyseisten palvelujen tai tavaroiden arvoja.

Jos julkisen hankinnan yhteydessä viitataan nimikkeistöihin, viittaukset on tehtävä käyttämällä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2195/2002⁽¹⁾ vahvistettua yhteistä hankintanimikkeistöä (CPV).

5. 'Urakoitsijalla', 'tavarantoimittajalla' ja 'palveluntarjoajalla' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai julkista yksikköä taikka tällaisten henkilöiden ja/tai yksiköiden ryhmittymää, joka tarjoaa rakennus- ja/tai työurakoiden toteuttamista, tuotteita tai palveluja. Käsite 'taloudellinen toimija' kattaa urakoitsijat, tavarantoimittajat ja palveluntarjoajat. 'Tarjoajalla' tarkoitetaan taloudellista toimijaa, joka on jättänyt tarjouksen. 'Ehdokas' on se, joka on pyytänyt kutsua osallistua rajoitettuun menettelyyn, kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn tai neuvottelumenettelyyn. 'Myyjällä' tarkoitetaan taloudellista toimijaa, joka on rekisteröity myyjäluetteloon 136 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Taloudelliset toimijat saavat tehdä tarjouksia tai ilmoittautua ehdokkaiksi ryhmittyminä. Hankintaviranomaiset eivät voi edellyttää taloudellisten toimijoiden ryhmittymiltä tiettyä oikeudellista muotoa tarjouksen tai osallistumishakemuksen tekemistä varten, mutta sopimuspuoleksi valitulta ryhmittymältä voidaan edellyttää tiettyä oikeudellista muotoa sopimuksen teon jälkeen, jos tämä on tarpeen hankintasopimuksen asianmukaiseksi toteuttamiseksi.

6. Hankintaviranomaisiksi katsotaan unionin toimielinten yksiköt lukuun ottamatta tapauksia, joissa nämä sopivat keskenään hallinnollisista järjestelyistä palveluiden tarjoamista, tuotteiden toimittamista, urakoiden suorittamista tai kiinteistöhankeintasopimusten täytäntöönpanoa varten.

7. Teknisellä avulla tarkoitetaan ohjelman tai toimen toteuttamiseksi tarvittavaa tukea ja valmiuksien kehittämistä, erityisesti

valmistelua, hallinnointia, seuranta, arviointia, tarkastuksia ja valvontaa.

8. Yhteydenpito toimeksisaajiin, esimerkiksi sopimusten tekeminen ja mahdolliset sopimusmuutokset, tapahtuu hankintaviranomaisen perustamien sähköisten tietojenvaihtojärjestelmien kautta.

9. Järjestelmien on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) vain valtuutetuilla henkilöillä on pääsy järjestelmään ja sen kautta lähetettyihin asiakirjoihin;

b) vain valtuutetut henkilöt voivat sähköisesti allekirjoittaa tai siirtää asiakirjan järjestelmän kautta;

c) valtuutetut henkilöt on tunnistettava vakiintunein keinoin järjestelmän kautta;

d) sähköisen tapahtuman aika ja päivämäärä on ilmoitettava tarkasti;

e) asiakirjojen eheyden on säilyttävä;

f) asiakirjojen saatavuuden on säilyttävä;

g) tarvittaessa asiakirjojen luottamuksellisuuden on säilyttävä;

h) henkilötietojen suoja on varmistettava asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

10. Tällaisen järjestelmän kautta lähetettyihin tai vastaanotettuihin tietoihin liitetään oikeusolettama, jonka mukaan tiedot ovat eheät ja järjestelmässä ilmoitettu tietojen lähetys- tai vastaanottopäivä ja -aika pitävät paikkansa.

Järjestelmän kautta lähetetyn tai tiedoksiannetun asiakirjan katsotaan vastaavan paperiasiakirjaa, se on hyväksyttävä todisteeksi oikeudellisissa menettelyissä, se katsotaan alkuperäiseksi asiakirjaksi ja siihen liitetään oikeusolettama, jonka mukaan se on aito ja eheä edellyttäen, että se ei sisällä dynaamisia piirteitä, jotka voisivat automaattisesti muuttaa sitä.

Edellä 9 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla sähköisillä allekirjoituksilla on samanlaiset oikeusvaikutukset kuin käsin kirjoitetuilla allekirjoituksilla.

⁽¹⁾ EYVL L 340, 16.12.2002, s. 1.

122 artikla

Puitesopimukset ja erillissopimukset
(Varainhoitoasetuksen 101 artikla)

1. Puitesopimuksen kesto voi olla enintään neljä vuotta, paitsi puitesopimuksen kohteen kannalta asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa.

Puitesopimukseen perustuvat erillissopimukset tehdään kyseisissä puitesopimuksissa vahvistettujen ehtojen mukaisesti ja pelkätään puitesopimuksen hankintaviranomaisten ja toimeksisaajien kesken.

Erillissopimuksia tehtäessä sopimuspuolet eivät saa tehdä huomattavia muutoksia puitesopimukseen.

2. Jos puitesopimus tehdään yhden ainoan taloudellisen toimijan kanssa, erillissopimukset tehdään puitesopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

Hankintaviranomaiset voivat asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa kuulla toimeksisaajaa kirjallisesti ja tarvittaessa pyytää tätä täydentämään tarjoustaan.

3. Jos puitesopimus on määrä tehdä usean taloudellisen toimijan kanssa, se on tehtävä vähintään kolmen toimijan kanssa, edellyttäen että valintaperusteet täyttäviä taloudellisia toimijoita tai ratkaisuperusteet täyttäviä tarjouksia on riittävä määrä.

Usean taloudellisen toimijan kanssa tehtävä puitesopimus voidaan tehdä useana erillisenä mutta samoin ehdoin tehtävänä sopimuksena.

Useiden taloudellisten toimijoiden kanssa tehtyihin puitesopimukseen perustuvat erillissopimukset tehdään seuraavien sääntöjen mukaan:

- a) jos puitesopimukseen ei liity uudelleen kilpailuttamista, soveltamalla puitesopimuksessa vahvistettuja ehtoja;
- b) jos puitesopimukseen liittyy uudelleen kilpailuttamista, sen jälkeen kun sopimuspuolia on uudelleen kilpailutettu samoin ehdoin, jotka määritellään tarvittaessa yksityiskohtaisemmin, ja tarvittaessa lisäksi puitesopimuksen tarjouseritelmässä esitetyn muin ehdoin.

Hankintaviranomaiset kuulevat kirjallisesti kutakin kolmannen alakohdan b alakohdan sääntöjen mukaisesti tehtävää erillissopimusta varten puitesopimuksen toimeksisaajia ja vahvistavat

niille riittävän määräajan tarjoustensa tekemiseen. Tarjoukset on tehtävä kirjallisesti. Hankintaviranomaiset tekevät kunkin erillissopimuksen sen tarjoajan kanssa, joka on esittänyt puitesopimuksen tarjouseritelmässä esitettyjen ratkaisuperusteiden perusteella parhaan tarjouksen.

4. Aloitteilla, joilla hintojen ja tekniikan kehitys on nopeaa, puitesopimuksissa, joihin ei liity uudelleen kilpailuttamista, on oltava lauseke joko väliarvioinnista tai vertailuanalyysistä. Jos alkuperäiset sopimusehdot eivät väliarvioinnin jälkeen enää vastaa hintojen tai tekniikan kehitystä, hankintaviranomainen ei saa käyttää asianomaista puitesopimusta, vaan sen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sopimuksen purkamiseksi.

5. Määrärahoja voidaan sitoa ennalta ainoastaan puitesopimusten perusteella tehtyjä erillissopimuksia varten.

2 j a k s o

Julkaiseminen

123 artikla

Direktiivin 2004/18/EY soveltamisalaan kuuluvista hankintasopimuksista tiedottaminen
(Varainhoitoasetuksen 103 artikla)

1. Hankintasopimuksista, joiden arvo on vähintään 170 artiklan 1 kohdassa säädetty kynnysarvo, julkaistaan hankintailmoitus, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 134 artiklan soveltamista, ja ratkaisuilmoitus. Ennakoilmoitus on pakollinen vain silloin, kun hankintaviranomainen aikoo lyhentää tarjoustensa vastaanottamisen määräaikoja 152 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

2. Ennakoilmoitus on ilmoitus, jolla hankintaviranomaiset julkistavat ohjeellisesti varainhoitovuoden aikana tehtävien hankintasopimusten ja puitesopimusten arvioidun kokonaisarvon ja kohteet lukuun ottamatta hankintasopimuksia, joissa käytetään neuvottelumenettelyä ilman hankintailmoituksen julkaisemista etukäteen.

Ennakoilmoituksen julkaisee joko Euroopan unionin julkaisu-toimisto, jäljempänä 'julkaisutoimisto', tai sen julkaisevat hankintaviranomaiset itse hankkijaprofilin yhteydessä.

Pakollinen ennakoilmoitus toimitetaan julkaisutoimistolle tai julkaistaan hankkijaprofilin yhteydessä mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään kunkin varainhoitovuoden maaliskuun 31 päivänä.

Hankintaviranomaisten, jotka julkaisevat ennakoilmoituksen hankkijaprofiilin yhteydessä, on lähetettävä julkaisutoimistolle sähköisesti direktiivin 2004/18/EY liitteessä VIII olevan 3 kohdan mukaisessa muodossa ja sen mukaista toimitustapaa noudattaen ilmoitus siitä, että hankkijaprofiilin yhteydessä on julkaistu ennakoilmoitus.

3. Hankintailmoituksella hankintaviranomaiset tiedottavat aikomuksestaan käynnistää hankinta- tai puitesopimuksen tekemistä koskeva menettely taikka ottaa käyttöön 131 artiklan mukaisesti dynaaminen hankintajärjestelmä. Hankintailmoitus on pakollinen sellaisten hankintasopimusten osalta, joiden arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 170 artiklan 1 kohdassa vahvistetut kynnysarvot, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hankintasopimuksen tekemistä 134 artiklassa tarkoitetun neuvottelumenettelyn tuloksena.

Hankintailmoitusta ei tarvitse tehdä puitesopimukseen perustuvista erillissopimuksista.

Avoimessa menettelyssä hankintailmoituksessa ilmoitetaan tarjousten avaamista varten nimitetyn lautakunnan kokouksen päivämäärä, kellonaika ja tarvittaessa paikka; tarjoajat voivat osallistua kyseiseen kokoukseen.

Jos hankintaviranomaiset käyttävät 146 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädettyä mahdollisuutta, niiden on täsmennettävä, onko erilaisten vaihtoehtojen tarjoaminen mahdollista ja mitkä ovat suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset. Hankintaviranomaiset ilmoittavat 146 artiklassa tarkoitetut valintaperusteet, joita ne aikovat soveltaa, niiden ehdokkaiden vähimmäismäärän ja tarvittaessa myös enimmäismäärän, jotka ne aikovat kutsua tarjouskilpailuun, sekä objektiiviset ja syrjimättömät perusteet, joita ne aikovat soveltaa hakijoiden määrän rajoittamiseksi 128 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

Jos kaikki tarjouspyyntöasiakirjat ovat saatavilla vapaasti, suoraan ja kokonaisuudessaan sähköisesti erityisesti 131 artiklassa tarkoitetuissa dynaamisissa hankintajärjestelmissä, hankintailmoituksessa on mainittava internetsivusto, jossa asiakirjoihin voi tutustua.

Halutessaan järjestää suunnittelukilpailun hankintaviranomaiset tiedottavat aikomuksestaan ilmoituksella.

Hankintaviranomainen ilmoittaa tarvittaessa hankintailmoituksessa, että hankintamenettely on toimielinten yhteinen. Tällöin hankintailmoituksessa on ilmoitettava hankintamenettelyyn osallistuvat toimielimet, toimeenpanovirastot ja varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitetut elimet, hankintamenettelystä vastaava toimielin ja kaikkien näiden toimielinten, toimeenpanovirastojen ja elinten hankintojen kokonaismäärä.

4. Hankintasopimuksia, puitesopimuksia tai dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvia hankintasopimuksia koskevan

menettelyn tulokset ilmoitetaan ratkaisuilmoituksessa. Ratkaisuilmoitus on pakollinen hankinnoissa, joiden arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 170 artiklan 1 kohdassa vahvistetut kynnysarvot. Ratkaisuilmoitusta ei tarvitse tehdä puitesopimukseen perustuvista erillissopimuksista.

Ratkaisuilmoitus on toimitettava julkaisutoimistolle viimeistään 48 kalenteripäivää hankinta- tai puitesopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuviin hankintasopimuksiin liittyvät ilmoitukset voidaan kuitenkin yhdistää yhdeksi ryhmäksi neljännesvuosittain. Ilmoitukset on tällöin lähetettävä julkaisutoimistolle viimeistään 48 kalenteripäivää kunkin neljännesvuoden päättymisen jälkeen.

Suunnittelukilpailun järjestäneet hankintaviranomaiset lähettävät julkaisutoimistolle kilpailun tuloksia koskevan ilmoituksen.

Kun on kyse toimielinten yhteisestä menettelystä, ratkaisuilmoituksen lähettää menettelystä vastaava hankintaviranomainen.

Ratkaisuilmoitus on toimitettava julkaisutoimistolle myös silloin, kun hankintasopimuksen tai puitesopimuksen arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 170 artiklan 1 kohdassa vahvistetut kynnysarvot ja se on tehty neuvottelumenettelyssä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta, riittävän ajoissa, jotta ratkaisuilmoitus voidaan julkaista ennen sopimuksen allekirjoittamista 171 artiklan 1 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

Hankintaviranomaisen on julkaistava internetsivustollaan tiedot varainhoitovuoden aikana tehtyjen, puitesopimukseen perustuvien erillissopimusten arvosta ja toimeksisaajista kyseisen varainhoitovuoden päättymistä seuraavan kesäkuun 30 päivään mennessä, jos tehty erillissopimus tai tehtyjen erillissopimusten yhteisarvo ylittää 170 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kynnysarvot, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 21 artiklan soveltamista.

5. Ilmoitukset laaditaan niiden vakiolomakkeiden mukaisesti, jotka komissio on hyväksynyt direktiivin 2004/18/EY nojalla.

124 artikla

Direktiivin 2004/18/EY soveltamisalaan kuulumattomista hankintasopimuksista tiedottaminen

(Varainhoitoasetuksen 103 artikla)

1. Jäljempänä 170 artiklan 1 kohdassa säädetty kynnysarvot alittavista hankintasopimuksista on julkaistava asianmukaisesti ilmoitukset, jotta niistä syntyy kilpailua ja jotta hankintamenettelyt ovat puolueettomia. Tällaisista hankinnoista julkaistaan

a) edellä 123 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu hankintailmoitus tai kiinnostuksenilmaisupyyntö sellaisten hankintasopimusten osalta, joilla on samanlainen kohde ja joiden arvo on suurempi kuin 137 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu arvo;

b) etukäteen internetissä asianmukaisesti julkaistavat tiedot sellaisten hankintasopimusten osalta, joiden arvo on suurempi kuin 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu arvo.

2. Kiinteistöhankinnoista ja tämän asetuksen 134 artiklan 1 kohdan j alakohdassa tarkoitetuista salaisiksi julistetuista hankinnoista julkaistaan vuosittain erikseen vain toimeksisaajaluettelo, jossa esitetään hankinnan kohde ja arvo. Luettelo toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Komission tapauksessa luettelo liitetään varainhoitoasetuksen 66 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuun vuotuisia toimintakertomuksia koskevaan yhteenvedoon.

3. Tiedot hankinnoista, joiden arvo on suurempi kuin 137 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu arvo ja joista ei ole julkaistu erillistä ratkaisuilmoitusta, toimitetaan julkaisutoimistolle. Vuotuinen toimeksisaajaluettelo toimitetaan viimeistään seuraavan varainhoitovuoden kesäkuun 30 päivänä.

4. Tiedot hankinnoista, joiden arvo on suurempi kuin 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu arvo, julkaistaan toimielimen internetsivustolla viimeistään seuraavan varainhoitovuoden kesäkuun 30 päivänä.

125 artikla

Ilmoitusten julkaiseminen

(Varainhoitoasetuksen 103 artikla)

1. Julkaisutoimisto julkaisee 123 ja 124 artiklassa tarkoitettut ilmoitukset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* viimeistään 12 kalenteripäivän kuluttua niiden lähettämisestä.

Jäljempänä 154 artiklassa tarkoitettujen nopeutettujen menettelyjen yhteydessä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu määräaika on viisi kalenteripäivää.

2. Hankintaviranomaisten on pystyttävä osoittamaan, minä päivänä ilmoitukset on lähetetty.

126 artikla

Muut tiedotustavat

(Varainhoitoasetuksen 103 artikla)

Edellä 123, 124 ja 125 artiklassa säädettyjen tiedotustoimenpiteiden lisäksi hankinnasta voidaan tiedottaa myös muulla tavoin, erityisesti sähköisesti. Tällaisessa tiedottamisessa viitataan 125 artiklassa tarkoitettuun, *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaisuun ilmoitukseen, jos sellainen on olemassa, eikä sähköistä ilmoitusta saa julkaista ennen kyseistä ilmoitusta, joka on ainoa todistusvoimainen ilmoitus.

Tämä tiedottaminen ei saa saattaa ehdokkaita tai tarjoajia eriarvoiseen asemaan, ja se saa sisältää ainoastaan tiedot, jotka sisältävät hankintailmoitukseen, jos sellainen on julkaistu.

3 j a k s o

Hankintamenettelyt

127 artikla

Hankintamenettelytavat

(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)

1. Hankinta voidaan tehdä joko avoimen tai rajoitetun tarjouskilpailun, hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeisen neuvottelumenettelyn tai ilman etukäteen julkaistavaa hankintailmoitusta järjestettävän neuvottelumenettelyn taikka tarvittaessa suunnittelukilpailun perusteella.

2. Hankintamenettelyt ovat avoimet, kun kaikki hankinnasta kiinnostuneet taloudelliset toimijat voivat tehdä tarjouksen. Tämä koskee myös 131 artiklassa tarkoitettuja dynaamisia hankintajärjestelmiä.

Hankintamenettelyt ovat rajoitetut, kun kaikki taloudelliset toimijat voivat pyytää saada osallistua kilpailuun ja kun ainoastaan 146 artiklassa tarkoitettut valintaperusteet täyttävät ehdokkaat, joille hankintaviranomainen on lähettänyt samanaikaisesti kirjallisen kutsun, voivat tehdä tarjouksen tai, kun on kyse 132 artiklassa tarkoitettusta kilpailullisesta neuvottelumenettelystä, esittää ratkaisun.

Toimeksisaajat voidaan valita kunkin hankinnan osalta erikseen, myös kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä, tai mahdollisista ehdokkaista voidaan laatia luettelo 136 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa menettelyssä.

3. Jos käytetään neuvottelumenettelyä, hankintaviranomainen ottaa yhteyttä valitsemiinsa ehdokkaisiin, jotka täyttävät 146 artiklassa tarkoitettut valintaperusteet, ja neuvottelee tarjousten ehdoista yhden tai useamman tällaisen ehdokkaan kanssa.

Jos käytetään 135 artiklassa tarkoitettua neuvottelumenettelyä, josta julkaistaan hankintailmoitus, hankintaviranomainen lähettää samanaikaisesti kirjallisen kutsun kaikille neuvotteluihin valituille ehdokkaille.

4. Suunnittelukilpailu on menettely, jolla hankintaviranomainen voi hankkia lähinnä arkkitehtuurin tai maanrakennuksen taikka tietojenkäsittelyn alaan liittyvän suunnitelman tai ehdotuksen; suunnittelukilpailun voittajaehdokkaan esittää tarjouskilpailun perusteella tuomaristo, joka voi jakaa palkintoja.

128 artikla

Ehdokkaiden lukumäärä rajoitetussa menettelyssä tai neuvottelumenettelyssä**(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)**

1. Kun käytetään rajoitettua menettelyä tai 136 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettuja menettelyjä, on pyydettyä tarjous vähintään viideltä ehdokkaalta, jos valintaperusteet täyttäviä ehdokkaita on riittävästi.

Hankintaviranomainen voi myös päättää hankinnan kohteen perusteella ja objektiivisten ja syrjimättömien valintaperusteiden nojalla ehdokkaiden enimmäismäärän. Tällöin 123 ja 124 artiklassa tarkoitettua hankintailmoituksessa tai kiinnostuksen ilmaisupyynnössä on ilmoitettava hintarajat ja valintaperusteet.

Todellisen kilpailun aikaansaamiseksi on kuitenkin annettava riittävän monelle ehdokkaalle mahdollisuus esittää tarjous.

2. Neuvottelumenettelyssä neuvotteluihin on kutsuttava vähintään kolme ehdokasta, ja kilpailullisen neuvottelumenettelyn jälkeen tarjous on pyydettyä vähintään kolmelta ehdokkaalta, jos valintaperusteet täyttäviä ehdokkaita on riittävästi.

Mahdollisuus tarjouksen esittämiseen on annettava riittävän monelle ehdokkaalle todellisen kilpailun aikaansaamiseksi.

Ensimmäisen ja toisen alakohdan säännöksiä ei sovelleta

- a) 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin hankintoihin, joiden arvo on hyvin vähäinen;
- b) yhteisen hankintanimikkeistön mukaisia oikeudellisia palveluja koskeviin hankintoihin;
- c) 134 artiklan 1 kohdan j alakohdassa tarkoitettuihin salaisiksi julistettuihin hankintoihin.

3. Jos valintaperusteet ja vähimmäisvaatimukset täyttävien ehdokkaiden määrä alittaa 1 ja 2 kohdassa säädetyn vähimmäismäärän, hankintaviranomainen voi jatkaa tarjouskilpailumenettelyä kutsumalla siihen yhden tai useamman vaaditut edellytykset täyttävän ehdokkaan. Tähän jatkettuun menettelyyn eivät kuitenkaan voi osallistua muut taloudelliset toimijat, joita ei alun perin pyydetty osallistumaan, eivätkä ehdokkaat, jotka eivät täytä vaadittuja edellytyksiä.

129 artikla

Neuvottelumenettelyjen kulku**(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)**

Hankintaviranomaiset neuvottelevat tarjoajien kanssa näiden esittämistä tarjouksista niiden muokkaamiseksi 123 artiklassa

tarkoitettua hankintailmoituksessa tai tarjouseritelmässä ja mahdollisissa muissa asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukaisesti ja kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen löytämiseksi.

Hankintaviranomaiset kohtelevat neuvottelujen aikana kaikkia tarjoajia tasapuolisesti.

Jos hankintaviranomaiset voivat tehdä hankintasopimuksia 135 artiklan mukaisesti käyttämällä neuvottelumenettelyä hankintailmoituksen julkaistuaan, ne voivat määrätä, että neuvottelumenettely tapahtuu vaiheittain neuvotteltavien tarjousten määrän rajoittamiseksi soveltamalla hankintailmoituksessa tai tarjouseritelmässä ilmoitettuja ratkaisuperusteita. Tällaisen mahdollisuuden käyttämisestä on ilmoitettava hankintailmoituksessa tai tarjouseritelmässä.

130 artikla

Suunnittelukilpailu**(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)**

1. Suunnittelukilpailun järjestämistä koskevat säännöt toimitetaan kaikille niille, jotka ovat ilmaisseet kiinnostuksensa osallistumiseen.

Suunnittelukilpailuun on kutsuttava riittävän monta ehdokasta todellisen kilpailun aikaansaamiseksi.

2. Tuomariston nimittää toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä. Siihen saa kuulua vain luonnollisia henkilöitä, joiden on oltava riippumattomia suunnittelukilpailun osanottajista. Jos suunnittelukilpailun osanottajilta vaaditaan erityistä ammattipätevyyttä, vähintään kolmasosalla tuomariston jäsenistä on oltava sama tai vastaava pätevyys.

Tuomaristo antaa lausuntonsa itsenäisesti sille nimettömästi esitettyjen ehdotusten perusteella ja yksinomaan suunnittelukilpailuilmoituksessa esitetyillä perusteilla.

3. Tuomaristo kirjaa arvosteluunsa, jonka kaikki sen jäsenet allekirjoittavat, ratkaisuesityksensä, joka perustuu kunkin ehdotuksen ansioihin, ja huomautuksensa.

Ehdotukset pysyvät nimettöminä tuomariston lausunnon antamiseen saakka.

Tuomaristo voi pyytää ehdokkaita vastaamaan arvosteluun kirjattuihin kysymyksiin ehdotuksen selkeyttämiseksi. Tämän seurauksena käytävästä vuoropuhelusta laaditaan pöytäkirja.

4. Tämän jälkeen hankintaviranomainen tekee päätöksen, jossa esitetään valitun ehdokkaan nimi ja osoite ja syyt tämän valintaan suunnittelukilpailuilmoituksessa esitettyjen perusteiden kannalta varsinkin, jos sen päätös poikkeaa tuomariston lausunnossa esitettyistä ehdotuksista.

131 artikla

Dynaaminen hankintajärjestelmä

(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)

1. Dynaaminen hankintajärjestelmä on tavanomaisiin ostoihin käytettävä kokonaan sähköinen hankintajärjestelmä, ja jokainen valintaperusteet täyttävä taloudellinen toimija voi koko sen keston ajan liittyä siihen tehtyään alustavan tarjouksen, joka on tarjouseritelmän ja mahdollisten täydentävien asiakirjojen mukainen. Alustavaa tarjousta parempi tarjous voidaan esittää missä tahansa vaiheessa edellyttäen, että tarjous on edelleen tarjouseritelmän mukainen.

2. Dynaamisen hankintajärjestelmän toteuttamiseksi hankintaviranomaiset julkaisevat hankintailmoituksen, jossa täsmennetään, että kyseessä on dynaaminen hankintajärjestelmä, ja jossa ilmoitetaan internetsivusto, jolle tarjouseritelmiä ja mahdolliset täydentävät asiakirjat asetetaan saataville vapaasti, suoraan ja kokonaisuudessaan ilmoituksen julkaisemispäivästä alkaen ja järjestelmän käytön päättymiseen saakka.

Tarjouseritelmässä ilmoitetaan muun muassa järjestelmän kohteena olevien suunniteltujen hankintojen laatu ja kaikki tarvittavat tiedot hankintajärjestelmästä ja käytettävästä sähköisestä järjestelmästä sekä viestintäyhteyttä koskevista järjestelyistä ja teknisistä eritelmistä.

3. Hankintaviranomaisten on dynaamisen hankintajärjestelmän koko keston ajan annettava kaikille taloudellisille toimijoille mahdollisuus esittää alustava tarjous ja tulla hyväksytyksi järjestelmään 1 kohdassa tarkoitettujen edellytysten mukaisesti. Hankintaviranomaiset arvioivat alustavan tarjouksen 15 päivän kuluessa sen esittämisestä. Ne voivat kuitenkin pidentää arviointiaikaa, jos hankintaa ei kilpailuteta sen aikana.

Hankintaviranomainen ilmoittaa mahdollisimman pian tarjoajalle tämän hyväksymisestä dynaamiseen hankintajärjestelmään tai tämän tekemän tarjouksen hylkäämisestä.

4. Jokainen erillinen hankinta on kilpailutettava. Ennen kilpailuttamista hankintaviranomaiset julkaisevat lyhennetyn hankintailmoituksen, jossa kaikkia asiasta kiinnostuneita taloudellisia toimijoita kehoitetaan tekemään alustava tarjous määräajassa, joka voi päättyä aikaisintaan 15 päivän kuluttua lyhennetyn hankintailmoituksen lähettämispäivästä. Hankintaviranomaiset kilpailuttavat hankinnan vasta arvioituaan kaikki mainitun määräajan kuluessa tehdyt alustavat tarjoukset.

Hankintaviranomaiset kehottavat sen jälkeen kaikkia järjestelmään hyväksytyjä tarjoajia tekemään tarjouksen kohtuullisissa

määräajassa. Hankintaviranomaiset tekevät hankintasopimuksen sen tarjoajan kanssa, joka on esittänyt kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen dynaamisen hankintajärjestelmän toteuttamiseksi käytetyssä hankintailmoituksessa mainittujen ratkaisuperusteiden perusteella arvioituna. Nämä perusteet voidaan tarvittaessa määrittellä yksityiskohtaisemmin tarjouspyynnössä.

5. Dynaamisen hankintajärjestelmän kesto voi olla enintään neljä vuotta, paitsi asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa.

Hankintaviranomaiset eivät saa käyttää tätä järjestelmää estääkseen, rajoittaakseen tai vääristääkseen kilpailua.

Asianomaisilta taloudellisilta toimijoilta tai järjestelmään osallistuvilta ei saa laskuttaa käsittelymaksuja.

132 artikla

Kilpailullinen neuvottelumenettely

(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)

1. Jos hankintasopimus on erityisen monimutkainen, hankintaviranomainen voi noudattaa direktiivin 2004/18/EY 29 artiklassa tarkoitettua kilpailullista neuvottelumenettelyä todettuaan, että avoimen menettelyn tai rajoitettua menettelyä koskevien nykyisten sääntöjen suora käyttö ei mahdollista sopimuksen tekemistä sen tarjoajan kanssa, joka on tehnyt kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen.

Hankintasopimuksen katsotaan olevan erityisen monimutkainen, jos hankintaviranomainen ei kykene objektiivisesti määrittelemään teknisiä keinoja, joilla tarpeet voidaan täyttää tai tavoitteet voidaan saavuttaa, tai ei kykene erittelemään hankkeen oikeudellista tai taloudellista perustaa.

2. Hankintaviranomaiset julkaisevat hankintailmoituksen, jossa ne tiedottavat tarpeistaan ja vaatimuksistaan, jotka määrittellään kyseisessä ilmoituksessa ja/tai hankekuvauksessa.

3. Hankintaviranomaiset aloittavat 146 artiklan mukaiset valintaperusteet täyttävien ehdokkaiden kanssa neuvottelun, jonka tarkoituksena on kartoittaa ja määrittellä hankintaviranomaisten tarpeiden kannalta parhaat keinot.

Hankintaviranomaiset varmistavat neuvottelun aikana kaikkien tarjoajien tasapuolisen kohtelun ja sen, ettei neuvotteluun osallistuvan ehdokkaan ehdottamia ratkaisuja tai ehdokkaan antamia muita tietoja luovuteta ilman ehdokkaan suostumusta muille osapuolille.

Hankintaviranomaiset voivat määrätä, että menettely tapahtuu vaiheittain siten, että neuvoteltavien ratkaisujen määrää rajoitetaan neuvottelun aikana soveltamalla hankintailmoituksessa tai hankekuvauksessa ilmoitettuja ratkaisuperusteita; tämän mahdollisuuden käyttö edellyttää, että siitä on ilmoitettu hankintailmoituksessa tai hankekuvauksessa.

4. Ilmoitettuaan osallistujille neuvottelun päättymisestä hankintaviranomaiset kehottavat niitä tekemään lopullisen tarjouksen neuvottelun aikana esitetyn ja määritetyn ratkaisun tai esitettyjen ja määritettyjen ratkaisujen perusteella. Lopullisissa tarjouksissa on oltava kaikki hankkeen toteuttamiseksi vaaditut ja tarpeelliset osat.

Tarjouksia voidaan hankintaviranomaisen pyynnöstä selkeyttää, täsmentää ja viimeistellä muuttamatta kuitenkaan tarjouksen tai tarjouspyynnön perusosia, joiden muuttamisella olisi todennäköisesti kilpailua vääristävä tai syrjivä vaikutus.

Tarjoaja, jonka on katsottu tehneen kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen, voi hankintaviranomaisen pyynnöstä joutua täsmentämään tarjoukseensa liittyviä näkökohtia tai vahvistamaan tarjouksessa olevat sitoumukset edellyttäen, että tämä ei muuta tarjouksen tai tarjouskilpailun olennaisia osia eikä aiheuta kilpailun vääristymisen tai syrjinnän vaaraa.

5. Hankintaviranomaiset voivat myöntää neuvotteluun osallistuville palkkioita tai muita maksuja.

133 artikla

Yhteisesti toteutettavat hankintamenettelyt

(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)

Kun toimielin toteuttaa hankintamenettelyn yhdessä yhden tai useamman jäsenvaltion, EFTA-valtion tai unionin ehdokasmaan hankintaviranomaisen kanssa, noudatetaan kyseiseen toimieliimeen sovellettavia menettelysääntöjä.

Kun jäsenvaltion hankintaviranomaiselle kuuluva tai sen hallinnoima osuus hankintasopimuksen arvioidusta kokonaisarvosta on vähintään 50 prosenttia, tai muissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, toimielin voi päättää, että noudatetaan jäsenvaltion hankintaviranomaiseen sovellettavia menettelysääntöjä, jos niiden voidaan katsoa vastaavan toimieliimeen sovellettavia sääntöjä.

Toimielin ja jäsenvaltion, EFTA-valtion tai unionin ehdokasmaan hankintaviranomainen, joita yhteinen hankintamenettely koskee, sopivat etenkin yksityiskohtaisista käytännön säännöistä, jotka koskevat osallistumishakemusten tai tarjousten arviointia, hankintasopimuksen tekemistä, hankintasopimukseen sovellettavaa lakia ja riita-asioissa toimivaltaista tuomioistuinta.

134 artikla

Tilanteet, joissa käytetään neuvottelumenettelyä ilman etukäteen julkaistavaa hankintailmoitusta

(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)

1. Riippumatta siitä, mikä on hankinnan arvioitu arvo, hankintaviranomaiset voivat käyttää neuvottelumenettelyä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta seuraavissa tapauksissa:

- a) avoimella tai rajoitetulla menettelyllä ei ole saatu alkuperäisen menettelyn päätyttyä lainkaan tarjouksia tai tehdyt tarjoukset eivät vastaa tarjouspyyntöä taikka yhtään osallistumishakemusta ei ole jätetty edellyttäen, ettei 138 artiklassa tarkoitetuissa tarjouspyyntöasiakirjoissa eriteltyjä alkuperäisiä sopimusehtoja olennaisesti muuteta;
- b) teknisistä tai taiteellisista taikka yksinoikeuden suojaamiseen liittyvistä syistä hankintasopimus on tehtävä tietyn taloudellisen toimijan kanssa;
- c) siltä osin kuin se on ehdottoman välttämätöntä, kun muille menettelyille 152, 153 ja 154 artiklassa asetettuja määräaikoja ei voida noudattaa, koska asia on äärimmäisen kiireellinen hankintaviranomaisesta riippumattomista, ennalta arvaamattomista syistä;
- d) kun palveluhankintasopimus tehdään suunnittelukilpailun perusteella, ja se on asiaan sovellettavien sääntöjen mukaan tehtävä suunnittelukilpailun voittajan kanssa, tai jos voitto on jaettu, voittajista yhden kanssa. Jälkimmäisessä tapauksessa kaikki suunnittelukilpailun voittajat kutsutaan osallistumaan neuvotteluihin;
- e) kun on kyse lisäpalveluista ja -urakoista, jotka eivät sisälly hankkeen alkuperäisiin suunnitelmiin eivätkä alkuperäiseen sopimukseen mutta joista on tullut ennalta arvaamattomasta syystä välttämättömiä palvelun tai urakan toteuttamiselle, 2 kohdassa tarkoitettuun edellytykseen;
- f) kun kyseessä ovat uudet palvelut tai urakat, jotka ovat samanlaisen, saman hankintaviranomaisen alkuperäisen hankinnan toteuttajaksi valitulle taloudelliselle toimijalle antaman palvelun tai urakan toistamista, jos nämä uudet palvelut tai urakat ovat samanlaisia kuin perushanke ja perushankkeesta on tehty alkuperäinen hankintasopimus avoimia tai rajoitettuja menettelyjä noudattaen, edellyttäen että 3 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät;
- g) tavarahankintasopimuksiin, kun:
  - i) tarvitaan lisätoimituksia joko tavanomaisten toimitusten tai laitteistojen osittaiseksi korvaamiseksi tai aiempien toimitusten tai laitteistojen laajentamiseksi, jos hankintaviranomainen joutuisi tavaran toimittajan vaihtamisen vuoksi hankkimaan teknisiltä ominaisuuksiltaan poikkeavaa materiaalia, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen tai suhteettomiin teknisiin vaikeuksiin käytössä ja kunnossapidossa; tällainen hankintasopimus voi olla voimassa enintään kolmen vuoden ajan;

- ii) hankittavat tuotteet valmistetaan vain tutkimusta, kokeilua tai kehittämistä varten eikä tuotteen kaupallisen kannattavuuden testaamiseksi tai joukkotuotantoon, jonka tavoitteena on tutkimus- ja kehityskustannusten korvaaminen;
- iii) kyse on raaka-ainemarkkinoilla noteeratuista ja sieltä hankituista tavaroista;
- iv) tavarat on hankittu erityisen edullisin ehdoin joko liiketoimintansa lopettavalta tavarantoimittajalta tai konkurssipesän pesähoitajalta tai selvittäjältä taikka velkojien kanssa tehdyn akordin tai muun vastaavan kansallisessa lainsäädännössä säännellyn menettelyn tuloksena;
- h) kiinteistöhankeasiin, kun paikalliset kiinteistömarkkinat on kartoitettu;
- i) yhteisen hankintanimikkeistön mukaisia oikeudellisia palveluja koskeviin hankintoihin edellyttäen, että tällaisista hankinnoista ilmoitetaan asianmukaisesti;
- j) toimielimen tai sen valtuuttamien viranomaisten salaisiksi julistamiin hankintasopimukseen tai hankintasopimukseen, joiden täyttäminen edellyttää voimassa olevien hallinnollisten määräysten mukaisesti tai unionin olennaisten etujen suojaamiseksi erityisiä turvatoimenpiteitä.

2. Edellä 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen lisäpalvelujen ja -urakoiden osalta hankintaviranomaiset voivat käyttää neuvottelumenettelyä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta edellyttäen, että lisäsuoritukset tilataan alkuperäiseltä toimeksisaajalta:

- a) kun lisähankintoja ei voida erottaa teknisesti tai taloudellisesti päähankinnasta aiheuttamatta hankintaviranomaiselle huomattavaa haittaa;
- b) kun lisähankinnat voidaan erottaa alkuperäisen hankinnan toteuttamisesta mutta ne ovat ehdottoman välttämättömiä tämän loppuunsaattamiseksi.

Lisähankintojen yhteenlaskettu arvo saa olla enintään 50 prosenttia alkuperäisen hankinnan arvosta.

3. Tämän artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa mahdollisuus käyttää neuvottelumenettelyä ilmoitetaan jo alkuperäisen tarjouskilpailun yhteydessä, ja lisäpalveluiden tai -urakoiden arvioitu kokonaisarvo otetaan huomioon 170 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kynnyksarvoja laskettaessa.

Tätä menettelyä voidaan käyttää ainoastaan alkuperäisen hankintasopimuksen täytäntöönpanon aikana ja enintään kolmen vuoden ajan kyseisen sopimuksen allekirjoittamisesta.

135 artikla

Tilanteet, joissa käytetään neuvottelumenettelyä hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen

(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)

1. Riippumatta siitä, mikä on hankinnan arvioitu arvo, hankintaviranomaiset voivat käyttää neuvottelumenettelyä hankintailmoituksen julkaistuaan seuraavissa tapauksissa:

- a) kun päätyneellä avoimella tai rajoitetulla menettelyllä taikka kilpailullisella neuvottelumenettelyllä on saatu sääntöjenvastaisia tarjouksia tai sellaisia tarjouksia, joita ei voida etenkään valinta- ja ratkaisuperusteiden nojalla hyväksyä, eikä 138 artiklassa tarkoitetuissa tarjouspyyntöasiakirjoissa eriteltyjä alkuperäisiä sopimusehtoja olennaisesti muuteta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 2 kohdan soveltamista;
- b) poikkeustapauksissa, kun tarjoaja ei voi urakan, tavaroiden tai palveluiden luonteen tai asiaan liittyvien riskien vuoksi ilmoittaa kokonaishintaa ennakkoon;
- c) kun erityisesti rahoituspalvelujen ja henkisten suoritusten alalla hankittavien palvelujen luonteen vuoksi tarjouseritelmiä ei voida laatia niin tarkasti, että hankinta voitaisiin tehdä valitsemalla paras tarjous avoimen tai rajoitetun menettelyn sääntöjä noudattaen;
- d) kun urakkasopimukseen kuuluvat työt tehdään vain tutkimusta, kokeilua tai kehittämistä varten eikä niillä pyritä taloudelliseen kannattavuuteen tai tutkimus- ja kehityskustannusten kattamiseen;
- e) kun on kyse direktiivin 2004/18/EY liitteessä II B tarkoitetuista palveluhankinnoista, jollei tämän asetuksen 134 artiklan 1 kohdan i ja j alakohdan tai toisen kohdan säännöksistä muuta johdu;
- f) kun on kyse muista tutkimus- ja kehityspalveluista kuin niistä, joiden hyöty koituu yksinomaan hankintaviranomaiselle sen omissa toiminnassa käytettäväksi edellyttäen, että hankintaviranomainen korvaa suoritettujen palvelujen kokonaan;
- g) kun on kyse radio- ja televisio toiminnan harjoittajien lähetystoimintaan tarkoitettujen ohjelmien ostoa, suunnittelua, tuotantoa tai yhteistuotantoa koskevista palveluhankintasopimuksista ja lähetyksistä koskevista sopimuksista.

2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hankintaviranomaisen ei tarvitse julkaista hankintailmoitusta, jos neuvottelumenettelyyn otetaan mukaan kaikki ne ja vain ne tarjoajat, jotka täyttävät valintaperusteet ja jotka ovat aiemman menettelyn yhteydessä tehneet hankintamenettelyn muotovaatimukset täyttävän tarjouksen.

136 artikla

Menettely kiinnostuksenilmaisupyynnön julkaisemisen jälkeen

(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)

1. Jos hankinnan arvo ei ylitä 170 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua arvoa, ja rajoittamatta 134 ja 135 artiklan soveltamista, hankintaviranomaiset voivat käyttää kiinnostuksenilmaisupyynnön jompaankumpaan seuraavista tarkoituksista:

- a) esikarsintaan sellaisten ehdokkaiden valitsemiseksi, joita kehoitetaan esittämään tarjous rajoitetuissa tarjouskilpailuissa;
- b) luettelon laatimiseksi myyjistä, joita kehoitetaan esittämään osallistumishakemus tai tarjous.

2. Kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella laadittava luettelo on voimassa seuraavasti:

- a) enintään kolmen vuoden ajan siitä päivästä, jona 124 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu ilmoitus on lähetetty julkaisutoimistoon tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;
- b) enintään viiden vuoden ajan siitä päivästä, jona 124 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu ilmoitus on lähetetty julkaisutoimistoon, kun on kyse tämän artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua myyjien luettelosta.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu luettelo voi käsittää useampia osia.

Asiasta kiinnostuneet voivat ilmoittautua ehdokkaiksi milloin tahansa luettelon voimassaoloaikana lukuun ottamatta sen kolme viimeistä voimassaolokuukautta.

3. Hankinnan yhteydessä hankintaviranomainen pyytää kaikkia luetteloon tai sen osaan merkittyjä ehdokkaita tai myyjiä joko

- a) esittämään 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tarjouksen; tai

b) esittämään 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua luettelon tapauksessa jommankumman seuraavista:

- i) tarjouksen, joka sisältää poissulkemis- ja valintaperusteita koskevat asiakirjat; tai
- ii) poissulkemis- ja valintaperusteita koskevat asiakirjat, minkä jälkeen nämä perusteet täyttäviä ehdokkaita pyydetään esittämään tarjous.

137 artikla

Vähäiset hankinnat

(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)

1. Vähäisiin hankintoihin, joiden arvo on enintään 60 000 euroa, voidaan soveltaa neuvottelumenettelyä julkaisematta hankintailmoitusta etukäteen, jos neuvotteluja käydään vähintään kolmen ehdokkaan kanssa.

Jos hankintaviranomainen saa ehdokkaiden kanssa neuvoteltuaan ainoastaan yhden hallinnollisesti ja teknisesti pätevän tarjouksen, hankinta voidaan tehdä tämän tarjouksen perusteella edellyttäen, että tarjous täyttää ratkaisuperusteet.

2. Hankinnat, joiden arvo on hyvin vähäinen ja enintään 15 000 euroa, voidaan tehdä yhden tarjouksen perusteella neuvottelumenettelyllä julkaisematta hankintailmoitusta etukäteen.

3. Enintään 1 000 euron menojen kattamiseksi suoritettavat maksut voidaan maksaa pelkän laskun perusteella ilman tarjouksen hyväksymistä ennakkoon.

138 artikla

Tarjouspyyntöasiakirjat

(Varainhoitoasetuksen 105 artikla)

1. Tarjouspyyntöasiakirjoissa on oltava ainakin

- a) tarjous- tai neuvottelupyynnön taikka pyyntö osallistua 132 artiklassa tarkoitettuun menettelyyn sisältyvään neuvotteluun;
- b) edellisiin liittyvä tarjouseritelmä tai 132 artiklassa tarkoitettua kilpailullisen neuvottelumenettelyn tapauksessa asiakirja, jossa selostetaan hankintaviranomaisen tarpeet ja vaatimukset, taikka maininta internetsivustosta, jolle tarjouseritelmä tai asiakirja asetetaan saataville;

- c) mallisopimukseen perustuva sopimusluonnos.

Ensimmäisen alakohdan c alakohtaa ei sovelleta silloin, kun mallisopimusta ei asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa voida käyttää.

Tarjouspyyntöasiakirjoissa on viitattava tiedotustoimenpiteisiin, jotka on toteutettu 123–126 artiklan mukaisesti.

2. Tarjous- tai neuvottelupyynnössä taikka neuvotteluun osallistumista koskevassa pyynnössä on ainakin

- a) annettava yksityiskohtaiset määräykset tarjousten toimittamisesta ja niiden esittämisestä, kuten määräpäivä ja kellonaika sekä selvitys siitä, vaaditaanko vakioimuotoisen vastauslomakkeen täyttämistä, tiedot tarjoukseen liitettävistä asiakirjoista, myös 146 artiklassa tarkoitetuista vakavaraisuudesta, luottokelpoisuudesta, teknisestä suorituskyvystä ja ammatillisesta pätevydestä annettavista todisteista, jos näitä tietoja ei ilmoiteta tarkemmin hankintailmoituksessa, sekä osoite, johon tarjoukset on lähetettävä;
- b) todettava, että tarjouksen tekeminen merkitsee 1 kohdassa tarkoitettua, kyseiseen tarjoukseen sovellettavan tarjouseritelmän hyväksymistä ja että tarjouksen tekeminen sitoo tarjouskilpailun voittanutta tarjoajaa sopimuksen täytäntöönpanon ajan;
- c) ilmoitettava määräaika, jonka tarjous on voimassa ja jonka ajan tarjoajan on säilytettävä tarjouksensa ehdot muuttamattomina;
- d) kiellettävä kaikki yhteydenotot hankintaviranomaisen ja tarjoajan välillä menettelyn aikana, lukuun ottamatta 160 artiklassa säädettyjä poikkeustapauksia, ja määrättävä tarkastuskäyntien tapauksessa kyseisiä käyntejä koskevista järjestelyistä;
- e) ilmoitettava kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä kuulemisvaiheen alkamispäivä ja osoite, jossa kuuleminen järjestetään.

3. Tarjouseritelmässä on ainakin

- a) esitettävä hankintaan sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet, paitsi kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä, rajoitussa menettelyssä tai 135 artiklassa tarkoitettussa hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen aloitettavassa neuvottelumenettelyssä; tällöin kyseiset perusteet esitetään yksinomaan hankintailmoituksessa tai kiinnostuksenilmaisupyynnössä;
- b) esitettävä ratkaisuperusteet ja niiden painotus tai tarvittaessa perusteiden merkitys alenevassa tärkeysjärjestyksessä, jos näitä tietoja ei ole esitetty hankintailmoituksessa;

- c) esitettävä 139 artiklassa tarkoitettut tekniset eritelmät;
- d) ilmoitettava, mitkä vähimmäisvaatimukset vaihtoehtojen on täytettävä käytettäessä 149 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja menettelyjä kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valitsemiseksi, jos hankintaviranomainen on maininnut hankintailmoituksessa, että vaihtoehdot ovat sallittuja;
- e) mainittava, että sovelletaan Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehtyä pöytäkirjaa tai tarvittaessa diplomaattisia suhteita koskevaa Wienin yleissopimusta tai konsulisuhteita koskevaa Wienin yleissopimusta;
- f) esitettävä todistukset hankintamarkkinoille pääsystä 172 artiklassa säädettyin edellytyksin;
- g) kuvailtava 131 artiklassa tarkoitetuissa dynaamisissa hankintajärjestelmissä suunniteltujen hankintojen luonne sekä ilmoitettava kaikki tarvittavat tiedot hankintajärjestelmästä ja käytettävästä sähköisestä järjestelmästä sekä viestintäyhteyttä koskevista järjestelyistä ja teknisistä eritelmistä.

4. Mallisopimuksessa on erityisesti

- a) ilmoitettava sopimusehtojen rikkomisesta johtuvat seuraamukset;
- b) ilmoitettava, minkä tietojen on 102 artiklan mukaisesti käytävä ilmi laskuista tai asianomaisista asiakirjoista;
- c) todettava, että kun hankintaviranomaisena ovat toimielimet, hankintasopimukseen sovelletaan unionin lainsäädäntöä ja tarvittaessa täydentävästi hankintasopimuksessa määrättyä kansallista lainsäädäntöä;
- d) mainittava riita-asioissa toimivaltainen tuomioistuin.

Sopimusluonnoksessa voidaan viitata yksinomaan kansalliseen lainsäädäntöön, kun tämän kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohtaa sovelletaan 121 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun sopimukseen.

5. Hankintaviranomainen voi edellyttää, että tarjoaja ilmoittaa, minkä osan hankinnasta se aikoo teettää alihankintana, ja nimeää alihankkijat. Hankintaviranomainen voi 143 artiklassa tarkoitettujen tietojen lisäksi edellyttää, että ehdokas tai tarjoaja toimittaa sille tiedot suunnitellun alihankkijan 146, 147 ja 148 artiklassa tarkoitetuista vakavaraisuudesta, luottokelpoisuudesta, teknisestä suorituskyvystä ja ammatillisesta pätevydestä, erityisesti kun alihankintojen osuus hankinnasta on suuri.

139 artikla

Tekniset eritelmät**(Varainhoitoasetuksen 105 artikla)**

1. Teknisten eritelmien on taattava ehdokkaille ja tarjoajille yhtäläiset mahdollisuudet esittää tarjous, eivätkä ne saa perusteettomasti haitata julkisten hankintojen avaamista kilpailulle.

Niissä määritellään tavaralta, palvelulta tai materiaalilta taikka urakalta vaadittavat ominaisuudet hankintaviranomaisen niille varaaman käyttötarkoituksen perusteella.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin ominaisuuksiin kuuluu

- a) laatutaso;
- b) ympäristötehokkuus;
- c) aina kun mahdollista, vammaiskäytön edellytykset tai kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu;
- d) vaatimustenmukaisuuden arviointitasot ja -menettelyt;
- e) käyttökelpoisuus;
- f) turvallisuus tai mitat, myös tavarahankinnoissa sovellettavat myyntinimeä ja käyttöohjeita koskevat säännöt, sekä kaikkien hankintojen osalta nimikkeistö, symbolit, testaus ja testausmenetelmät, pakkaukset, pakkausmerkinnät ja tunnisteet, tuotantoprosessit ja -menetelmät;
- g) urakoissa laadunvarmistusmenettelyt sekä urakoiden suunnittelu- ja kustannuslaskentasäännöt, testiolosuhteet ja töiden tarkastus- ja vastaanottoedellytykset, rakennustekniikat ja -menetelmät ja kaikki muut tekniset edellytykset, jotka hankintaviranomainen voi yleisten tai erityisten määräysten nojalla asettaa valmiille työlle ja siihen kuuluville materiaaleille tai osille.

3. Tekniset eritelmät esitetään seuraavasti:

- a) viittaamalla eurooppalaisiin standardeihin, eurooppalaisiin teknisiin hyväksyntöihin, yhteisiin teknisiin eritelmiin, jos tällaisia on, kansainvälisiin standardeihin tai muihin eurooppalaisten standardointielinten perustamiin teknisiin viitejärjestelmiin tai niiden puuttuessa vastaaviin kansallisiin järjestelmiin. Jokaisessa viittauksessa on oltava maininta "tai vastaava"; tai

- b) käyttämällä perusteena suorituskykyä tai toiminnallisia vaatimuksia, mahdolliset ympäristönsuojelukohdat mukaan luettuina, joiden on oltava riittävän täsmällisiä, jotta tarjoajat pystyvät niiden perusteella selvittämään hankintasopimuksen kohteen ja hankintaviranomaiset pystyvät tekemään kyseisen hankintasopimuksen; tai

c) edellä mainittujen kahden menettelytavan yhdistelmänä.

4. Käyttäessään mahdollisuutta viitata 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin eritelmiin hankintaviranomainen ei kuitenkaan saa hylätä tarjousta sillä perusteella, että se ei ole mainittujen eritelmien mukainen, jos tarjoaja tai ehdokas osoittaa millä tahansa hankintaviranomaista tyydyttävällä tarkoitukseen soveltuvalla tavalla, että tarjous täyttää asetetut vaatimukset vastavalla tavalla.

Tarkoitukseen soveltuvia keinoja voivat olla valmistajan tekniset asiakirjat tai jonkin tunnustetun laitoksen laatima testausselektus.

5. Käyttäessään 3 kohdan b alakohdassa säädettyä mahdollisuutta vaatia suorituskykyyn tai toiminnallisiin vaatimuksiin perustuvien eritelmien noudattamista hankintaviranomainen ei voi hylätä tarjousta, joka on eurooppalaisen standardin täytäntöönpanemiseksi annetun kansallisen standardin, eurooppalaisen teknisen hyväksynnän, yhteisen teknisen eritelmän, kansainvälisen standardin tai eurooppalaisten standardointielinten tuottamien teknisten viitejärjestelmien mukainen, jos kyseiset eritelmät koskevat vaadittua suorituskykyä tai toiminnallisia vaatimuksia.

Tarjoajan on osoitettava tarjouksessaan hankintaviranomaisen kannalta riittävällä tavalla ja tarkoitukseen soveltuvin keinoin, että tarjous täyttää hankintaviranomaisen asettamat suorituskykyä koskevat tai toiminnalliset vaatimukset. Tarkoitukseen soveltuvia keinoja voivat olla valmistajan tekniset asiakirjat tai jonkin tunnustetun laitoksen laatima testausselektus.

6. Asettaessaan suorituskykyyn tai toiminnallisiin vaatimuksiin liittyviä ympäristönsuojeluvaatimuksia hankintaviranomaiset voivat käyttää eurooppalaisissa, monikansallisissa, kansallisissa tai muissa ympäristömerkeissä määriteltyjä yksityiskohtaisia eritelmiä tai tarvittaessa niiden osia, jos

- a) eritelmät soveltuvat hankintasopimuksen kohteena olevien tavaroiden tai palvelujen ominaisuuksien määrittämiseen;
- b) merkkiä koskevat vaatimukset kehitetään tieteellisen tiedon pohjalta;

c) ympäristömerkit hyväksytään menettelyssä, johon kaikki asianomaiset osapuolet, kuten viranomaiset, kuluttajat, valmistajat, vähittäiskaupan edustajat ja ympäristöjärjestöt, voivat osallistua;

d) ympäristömerkit ovat kaikkien asiasta kiinnostuneiden osapuolten saatavilla.

7. Hankintaviranomaiset voivat ilmoittaa, että ympäristömerkillä varustettujen tuotteiden tai palvelujen oletetaan täyttävän hankinta-asiakirjoissa määritellyt tekniset eritelmit. Niiden on hyväksyttävä myös muut asianmukaiset todistuskeinot, kuten valmistajan tekniset asiakirjat tai jonkin tunnustetun laitoksen laatima testausselostus. Edellä 4, 5 ja 6 kohdassa tarkoitetaan tunnustetuilla laitoksilla testaus- ja kalibrointilaboratorioita sekä tarkastus- ja sertifiointielimiä, jotka noudattavat sovellettavia eurooppalaisia standardeja.

8. Hankinnan kohteen vuoksi perusteltuja poikkeustapauksia lukuun ottamatta teknisissä eritelmissä ei saa erikseen mainita merkkiä, alkuperää tai prosessia eikä viitata tavaramerkkiin, patenttiin, tyyppiin, alkuperänimitykseen tai valmistusmenetelmään, koska siten voitaisiin suosia joitakin tuotteita tai taloudellisia toimijoita ja sulkea toisia hankinnan ulkopuolelle.

Jos hankinnan kohde on mahdotonta määritellä riittävän tarkasti ja kaikille osapuolille täysin selvällä tavalla, mainintaan tai viittaukseen liitetään ilmaisu "tai vastaava".

140 artikla

Hintojen tarkistaminen

(Varainhoitoasetuksen 105 artikla)

1. Tarjouspyyntöasiakirjoissa on selvästi ilmoitettava, onko tarjouksen hinnan oltava kiinteä ja muuttumaton.

2. Muussa tapauksessa asiakirjoissa on ilmoitettava edellytykset ja/tai menetelmät, joilla hintaa voidaan tarkistaa sopimuksen voimassaoloaikana. Tällöin hankintaviranomaisen on otettava huomioon muun muassa

a) hankinnan kohde ja taloudellinen tilanne, jossa sopimus tehdään;

b) tehtävien ja sopimuksen luonne ja kesto;

c) omat taloudelliset etunsa.

141 artikla

Poissulkemiseen johtava laiton toiminta

(Varainhoitoasetuksen 106 artikla)

Varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetaan kaikkea unionin taloudellisia etuja vahingoittavaa laitonta toimintaa ja erityisesti seuraavia tapauksia:

a) 26 päivänä heinäkuuta 1995 annetulla neuvoston säädöksellä⁽¹⁾ tehdyn Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitetut petokset;

b) sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskevan, 26 päivänä toukokuuta 1997 annetulla neuvoston säädöksellä⁽²⁾ tehdyn yleissopimuksen 3 artiklassa tarkoitetut lahjontatapaukset;

c) rikollisjärjestöön osallistuminen, sellaisena kuin se määritellään neuvoston puitepäätöksen 2008/841/YOS⁽³⁾ 2 artiklassa;

d) rahanpesutapaukset, sellaisina kuin ne määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY⁽⁴⁾ 1 artiklassa;

e) neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS⁽⁵⁾ 1, 3 ja 4 artiklassa tarkoitetut terrorismirikokset, terroritoimintaan liittyvät rikokset sekä kyseisiin rikoksiin yllyttäminen, niissä avunanto tai niiden yrittäminen.

142 artikla

Poissulkemisperusteiden soveltaminen ja poissulkemisen kesto

(Varainhoitoasetuksen 106, 107, 108 ja 109 artikla)

1. Asiasta vastaavan toimielimen on suhteellisuusperiaatetta noudattaakseen otettava poissulkemisen kestoa määrittäessään huomioon erityisesti tosiseikkojen vakavuus ja vaikutus unionin taloudellisiin etuihin ja julkisuuskuvaan, rikollisesta teosta kulu- nut aika, sen kesto ja mahdollinen toistuminen, sen tahallisuus tai tuottamuksellisuuden aste sekä toimenpiteet, jotka asianomainen yhteisö on toteuttanut tilanteen korjaamiseksi.

Poissulkemisen kestoa määrittäessään asiasta vastaava toimielin antaa asianomaiselle ehdokkaalle tai tarjoajalle mahdollisuuden ilmaista kantansa.

Jos sovellettavan lainsäädännön mukaan poissulkemisen keston määrittävät varainhoitoasetuksen 108 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut viranomaiset tai elimet, komissio soveltaa kyseistä kestoa enintään varainhoitoasetuksen 106 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun enimmäiskeston ajan. Varainhoitoasetuksen 106 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuksi enimmäiskestoksi asetetaan viisi vuotta, ja kyseinen määräaika lasketaan seuraavista ajankohdista:

a) varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan b ja e alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa lainvoimaisen tuomion antamispäivästä;

⁽¹⁾ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 48.

⁽²⁾ EYVL C 195, 25.6.1997, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42.

⁽⁴⁾ EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15.

⁽⁵⁾ EYVL L 164, 22.6.2002, s. 3.

b) varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, kun rikkominen liittyy asianomaisen toimielimen kanssa tehtyyn hankintasopimukseen, rikkomisen tapahtumispäivästä tai, jos on kyse jatkuvasta tai toistuvasta rikkomisesta, sen päättymispäivästä.

Kolmannen alakohdan b alakohdassa, jos vakava ammatillinen virhe on todettu viranomaisen tai kansainvälisen järjestön päätöksessä, määräaika lasketaan päätöksen päivämäärästä.

Jos rikollinen teko toistuu kolmannen alakohdan a tai b alakohdassa tarkoitettua päivää seuraavien viiden vuoden aikana, poissulkemisen kesto voidaan pidentää kymmeneen vuoteen, jollei 1 kohdasta muuta johdu.

2. Ehdokas tai tarjoaja ei saa osallistua hankinta- tai avustusmenettelyyn niin kauan, kuin se on jossakin varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan a tai d alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.

143 artikla

Todisteet

(Varainhoitoasetuksen 106 ja 107 artikla)

1. Ehdokkaiden ja tarjoajien on annettava asianmukaisesti allekirjoitettu ja päivätty kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jonka mukaan niitä ei koske mikään varainhoitoasetuksen 106 tai 107 artiklassa tarkoitetuista tilanteista.

Kun sovelletaan rajoitettua menettelyä, kilpailullista neuvottelumenettelyä tai hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen järjestettävää neuvottelumenettelyä ja kun hankintaviranomainen rajoittaa niiden ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan neuvotteluihin tai joilta pyydetään tarjous, kaikkien ehdokkaiden on kuitenkin toimitettava 3 kohdassa tarkoitettut todisteet.

Hankintaviranomainen voi riskinarviointinsa perusteella päättää olla edellyttämättä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua vakuutusta 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hankintojen osalta. Kun on kyse 265 artiklan 1 kohdassa, 267 artiklan 1 kohdassa tai 269 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua hankinnasta, hankintaviranomainen voi olla edellyttämättä kyseistä vakuutusta enintään 20 000 euron arvoisten hankintojen osalta.

2. Tarjoajan, jonka kanssa hankintasopimus aiotaan tehdä, on toimitettava hankintaviranomaiselle tämän asettamaan määräaikaan mennessä ja ennen sopimuksen allekirjoittamista tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettut todisteet tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettun vakuutuksen tueksi, kun kyse on

a) toimielinten omaan lukuunsa tekemistä hankinnoista, joiden arvo on suurempi tai yhtä suuri kuin 170 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut kynnyksarvot;

b) ulkoisten toimien alalla tehtävistä hankinnoista, joiden arvo on suurempi tai yhtä suuri kuin 265 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, 267 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tai 269 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetty kynnyksarvot.

Jos hankintaviranomainen epäilee, että tarjoaja, jonka kanssa sopimus aiotaan tehdä, on jossakin poissulkemista edellyttävistä tilanteista, se voi edellyttää, että kyseinen tarjoaja toimittaa 3 kohdassa tarkoitettut todisteet, vaikka sopimuksen arvo olisi pienempi kuin tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettut kynnyksarvot.

3. Hankintaviranomainen hyväksyy riittäväksi todisteeksi siitä, ettei ehdokas tai tarjoaja, jonka kanssa sopimus aiotaan tehdä, ole missään varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan a, b tai e alakohdassa tarkoitetuista tilanteista, äskettäin annetun rikosrekisteriotteen tai, jollei sellaista ole, asianomaisen koti- tai alkuperämaan oikeus- tai hallintoviranomaisen äskettäin antaman vastaavan asiakirjan, joka osoittaa, että asetetut vaatimukset täyttyvät. Hankintaviranomainen hyväksyy riittäväksi todisteeksi siitä, ettei ehdokas tai tarjoaja ole varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdan a tai d alakohdassa tarkoitettussa tilanteessa, kyseisen valtion toimivaltaisen viranomaisen äskettäin antaman todistuksen.

Jos kyseisessä valtiossa ei anneta tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua asiakirjaa tai todistusta tai on kyse muista varainhoitoasetuksen 106 artiklassa tarkoitetuista poissulkemista edellyttävistä tilanteista, sen sijasta voidaan hyväksyä valaehdotoin vakuutus tai sen puuttuessa virallinen vakuutus, jonka asianomainen antaa koti- tai alkuperämaansa oikeus- tai hallintoviranomaiselle, notaarille tai asiassa toimivaltaiselle toimialaansa edustavalle järjestölle.

4. Edellä 1 ja 3 kohdassa tarkoitettut asiakirjat voivat ehdokkaan tai tarjoajan sijoittautumismaan kansallisesta lainsäädännöstä riippuen koskea oikeushenkilöitä ja/tai luonnollisia henkilöitä sekä, jos hankintaviranomainen katsoo sen tarpeelliseksi, yritysjohtajia tai muita henkilöitä, joilla on valtuudet edustaa ehdokasta tai tarjoajaa, tehdä päätöksiä sen puolesta tai valvoa sitä.

5. Epäillessään ehdokkaan tai tarjoajan olevan poissulkemista edellyttävässä tilanteessa hankintaviranomaiset voivat kääntyä 3 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten puoleen saadakseen tarpeellisiksi katsomansa tiedot kyseisestä tilanteesta.

6. Hankintaviranomainen voi päättää olla vaatimatta ehdokkaalta tai tarjoajalta 3 kohdassa tarkoitettuja asiakirjatodisteita, jos tällaiset todisteet on jo toimitettu sille muun hankintamenettelyn yhteydessä ja jos asiakirjojen antamisesta on kulunut enintään vuosi ja ne ovat edelleen voimassa.

Tällöin ehdokkaan tai tarjoajan on annettava kunnian ja oman-tunnon kautta vakuutus, jonka mukaan asiakirjatodisteet on jo toimitettu aiemman hankintamenettelyn yhteydessä, ja vahvistettava, että hänen tilanteensa ei ole muuttunut.

7. Ehdokkaan tai tarjoajan on hankintaviranomaisen sitä pyytäessä toimitettava hankintaviranomaiselle suunnitellun ali-hankkijan kunnian ja oman-tunnon kautta antama vakuutus, jonka mukaan tämä ei ole missään varainhoitoasetuksen 106 ja 107 artiklassa tarkoitetuista tilanteista.

Jos hankintaviranomainen epäilee tätä vakuutusta, sen on pyy-dettävä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettut todisteet. Edellä olevaa 5 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin.

144 artikla

Keskustietokanta

(Varainhoitoasetuksen 108 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 108 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu-jen toimielinten, toimeenpanovirastojen ja elinten on toimitet-tava komissiolle tämän vahvistamassa muodossa tiedot sellai-sista kolmansista osapuolista, jotka ovat jossakin varainhoito-asetuksen 106 artiklassa, 107 artiklassa, 109 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tai 109 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoi-tetuista tilanteista, sekä tiedot poissulkemisen perusteista ja sen kestosta.

Lisäksi niiden on toimitettava tiedot sellaisista henkilöistä, joilla on valtuudet edustaa kolmansia osapuolia, jotka ovat oikeus-henkilöitä, tai tehdä päätöksiä niiden puolesta tai valvoa niitä, jos tällaiset henkilöt ovat jossakin varainhoitoasetuksen 106 ar-tiklassa, 107 artiklassa, 109 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tai 109 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.

Varainhoitoasetuksen 108 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu-jen viranomaisten ja elinten on toimitettava komissiolle tämän vahvistamassa muodossa seuraavat tiedot kolmansista osapuolis-ta, jotka ovat jossakin varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 koh-dan e alakohdassa tarkoitetuista tilanteista, jos niiden toiminta on vahingoittanut unionin taloudellisia etuja, sekä henkilöistä, joilla on valtuudet edustaa kolmansia osapuolia, jotka ovat oi-keushenkilöitä, tai tehdä päätöksiä niiden puolesta tai valvoa niitä:

- a) tiedot tuomion luonteesta;
- b) soveltuvin osin tiedot hankintamenettelyistä poissulkemisen kestosta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimielinten, virastojen, viranomaisten ja elinten on nimettävä henkilöt, joilla on valtuu-det toimittaa komissiolle ja vastaanottaa komissiolta tietokannan tietoja.

Kun on kyse varainhoitoasetuksen 108 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista toimielimistä, virastoista, viranomaisista ja elimis-tä, nimetyt henkilöt toimittavat tiedot komission tilinpitäjälle

viipymättä ja pyytävät tietojen tallentamista tietokantaan, tieto-kantaan jo sisältyvien tietojen muuttamista tai tietojen pois-tamista tietokannasta aina kulloisenkin tapauksen mukaan.

Kun on kyse varainhoitoasetuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista viranomaisista ja elimistä, nimetyt henkilöt toimit-tavat tarvittavat tiedot ohjelmasta tai toimesta vastaavalle komis-sion tulojen ja menojen hyväksyjälle kolmen kuukauden kulu-essa asianomaisen tuomion antamisesta.

Komission tilinpitäjä tallentaa tiedot tietokantaan, muuttaa tieto-kantaan sisältyviä tietoja tai poistaa tietoja tietokannasta. Tilin-pitäjä toimittaa nimetyille henkilöille tietokantaan tallennettuja validoituja tietoja kuukausittain käyttäen suojattua yhteyttä.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimielinten, virastojen, viranomaisten ja elinten on vahvistettava komissiolle, että niiden toimittamat tiedot on hankittu ja luovutettu Euroopan parla-mentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 45/2001 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY ⁽¹⁾ säädetyjä henkilötietojen suojaamista koskevia periaatteita noudattaen.

Niiden on erityisesti ilmoitettava etukäteen kaikille 1 kohdassa tarkoitetuille kolmansille osapuolille ja henkilöille, että näiden tiedot saatetaan tallentaa tietokantaan ja että komissio voi toi-mittaa ne 2 kohdassa tarkoitetuille nimetyille henkilöille. Niiden on tarvittaessa päivitettävä toimittamiaan tietoja, jos niitä on oikaistu tai muutettu tai ne on poistettu.

Kaikilla asianomaisilla, joiden tietoja on tallennettu tietokantaan, on oikeus komission tilinpitäjälle esitetystä pyynnöstä saada tiedot tietokantaan tallennetuista itseään koskevista tiedoista.

4. Jäsenvaltioiden on direktiivin 95/46/EY säännöksiä nou-dattaen toteutettava asianmukaiset toimenpiteet auttaakseen ko-missiota hallinnoimaan tietokantaa tehokkaasti.

Varainhoitoasetuksen 108 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu-jen kolmansien maiden viranomaisten sekä kaikkien kyseisissä kohdissa tarkoitettujen elinten kanssa tehtäviin sopimuksiin on sisällytettävä asianmukaiset yksityiskohtaiset määräykset sen var-mistamiseksi, että näitä säännöksiä ja henkilötietojen suojaa-mista koskevia periaatteita noudatetaan.

145 artikla

Hallinnolliset ja taloudelliset seuraamukset

(Varainhoitoasetuksen 109 ja 131 artikla)

1. Rajoittamatta sopimukseen perustuvia seuraamuksia sellai-nen ehdokas, tarjoaja tai toimeksisaaja, joka on antanut vääriä

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

tietoja, tehnyt vakavan virheen tai sääntöjenvastaisuuden tai syyllistynyt petokseen tai jonka on todettu rikkoneen vakavasti sopimusvelvoitteitaan, voidaan sulkea kaikkien unionin talousarviosta rahoitettavia hankintoja ja avustuksia koskevien menettelyjen ulkopuolelle enintään viiden vuoden ajaksi siitä päivästä, jona rikkominen on todettu, kun se on vahvistettu ehdokkaan, tarjoajan tai toimeksisaajan saatua esittää vastineensa.

Jos rikkominen toistuu ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua päivää seuraavien viiden vuoden aikana, poissulkemisen kesto voidaan pidentää kymmeneen vuoteen.

2. Sellaiselle tarjoajalle tai ehdokkaalle, joka on antanut väärää tietoa, tehnyt vakavan virheen tai sääntöjenvastaisuuden tai syyllistynyt petokseen, voidaan lisäksi määrätä taloudellisia seuraamuksia, joiden määrä on 2–10 prosenttia menettelyn kohteena olevan sopimuksen arvioidusta kokonaisarvosta.

Sellaisille toimeksisaajille, joiden on todettu vakavasti rikkoneen sopimusvelvoitteitaan, voidaan määrätä taloudellisia seuraamuksia, joiden määrä on 2–10 prosenttia kyseisen sopimuksen kokonaisarvosta.

Jos rikkominen toistuu 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua päivää seuraavien viiden vuoden aikana, seuraamusten määräksi voidaan määrätä 4–20 prosenttia.

3. Toimielin määrää hallinnollisista tai taloudellisista seuraamuksista ottaen huomioon erityisesti 142 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut näkökohdat.

146 artikla

Valintaperusteet

(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 1 kohta)

1. Hankintaviranomaisen on vahvistettava selkeät ja syrjimättömät valintaperusteet.

2. Kaikissa hankintamenettelyissä on sovellettava valintaperusteita ehdokkaan tai tarjoajan vakavaraisuuden, luottokelpoisuuden, teknisen suorituskyvyn ja ammatillisen pätevyyden arvioimiseksi.

Hankintaviranomainen voi asettaa näitä ominaisuuksia koskevat vähimmäisvaatimukset, jotka ehdokkaan on täytettävä voidakseen osallistua menettelyyn.

3. Tarjoajaa tai ehdokasta voidaan pyytää osoittamaan, että sillä on kansallisen lainsäädännön mukaiset valtuudet täyttää hankintasopimus, mistä voi olla osoituksena kuuluminen elinkeino- tai ammattirekisteriin, kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, todistus, tietyn järjestön jäsenyys, nimenomainen lupa tai arvonnisäverorekisteriin kuuluminen.

4. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava hankintailmoituksessa, kiinnostuksenilmaisupyynnössä tai tarjouspyynnössä, minkä todisteiden perusteella tarjoajien tai ehdokkaiden toiminnan oikeudellista muotoa ja oikeustoimikelpoisuutta arvioidaan.

5. Hankintaviranomaisen pyytämät tiedot ehdokkaan tai tarjoajan vakavaraisuudesta ja luottokelpoisuudesta, teknisestä suorituskyvystä ja ammatillisesta pätevyydestä sekä 2 kohdan mukaiset suorituskyykyä koskevat vähimmäisvaatimukset on suhteutettava hankinnan kohteeseen, ja tällöin on otettava huomioon taloudellisten toimijoiden oikeutettu tarve suojella muun muassa yrityksen teknisiä ja liikesalaisuuksia.

6. Hankintaviranomainen voi riskinarviointinsa perusteella päättää olla edellyttämättä ehdokkailta tai tarjoajilta todisteita näiden vakavaraisuudesta ja luottokelpoisuudesta, teknisestä suorituskyvystä ja ammatillisesta pätevyydestä, kun on kyse

a) toimielinten omaan lukuunsa tekemistä hankinnoista, joiden arvo on pienempi tai yhtä suuri kuin 137 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu arvo;

b) ulkoisten toimien alalla tehtävistä hankinnoista, joiden arvo on pienempi kuin 265 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, 267 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tai 269 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen kynnysarvot.

Jos hankintaviranomainen päättää olla edellyttämättä ehdokkailta tai tarjoajilta todisteita näiden vakavaraisuudesta ja luottokelpoisuudesta, teknisestä suorituskyvystä ja ammatillisesta pätevyydestä, ennakkomaksua ei suoriteta, ellei ole annettu sen suuruista vakuutta.

147 artikla

Vakavaraisuus ja luottokelpoisuus

(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 1 kohta)

1. Luottokelpoisuus ja vakavaraisuus voidaan erityisesti osoittaa toimittamalla vähintään yksi seuraavista asiakirjoista:

a) pankkien antamat asianmukaiset lausunnot tai tarvittaessa todiste asianmukaisesta ammatinharjoittajan vastuuvakuutuksesta;

b) tilinpäätöslaskelmat enintään kolmelta viimeksi päättyneeltä tilikaudelta;

c) kokonaisliikevaihtoa ja sopimuksen kohteena olevaan urakkaan tai tavara- tai palveluhankintaan liittyvistä liiketoimista kertynyttä liikevaihtoa koskeva selvitys enintään kolmelta viimeksi kuluneelta saatavilla olevalta tilikaudelta.

2. Hankintaviranomainen voi päättää olla vaatimatta ehdokkaalta tai tarjoajalta 1 kohdassa tarkoitettuja asiakirjatodisteita, jos tällaiset todisteet on jo toimitettu sille muun hankintamenettelyn yhteydessä ja jos ne täyttävät edelleen 1 kohdassa asetetut vaatimukset.

Jos tarjoaja tai ehdokas ei voi poikkeuksellisesta, hankintaviranomaisen perusteltuna pitämästä syystä toimittaa vaadittuja asiakirjoja, sen vakavaraisuus ja luottokelpoisuus voidaan osoittaa jollakin muulla hankintaviranomaisen asianmukaisesti katsomalla tavalla.

3. Taloudellinen toimija voi asianmukaisissa tapauksissa käyttää tiettyä hankintasopimusta varten muiden yhteisöjen voimavaroja riippumatta sen ja näiden yhteisöjen välisten yhteyksien oikeudellisesta luonteesta. Sen on tällöin osoitettava hankintaviranomaiselle, että sillä on saatavillaan sopimuksen toteuttamiseksi tarvittavat resurssit, esimerkiksi esittämällä kyseisiltä yhteisöiltä saamansa sitoumuksen, jonka mukaan se saa niiltä tarvittavat resurssit.

Hankintaviranomainen voi vaatia, että taloudellinen toimija ja ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut yhteisöt ovat yhteisesti vastuussa sopimuksen täytäntöönpanosta.

Samoin edellytyksin 121 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu taloudellisten toimijoiden ryhmittymä voi käyttää hyväksi ryhmittymään kuuluvien toimijoiden tai muiden yhteisöjen voimavaroja.

148 artikla

Tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys

(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 1 kohta)

1. Taloudellisten toimijoiden tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys arvioidaan ja tarkistetaan 2 ja 3 kohdan mukaisesti. Kokoamis- ja asennustyötä edellyttäviä tavarahankintoja, palveluja ja/tai urakoita koskevissa hankintamenettelyissä suorituskyky ja pätevyys arvioidaan ottaen huomioon erityisesti taitotieto, tehokkuus, kokemus ja luotettavuus.

2. Taloudellisten toimijoiden tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys voidaan osoittaa tavaroiden, palvelujen tai urakan luonteen, määrän, laajuuden tai tarkoituksen mukaan toimittamalla vähintään yksi seuraavista asiakirjoista:

a) todistukset palveluntarjoajan tai urakoitsijan ja/tai yrityksen johtohenkilöiden sekä erityisesti palvelun tai urakan suorittamisesta vastaavan henkilön tai vastaavien henkilöiden koulutuksesta ja ammatillisesta pätevyydestä;

b) luettelo

i) tärkeimmistä palveluista ja tavaratoimituksista viimeksi kuluneilta kolmelta vuodelta sekä tiedot niiden arvosta, ajankohdasta sekä julkisella tai yksityisellä sektorilla toimivasta tilaajasta;

ii) urakoista viimeksi kuluneilta viideltä vuodelta sekä tiedot niiden arvosta, ajankohdasta ja toteutuspaikasta;

c) selvitys palveluiden tai urakoiden suorittamisessa käytettävistä teknisistä välineistä, laitteista ja kalustosta;

d) selvitys tavaroiden ja palveluiden laadun varmistamiseksi käytettävistä teknisistä välineistä ja toimenpiteistä sekä yrityksen tutkimuskapasiteetista;

e) selvitys yrityksen omista tai sen ulkopuolisista teknisistä asiantuntijoista tai teknisistä toimielimistä, erityisesti niistä, jotka vastaavat laadunvalvonnasta;

f) tavarahankintojen osalta: näytteet, selostukset ja/tai alkuperäiset valokuvat ja/tai virallisten laadunvalvontaelinten tai toimivaltaisiksi tunnustettujen laitosten antamat todistukset, joista käy ilmi, että tavarat on todettu voimassa olevien eritelmien tai standardien mukaisiksi;

g) selvitys palveluntarjoajan tai urakoitsijan keskimääräisestä vuosittaisesta työvoimasta ja johtohenkilöiden lukumäärästä kolmelta viimeksi kuluneelta vuodelta;

h) selvitys siitä, miltä osin palveluntarjoaja aikoo teettää palvelut alihankintana;

i) julkisten urakka- ja palveluhankintasopimusten osalta ja yksinomaan aiheellisissa tapauksissa selvitys ympäristönhoitotoimenpiteistä, jotka taloudellinen toimija voi toteuttaa sopimuksen täyttämisen yhteydessä.

Jos ensimmäisen alakohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitettut palvelut ja tavaratoimitukset on tilannut hankintaviranomainen, hankinnan toteuttamisesta on toimitettava toimivaltaisen viranomaisen antamat tai vahvistamat todistukset.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan ii alakohdan osalta merkittävimpiä urakoita koskevaan luetteloon liitetään todistukset siitä, että urakat on suoritettu asianmukaisesti, ja niissä on erikseen mainittava, toteutettiin urakat ammattialan sääntöjen mukaan ja saatettiin ne asianmukaisesti päätökseen.

3. Jos palvelu- tai tavaratoimitukset ovat monitahoisia tai palvelut tai tavarat hankitaan poikkeuksellisesti vain tiettyä tarkoitusta varten, tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys

voidaan osoittaa tarkastuksella, jonka toimittaa hankintaviranomainen tai tämän puolesta palveluntarjoajan tai tavarantoimittajan sijoittautumisvaltion toimivaltainen virallinen elin suostumuksellaan. Tarkastus koskee tavarantoimittajan teknistä suorituskykyä ja tuotantovalmiuksia ja tarvittaessa tavarantoimittajan tutkimuskapasiteettia sekä laadunvalvontatoimenpiteitä.

4. Jos hankintaviranomaiset vaativat esitettäväksi riippumattomien laitosten antamia sertifiikaatteja siitä, että taloudellinen toimija täyttää tiettyjen laadunvarmistusstandardien vaatimukset, niissä on viitattava alan eurooppalaisiin standardisarjoihin perustuviin laadunvarmistusjärjestelmiin, jotka akkreditoitujen laitosten ovat sertifiineet. Hankintaviranomaisten on kuitenkin hyväksyttävä myös muut taloudellisten toimijoiden toimittamat todisteet vastaavien laadunvarmistustoimenpiteiden toteuttamisesta, jos taloudellisten toimijoiden saatavilla ei ole tällaisia sertifiikaatteja tai ne eivät voi saada niitä asetettujen määräaikojen kuluessa.

5. Jos hankintaviranomaiset vaativat esitettäväksi riippumattomien laitosten antamia sertifiikaatteja siitä, että taloudellinen toimija täyttää tiettyjen ympäristöasioiden hallintaa koskevien järjestelmien tai standardien vaatimukset, niissä on viitattava Euroopan unionin ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS) tai muihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1221/2009 (1) 45 artiklan mukaisesti tunnustettuihin ympäristöjärjestelmiin taikka muihin, alan eurooppalaisiin tai kansainvälisiin standardeihin perustuviin ympäristöasioiden hallintaa koskeviin järjestelmiin, jotka akkreditoitujen laitosten ovat sertifiineet. Hankintaviranomaisten on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa sijaitsevien laitosten antamat vastaavat sertifiikaatit. Niiden on hyväksyttävä myös muut taloudellisten toimijoiden toimittamat todistukset vastaavien ympäristöasioiden hallintaa koskevien toimenpiteiden toteuttamisesta.

6. Taloudellinen toimija voi asianmukaisissa tapauksissa käyttää tiettyä hankintasopimusta varten muiden yhteisöjen voimavaroja riippumatta sen ja näiden yhteisöjen välisten yhteyksien oikeudellisesta luonteesta. Sen on tällöin osoitettava hankintaviranomaiselle, että sillä on saatavillaan sopimuksen toteuttamiseksi tarvittavat resurssit, esimerkiksi esittämällä kyseisiltä yhteisöiltä saamansa sitoumuksen, jonka mukaan se saa niiltä tarvittavat resurssit.

Samoin edellytyksin 121 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu taloudellisten toimijoiden ryhmittymä voi käyttää hyväksi ryhmittymään kuuluvien toimijoiden tai muiden yhteisöjen voimavaroja.

7. Kun kyse on urakka- ja palveluhankintasopimuksista sekä tavarahankintasopimukseen liittyvistä kokoamis- ja asennustöistä, hankintaviranomainen voi vaatia, että tarjoaja toteuttaa tietyt kriittiset tehtävät itse tai, jos tarjoajana on 121 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu taloudellisten toimijoiden ryhmittymä, että ne toteuttaa jokin ryhmittymään osallistuvista toimijoista.

8. Hankintaviranomaiset voivat päätellä, etteivät taloudelliset toimijat toteuta hankintasopimusta asianmukaisia laatuvaatimuksia noudattaen, jos hankintaviranomainen toteaa, että toimijoilla on eturistiriitoja, jotka voivat vaikuttaa kielteisesti hankintasopimuksen toteuttamiseen.

149 artikla

Ratkaisutavat ja -perusteet

(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 2 kohta)

1. Hankintojen tekemisessä noudatetaan jompaakumpaa seuraavista menettelyistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta varainhoitoasetuksen 107 artiklan soveltamista:

- a) valitaan tarjouskilpailuun lähetetyistä sääntöjenmukaisista ja asetetut edellytykset täyttävistä tarjouksista hinnaltaan halvin;
- b) valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

2. Määritellessään kokonaistaloudellisesti edullisinta tarjousta hankintaviranomainen ottaa huomioon tarjouksen mukaisen hinnan ja muut hankinnan kohteen mukaan määritellyt laadulliset perusteet, kuten tekniset ansiot, esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, ympäristönäkökohdat, käyttökustannukset, kannattavuuden, toteuttamis- tai toimitusajan sekä huoltopalvelut ja teknisen tuen. Hankintaviranomainen voi vahvistaa laatua koskevat vähimmäisvaatimukset. Tarjoukset, jotka eivät täytä näitä vaatimuksia, hylätään.

3. Hankintaviranomainen täsmentää kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valittujen perusteiden suhteellisen painotuksen hankintailmoituksessa tai tarjouseritelmässä taikka hankekuvauksessa. Painotus voidaan ilmaista määrittämällä asteikko, jonka vaihteluväli on tarkoituksenmukainen.

Hintakriteerin suhteellinen painotus muihin perusteisiin nähden ei saa aiheuttaa hintakriteerin vaikutuksen häviämistä tarjouskilpailun voittajan valinnassa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kyseisen toimielimen tietyille palveluille vahvistamien, esimerkiksi arvioijina toimineita asiantuntijoita varten laadittujen, korvaustaulukoiden soveltamista.

Jos poikkeustapauksissa painottaminen ei ole teknisesti mahdollista etenkin hankinnan kohteeseen liittyvistä syistä, hankintaviranomainen ilmoittaa ainoastaan sovellettavien arviointiperusteiden tärkeysjärjestyksen.

150 artikla

Sähköisen huutokaupan käyttäminen

(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 2 kohta)

1. Hankintaviranomaiset voivat käyttää sähköisiä huutokauppoja, joiden kuluessa esitetään uusia alennettuja hintoja ja/tai tarjousten sisältämiä tiettyjä tekijöitä koskevia uusia arvoja.

(1) EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1.

Ensimmäisen alakohdan osalta hankintaviranomaisten on käytettävä toistuvaa sähköistä menettelyä (sähköistä huutokauppaa), joka toteutetaan sen jälkeen, kun tarjouksille on tehty alustava kokonaisarviointi, ja joka mahdollistaa tarjousten luokittelun automaattisia arviointimenetelmiä käyttäen.

2. Sovellettaessa avoimia tai rajoitettuja menettelyjä tai neuvottelumenettelyjä 135 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa hankintaviranomaiset voivat päättää, että ennen hankintasopimuksen tekemistä käydään sähköinen huutokauppa, jos tarjouseritelmät voidaan laatia tarkasti.

Sähköistä huutokauppaa voidaan käyttää samoin ehdoin silloin, kun kilpailutetaan uudelleen 122 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetun puitesopimuksen osapuolia tai kun kilpailutetaan hankintasopimuksia 131 artiklassa tarkoitetussa dynaamisessa hankintajärjestelmässä.

Sähköinen huutokauppa koskee joko ainoastaan hintoja, jos hankintasopimus tehdään alhaisimpaan hintaan, tai hintoja ja/tai tarjouseritelmässä ilmoitettujen tarjoukseen sisältyvien tekijöiden arvoja, jos hankintasopimus tehdään kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella.

3. Jos hankintaviranomaiset päättävät järjestää sähköisen huutokaupan, niiden on ilmoitettava asiasta hankintailmoituksessa.

Tarjouseritelmässä on oltava muun muassa seuraavat tiedot:

- a) tekijät, joiden arvot ovat sähköisen huutokaupan kohteena, siltä osin kuin nämä tekijät ovat määrällisesti ilmaistavissa lukuina tai prosenttimäärinä;
- b) niiden arvojen mahdolliset rajat, jotka voidaan esittää, sellaisina kuin ne ovat hankintasopimuksen kohdetta koskevien eritelmien perusteella;
- c) tiedot, jotka annetaan tarjoajien käyttöön sähköisen huutokaupan aikana, sekä tarvittaessa tietojen antamisen ajankohta;
- d) tarvittavat tiedot sähköisen huutokaupan kulusta;
- e) edellytykset, joiden mukaisesti tarjoajat voivat tehdä tarjouksen, ja erityisesti tarjouksen tekemiseen tarvittaessa vaadittavat tarjousten väliset vähimmäiserot;
- f) tarvittavat tiedot käytettävästä sähköisestä järjestelmästä sekä viestintäyhteyttä koskevista järjestelyistä ja teknisistä eritelmistä.

4. Ennen sähköisen huutokaupan toteuttamista hankintaviranomaiset suorittavat tarjousten alustavan kokonaisarvioinnin ratkaisuperusteiden ja niille vahvistetun painotuksen mukaisesti.

Kaikkia hyväksyttävän tarjouksen tehneitä tarjoajia on pyydetävä samanaikaisesti sähköisellä viestintäkeinolla esittämään uusia hintoja ja/tai uusia arvoja; pyynnön on sisällettävä kaikki tarvittavat tiedot käytettäviin sähköisiin laitteisiin muodostettavasta yksilöllisestä yhteydestä sekä täsmälliset tiedot sähköisen huutokaupan alkamispäivästä ja -ajankohdasta. Sähköinen huutokauppa voidaan käydä useissa peräkkäisissä vaiheissa. Sähköinen huutokauppa voi alkaa aikaisintaan kahden arkipäivän kulluttua kutsujen lähettämispäivästä.

5. Kun sopimus tehdään kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella, tarjouspyyntöön on liitettävä asianomaista tarjousta koskevan, 149 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun painotuksen mukaisesti tehdyn kokonaisarvioinnin tulokset.

Tarjouspyynnössä on ilmoitettava myös sähköisessä huutokaupassa käytettävä matemaattinen kaava, jonka mukaan uusi järjestys määräytyy esitettyjen uusien hintojen ja/tai uusien arvojen perusteella ilman eri toimenpidettä. Kaava sisältää kaikkien kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valittujen perusteiden suhteellisen painotuksen, joka on ilmoitettu hankintailmoituksessa tai tarjouseritelmässä. Tätä varten mahdolliset hintahaarukat on kuitenkin esitettävä ennalta määrättyinä arvona.

Jos hyväksytään vaihtoehtoja, kullekin vaihtoehdolle on määriteltävä erillinen kaava.

6. Sähköisen huutokaupan jokaisessa vaiheessa hankintaviranomaiset toimittavat välittömästi kaikille tarjoajille vähintään ne tiedot, joiden perusteella nämä voivat milloin hyvänsä tarkistaa keskinäisen järjestyksensä. Hankintaviranomaiset voivat myös toimittaa muita tietoja muista esitetyistä hinnoista tai arvoista, edellyttäen että tästä ilmoitetaan tarjouseritelmässä. Ne voivat myös milloin tahansa ilmoittaa huutokaupan kulloiseenkin vaiheeseen osallistuvien lukumäärän. Ne eivät kuitenkaan saa missään tapauksessa paljastaa tarjoajien henkilöllisyyttä sähköisen huutokaupan eri vaiheiden aikana.

7. Hankintaviranomaiset lopettavat sähköisen huutokaupan käyttäen yhtä tai useampaa seuraavista menettelyistä:

- a) huutokauppaan osallistumista koskevassa kutsussa ilmoitetaan etukäteen vahvistettu päivämäärä ja ajankohta;
- b) kun hankintaviranomaisille ei enää tarjota uusia hintoja tai arvoja, jotka vastaavat vähimmäiseroja koskevia vaatimuksia;
- c) kun huutokauppaan osallistumista koskevassa kutsussa vahvistettu huutokaupan eri vaiheiden määrä on täyttynyt.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan osalta hankintaviranomaiset täsmentävät huutokauppaan osallistumista koskevassa kutsussa määräajan, jota noudatetaan viimeisen tarjouksen vastaanoton jälkeen ennen sähköisen huutokaupan lopettamista.

Jos hankintaviranomaiset ovat päättäneet lopettaa sähköisen huutokaupan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti soveltaen tarvittaessa lisäksi ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja järjestelyjä, huutokauppaan osallistumista koskevassa kutsussa ilmoitetaan huutokaupan kunkin vaiheen aikataulu.

8. Lopetettuaan sähköisen huutokaupan hankintaviranomaiset tekevät hankintasopimuksen 149 artiklan mukaisesti sähköisen huutokaupan tulosten perusteella.

Hankintaviranomaiset eivät saa käyttää sähköistä huutokauppaa väärin eivätkä siten, että sillä estetään, rajoitetaan tai vääristetään kilpailua taikka muutetaan hankintasopimuksen kohdetta siitä, jollaisena se on kilpailutettu julkaistussa hankintailmoituksessa ja määritelty tarjouseritelmässä.

151 artikla

Hinnaltaan poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset

(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 2 kohta)

1. Jos tarjoushinnat vaikuttavat tietyn hankinnan yhteydessä poikkeuksellisen alhaisilta, hankintaviranomaisen on ennen tällaisten tarjousten hylkäämistä tähän syyhyn vedoten pyydettävä kirjallisesti täsmennyksiä olennaisiksi katsomistaan tarjouksen osista ja tarkastettava niiden sisältö saamansa selvityksen perusteella ja asianomaisia kuultuaan. Tällaiset täsmennykset voivat koskea erityisesti urakan suorituspaikassa tai palvelun tai tavaran toimituspaikassa voimassa olevien työsuojelua ja työoloja koskevien säännösten noudattamista.

Hankintaviranomainen voi ottaa huomioon erityisesti selvitykset, jotka liittyvät

- a) valmistusmenetelmän, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisuuteen;
- b) teknisiin ratkaisuihin tai tarjoajan kannalta poikkeuksellisen edullisiin olosuhteisiin;
- c) tarjoajan esittämän tarjouksen omintakeisuuteen.

2. Jos hankintaviranomainen toteaa tarjouksen olevan hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen tarjoajan saaman valtionavun takia, se voi hylätä tarjouksen tähän syyhyn vedoten vain, jos tarjoaja ei voi osoittaa hankintaviranomaisen asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa, että kyseinen apu on myönnetty

lopullisesti ja valtionapua koskevassa unionin lainsäädännössä esitettyjen menettelyjen ja päätösten mukaisesti.

152 artikla

Tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamiselle asetetut määräajat

(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 1 kohta)

1. Hankintaviranomaisten on asetettava tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamiselle kalenteripäivissä ilmaistu määräaika, jota ei voida jatkaa. Määräajan on oltava riittävän pitkä, jotta asianomaisille jää kohtuullisesti ja asianmukaisesti aikaa tarjousten laatimiseen ja jättämiseen, kun otetaan huomioon esimerkiksi hankinnan monitahoisuus tai se, että tarjousten tekeminen edellyttää paikalla käyntiä tai tarjouseritelmään liittyviin asiakirjoihin tutustumista paikalla.

2. Avoimissa menettelyissä, jotka koskevat vähintään 170 artiklan 1 kohdassa säädettyjen kynnysarvojen suuruisia hankintoja, tarjousten tekemisen määräaika on vähintään 52 päivää hankintailmoituksen lähetyspäivästä.

3. Rajoitetussa menettelyssä, 132 artiklassa tarkoitettua kilpailullista neuvottelumenettelyä käytettäessä ja 170 artiklan 1 kohdassa vahvistetut kynnysarvot ylittäviä hankintoja koskevassa neuvottelumenettelyssä, jonka yhteydessä julkaistaan hankintailmoitus, vähimmäismääräaika osallistumishakemusten vastaanottamiselle on 37 päivää hankintailmoituksen lähetyspäivästä.

Rajoitetuissa menettelyissä, jotka koskevat vähintään 170 artiklan 1 kohdassa säädettyjen kynnysarvojen suuruisia hankintoja, tarjousten tekemisen määräaika on vähintään 40 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä.

Edellä 136 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa menettelyissä, joita edeltää kiinnostuksenilmaisupyynnö, tarjousten tekemisen määräaika on kuitenkin

- a) vähintään 21 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä 136 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 136 artiklan 3 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitettussa menettelyssä;
- b) vähintään 10 päivää osallistumishakemusten vastaanottamiselle ja vähintään 21 päivää tarjousten vastaanottamiselle 136 artiklan 3 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettussa kaksivaiheisessa menettelyssä.

4. Jos hankintaviranomaiset ovat 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti lähettäneet julkaistavaksi arvoltaan 170 artiklan 1 kohdassa säädetty kynnysarvot ylittävää hankintaa koskevan ennakoilmoituksen tai julkaisseet itse ennakoilmoituksen hankkijaprofiilissa, tarjousten tekemisen määräaika voidaan yleensä lyhentää 36 päivään mutta se ei missään tapauksessa saa olla alle 22 päivää hankintailmoituksen tai tarjouspyynnön lähetyspäivästä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu tarjousten tekemiselle asetetun määräajan lyhentäminen on mahdollinen vain, jos hankintaa koskeva ennakoilmoitus täyttää seuraavat edellytykset:

- a) ennakoilmoitus sisältää kaikki hankintailmoitusta varten vaadittavat tiedot, jos nämä ovat saatavilla ilmoituksen julkaisemishetkellä;
- b) ennakoilmoitus on lähetetty julkaistavaksi vähintään 52 päivää ja enintään 12 kuukautta ennen hankintailmoituksen lähettämistä.

5. Tarjousten vastaanottamiselle asetettuja määräaikoja voidaan lyhentää viidellä päivällä, jos kaikki tarjouspyyntöasiakirjat asetetaan heti hankintailmoituksen tai kiinnostuksenilmaisupyynnön julkaisupäivänä sähköisessä muodossa vapaasti ja suoraan kaikkien saataville.

153 artikla

Tarjouspyyntöasiakirjojen saatavuutta koskevat määräajat

(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 1 kohta)

1. Jos tarjouseritelmä tai 132 artiklassa tarkoitettu menettelyssä hankekuvaukset ja täydentävät asiakirjat on tilattu riittävän ajoissa ennen tarjousten jättämiselle asetetun määräajan päättymistä, ne on toimitettava viiden arkipäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta kaikille taloudellisille toimijoille, jotka ovat tilanneet tarjouseritelmän tai ilmoittaneet kiinnostuksensa neuvotteluun osallistumiseen tai tarjouksen esittämiseen, jollei 4 kohdan säännöksistä muuta johdu. Jos asiakirjat on tilattu vähemmän kuin viisi arkipäivää ennen tarjousten esittämiseksi asetettua määräaika, hankintaviranomaisten ei tarvitse vastata pyyntöön.

2. Jos tarjouseritelmään, hankekuvauksiin ja täydentäviin asiakirjoihin liittyvät lisätiedot pyydetään riittävän ajoissa ennen tarjousten jättämiselle asetetun määräajan päättymistä, ne on toimitettava mahdollisimman pian ja viimeistään kuusi kalenteripäivää ennen tarjousten esittämiseksi asetetun määräajan päättymistä samanaikaisesti kaikille taloudellisille toimijoille, jotka ovat tilanneet tarjouseritelmän tai ilmoittaneet kiinnostuksensa neuvotteluun osallistumiseen tai tarjouksen esittämiseen; alle kahdeksan kalenteripäivää ennen tarjousten esittämiseksi asetetun määräajan päättymistä saatuihin tietopyyntöihin on vastattava mahdollisimman nopeasti pyynnön vastaanottamisen jälkeen. Jos lisätietopyyntö on esitetty vähemmän kuin viisi arkipäivää ennen tarjousten esittämiseksi asetettua määräaika, hankintaviranomaisten ei tarvitse vastata pyyntöön.

3. Jos tarjouseritelmää, täydentäviä asiakirjoja tai lisätietoja ei jostakin syystä voida toimittaa tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjen määräaikojen kuluessa tai jos tarjousten tekeminen

edellyttää käyntiä kohteessa tai tarjouseritelmään liittyviin asiakirjoihin tutustumista kohteessa, 152 artiklassa tarkoitettua tarjousten tekemiselle asetettua määräaika pidennetään, jotta kaikki taloudelliset toimijat voivat tutustua kaikkiin tarjousten laatimisessa tarvittaviin tietoihin. Määräajan pidentämisestä julkaistaan asianmukainen ilmoitus 123–126 artiklassa säädettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

4. Jos kaikki tarjouspyyntöasiakirjat ja täydentävät asiakirjat ovat avoimessa menettelyssä, mukaan lukien 131 artiklassa tarkoitettu dynaamiset hankintajärjestelmät, saatavilla vapaasti, kokonaisuudessaan ja suoraan sähköisesti, tämän artiklan 1 kohta ei sovelleta. Edellä 123 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu hankintailmoituksessa on mainittava internetsivusto, jolle asiakirjat asetetaan saataville.

154 artikla

Määräajat kiireellisissä tapauksissa

(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 1 kohta)

1. Jos 152 artiklan 3 kohdassa säädettyjä vähimmäismääräaikoja ei perustellun kiireen vuoksi kyetä noudattamaan, hankintaviranomainen voi asettaa seuraavat kalenteripäivinä ilmaistut määräajat rajoitettujen menettelyjen ja hankintailmoituksella julkaistujen neuvottelumenettelyjen osalta:

- a) osallistumishakemusten jättämiselle vähintään 15 päivää hankintailmoituksen lähetyspäivästä tai vähintään 10 päivää, jos ilmoitus lähetetään sähköisesti julkaisutoimistolle;
- b) tarjousten vastaanottamiselle vähintään 10 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä.

2. Rajoitetuissa menettelyissä ja nopeutetuissa neuvottelumenettelyissä tarjouseritelmään liittyvät lisätiedot on toimitettava kaikille ehdokkaille tai tarjoajille viimeistään neljä kalenteripäivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä, jos lisätietoja on pyydetty ajoissa.

155 artikla

Tiedonvälitystavat

(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 1 kohta)

1. Tarjousten ja osallistumishakemusten jättämistä koskevat säännöt määrittää hankintaviranomainen, joka voi valita yhden yksinomaisen toimitustavan. Tarjoukset ja osallistumishakemukset voidaan jättää kirjeitse tai sähköisesti. Osallistumishakemukset voidaan jättää myös faksilla.

Valittujen viestintävälineiden on oltava yleisesti käytettävissä, eivätkä ne saa rajoittaa taloudellisten toimijoiden mahdollisuutta osallistua hankintamenettelyyn.

Valituilla toimitustavoilla on voitava varmistaa, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) jokaisessa tarjouksessa tai hakemuksessa on kaikki sen arvioimiseksi tarvittavat tiedot;
- b) tietojen eheys säilyy;
- c) tarjousten ja osallistumishakemusten luottamuksellisuus säilyy, eikä hankintaviranomainen tutustu tarjouksiin tai osallistumishakemuksiin ennen kuin niiden jättämisen määräaika on päättynyt;
- d) henkilötietojen suoja varmistetaan asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

Hankintaviranomaiset voivat vaatia, että faksilla lähetetyt osallistumishakemukset on vahvistettava mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 152 artiklassa säädettyyn määräaikaan mennessä kirjeitse tai sähköisesti, jos tämä on todistusvoimaisuuden kannalta tarpeen.

2. Kun hankintaviranomainen sallii tarjousten ja osallistumishakemusten toimittamisen sähköisesti, käytettävien välineiden ja niiden teknisten vaatimusten on oltava syrjimättömiä, ja kyseisten välineiden on oltava yleisesti saatavilla ja yhteentoimivia yleisesti käytössä olevien tieto- ja viestintäteknologian tuotteiden kanssa, eivätkä ne saa rajoittaa taloudellisten toimijoiden mahdollisuutta osallistua hankintamenettelyyn.

3. Lukuun ottamatta hankintoja, joiden arvo on pienempi kuin 170 artiklan 1 kohdassa säädetty kynnyсарvo, tarjousten ja osallistumishakemusten sähköiseen vastaanottamiseen käytettävien laitteiden avulla on voitava teknisin keinoin ja asianmukaisin menettelyin varmistaa, että

- a) taloudellinen toimija voidaan todentaa varmuudella;
- b) tarjousten ja osallistumishakemusten täsmällinen jättöpäivämäärä ja -aika ovat tarkasti määritettävissä;
- c) voidaan kohtuudella varmistaa, että näiden vaatimusten nojalla toimitettuihin tietoihin ei ole pääsyä ennen vahvistettuja määräaikoja;
- d) jos tätä pääsyn estämistä koskevaa kieltoa rikotaan, voidaan kohtuudella varmistaa, että rikkomisen on selkeästi havaittavissa;
- e) ainoastaan valtuutetut henkilöt voivat vahvistaa tai muuttaa toimitettujen tietojen avaamista koskevia päivämääriä;

f) valtuutetut henkilöt voivat ainoastaan samanaikaisesti toimimalla sallia pääsyn kaikkiin toimitettuihin tietoihin tai osaan niistä hankintamenettelyn eri vaiheissa;

g) valtuutetut henkilöt voivat samanaikaisesti toimimalla sallia pääsyn toimitettuihin tietoihin vasta määrätyn päivämäärän jälkeen;

h) näiden vaatimusten mukaisesti vastaanotettuihin ja avattuihin tietoihin on pääsy ainoastaan niihin perehtymiseen valtuutetuilla henkilöillä.

4. Kun hankintaviranomainen sallii tarjousten ja osallistumishakemusten toimittamisen sähköisesti, tällaisten järjestelmien välityksellä toimitetut sähköiset asiakirjat katsotaan alkuperäisiksi ja taloudellisen toimijan valtuutetun edustajan katsotaan allekirjoittaneen ne.

5. Kun tarjoukset tai osallistumishakemukset toimitetaan kirjeitse, tarjoaja tai ehdokas voi jättää tarjouksen tai osallistumishakemuksen

a) joko postitse tai lähettipalvelua käyttäen, jolloin tarjouspyyntöasiakirjoissa on täsmennettävä, että lähetyspäiväksi katsotaan postileiman tai lähetystodistuksen päivämäärä; tai

b) asianomaisen toimielimen yksikköön henkilökohtaisesti tai edustajaa käyttäen, jolloin tarjouspyyntöasiakirjoissa on täsmennettävä 138 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi yksikkö, jolle tarjous tai osallistumishakemus toimitetaan päivätyä ja allekirjoitettua kuittia vastaan.

6. Kirjeitse toimitettujen tarjousten luottamuksellisuuden säilyttämiseksi ja ongelmien välttämiseksi tarjouspyynnössä on oltava seuraava maininta:

Lähetys toimitetaan kahdessa sisäkkäisessä kirjekuoressa. Molemmat kirjekuoret on suljettava, ja sisempään kirjekuoreen on merkittävä tilaajayksikön nimen lisäksi maininta "appel d' offres – à ne pas ouvrir par le service du courrier" (tarjouspyyntö – ei saa avata sisäisessä postinjakelussa). Käytettäessä itseliimautuvia kirjekuoria ne on suljettava teipillä, jonka poikki lähettäjän on kirjoitettava nimikirjoituksensa.

156 artikla

Tarjousvakuus

(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 3 kohta)

Hankintaviranomainen voi vaatia 163 artiklan säännösten mukaisen tarjousvakuuden, jonka arvo on 1–2 prosenttia sopimuksen kokonaisarvosta.

Vakuus vapautetaan tarjouskilpailun ratkettua. Vakuus pidetään, jos määräpäivään mennessä ei ole jätetty tarjousta tai jos tarjous vedetään myöhemmin takaisin.

157 artikla

Tarjousten ja osallistumishakemusten avaaminen

(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 4 kohta)

1. Kaikki 155 artiklan säännösten mukaiset osallistumishakemukset ja tarjoukset avataan.

2. Jos hankinnan arvo on suurempi kuin 137 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kynnysarvo, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimittää tarjousten avaamista varten lautakunnan.

Tarjousten avaamisesta vastaavassa lautakunnassa on oltava vähintään kolme henkilöä vähintään kahdesta toisistaan hierarkkisesti riippumattomasta asianomaisen toimielimen organisaatioyksiköstä; kyseisistä henkilöistä vähintään yhden on oltava riippumaton toimivaltaisesta tulojen ja menojen hyväksyjästä. Eturistiriitojen välttämiseksi kyseisiin henkilöihin sovelletaan varainhoitoasetuksen 57 artiklassa tarkoitettuja vaatimuksia. Jos edustustoissa tai tämän asetuksen 72 artiklassa tarkoitetuissa tai jäsenvaltioissa yksittäin sijaitsevilla paikallisyksiköissä ei ole erillisiä yksiköitä, niihin ei sovelleta toisistaan hierarkkisesti riippumattomia organisaatioyksiköitä koskevaa vaatimusta.

Kun on kyse toimielinten yhteisestä hankintamenettelystä, tarjousten avaamisesta vastaavan lautakunnan nimittää hankintamenettelystä vastaavan toimielimen toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä. Tarjousten avaamisesta vastaavan lautakunnan kokoonpanon on mahdollisuuksien mukaan vastattava hankintamenettelyn toimielintenvälistä luonnetta.

3. Jos tarjoukset on toimitettu kirjeitse, tarjousten avaamista varten nimitetyn lautakunnan jäsenistä vähintään yhden on merkittävä nimikirjaimensa kunkin tarjouksen lähetyspäivän ja -ajan osoittaviin asiakirjoihin.

He merkitsevät nimikirjaimensa myös

- a) jokaisen tarjouksen jokaiselle sivulle; tai
- b) jokaisen tarjouksen kansilehdelle ja tarjoukseen sisältyvän rahoitusvelvyyden jokaiselle sivulle; alkuperäisen tarjouksen eheys varmistetaan tulojen ja menojen hyväksymisestä vastaavasta yksiköstä riippumattoman yksikön käyttämällä asianmukaisella teknisellä menetelmällä, paitsi 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Kun hankinta tehdään tarjouspyynnöllä 149 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, vaatimukset täytettäviin tarjouksiin sisältyvät hinnat julkistetaan.

Lautakunnan jäsenet allekirjoittavat pöytäkirjan vastaanotettujen tarjousten avaamisesta; pöytäkirjassa eritellään erikseen tarjoukset, jotka ovat 155 artiklassa asetettujen vaatimusten mukaisia,

ja tarjoukset, jotka eivät ole kyseisten vaatimusten mukaisia, sekä perustellaan jälkimmäisten tarjousten hylkääminen 155 artiklassa tarkoitettuihin tarjousten jättämistä koskeviin sääntöihin vedoten. Kyseinen pöytäkirja voidaan allekirjoittaa sähköisessä järjestelmässä, jossa allekirjoittajan henkilöllisyys voidaan todentaa riittävästi.

158 artikla

Tarjousten ja osallistumishakemusten arviointikomitea

(Varainhoitoasetuksen 111 artiklan 5 kohta)

1. Kaikki osallistumishakemukset ja tarjoukset, jotka täyttävät 155 artiklassa asetetut vaatimukset, on arvioitava ja asetettava paremmuusjärjestykseen arviointikomiteassa, joka muodostetaan näitä molempia vaiheita varten ja joka arvioi hakemukset ja tarjoukset etukäteen ilmoitettujen poissulkemis- ja valintaperusteiden perusteella ja asettaa ne paremmuusjärjestykseen niin ikään etukäteen ilmoitettujen ratkaisuperusteiden perusteella.

Mainitun komitean nimittää toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä, ja komitea antaa neuvoa-antavan lausunnon 137 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kynnysarvon ylittävistä hankinnoista.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi kuitenkin päättää, että arviointikomitea suorittaa tarjousten arvioinnin ja paremmuusjärjestykseen asettamisen ainoastaan ratkaisuperusteiden perusteella ja että poissulkemis- ja valintaperusteisiin perustuva arviointi toteutetaan muulla asianmukaisella tavalla siten, että vältetään eturistiriidat.

2. Arviointikomiteassa on oltava vähintään kolme henkilöä vähintään kahdesta toisistaan hierarkkisesti riippumattomasta toimielimen tai varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitettujen elimen organisaatioyksiköstä; kyseisistä henkilöistä vähintään yhden on oltava riippumaton toimivaltaisesta tulojen ja menojen hyväksyjästä. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että nämä henkilöt noudattavat varainhoitoasetuksen 57 artiklassa säädettyjä vaatimuksia.

Jos edustustoissa ja 72 artiklassa tarkoitetuissa tai jäsenvaltioissa yksittäin sijaitsevilla paikallisyksiköissä ei ole erillisiä yksiköitä, niihin ei sovelleta toisistaan hierarkkisesti riippumattomia organisaatioyksiköitä koskevaa vaatimusta.

Arviointikomitean kokoonpano voi olla sama kuin tarjousten avaamista varten nimitetyn lautakunnan.

Ulkopuoliset asiantuntijat voivat avustaa komiteaa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksellä. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että asiantuntijat noudattavat varainhoitoasetuksen 57 artiklassa säädettyjä vaatimuksia.

Kun on kyse toimielinten yhteisestä hankintamenettelystä, arviointikomitean nimittää hankintamenettelystä vastaavan toimielimen toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä. Arviointikomitean kokoonpanon on mahdollisuuksien mukaan vastattava hankintamenettelyn toimielintenvälistä luonnetta.

3. Osallistumishakemukset ja tarjoukset, joista puuttuu tarjouspyyntöasiakirjoissa vaadittuja olennaisia osia, hylätään.

Arviointikomitea tai hankintaviranomainen voi kuitenkin pyytää ehdokasta tai tarjoajaa täydentämään tai selventämään hakemustaan poissulkemis- ja valintaperusteisiin liittyvien todisteiden osalta komitean tai viranomaisen esittämässä määräajassa.

Hyväksyttäväksi katsotaan osallistumishakemukset ja tarjoukset, joita ei ole poissuljettu ja jotka täyttävät valintaperusteet.

4. Edellä 151 artiklassa tarkoitettujen hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisten tarjousten osalta arviointikomitea pyytää täsmennyksiä olennaisiksi katsomistaan tarjouksen osista.

159 artikla

Arvioinnin tulos

(Varainhoitoasetuksen 112 artikla)

1. Vaatimukset täyttävien osallistumishakemusten ja tarjousten arvioinnista ja paremmuusjärjestykseen asettamisesta laaditaan pöytäkirja, joka päivätään.

Pöytäkirjan allekirjoittavat kaikki arviointikomitean jäsenet. Kyseinen pöytäkirja voidaan allekirjoittaa sähköisessä järjestelmässä, jossa allekirjoittajan henkilöllisyys voidaan todentaa riittävästi.

Jos arviointikomitealle ei ole annettu tehtäväksi tarkastaa tarjouksia poissulkemis- ja valintaperusteiden kannalta, pöytäkirjan allekirjoittavat myös henkilöt, joille toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on antanut tämän tehtäväksi. Pöytäkirja säilytetään myöhempää käyttöä varten.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa pöytäkirjassa on oltava ainakin

- hankintaviranomaisen nimi ja osoite sekä hankinnan, puitesopimuksen tai dynaamisen hankintajärjestelmän kohde ja arvo;
- hylättyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä hylkäämisen perusteet;
- arvioitaviksi valittujen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä valinnan perusteet;

d) poikkeuksellisen alhaisiksi katsottujen tarjousten hylkäämisen perusteet;

e) komitean esittämien ehdokkaiden tai toimeksisaajaehdokkaan nimi, ratkaisun perustelut ja, jos tiedossa, se osuus hankinnasta tai puitesopimuksesta, jonka toimeksisaaja aikoo teettää alihankintana.

3. Tämän jälkeen hankintaviranomainen tekee päätöksensä, jossa mainitaan ainakin

a) hankintaviranomaisen nimi ja osoite sekä hankinnan kohde ja arvo tai puitesopimuksen tai dynaamisen hankintajärjestelmän kohde ja enimmäisarvo;

b) hylättyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä hylkäämisen perusteet;

c) arvioitaviksi valittujen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä valinnan perusteet;

d) poikkeuksellisen alhaisiksi katsottujen tarjousten hylkäämisen perusteet;

e) valittujen ehdokkaiden tai valitun toimeksisaajan nimi, ratkaisun perustelut etukäteen ilmoitettujen valinta- ja ratkaisuperusteiden kannalta ja, jos tiedossa, se osuus hankinnasta tai puitesopimuksesta, jonka toimeksisaaja aikoo teettää alihankintana;

f) neuvottelumenettelyn ja kilpailullisen neuvottelumenettelyn osalta on esitettävä ne 132, 134, 135, 266, 268, 270 ja 271 artiklassa tarkoitettujen olosuhteet, joiden perusteella kyseiseen menettelyyn on päädytty;

g) tarvittaessa seikat, joiden perusteella hankintaviranomainen on päättänyt luopua tarjouskilpailun kohteena olleen hankinnan tekemisestä.

Kun on kyse toimielinten yhteisestä hankintamenettelystä, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua päätöksen tekee hankintamenettelystä vastaava hankintaviranomainen.

160 artikla

Yhteydenotot hankintaviranomaisen ja tarjoajien välillä

(Varainhoitoasetuksen 112 artikla)

1. Yhteydenotot hankintaviranomaisen ja tarjoajien välillä hankintamenettelyn aikana sallitaan ainoastaan 2 ja 3 kohdassa säädetyissä poikkeustapauksissa.

2. Ennen tarjouksen tekemiselle asetetun määräajan päättymistä, kun on kyse 153 artiklassa tarkoitetuista täydentävistä asiakirjoista ja lisätiedoista, hankintaviranomainen voi

a) tarjoajan aloitteesta antaa sellaisia lisätietoja, joiden tarkoituksena on ainoastaan selvittää hankinnan luonnetta; tiedot toimitetaan samaan aikaan myös kaikille muille tarjouserittelmän pyytäneille tarjoajille;

b) omasta aloitteestaan, jos se havaitsee hankintailmoituksessa, tarjouspyynnössä tai tarjouserittelmässä virheen, epätäsmällisyyden, puutteen tai kirjoitusvirheen, ilmoittaa siitä samaan aikaan kaikille asianomaisille alkuperäistä tarjouspyyntöä koskevia ehtoja täysin vastaavien ehtojen mukaisesti.

3. Tarjousten avaamisen jälkeen hankintaviranomainen voi ottaa yhteyden tarjoajaan, jos tarjousta on selvennettävä tai jos siinä olevia ilmeisiä kirjoitusvirheitä on korjattava; yhteydenotto ei kuitenkaan saa johtaa tarjousehtojen muuttamiseen.

4. Tiedot jokaisesta yhteydenotosta sekä tiedot varainhoitoasetuksen 96 artiklassa tarkoitetuista asianmukaisesti perustelluista tapauksista, joissa yhteyttä ei ole otettu, on säilytettävä hankinta-asiakirjojen yhteydessä.

161 artikla

Ehdokkaille ja tarjoajille suunnattu tiedotus

(Varainhoitoasetuksen 113, 114 ja 118 artikla)

1. Hankintaviranomaiset tiedottavat ehdokkaille ja tarjoajille viipymättä hankinta- tai puitesopimusta koskevan tarjouskilpailun ratkaisua tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevista päätöksistään sekä perusteista päätökselleen luopua tarjouskilpailun kohteena olleen hankinta- tai puitesopimuksen tekemisestä tai dynaamisen hankintajärjestelmän käyttöönotosta tai aloittaa menettely uudelleen.

2. Hankintaviranomaisen on viimeistään 15 kalenteripäivän kuluessa asiaa koskevan kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta toimitettava pyynnön esittäneelle varainhoitoasetuksen 113 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

3. Sellaisten, unionin toimielinten omaan lukuunsa tekemien hankintojen osalta, joiden arvo on vähintään jokin 170 artiklan 1 kohdassa vahvistetuista kynnyisarvoista ja jotka eivät jää direktiivin 2004/18/EY soveltamisalan ulkopuolelle, hankintaviranomainen ilmoittaa samanaikaisesti ja henkilökohtaisesti jokaiselle hylätylle tarjoajalle ja ehdokkaalle sähköisesti, ettei näiden hakemusta tai tarjousta ole hyväksytty, jommassakummassa seuraavista vaiheista:

a) viipymättä sen jälkeen, kun poissulkemis- ja valintaperusteisiin perustuvat päätökset on tehty, ja ennen ratkaisupäätöstä, kun kyse on kahdessa erillisessä vaiheessa toteutettavasta hankintamenettelystä;

b) ratkaisupäätösten ja tarjousten hylkäämispäätösten osalta mahdollisimman pian ratkaisupäätöksen tekemisen jälkeen ja viimeistään seuraavalla viikolla.

Hankintaviranomaisen on kussakin tapauksessa ilmoitettava tarjouksen tai hakemuksen hylkäämisen syyt ja käytettävissä olevat muutoksenhakukeinot.

Hylätyt tarjoajat ja ehdokkaat voivat pyytää lisätietoja hylkäämisen syistä kirjeitse, faksilla tai sähköpostitse, ja kaikki tarjoajat, joiden tarjouksia ei ole hylätty, voivat pyytää tietoja valitun tarjouksen ominaispiirteistä ja siihen liittyvistä eduista, ja heille voidaan ilmoittaa tarjouskilpailun voittajan nimi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta varainhoitoasetuksen 113 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan säännösten soveltamista. Hankintaviranomaisen on annettava tiedot enintään 15 kalenteripäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

162 artikla

Sopimuksen allekirjoittaminen

(Varainhoitoasetuksen 113 ja 118 artikla)

Hankintasopimuksen täyttämistä ei saa aloittaa ennen kuin sopimus on allekirjoitettu.

4 jakso

Vakuudet ja korjaavat toimet

163 artikla

Vakuudet

(Varainhoitoasetuksen 115 artikla)

1. Jos toimeksisaajalta vaaditaan etukäteen vakuus, sen määrän ja voimassaoloajan on oltava riittävät.

2. Vakuus on hankittava pankilta tai hyväksytyltä rahoituslaitokselta. Sen sijasta voidaan antaa kolmannen osapuolen omavelkainen takaus, jos hankintaviranomainen hyväksyy tämän.

Vakuus annetaan euromääräisenä.

Sen tarkoituksena on saada pankki tai rahoituslaitos tai kolmas osapuoli vastaamaan peruuttamattomasti ja ensimmäisestä vaatimuksesta toimeksisaajan velvoitteista.

164 artikla

Suoritustakuu**(Varainhoitoasetuksen 115 artikla)**

1. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi vaatia alustavan riskinarvioinnin pohjalta tapauskohtaisesti suoritustakuun varmistukseen, että urakka on suoritettu tai tavarat tai palvelut on toimitettu kokonaisuudessaan, jos urakoita, tavaroita tai palveluja ei voida sopimusehtojen mukaisesti lopullisesti hyväksyä lopullisen maksun yhteydessä.

2. Voidaan myös antaa vakuus, joka kattaa 10 prosenttia hankinnan kokonaisarvosta ja joka toteutetaan pidätyksinä erääntyvistä maksuista.

Suoritustakuu voidaan myös pidättää lopullisesta maksusta vakuutena, kunnes palvelut, tavarat tai urakat on lopullisesti hyväksytyt. Tulojen ja menojen hyväksyjä päättää pidätettävän määrän, jonka on oltava oikeassa suhteessa sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviin riskeihin, ottaen huomioon sopimuksen kohde sekä alalla yleisesti sovellettavat kaupalliset ehdot.

Tällaista vakuutta koskevat ehdot on esitettävä tarjouspyyntöasiakirjoissa.

3. Kun urakat, tavarat tai palvelut on lopullisesti hyväksytyt, vakuudet vapautetaan sopimusehtojen mukaisesti.

165 artikla

Ennakkomaksutakuu**(Varainhoitoasetuksen 115 artikla)**

1. Katsoessaan ennakkomaksut tarpeelliseksi hankintaviranomainen arvioi ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvät riskit ennen hankintamenettelyn käynnistämistä ottaen huomioon erityisesti seuraavat kriteerit:

- a) hankinnan arvioitu arvo;
- b) hankinnan kohde;
- c) hankinnan kesto ja toteutusnopeus;
- d) markkinoiden rakenne.

2. Vakuus on vaadittava ennakkomaksujen maksamista varten 146 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, tai jos tulojen ja menojen hyväksyjä päättää vaatia vakuuden tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Vakuutta ei vaadita, kun on kyse 137 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista vähäisistä hankinnoista.

Vakuus vapautetaan sitä mukaa kuin ennakkomaksu vähennetään toimeksisaajalle sopimusehtojen mukaisesti suoritetuista väli- tai loppumaksuista.

166 artikla

Sopimuksen täytäntöönpanon keskeyttäminen virheiden tai sääntöjenvastaisuuksien vuoksi**(Varainhoitoasetuksen 116 artikla)**

1. Sopimuksen täytäntöönpano voidaan keskeyttää varainhoitoasetuksen 116 artiklan mukaisesti sen selvittämiseksi, ovatko oletetut huomattavat virheet tai sääntöjenvastaisuudet tai petokset todella tapahtuneet. Jos niitä ei voida näyttää toteen, sopimuksen täytäntöönpanoa jatketaan mahdollisimman pian.

2. Huomattavalla virheellä tai sääntöjenvastaisuudella tarkoitetaan mitä tahansa sopimusmääräyksen tai lainsäädännön rikkomista, joka on seurausta sellaisesta toimesta tai laiminlyönnistä, josta on tai voi olla haittaa unionin talousarviolle.

2 LUKU

Unionin toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavat säännökset

167 artikla

Riittävän tason määrittely kynnsarvojen laskemista varten**(Varainhoitoasetuksen 117 ja 118 artikla)**

Sen arvioinnista, onko varainhoitoasetuksen 118 artiklassa tarkoitettujen kynnsarvot saavutettu, vastaavat kunkin toimielimen valtuutetut tai edelleenvaltuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät.

168 artikla

Erilliset hankinnat ja hankintojen jakaminen eriin**(Varainhoitoasetuksen 104 ja 118 artikla)**

1. Hankinnan ennakoitua arvoa määritettäessä ei saa pyrkiä välttämään tässä asetuksessa määriteltyjä velvoitteita, eikä hankintaa saa jakaa osiin samassa tarkoituksessa.

Hankinnat, joiden arvo on vähintään yhtä suuri kuin 170 artiklan 1 kohdassa säädetyt kynnsarvot, on tehtävä samanaikaisesti erillisinä hankintaerinä, aina kun tämä on tarkoituksenmukaista, teknisesti toteutettavissa ja kustannustehokasta.

2. Jos tavara- tai palveluhankintojen tai urakoiden kohde on jaettu useisiin eriin, joista jokaisesta tehdään erillinen sopimus, kaikkien erien yhteenlaskettu arvo on otettava huomioon koko hankintaan sovellettavaa kynnsarvoa koskevassa kokonaisarvioinnissa.

Jos kaikkien erien yhteenlaskettu arvo on vähintään jokin 170 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista kynnysarvoista, varainhoitoasetuksen 97 artiklan 1 kohdan sekä 104 artiklan 1 ja 2 kohdan säännöksiä sovelletaan kaikkiin hankinnan eriin.

3. Jos hankinta tehdään erillisinä hankintaerinä, tarjoukset on arvioitava erikseen kunkin erän osalta. Jos useista hankintaeristä tehdään sopimus saman tarjoajan kanssa, voidaan allekirjoittaa yksi kyseiset erät kattava hankintasopimus.

169 artikla

Eräiden hankintojen arvon arviointia koskevat säännöt

(Varainhoitoasetuksen 118 artikla)

1. Hankintasopimuksen ennakoitua arvoa laskettaessa hankintaviranomaisen on sisällytettävä laskelmiin arvio toimeksisajalle maksettavasta kokonaiskorvauksesta.

Jos hankintasopimukseen sisältyy optioehtoja tai sopimuksen uusimista koskevia ehtoja, sopimuksen arvon määrittämisessä on käytettävä suurinta sallittua kokonaisarvoa, kun optioehdot tai uusimista koskevat ehdot käytetään.

Kyseinen arviointi on laadittava hankintailmoituksen lähettämisen aikaan tai, jos hankintailmoitusta ei tarvitse julkaista, hankintaviranomaisen aloittaessa hankintamenettelyä.

2. Puitesopimusten ja dynaamisten hankintajärjestelmien osalta on otettava huomioon kaikkien niiden hankintojen enimmäisarvo, jotka aiotaan tehdä puitesopimuksen tai dynaamisen hankintajärjestelmän koko voimassaolon aikana.

3. Palveluhankintojen arvoa laskettaessa otetaan huomioon

- a) vakuutuspalvelujen tapauksessa kyseisistä palveluista suoritettavat vakuutusmaksut ja muut korvaukset;
- b) pankki- ja rahoituspalvelujen tapauksessa kyseisistä palveluista suoritettavat maksut, palkkiot, korot ja muut korvaukset;
- c) suunnittelua koskevien hankintasopimusten tapauksessa niistä suoritettavat maksut, palkkiot ja muunlaiset korvaukset.

4. Jos kyseessä on palveluhankintasopimus, josta ei käy ilmi kokonaishintaa, tai tavarahankintasopimus, joka koskee tavaroiden vuokraamista, leasingvuokraamista tai osamaksulla hankkimista, sopimuksen arvon määrittämisessä käytetään

- a) kun hankintasopimus on määräaikainen:

- i) enintään 48 kuukautta voimassa olevien palveluhankintasopimusten tai enintään 12 kuukautta voimassa olevien tavarahankintasopimusten kokonaisarvoa,

- ii) yli 12 kuukautta voimassa olevien tavarahankintasopimusten kokonaisarvoa, johon sisältyy arvioitu jäännösarvo;

- b) toistaiseksi tehtyjen tai yli 48 kuukautta voimassa olevien palveluhankintasopimusten kuukausiarvoa kerrottuna 48:lla.

5. Säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien palvelu- tai tavarahankintasopimusten arvon määrittämisessä käytetään

- a) edellisen varainhoitovuoden tai edellisten 12 kuukauden aikana tehtyjen samanlaisia palveluja tai tavaroita koskevien vastaavanlaisten sopimusten todellista kokonaisarvoa, mahdollisuuksien mukaan oikaistuna ensimmäisen sopimuksen alkamista seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevien määrän tai arvon muutosten mukaisesti;

- b) tai niiden sopimusten arvioitua kokonaisarvoa, jotka tehdään ensimmäistä palvelu- tai tavaratoimitusta seuraavien 12 kuukauden aikana tai sopimuskauden aikana, jos se on pitempi kuin 12 kuukautta.

6. Urakan arvon määrittämisessä otetaan töiden lisäksi huomioon myös niiden tavarahankintojen arvioitu kokonaisarvo, jotka ovat tarpeen kyseisen urakan toteuttamiseksi ja jotka hankintaviranomainen asettaa toimeksisajaan käyttöön.

170 artikla

Kynnysarvot direktiivin 2004/18/EY mukaisten menettelyjen soveltamista varten

(Varainhoitoasetuksen 118 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 118 artiklassa tarkoitetut kynnysarvot ovat direktiivissä 2004/18/EY tavara-, palvelu- ja urakka-hankintojen osalta vahvistetut kynnysarvot.

2. Varainhoitoasetuksen 118 artiklassa tarkoitetut määräajat vahvistetaan 152, 153 ja 154 artiklassa.

171 artikla

Sopimuksen allekirjoittamista edeltävä odotusaika

(Varainhoitoasetuksen 118 artikla)

1. Hankintaviranomainen voi allekirjoittaa direktiivin 2004/18/EY soveltamisalaan kuuluvan hankintasopimuksen tai puitesopimuksen tarjouskilpailun voittajan kanssa aikaisintaan 14 kalenteripäivän kuluttua.

Tämä ajanjakso alkaa jompanakumpana seuraavista ajankohdistista:

- a) seuraavana päivänä sen jälkeen, kun valituille ja hylätyille tarjoajille on ilmoitettu samanaikaisesti;
- b) seuraavana päivänä sen jälkeen, kun 123 artiklassa tarkoitettu ratkaisuilmoitus on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jos hankintasopimus tai puitesopimus on tehty neuvottelumenettelyssä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta.

Jos toisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettu ilmoitus on lähetetty faksilla tai sähköisesti, odotusaika on 10 kalenteripäivää.

Hankintaviranomainen voi tarvittaessa lykätä sopimuksen allekirjoittamista lisätutkimusten ajaksi, jos tämä on perusteltua hylättyjen tai vahinkoa kärsineiden ehdokkaiden tai tarjoajien toimittamien pyyntöjen tai huomautusten taikka muiden merkityksellisten tietojen perusteella. Näiden pyyntöjen, huomautusten ja tietojen on saavuttava ensimmäisessä alakohdassa vahvistetun ajanjakson aikana. Kaikille ehdokkaille ja tarjoajille on ilmoitettava allekirjoittamisen lykkäämisestä kolmen arkipäivän kuluessa lykkäämispäätöksestä.

Ennen ensimmäisessä alakohdassa vahvistetun ajanjakson päättymistä allekirjoitettu sopimus on mitätön lukuun ottamatta 2 kohdassa tarkoitettuja tapauksia.

Jos hankintasopimusta tai puitesopimusta ei voida tehdä tarjouskilpailun voittajan kanssa, hankintaviranomainen voi tehdä sen seuraavaksi parhaan tarjouksen tekijän kanssa.

2. Edellä 1 kohdassa vahvistettua ajanjaksoa ei sovelleta seuraaviin tapauksiin:

- a) avoimet tai rajoitetut menettelyt taikka hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen järjestettävät neuvottelumenettelyt, kun on tehty ainoastaan yksi tarjous;
- b) puitesopimukseen perustuvat erillissopimukset;
- c) edellä 134 artiklan 1 kohdan c alakohdassa, 134 artiklan 1 kohdan g alakohdan iii alakohdassa, 134 artiklan 1 kohdan h alakohdassa ja 134 artiklan 1 kohdan j alakohdassa tarkoitettujen neuvottelumenettelyt.

172 artikla

Hankintamarkkinoille pääsyä koskevat todisteet (Varainhoitoasetuksen 119 artikla)

Tarjouseritelmässä on määrättävä, että tarjoajien on ilmoitettava valtio, jossa niillä on päätoimipaikka tai kotipaikka, ja esitettävä siitä kansallisen lakinsa mukaiset todisteet.

VI OSASTO

AVUSTUKSET

1 LUKU

Avustusten soveltamisala ja muoto

173 artikla

Jäsenmaksut

(Varainhoitoasetuksen 121 artikla)

Varainhoitoasetuksen 121 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen jäsenmaksut ovat elimille, joiden jäsen unioni on, näiden elinten tekemien talousarviopäätösten ja vahvistamien maksuehtojen mukaisesti suoritettuja maksuja.

174 artikla

Avustussopimukset ja -päätökset

(Varainhoitoasetuksen 121 artiklan 1 kohta)

1. Avustuksista tehdään päätös tai kirjallinen sopimus.
2. Seuraavat näkökohdat otetaan huomioon päätettäessä, minkälaista välinettä käytetään:
  - a) edunsaajan sijainti Euroopan unionissa tai sen ulkopuolella;
  - b) rahoitettavien toimien tai työohjelmien sisällön monitahoisuus ja yhdenmukaisuus.

175 artikla

Toimielinten jäsenistä aiheutuvat menot

(Varainhoitoasetuksen 121 artikla)

Varainhoitoasetuksen 121 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin toimielinten jäsenistä aiheutuviin menoihin sisältyvät Euroopan parlamentin nykyisten ja entisten jäsenten järjestöille myönnettävät avustukset. Tällaiset avustukset toteutetaan Euroopan parlamentin sisäisten hallintosääntöjen mukaisesti.

176 artikla

Toimet, joille voidaan myöntää avustusta

(Varainhoitoasetuksen 121 artikla)

Jotta toimelle voitaisiin myöntää varainhoitoasetuksen 121 artiklassa tarkoitettu avustus, sen on oltava selkeästi yksilöity.

Mitään toimea ei saa jakaa osiin tässä asetuksessa määriteltyjen rahoitussääntöjen kiertämiseksi.

177 artikla

Unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävät elimet (Varainhoitoasetuksen 121 artikla)

Unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävä elin voi olla

- a) elin, joka toimii eurooppalaisia politiikkoja koskevan koulutuksen, tiedotuksen, innovoinnin tai tutkimuksen alalla tai on mukana kansalaisuutta tai ihmisoikeuksia edistävässä toiminnassa, tai eurooppalainen standardointielin;
- b) yhteisö, joka edustaa jäsenvaltioissa, ehdokasmaissa tai mahdollisissa ehdokasmaissa toimivia voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä ja joka edistää perussopimusten tavoitteiden mukaisia periaatteita ja politiikkoja.

178 artikla

Kumppanuudet (Varainhoitoasetuksen 121 artikla)

1. Toimia varten myönnettävät erillisavustukset sekä toiminta-avustukset voivat kuulua puitekumppanuuden piiriin.

2. Puitekumppanuus voidaan perustaa pitkäaikaisen yhteistyömekanismin luomiseksi komission ja avustuksen saajien välille. Se voi perustua joko puitekumppanuussopimukseen tai puitekumppanuuspäätökseen.

Puitekumppanuussopimuksessa tai -päätöksessä esitetään yhteiset tavoitteet, erilliset tai hyväksytyyn vuotuisen työohjelmaan kuuluvat toimenpide-ehdotukset ja tämän osaston periaatteiden ja menettelysääntöjen mukainen erillisavustusten myöntämismenettely sekä erillisopimusten tai -päätösten mukaiset kunkin osapuolen yleiset oikeudet ja velvollisuudet.

Puitekumppanuuden kesto voi olla enintään neljä vuotta paitsi poikkeustapauksissa, joissa se on puitekumppanuuden kohteen kannalta perusteltua.

Tulojen ja menojen hyväksyjät eivät saa käyttää puitekumppanuussopimuksia tai -päätöksiä väärin tai niin, että niiden tarkoituksena tai tuloksena on avoimuuden ja hakijoiden tasapuolisen kohtelun periaatteiden rikkominen.

3. Puitekumppanuudet rinnastetaan ohjelmalyöntöön, ennalta julkistamiseen ja myöntämismenettelyn osalta avustuksiin.

4. Puitekumppanuussopimuksiin ja -päätöksiin perustuvat erillisavustukset myönnetään kyseisissä sopimuksissa määrättyjen tai kyseisissä päätöksissä säädettyjen menettelyjen mukaisesti ja tämän osaston säännöksiä noudattaen.

Niiden osalta noudatetaan 191 artiklassa säädettyjä jälki-ilmoitusmenettelyjä.

179 artikla

Sähköiset tietojenvaihtojärjestelmät

(Varainhoitoasetuksen 121 artiklan 1 kohta)

1. Kaikki yhteydenpito edunsaajiin, esimerkiksi avustussopimusten tekeminen, avustuspäätöksistä ilmoittaminen ja sopimukseen mahdollisesti tehtävät muutokset, voidaan toteuttaa komission perustamien sähköisten tietojenvaihtojärjestelmien kautta.

2. Järjestelmien on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) vain valtuutetuilla henkilöillä on pääsy järjestelmään ja sen kautta lähetettyihin asiakirjoihin;
- b) vain valtuutetut henkilöt voivat sähköisesti allekirjoittaa tai siirtää asiakirjan järjestelmän kautta;
- c) valtuutetut henkilöt on tunnistettava vakiintunein keinoin järjestelmän kautta;
- d) sähköisen tapahtuman aika ja päivämäärä on ilmoitettava tarkasti;
- e) asiakirjojen eheyden on säilyttävä;
- f) asiakirjojen saatavuuden on säilyttävä;
- g) tarvittaessa asiakirjojen luottamuksellisuuden on säilyttävä;
- h) henkilötietojen suoja on varmistettava asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

3. Tällaisen järjestelmän kautta lähetettyihin tai vastaanotettuihin tietoihin liitetään oikeusolettama, jonka mukaan tiedot ovat eheät ja järjestelmässä ilmoitettu tietojen lähetyksen tai vastaanottopäivä ja -aika pitävät paikkansa.

Järjestelmän kautta lähetetyn tai tiedoksiannetun asiakirjan katsotaan vastaavan paperiasiakirjaa, se on hyväksyttävä todisteeksi oikeudellisissa menettelyissä, se katsotaan alkuperäiseksi asiakirjaksi ja siihen liitetään oikeusolettama, jonka mukaan se on aito ja eheä edellyttäen, että se ei sisällä dynaamisia piirteitä, jotka voisivat automaattisesti muuttaa sitä.

Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla sähköisillä allekirjoituksilla on samanlaiset oikeusvaikutukset kuin käsin kirjoituksilla allekirjoituksilla.

180 artikla

**Avustussopimusten ja -päätösten sisältö
(Varainhoitoasetuksen 122 artikla)**

1. Avustussopimuksessa on määriteltävä vähintään seuraavat:

- a) sopimuksen kohde;
- b) avustuksen saaja;
- c) sopimuksen kesto eli:
  - i) sopimuksen voimaantulopäivä;
  - ii) avustettavan toimen tai tilikauden alkamispäivä ja kesto;
- d) unionin rahoituksen enimmäismäärä euroina ja avustuksen muoto täydennettynä tarvittaessa seuraavalla:
  - i) toimen tai työohjelman arvioidut avustuskelpoiset kokonaiskustannukset sekä näiden kustannusten rahoitusosuus;
  - ii) varainhoitoasetuksen 123 artiklan b alakohdassa tarkoitettujen yksikkökustannukset, c alakohdassa tarkoitettu kertakorvaus ja d alakohdassa tarkoitettu kiinteämääräinen rahoitus, jos niitä käytetään;
  - iii) tämän alakohdan i ja ii kohdassa tarkoitettujen osien yhdistelmä;
- e) toimen kuvaus tai toiminta-avustusta varten työohjelman kuvaus, jonka tulosten ja menojen hyväksyjä on hyväksynyt tilikaudelle, sekä toimen tai työohjelman toteuttamisesta odotettavissa olevien tulosten kuvaus;
- f) yleiset ehdot, joita sovelletaan kaikkiin tämääntyyppisiin sopimuksiin, kuten se, että avustuksen saaja hyväksyy komission, OLAFin ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastukset;
- g) toimen tai työohjelman arvioitu kokonaisbudjetti;
- h) jäljempänä 209 artiklassa tarkoitettuja periaatteita tai hankintasääntöjä, joita avustuksen saajan on noudatettava silloin kun toimen toteuttaminen edellyttää julkisia hankintoja;
  - i) avustuksen saajan velvoitteet, erityisesti:

i) moitteettoman varainhoidon sekä toteutusta ja taloutta koskevien selvitysten toimittamisen osalta; tarvittaessa sovitaan välitavoitteista, joiden saavuttamisen jälkeen tällaiset selvitykset tulevat toimitettaviksi;

ii) komission ja usean avustuksen saajan välisen sopimuksen osalta mahdollisen koordinaattorin erityiset velvoitteet sekä muiden avustuksen saajien velvoitteet koordinaattoria kohtaan sekä avustuksen saajien taloudellinen vastuu komission saamisten osalta;

j) näiden asiakirjojen hyväksymistä ja maksujen suorittamista koskeva komission menettely ja aikataulu;

k) tarvittaessa yksityiskohtainen selvitys toimen tai hyväksytyntä työohjelman avustuskelpoisista kustannuksista tai varainhoitoasetuksen 123 artiklassa tarkoitetuista yksikkökustannuksista, kertakorvauksista tai kiinteämääräisestä rahoituksesta;

l) unionin rahoituksen näkyvyyttä koskevat säännökset lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia, joissa julkistaminen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

Ensimmäisen alakohdan f alakohdassa tarkoitetuissa yleisissä ehdoissa on ainakin:

i) todettava, että avustussopimukseen sovelletaan unionin lainsäädäntöä ja tarvittaessa täydentävästi sopimuksessa määrättyä kansallista lainsäädäntöä. Tästä voidaan poiketa kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävissä sopimuksissa;

ii) mainittava riita-asioissa toimivaltainen tuomioistuin tai välitystuomioistuin.

2. Avustussopimuksessa voidaan määrätä avustuksen täytäntöönpanon keskeyttämistä tai sopimuksen purkamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja määräajoista varainhoitoasetuksen 135 artiklan mukaisesti.

3. Edellä 178 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa, c alakohdan i alakohdassa, f alakohdassa, h–j alakohdassa ja l alakohdassa tarkoitettuja tietoja annetaan puitekumppanuuspäättökäsissä tai -sopimuksessa.

Erillis päätös tai -sopimus sisältää 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a–e, g, k ja tarvittaessa i alakohdassa tarkoitettuja tietoja.

4. Avustussopimuksia voidaan muuttaa ainoastaan kirjallisesti. Muutosten, mukaan lukien avustuksen saajan lisääminen tai poistaminen, tarkoituksena tai vaikutuksena ei saa olla avustussopimusten muuttaminen niin, että avustusten myöntämisestä annettu päätös tulee kyseenalaiseksi, eikä avustuksen saajien asettaminen eriarvoiseen asemaan.

5. Mitä 1, 2, 3 ja 4 kohdassa säädetään, sovelletaan avustuspäätöksiin soveltuvin osin.

Osa 1 kohdassa tarkoitetuista tiedoista voidaan antaa avustuspäätöksen sijasta ehdotuspyyntöissä tai siihen liittyvässä asiakirjassa.

181 artikla

Avustusmuodot

(Varainhoitoasetuksen 123 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen avustusten määrän laskentaperusteena ovat avustuskelpoiset kustannukset, jotka avustuksen saajalle ovat tosiasiallisesti aiheutuneet ja joita koskeva alustava kustannusarvio on esitetty ehdotuksen yhteydessä ja sisällytetty avustuspäätökseen tai -sopimukseen.

2. Varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen yksikkökustannukset kattavat joko kaikki tai tietyt avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity ennalta soveltamalla kiinteää määrää yksikköä kohti.

3. Varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen kertakorvaukset kattavat yleisesti kaikki tai eräät avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity etukäteen.

4. Varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu kiinteämääräinen rahoitus kattaa tietyt avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity ennalta soveltamalla tiettyä prosenttiosuutta.

182 artikla

Kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteämääräinen rahoitus

(Varainhoitoasetuksen 124 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 124 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen käyttö hyväksytään ohjelman voimassaoloajaksi. Hyväksyntää voidaan tarkastella uudelleen, jos merkittävät muutokset ovat tarpeen. Tietoja ja määriä on arvioitava säännöllisesti, ja kertakorvauksia, yksikkökustannuksia sekä kiinteämääräistä rahoitusta on tarvittaessa mukautettava.

Varainhoitoasetuksen 124 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua enimmäismäärää sovelletaan saajakohtaisesti

avustussopimuksissa, joissa komissio myöntää avustuksen useammalle kuin yhdelle saajalle.

2. Avustussopimuksessa tai -päätöksessä on annettava kaikki tarvittavat määräykset tai säännökset sen varmistamiseksi, että kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen maksamisen edellytykset ovat täyttyneet.

3. Avustuksen maksaminen kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa ei rajoita oikeutta tutustua avustuksen saajan lakisääteiseen kirjanpitoon 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja varainhoitoasetuksen 137 artiklan 2 kohdassa säädettyä tarkoitusta varten.

4. Jos jälkitarkastuksessa ilmenee, että maksun perusteena oleva tapahtuma ei ole toteutunut, vaan avustuksen saajalle on suoritettu kertakorvaukseen, yksikkökustannuksiin tai kiinteämääräiseen rahoitukseen perustuva maksu perusteettomasti, komissio voi periä takaisin enintään avustuksen määrän, sanotun kuitenkaan rajoittamatta varainhoitoasetuksen 109 artiklassa tarkoitettujen seuraamusten soveltamista.

2 LUKU

Periaatteet

183 artikla

Yhteisrahoitusperiaate

(Varainhoitoasetuksen 125 artiklan 3 kohta)

1. Yhteisrahoitusperiaatteen mukaisesti toimen tai työohjelman toteuttamiseksi tarvittavia varoja ei kateta kokonaan unionin rahoitusosuudesta.

Yhteisrahoitus voi olla peräisin avustuksen saajan omista varoista, toimen tai työohjelman tuottamasta tulosta tai kolmansien osapuolten rahoitusosuuksista tai luontoissuorituksista.

2. Luontoissuoritukset ovat muita kuin taloudellisia resursseja, jotka kolmannet osapuolet asettavat maksutta avustuksen saajan käyttöön.

184 artikla

Voiton tuottamisen kieltävä periaate

(Varainhoitoasetuksen 125 artiklan 5 kohta)

Kolmansien osapuolten rahoitusosuudet, joilla avustuksen saaja voi kattaa muita kuin unionin avustuksen osalta avustuskelpoisia kustannuksia tai joita ei tarvitse palauttaa kolmannelle osapuolelle, jos niitä jää käyttämättä toimen tai työohjelman lopuessa, ei katsota varainhoitoasetuksen 125 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuiksi rahoittajien avustuskelpoisten kustannusten rahoittamiseen nimenomaisesti osoittamiksi rahoitusosuuksiksi.

185 artikla

Vähäiset avustukset**(Varainhoitoasetuksen 125 artiklan 4 kohta)**

Vähäisinä avustuksina pidetään avustuksia, joiden arvo on enintään 60 000 euroa.

186 artikla

Tekninen apu**(Varainhoitoasetuksen 101 ja 125 artikla)**

Teknisellä avulla tarkoitetaan ohjelman tai toimen toteuttamiseksi tarvittavaa tukea ja valmiuksien kehittämistä, erityisesti valmistelua, hallinnointia, seurantaa, arviointia, tarkastuksia ja valvontaa.

187 artikla

Avustuskelpoiset kustannukset**(Varainhoitoasetuksen 126 artiklan 3 kohdan c alakohta)**

Arvonlisävero katsotaan sellaiseksi, ettei sitä voida periä takaisin kansallisen arvonlisäverolainsäädännön mukaisesti, jos se perustuu kansallisen lainsäädännön mukaan johonkin seuraavista toiminnoista:

- a) arvonlisäverosta vapautettu toiminta ilman vähennysoikeutta;
- b) arvonlisäveron soveltamisalan ulkopuolelle jäävä toiminta;
- c) edellä a tai b alakohdassa tarkoitettu toiminta, jonka osalta arvonlisäveroa ei voida vähentää, vaan se palautetaan erityisen palautusjärjestelmän tai korvausrahaston kautta, joista ei säädetä direktiivissä 2006/112/EY, vaikka kyseinen järjestelmä tai rahasto perustuisi kansalliseen arvonlisäverolainsäädäntöön.

Arvonlisävero, joka liittyy direktiivin 2006/112/EY 13 artiklan 2 kohdassa lueteltuihin toimintoihin, katsotaan sellaisen edunsaajan maksamaksi, joka ei ole kyseisen direktiivin 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu verovelvollisuudesta vapautettu henkilö, riippumatta siitä, katsooko asianomainen jäsenvaltio, että kyseessä on toiminta, jota julkisoikeudelliset yhteisöt harjoittavat viranomaisen ominaisuudessa.

188 artikla

Ohjelmasuunnittelu**(Varainhoitoasetuksen 128 artikla)**

1. Kukin toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii avustuksia koskevan vuotuisen tai monivuotisen työohjelman. Toimielin hyväksyy tämän työohjelman, ja se julkaistaan asianomaisen toimielimen avustuksia koskevalla internetsivustolla

mahdollisimman pian ja viimeistään toteuttamisvuoden maaliskuun 31 päivänä.

Työohjelmassa on mainittava sen kesto, mahdollinen perussäädos, tavoitteet, odotettavissa olevat tulokset, ehdotuspyyntöjen alustava aikataulu ja niiden alustava arvo sekä yhteisrahoituksen enimmäismäärä.

Lisäksi työohjelmassa on esitettävä 94 artiklassa tarkoitetut tiedot, jotta työohjelman hyväksymispäätös voidaan katsoa kyseisen vuoden avustusten osalta rahoituspäätökseksi.

2. Jos työohjelmaan tehdään suuria muutoksia, ne on hyväksyttävä ja julkaistava erikseen 1 kohdassa säädettyjen sääntöjen mukaisesti.

189 artikla

Ehdotuspyyntöjen sisältö**(Varainhoitoasetuksen 128 artikla)**

1. Ehdotuspyynnössä on esitettävä
  - a) tavoitteet;
  - b) varainhoitoasetuksen 131 ja 132 artiklassa tarkoitetut kelpoisuus-, poisulkemis-, valinta- ja ratkaisuperusteet sekä asiainkuuluvat asiakirjatodisteet;
  - c) unionin rahoitusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
  - d) ehdotusten toimittamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja määräaika sekä päivämäärä, johon mennessä kaikille hakijoille on ilmoitettava hakemuksen arvioinnin tuloksesta, sekä avustussopimusten allekirjoittamisen tai avustuspäätösten tiedoksiantamisen arvioitu päivämäärä.
2. Ehdotuspyynnöt julkaistaan unionin toimielinten internet-sivustolla ja lisäksi muussa soveltuvassa muodossa, kuten *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jos on tarpeen lisätä näkyvyyttä avustusten mahdollisten saajien keskuudessa. Ne voidaan julkaista varainhoitoasetuksen 84 artiklassa tarkoitetun rahoituspäätöksen antamisesta lähtien, myös talousarvion toteuttamista edeltävänä vuonna. Kaikki muutokset ehdotuspyyntöjen sisältöön julkaistaan samalla tavoin kuin itse ehdotuspyynnöt.

190 artikla

Ehdotuspyyntöjen osalta sovellettavat poikkeukset**(Varainhoitoasetuksen 128 artikla)**

1. Avustuksia voidaan myöntää ilman eri ehdotuspyyntöä ainoastaan seuraavissa tapauksissa:
  - a) humanitaariseen apuun, pelastuspalveluoperaatioihin tai 2 kohdassa tarkoitettuun kriisinhallinta-apuun;

- b) muissa riittävästi perustelluissa poikkeuksellisen kiireellisissä tapauksissa;
- c) elimille, joilla on lakisääteinen tai käytännössä vallitseva monopoli, joka on riittävästi perusteltu myöntämispäätöksessä;
- d) varainhoitoasetuksen 54 artiklassa tarkoitettulla perussäädöksellä avustuskelpoisiksi määritellyille elimille tai jäsenvaltioiden omalla vastuullaan nimeämille elimille, kun kyseiset jäsenvaltiot määrittävät avustuskelpoisiksi perussäädöksessä;
- e) kun on kyse tutkimuksesta ja teknologian kehittämisestä, varainhoitoasetuksen 128 artiklassa tarkoitettussa työohjelmassa mainituille elimille, jos tästä mahdollisuudesta säädetään erikseen perussäädöksessä eikä hanke kuulu ehdotuspyynnön soveltamisalaan;
- f) hankkeille, jotka niiden erityispiirteiden vuoksi voi toteuttaa vain tiettytyyppinen elin, jolla on tarvittavat tekniset valmiudet, erityisosaaminen tai hallintovalta, jos hanke ei kuulu ehdotuspyynnön soveltamisalaan.

Ensimmäisen alakohdan f alakohdassa tarkoitettut tapaukset on perusteltava riittävästi myöntämispäätöksessä.

2. Kolmansien maiden kriisitilanne on tilanne, jossa on välitön vaara, joka uhkaa kärjistyä aseelliseksi selkkaukseksi tai horjuttaa maan vakautta. Kriisitilanteen voi synnyttää myös luonnononnettomuus, ihmisen aiheuttama kriisi, kuten sota tai muu selkkaus, tai vaikutuksiltaan vastaavat erityisolosuhteet, jotka liittyvät esimerkiksi ilmastonmuutokseen, ympäristön pilaantumiseen, energian ja luonnonvarojen saannin estymiseen tai äärimmäiseen köyhyteen.

191 artikla

Tietojen julkaiseminen jälkikäteen (Varainhoitoasetuksen 128 artikla)

- Tiedot kaikista varainhoitovuoden aikana myönnettyistä avustuksista julkaistaan 21 artiklan mukaisesti.
- Edellä 1 kohdassa tarkoitettun julkaisemisen jälkeen komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle niiden pyynnöstä selvityksen, josta käy ilmi
  - hakijoiden määrä edellisen vuoden aikana;

- kunkin ehdotuspyynnön perusteella hyväksytyjen hakemusten määrä ja prosenttiosuus suhteessa hakemusten kokonaismäärään;

- menettelyn keskimääräinen kesto ehdotuspyynnön päättämispäivästä avustuksen myöntämiseen;
- sellaisten avustusten lukumäärä ja summa, joiden osalta on edellisen vuoden aikana luovuttu jälki-ilmoitusta koskevasta velvollisuudesta 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

192 artikla

Hakijoille ilmoittaminen

(Varainhoitoasetuksen 128 artikla)

Komissio antaa hakijoille tietoja ja neuvontaa seuraavasti:

- se vahvistaa yhteiset vaatimukset samantyyppisiä avustuksia koskevia hakulomakkeita varten ja valvoo niiden laajuutta ja luettavuutta;
- se toimittaa tietoja mahdollisille hakijoille erityisesti järjestämällä seminaareja ja antamalla hakijoiden käyttöön käsikirjoja;
- se säilyttää 63 artiklassa tarkoitettussa oikeushenkilörekisterissä avustusten saajia koskevia pysyviä tietoja.

193 artikla

Rahoitus eri budjettikohdista

(Varainhoitoasetuksen 129 artikla)

Toimi voidaan rahoittaa useammasta kuin yhdestä budjettikohdasta useiden tulojen ja menojen hyväksyjien yhteistyönä.

194 artikla

Taannehtivuus äärimmäisen kiireellisissä tapauksissa ja konfliktien estämiseksi

(Varainhoitoasetuksen 130 artikla)

Varainhoitoasetuksen 130 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa avustuksen saajalle ennen hakemuksen jättämispäivää aiheutuneisiin menoihin voidaan myöntää unionin rahoitusta seuraavin edellytyksin:

- tällaisen poikkeuksen syyt on perusteltu riittävästi rahoituspäätöksessä;
- rahoituspäätöksessä ja avustussopimuksessa tai -päätöksessä vahvistetaan menojen tukikelpoisuuspäiväksi nimenomaisesti hakemuksen jättämispäivää aikaisempi päivämäärä.

195 artikla

Avustushakemusten jättäminen**(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)**

1. Avustushakemusten jättämistä koskevista järjestelyistä päättää toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä, joka voi valita sovellettavan toimitustavan. Avustushakemukset voidaan toimittaa joko kirjeitse tai sähköisesti.

Valittujen toimitustapojen on oltava syrjimättömiä, eivätkä ne saa rajoittaa hakijoiden pääsyä ratkaisumenettelyyn.

Valituilla toimitustavoilla on voitava varmistaa, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) jokaisessa hakemuksessa on kaikki sen arvioimiseksi tarvittavat tiedot;
- b) tietojen eheyden on säilyttävä;
- c) ehdotusten luottamuksellisuuden on säilyttävä;
- d) henkilötietojen suoja varmistetaan asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

Kolmannen alakohdan c alakohtaa sovellettaessa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tutustuu hakemusten sisältöön vasta sen jälkeen, kun hakemusten toimittamiselle asetettu määräaika on päättynyt.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi vaatia, että sähköisesti toimitetuissa hakemuksissa on oltava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 1999/93/EY⁽¹⁾ tarkoitettu kehittyneet sähköinen allekirjoitus.

2. Kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä sallii hakemusten toimittamisen sähköisesti, käytettävien välineiden ja niiden teknisten vaatimusten on oltava syrjimättömiä, ja kyseisten välineiden on oltava yleisesti saatavilla ja yhteentoimivia yleisesti käytössä olevien tieto- ja viestintäteknologian tuotteiden kanssa. Hakemusten toimittamiseen tarvittavat tekniset tiedot, mukaan lukien salausta koskevat tiedot, on asetettava hakijoiden saataville.

Lisäksi sähköisten hakemusten vastaanottamisessa käytettävien välineiden on oltava sellaiset, että ne takaavat tietoturvan ja luottamuksellisuuden. Lisäksi niiden avulla on voitava määrittää täsmällisesti hakemusten vastaanottoaika ja -päivä.

3. Kun hakemukset toimitetaan kirjeitse, hakija voi toimittaa hakemuksensa jollakin seuraavista tavoista:

- a) postitse tai lähettipalvelua käyttäen, jolloin ehdotuspyynnössä on täsmennettävä, että toimituspäiväksi katsotaan postileiman tai lähetystodistuksen päiväys;
- b) asianomaisen toimielimen toimitiloihin joko henkilökohtaisesti tai edustajan välityksellä, jolloin ehdotuspyynnössä on täsmennettävä yksikkö, jolle hakemukset toimitetaan päivättyä ja allekirjoitettua kuittia vastaan.

3 LUKU

Myöntämismenettely

196 artikla

Avustushakemusten sisältö**(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)**

1. Hakemukset tehdään 192 artiklan a alakohdan nojalla vahvistettujen yhteisten vaatimusten mukaisesti laaditulle lomakkeelle, jonka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä asettaa saataville, ja niiden osalta noudatetaan perussäädöksessä ja ehdotuspyynnössä asetettuja vaatimuksia.

Varainhoitoasetuksen 131 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin asiakirjatodisteisiin voivat kuulua erityisesti tulostili ja tase viimeksi päättyneeltä tilikaudelta.

2. Hakemukseen liitettyssä toimen tai työohjelman budjettiarviossa menojen ja tulojen on oltava tasapainossa lukuun ottamatta asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa hyväksyttävien ennakoimattomia menoja ja mahdollisia valuuttakurssivaihteluja varten varattuja määriä, ja siinä on mainittava toimen tai työohjelman arvioidut avustuskelpoiset kustannukset.

3. Jos haettu avustus toimea varten on yli 750 000 euroa tai haettu toiminta-avustus on yli 100 000 euroa, hakijan on toimitettava ulkopuolisen hyväksytyyn tilintarkastajan laatima tilintarkastuskertomus. Kertomuksessa hyväksytään tilit viimeisimmältä tilikaudelta, jolta ne ovat käytettävissä.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan säännöstä sovelletaan ainoastaan ensimmäiseen hakemuksista, joita sama avustuksen saaja tekee toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle saman varainhoitovuoden aikana.

Ensimmäisessä alakohdassa mainittuja kynnysarvoja sovelletaan saajakohtaisesti avustussopimuksissa, joissa komissio myöntää avustuksen useammalle kuin yhdelle saajalle.

⁽¹⁾ EYVL L 13, 19.1.2000, s. 12.

Kun on kyse 178 artiklassa tarkoitetuista kumppanuuksista, puitekumppanuussopimus voidaan allekirjoittaa tai puitekumppanuuspäätös voidaan antaa tiedoksi vasta kun on esitetty tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu tilintarkastuskertomus kahdelta viimeisimmältä tilikaudelta, joilta kertomus on käytettävissä.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarviointinsa perusteella myöntää poikkeuksen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua tilintarkastuskertomuksen vaatimuksesta oppilaitoksille sekä sellaisille avustuksen saajille, jotka ovat yhteisvastuussa useita saajia kattavasta avustussopimuksesta tai jotka eivät ole lainkaan taloudellisessa vastuussa.

Tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta julkisoikeudellisiin yhteisöihin eikä 43 artiklassa tarkoitettuihin kansainvälisiin järjestöihin.

4. Hakijan on ilmoitettava lähteet ja määrät unionin rahoituksesta, jonka se on saanut tai jota se on hakenut saman tilikauden aikana samaa toimea tai toimen osaa tai toimintaansa varten, sekä muusta samaa toimea varten saadusta tai haetusta rahoituksesta.

197 artikla

Avustuskelpoisuuden todistaminen

(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)

Hakijan on annettava kunnian ja omantunnon kautta vakuutus siitä, että mikään varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdassa ja 107 artiklassa tarkoitetuista tilanteista ei koske sitä, lukuun ottamatta varainhoitoasetuksen 131 artiklan 4 kohdan a ja b alakohdassa lueteltuja tapauksia. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarviointinsa perusteella pyytää hyväksytyjä hakijoita toimittamaan 143 artiklassa tarkoitettua todisteita. Hyväksytyjen hakijoiden on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä annettava tällaiset todisteet, paitsi jos se on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksymästä syystä käytännössä mahdotonta tai jos tällaiset todisteet on jo toimitettu toisen avustus- tai hankintamenettelyn yhteydessä eikä asiakirjojen antamisajankohdasta ole kulunut enempää kuin yksi vuosi ja asiakirjat ovat edelleen voimassa.

198 artikla

Hakijat, jotka eivät ole oikeushenkilöitä

(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)

Jos avustushakemuksen tekijä ei ole oikeushenkilö, hakijan edustajien on varainhoitoasetuksen 131 artiklan 2 kohdan mukaisesti todistettava, että heillä on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia hakijan puolesta ja että hakijalla on vastavat taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset kuin oikeushenkilöillä.

199 artikla

Yhden hakijan muodostavat yhteisöt

(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)

Kun useat yhteisöt täyttävät avustuksen hakemista koskevat edellytykset ja muodostavat yhdessä yhden yhteisön, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi katsoa kyseisen oikeushenkilön yhdeksi hakijaksi, jos hakemuksessa mainitaan nämä ehdotettuun toimeen tai työohjelmaan osallistuvat yhteisöt hakijana olevaan tahoon kuuluvina.

200 artikla

Taloudelliset ja hallinnolliset seuraamukset

(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)

Hakijalle, joka on antanut vääriä tietoja, tehnyt vakavan virheen tai sääntöjenvastaisuuden tai syyllistynyt petokseen, voidaan määrätä taloudellisia ja/tai hallinnollisia seuraamuksia 145 artiklassa säädetyn edellytyksin.

Vastaavanlaisia taloudellisia ja/tai hallinnollisia seuraamuksia voidaan määrätä myös avustuksen saajille, joiden on todettu rikkoneen vakavasti sopimusvelvoitteitaan.

201 artikla

Avustuskelpoisuusperusteet

(Varainhoitoasetuksen 131 artikla)

1. Avustuskelpoisuusperusteet julkaistaan ehdotuspyynnössä.
2. Avustuskelpoisuusperusteissa vahvistetaan ehdotuspyyntöön osallistumisen edellytykset. Näitä perusteita vahvistettaessa otetaan asianmukaisesti huomioon toimen tavoitteet ja noudatetaan avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita.

202 artikla

Valintaperusteet

(Varainhoitoasetuksen 132 artiklan 1 kohta)

1. Valintaperusteet julkaistaan ehdotuspyynnön yhteydessä, ja niiden avulla on voitava arvioida hakijan taloudellisia ja toiminnallisia edellytyksiä toteuttaa ehdottamansa toimi tai työohjelma.
2. Hakijalla on oltava kestävä ja riittävä rahoituslähteet, jotta se kykenee jatkamaan toimintaansa avustetun toimen toteuttamisen tai avustetun tilikauden ajan ja osallistumaan sen rahoitukseen. Hakijalla on oltava riittävä ammatillinen osaaminen ja pätevyys ehdotetun toimen tai työohjelman toteuttamiseen, jolle perussäädöksessä erikseen toisin säädetä.

3. Hakijan taloudelliset tai toiminnalliset edellytykset tarkistetaan etenkin 196 artiklassa tarkoitettujen ja toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän ehdotuspyynnössä edellyttämien asiakirjatodisteiden perusteella.

Jos ehdotuspyynnössä ei ole pyydetty asiakirjatodisteita ja jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä epäilee hakijoiden taloudellisia tai toiminnallisia edellytyksiä, hän pyytää niitä toimittamaan kaikki asianmukaiset asiakirjat.

Kun on kyse 178 artiklassa tarkoitetuista kumppanuuksista, tarkistaminen suoritetaan ennen puitekumppanuussopimuksen allekirjoittamista tai puitekumppanuuspäätöksen tiedoksiantamista.

203 artikla

Avustusten myöntämisperusteet

(Varainhoitoasetuksen 132 artiklan 2 kohta)

1. Avustusten myöntämisperusteet julkaistaan ehdotuspyynnössä.

2. Myöntämisperusteiden on oltava sellaiset, että niitä käytämällä avustukset voidaan myöntää toimille, joilla unionin ohjelma voidaan toteuttaa kokonaistehokkaimmin, tai elimille, joiden työsuunnitelmassa tavoitellaan samaa tulosta. Myöntämisperusteet on määriteltävä siten, että niillä varmistetaan unionin varojen moitteeton hoito.

Myöntämisperusteita on sovellettava siten, että ehdotetuista toimista tai työohjelmista voidaan valita ne, joiden komissio tietää varmuudella vastaavan tavoitteitaan ja painopisteitään ja jotka takaavat unionin rahoituksen näkyvyyden.

3. Myöntämisperusteet määritellään niin, että jälkeenpäin on mahdollista suorittaa arviointi.

204 artikla

Hakemusten arviointi ja avustusten myöntäminen

(Varainhoitoasetuksen 133 artikla)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimittää ehdotusten arviointikomitean, paitsi jos komissio päättää toisin tietyn alakohtaisen ohjelman yhteydessä.

Komiteassa on vähintään kolme henkilöä vähintään kahdesta toisistaan hierarkkisesti riippumattomasta toimielinten tai varainhoitoasetuksen 62 ja 208 artiklassa tarkoitettujen elinten organisaatioyksiköstä. Eturistiriitojen välttämiseksi kyseisiin henkilöihin sovelletaan varainhoitoasetuksen 57 artiklassa tarkoitettuja vaatimuksia.

Jos edustustoissa ja tämän asetuksen 72 artiklassa tarkoitetuissa paikallisyksiköissä sekä varainhoitoasetuksen 62 ja 208 artiklassa tarkoitetuissa valtuutuksen saaneissa elimissä ei ole erillisiä yksiköitä, niihin ei sovelleta toisistaan hierarkkisesti riippumattomia organisaatioyksiköitä koskevaa vaatimusta.

Ulkopuoliset asiantuntijat voivat avustaa komiteaa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksellä. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että asiantuntijat noudattavat varainhoitoasetuksen 57 artiklassa säädettyjä vaatimuksia.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä jakaa menettelyn tarvittaessa eri vaiheisiin. Menettelyyn sovellettavat säännöt esitetään ehdotuspyynnössä.

Jos hakumenettely on ehdotuspyynnön mukaisesti kaksivaiheinen, ainoastaan sellaisten ehdotusten tekijöitä, jotka täyttävät ensimmäisen vaiheen arviointiperusteet, pyydetään toimittamaan täydellinen ehdotus toisessa vaiheessa.

Jos arviointimenettely on ehdotuspyynnön mukaisesti kaksivaiheinen, toiseen arviointivaiheeseen pääsevät ainoastaan ne ehdotukset, jotka täyttävät ensimmäisessä vaiheessa sovellettavat rajatut arviointiperusteet.

Hakijoille, joiden ehdotus on hylätty missä tahansa vaiheessa, ilmoitetaan hylkäämisestä varainhoitoasetuksen 133 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Eri menettelyvaiheet on erotettava toisistaan selvästi.

Samana menettelyn aikana saa pyytää samoja asiakirjoja ja tietoja ainoastaan kerran.

3. Arviointikomitea tai tarvittaessa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyytää hakijaa toimittamaan lisätietoja tai selventämään hakemukseen liitettyjä asiakirjoja edellyttäen, että tällaiset tiedot tai selvennykset eivät merkittävästi muuta ehdotusta. Kun on kyse ilmeisestä käsittelyssä hakemukseen syntyneestä virheestä, arviointikomitea tai tulojen ja menojen hyväksyjä voi varainhoitoasetuksen 96 artiklan mukaisesti jättää pyytämättä puuttuvia lisätietoja tai selvennyksiä ainoastaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa. Tulojen ja menojen hyväksyjä pitää asianmukaisesti kirjata yhteydenpidosta hakijoihin menettelyn aikana.

4. Kun arviointikomitea on saanut työnsä päätökseen, sen jäsenet allekirjoittavat selvityksen, jossa käydään läpi kaikki komitean tarkastelemat ehdotukset, arvioidaan niiden laatua ja todetaan, mille ehdotuksille voidaan myöntää rahoitusta. Selvitys voidaan allekirjoittaa sähköisessä järjestelmässä, jossa allekirjoittajan henkilöllisyys voidaan todentaa riittävästi.

Tarvittaessa selvityksessä luokitellaan käsitellyt ehdotukset ja annetaan suosituksia myönnettävästä avustuksen enimmäismäärästä sekä avustushakemukseen mahdollisesti tehtävistä vähäisistä mukautuksista.

Selvitys säilytetään myöhempää käyttöä varten.

5. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyytää hakijaa mukauttamaan ehdotustaan arviointikomitean suosituksen mukaisesti. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on pidettävä soveltuvalla tavalla kirjaa yhteyksistä hakijoihin menettelyn aikana.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tekee arvioinnin jälkeen päätöksensä, jossa mainitaan ainakin

- a) päätöksen sisältö ja myönnetyn avustuksen kokonaismäärä;
- b) valittujen hakijoiden nimet, toimien nimet ja hyväksytyjen avustusten määrä sekä päätöksen perustelut, myös silloin kun päätös poikkeaa arviointikomitean lausunnosta;
- c) hylättyjen hakijoiden nimet ja hylkäämisen syyt.

6. Tämän artiklan 1, 2 ja 4 kohdan säännösten soveltaminen ei ole pakollista, kun avustuksia myönnetään tämän asetuksen 190 artiklan ja varainhoitoasetuksen 125 artiklan 7 kohdan mukaisesti.

205 artikla

Hakijoille ilmoittaminen

(Varainhoitoasetuksen 133 artikla)

Hylätyille hakijoille on ilmoitettava hakemuksen hylkäämisestä mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 15 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun hyväksytyille hakijoille on ilmoitettu hakemuksen hyväksymisestä.

4 LUKU

Maksaminen ja valvonta

206 artikla

Ennakkomaksutakuu

(Varainhoitoasetuksen 134 artikla)

1. Rajoittaakseen ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvää taloudellista riskiä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarviointinsa perusteella joko vaatia avustuksen saajalta etukäteen enintään ennakkomaksujen suuruisen vakuuden, lukuun ottamatta vähäisiä avustuksia, tai jakaa ennakkomaksut useaan erään.

2. Vaaditun vakuuden voimassaolon edellytyksenä on, että toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on arvioinut ja hyväksynyt kyseisen vakuuden.

Vakuuden on oltava voimassa riittävän pitkään, jotta se voidaan tarvittaessa hyödyntää.

3. Vakuus hankitaan jäsenvaltioon sijoittautuneelta hyväksytyltä pankilta tai rahoituslaitokselta. Jos avustuksen saaja on sijoittautunut kolmanteen maahan, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi hyväksyä kyseiseen maahan sijoittautuneen pankin tai rahoituslaitoksen antaman vakuuden katsoessaan, että tämä tarjoaa vastaavat takeet ja ominaisuudet kuin jäsenvaltioon sijoittautunut pankki tai rahoituslaitos.

Avustuksen saajan pyynnöstä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuna vakuuden sijasta voidaan antaa kolmannen osapuolen omavelkainen takaus tai saman avustussopimuksen tai -päättökseen osapuolina olevien avustuksen saajien peruuttamaton ja ehdoton yhteisvastuullinen takaus, jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tämän hyväksyy.

Vakuus annetaan euromääräisenä.

Sen tarkoituksena on saada kyseinen pankki tai rahoituslaitos, kolmas osapuoli tai muut avustuksen saajat vastaamaan peruuttamattomasti ja ensimmäisestä vaatimuksesta avustuksen saajan velvoitteista.

4. Vakuus vapautetaan sitä mukaa kuin ennakkomaksu vähennetään avustuksen saajalle avustussopimuksen tai -päättökseen ehtojen mukaisesti suoritetuista välimaksuista tai loppumaksuista.

207 artikla

Maksupyyntöihin liitettävät asiakirjat

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

1. Kunkin avustuksen ennakkomaksut voidaan jakaa useaan erään moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti.

Uusi ennakkomaksuerä maksetaan kokonaisuudessaan vasta, kun vähintään 70 prosenttia aiempien ennakkomaksujen kokonaismäärästä on käytetty.

Jos edellisestä ennakkomaksuerästä on käytetty alle 70 prosenttia, seuraavasta ennakkomaksuerästä vähennetään edellisestä ennakkomaksuerästä käyttämättä jäänyt osuus.

Avustuksen saajan on esitettävä jokaisen maksupyynnönsä tueksi kustannusselvitys.

2. Avustuksen saajan on annettava kunnian ja omantunnon kautta vakuutus siitä, että sen maksupyyntöihin sisältyvät tiedot ovat täydelliset, luotettavat ja oikeat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 110 artiklan soveltamista. Avustuksen saajan on myös vakuutettava, että aiheutuneita kustannuksia voidaan pitää avustussopimuksen tai -päätöksen mukaisesti avustuskelpoisina ja että maksupyyntöjen tukena on riittävät asiakirjatodisteet, jotka voidaan tarkastaa.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella vaatia maksun tueksi hyväksytyyn ulkoisen tarkastajan tai, jos kyseessä on julkisoikeudellinen yhteisö, pätevän ja riippumattoman virkamiehen laatiman todistuksen tilinpäätöksestä ja sen perusteena olevista tileistä toimen tai työohjelman osalta. Todistus on liitettävä maksupyyntöön. Todistuksessa todistetaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksymiä menetelmiä käyttäen ja sovittuja, kansainvälisten standardien mukaisia menettelyjä noudattaen, että avustuksen saajan maksupyyntö perustana olevissa tilinpäätösasiakirjoissa esitetyt kustannukset ovat todelliset, oikein kirjatut ja avustussopimuksen tai -päätöksen mukaisesti avustuskelpoiset.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi asianmukaisesti perustelluissa erityistapauksissa pyytää todistusta lausunnon muodossa tai muussa kansainvälisten standardien mukaisessa muodossa.

Tilinpäätöstä ja sen perusteena olevia tilejä koskeva todistus on pakollinen väli- ja loppumaksujen osalta seuraavissa tapauksissa:

- a) varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu toimea koskeva avustus, jonka määrä on vähintään 750 000 euroa, kun maksupyyntöjen yhteenlaskettu määrä on vähintään 325 000 euroa;
- b) varainhoitoasetuksen 123 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu toiminta-avustus, jonka määrä on vähintään 100 000 euroa.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella vapauttaa vaatimuksesta esittää tilinpäätöstä ja sen perusteena olevia tilejä koskeva todistus

- a) julkisoikeudelliset yhteisöt ja 43 artiklassa tarkoitettut kansainväliset järjestöt;
- b) humanitaarista apua, pelastuspalveluoperaatioita ja kriisinhallinta-apua koskevien avustusten saajat, lukuun ottamatta loppumaksuja;

c) loppumaksujen osalta ne humanitaarisen avun saajat, jotka ovat allekirjoittaneet 178 artiklassa tarkoitetun puitekumppanuussopimuksen tai joille on annettu tiedoksi kyseisessä artiklassa tarkoitettu puitekumppanuuspäätös ja joilla on käytössä valvontajärjestelmä, josta saadaan vastaavat vakuudet kyseisille maksuille;

d) useamman kuin yhden avustuksen saajat, jotka ovat toimitaneet riippumattoman tahon antaman todistuksen, josta saadaan vastaavat takeet maksuvaatimusten laatimisen yhteydessä käytettävistä valvontajärjestelmistä ja -menetelmistä.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi myös vapauttaa vaatimuksesta esittää tilinpäätöstä ja sen perusteena olevia tilejä koskeva todistus, jos komission henkilöstö on suorittanut tai suorittaa itse suoraan tai komission valtuuttaman yhteisön välityksellä tarkastuksen, josta saadaan vastaavat takeet ilmoituille kustannuksille.

Kolmannen alakohdan a ja b alakohdassa säädettyjä kynnysarvoja sovelletaan saajakohtaisesti avustussopimuksissa, joissa komissio myöntää avustuksen useammalle kuin yhdelle saajalle.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella vaatia maksun tueksi hyväksymänsä riippumattoman kolmannen osapuolen suorittaman, toimintaa koskevan tarkastusraportin. Tarkastuskertomus on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä liitettävä maksupyyntöön, ja vastaavat kustannukset ovat avustuskelpoiset samoin edellytyksin kuin varainhoitoasetuksen 126 artiklassa tarkoitettujen tarkastuslausuntoihin liittyvät kustannukset. Tarkastuskertomuksessa on todettava, että toiminnan tarkastus on tehty toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksymiä menetelmiä käyttäen, sekä ilmoitettava, onko toimi tai työohjelma tosiasiallisesti toteutettu avustussopimuksessa tai -päätöksessä asetettujen ehtojen mukaisesti.

208 artikla

Avustuksen keskeyttäminen ja pienentäminen (Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

1. Avustussopimuksen tai -päätöksen täytäntöönpano, avustuksen saajan osallistuminen sen täytäntöönpanoon tai maksut voidaan keskeyttää sen selvittämiseksi, ovatko oletetut huomattavat virheet tai sääntöjenvastaisuudet tai petokset tai velvoitteiden laiminlyönti todella tapahtuneet. Jos niitä ei näydetä toteen, täytäntöönpanoa jatketaan mahdollisimman pian.

2. Jos hyväksytty toimi tai työohjelma jää toteuttamatta tai toteutetaan virheellisesti, puutteellisesti tai myöhässä, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä joko pienentää avustuksen määrää asianmukaisella osuudella tai perii takaisin asianmukaisen osuuden avustuksesta menettelyvaiheesta riippuen, edellyttäen että avustuksen saajalle on annettu mahdollisuus esittää huomautuksia.

5 LUKU

Täytäntöönpano

209 artikla

Toteuttamiseen liittyvät hankintasopimukset

(Varainhoitoasetuksen 137 artikla)

1. Kun toimen tai työohjelman toteuttaminen edellyttää julkisia hankintoja, avustuksen saajan on tehtävä hankintasopimus kokonaistaloudellisesti edullisimman tai tarvittaessa halvimmän tarjouksen perusteella ja huolehdittava siitä, ettei eturistiriitoja synny, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2004/18/EY soveltamista.

2. Kun toimen tai työohjelman toteuttaminen edellyttää julkisia hankintoja, joiden arvo ylittää 60 000 euroa, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi edellyttää, että avustuksen saaja noudattaa 1 kohdassa tarkoitettujen sääntöjen lisäksi erityissääntöjä.

Kyseisten erityissääntöjen on perustuttava varainhoitoasetuksessa säädettyihin sääntöihin, ja niitä laadittaessa on otettava asianmukaisesti huomioon asianomaisten hankintojen arvo, unionin rahoitusosuuden suuruus suhteessa toimen kokonaiskustannuksiin ja riskit. Tällaiset erityissäännöt on sisällytettävä avustussopimukseen tai -päätökseen.

210 artikla

Tuki kolmansille osapuolille

(Varainhoitoasetuksen 137 artikla)

Edellyttäen, että saavutettavat tavoitteet tai tulokset on määritely riittävän täsmällisesti varainhoitoasetuksen 137 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa edellytyksissä, voidaan harkintavaltaa katsoa puuttuvan vain, jos avustuspäätöksessä tai -sopimuksessa täsmennetään myös seuraavat seikat:

- a) kolmannelle osapuolelle suoritettavan rahoitustuen enimmäismäärä, joka on enintään 60 000 euroa, paitsi jos rahoitustuki on toimen pääasiallinen tavoite, ja tuen tarkkan määrän määrittämisperusteet;
- b) kiinteässä luettelossa mainitut erityyppiset toiminnot, joita varten voidaan myöntää tällaista rahoitustukea;

- c) sellaisten henkilöiden tai henkilöryhmien määritelmä, jotka voivat saada tällaista rahoitustukea, sekä tuen myöntämisperusteet.

VII OSASTO

PALKINNOT

211 artikla

Ohjelmasuunnittelu

(Varainhoitoasetuksen 138 artiklan 2 kohta)

1. Kukin toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii palkintoja koskevan vuotuisen tai monivuotisen työohjelman. Toimielin hyväksyy tämän työohjelman, ja se julkaistaan asianomaisen toimielimen internetsivustolla mahdollisimman pian ja viimeistään toteuttamisvuoden maaliskuun 31 päivänä.

Työohjelmassa on mainittava sen kesto, mahdollinen perussäädos, tavoitteet, odotettavissa olevat tulokset, kilpailujen alustava aikataulu ja palkintojen alustava arvo.

Lisäksi työohjelmassa on esitettävä 94 artiklassa tarkoitettut tiedot, jotta työohjelman hyväksymispäätös voidaan katsoa kyseisen vuoden palkintojen osalta rahoituspäätökseksi.

2. Jos työohjelmaan tehdään suuria muutoksia, ne on hyväksyttävä ja julkaistava erikseen 1 kohdassa säädettyjen sääntöjen mukaisesti.

212 artikla

Kilpailujen säännöt

(Varainhoitoasetuksen 138 artiklan 2 kohta)

1. Kilpailujen säännöissä on vahvistettava seuraavat seikat:

- a) osallistumisehdot, joissa on ainakin
  - i) määriteltävä kelpoisuusehdot;
  - ii) määriteltävä osanottajien ilmoittautumista koskevat säännöt ja tarvittaessa viimeinen ilmoittautumispäivä sekä vastausten toimittamista koskevat säännöt 2 kohdassa vahvistetuista edellytyksistä;
  - iii) määrättävä sellaisten osanottajien poissulkemisesta, jotka ovat jossakin varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdassa ja 107, 108 ja 109 artiklassa tarkoitetuista tilanteista;
  - iv) määrättävä osanottajien täydestä vastuusta sellaisten vaatimusten osalta, jotka koskevat kilpailun yhteydessä toteutettua toimintaa;

- v) määrättävä, että voittajat hyväksyvät komission, OLAFin ja tilintarkastustuomioistuimen suorittamat tarkastukset sekä kilpailun säännöissä vahvistetut julkaisemista koskevat velvollisuudet;
- vi) todettava, että kilpailuun sovelletaan unionin lainsäädäntöä ja tarvittaessa täydentävästi kilpailun säännöissä määrättyä kansallista lainsäädäntöä;
- vii) mainittava riita-asioissa toimivaltainen tuomioistuin tai välitystuomioistuin;
- viii) todettava, että osanottajille, jotka ovat antaneet vääriä tietoja tai tehneet sääntöjenvastaisuuksia tai syyllistyneet petokseen, voidaan määrätä kyseisten palkintojen arvoon suhteutettuja taloudellisia ja/tai hallinnollisia seuraamuksia 145 artiklassa säädetyn edellytyksin;
- b) myöntämisperusteet, joiden avulla on voitava arvioida vastausten laatua asetettujen tavoitteiden ja odotettavissa olevien tulosten pohjalta sekä määrittellä objektiivisesti, riittävätkö vastaukset voittoon;
- c) palkinnon tai palkintojen suuruus;
- d) järjestelyt palkintojen maksamiseksi voittajille.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan i alakohdassa esitetyn osalta kilpailuun voivat osallistua unionin avustusten saajat, ellei kilpailun säännöissä toisin todeta.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan vi alakohdassa esitetyn osalta voidaan myöntää poikkeus, kun on kyse kansainvälisistä järjestöistä.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä valitsee vastausten toimittamista varten keinot, jotka ovat syrjimättömiä eivätkä rajoita osanottajien mahdollisuutta osallistua kilpailuun.

Valituilla toimitustavoilla on voitava varmistaa, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) jokaisessa vastauksessa on kaikki sen arvioimiseksi tarvittavat tiedot;
- b) tietojen eheys säilyy;
- c) vastausten luottamuksellisuus säilyy;
- d) henkilötietojen suoja varmistetaan asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

3. Kilpailujen säännöissä voidaan vahvistaa edellytykset kilpailun peruuttamiselle erityisesti, jos kilpailun tavoitteita ei

voida saavuttaa tai jos voittajaksi tulisi oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö, joka ei täytä osallistumisehtoja.

4. Kilpailujen säännöt julkaistaan unionin toimielinten internetsivustolla. Lisäksi kilpailujen säännöt voidaan julkaista muussa soveltuva muodossa, kuten *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jos on tarpeen lisätä näkyvyyttä mahdollisten osanottajien keskuudessa. Ne voidaan julkaista varainhoitoasetuksen 84 artiklassa tarkoitetun rahoituspäätöksen antamisesta lähtien, myös talousarvion toteuttamista edeltävänä vuonna. Myös kaikki muutokset kilpailujen sääntöjen sisältöön julkaistaan samalla tavoin.

213 artikla

Tietojen julkaiseminen jälkikäteen

(Varainhoitoasetuksen 138 artiklan 2 kohta)

1. Tiedot kaikista varainhoitovuoden aikana myönnettyistä palkinnoista julkaistaan 21 artiklan mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun julkaisemisen jälkeen komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle niiden pyynnöstä selvityksen, josta käy ilmi

- a) osanottajien määrä edellisen vuoden aikana;
- b) kunkin kilpailun osalta osanottajien määrä ja hyväksytyjen vastausten prosenttiosuus suhteessa vastausten kokonaismäärään;
- c) luettelo asiantuntijaryhmiin edellisen vuoden aikana osallistuneista asiantuntijoista sekä maininta heidän valintamenetelmänsä.

214 artikla

Arviointi

(Varainhoitoasetuksen 138 artiklan 3 kohta)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimeää kilpailuvastausten arviointia varten vähintään kolmesta asiantuntijasta koostuvan ryhmän, jonka jäsenet voivat olla ulkopuolisia asiantuntijoita tai henkilöitä vähintään kahdesta toimielinten tai varainhoitoasetuksen 62 ja 208 artiklassa tarkoitettujen elinten organisaatioyksiköstä, joista yksikään ei saa olla toisen alaisuudessa, lukuun ottamatta edustustoja ja tämän asetuksen 72 artiklassa tarkoitettuja paikallisyksiköitä sekä varainhoitoasetuksen 62 ja 208 artiklassa tarkoitettuja valtuutuksen saaneita elimiä, jos niissä ei ole erillisiä yksiköitä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin asiantuntijoihin sovelletaan varainhoitoasetuksen 57 artiklassa vahvistettuja, eturistiriitoja koskevia sääntöjä.

Ulkopuolisten asiantuntijoiden on vahvistettava, että minkäänlaiset eturistiriidat eivät koske heitä nimittämishetkellä ja että he sitoutuvat ilmoittamaan tulojen ja menojen hyväksyjälle, jos arviointimenettelyn aikana ilmenee eturistiriitoja.

2. Kun asiantuntijaryhmä on saanut työnsä päätökseen, sen jäsenet allekirjoittavat selvityksen, jossa käydään läpi kaikki ryhmän tarkastelemat vastaukset, arvioidaan niiden laatua ja todetaan, mille vastauksille voidaan myöntää palkinto. Selvitys voidaan allekirjoittaa sähköisessä järjestelmässä, jossa allekirjoittajan henkilöllisyys voidaan todentaa riittävästi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu selvitys säilytetään myöhempää käyttöä varten.

3. Sen jälkeen toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää, myönnetäänkö palkinnot. Päätöksessä on esitettävä seuraavat seikat:

- a) myönnettyjen palkintojen kohde ja yhteenlaskettu määrä, jos palkintoja on myönnetty;
- b) voittajien nimet, jos voittajat on valittu, ja kullekin voittajalle myönnetyn palkinnon määrä ja valinnan perusteet;
- c) hylättyjen osanottajien nimet ja hylkäämisen syyt.

215 artikla

Ilmoittaminen ja tiedoksianto

(Varainhoitoasetuksen 138 artiklan 3 kohta)

1. Osanottajille on ilmoitettava kilpailuvastausten arvioinnin tuloksesta mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 15 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun tulojen ja menojen hyväksyjä on päättänyt palkinnon myöntämisestä.

2. Palkinnon myöntämisestä on ilmoitettava voittajalle, ja myöntämisspätös on varainhoitoasetuksen 86 artiklassa tarkoitettu oikeudellinen sitoumus.

VIII OSASTO

RAHOITUSVÄLINEET

216 artikla

Välillisesti hallinnoitavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen valinta

(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)

1. Kun on kyse välillisesti hallinnoitavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta, komission on hankittava todisteet siitä, että

yhteisö, jolle täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, täyttää varainhoitoasetuksen 60 artiklan 2 kohdassa asetetut vaatimukset. Saatuja todisteita voidaan käyttää myös myöhemmin, jos kyseiselle yhteisölle siirretään rahoitusvälineiden täytäntöönpanotehtäviä, ellei edellä mainittujen vaatimusten soveltamisalaan kuuluviin yhteisöjen järjestelmiin, sääntöihin ja menettelyihin ole tehty huomattavia muutoksia.

2. Valitessaan yhteisöjä, joille siirretään rahoitusvälineiden täytäntöönpanotehtäviä varainhoitoasetuksen 61 artiklan 2 kohdan mukaisesti, komissio julkaisee potentiaalisille yhteisöille tarkoitettua ehdotuspyynnön. Pyyntöä esitetään valinta- ja ratkaisuperusteet.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua pyynnössä on myös ilmoitettava, onko yhteisön osoitettava omia varojaan kyseiseen rahoitusvälineeseen tai osallistuttava riskeihin. Jos pyynnössä näin ilmoitetaan ja jos on tarpeen lieventää mahdollisen eturistiriidan vaikutusta, pyynnössä on myös todettava, että valitun yhteisön on ehdotettava etujen yhteensovittamista koskevia toimenpiteitä varainhoitoasetuksen 140 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Etujen yhteensovittamista koskevat toimenpiteet sisällytetään kyseistä rahoitusvälinettä koskevaan sopimukseen.

Komissio aloittaa valintaperusteet täyttävien yhteisöjen kanssa vuoropuhelun avoimella ja objektiivisella tavalla ja eturistiriitoja välttämällä. Vuoropuhelun jälkeen komissio allekirjoittaa valtuutus-sopimukset sen yhteisön tai niiden yhteisöjen kanssa, jotka ovat esittäneet kokonaistaloudellisesti edullisimmat ehdotukset ja tarvittaessa ehdottaneet omaa rahoitusosuutta tai riskinjakoa.

3. Komissio voi aloittaa neuvottelut suoraan sellaisten yhteisöjen kanssa, joille täytäntöönpanotehtäviä voidaan siirtää, ennen valtuutus-sopimusten allekirjoittamista, jos kyseiset yhteisöt mainitaan asianomaisessa perussääöksessä tai varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan iii alakohdassa, tai asianmukaisesti perustelluissa ja asiakirjoihin vahvistetuissa poikkeustapauksissa, erityisesti kun

- a) kohdeyhteisöille suunnattuun ehdotuspyyntöön ei ole tullut sopivia ehdotuksia;
- b) rahoitusvälineet voi niiden erityispiirteiden vuoksi toteuttaa vain tietyn tyyppinen yhteisö, jolla on tarvittava tekninen pätevyys, erityisosaaminen tai hallintovalta;
- c) äärimmäisen kiireellisistä, unionista riippumattomista ennalta arvaamattomista syistä ei voida noudattaa 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä.

217 artikla

Välillisesti hallinnoitavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen kanssa tehtävän valtuutus sopimuksen sisältö

(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)

Edellä 40 artiklassa lueteltujen vaatimusten lisäksi rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen kanssa tehtävässä valtuutus sopimuksessa on määrättävä asianmukaisista järjestelyistä varainhoitoasetuksen 140 artiklassa säädettyjen periaatteiden ja edellytysten noudattamiseksi. Valtuutus sopimukseen on sisällyttävä erityisesti seuraavat seikat:

- a) rahoitusvälineen kuvaus, mukaan lukien sen investointistrategia tai -politiikka, välineestä tarjottava tuki, rahoituksen välittäjiin ja varojen lopullisiin saajiin sovellettavat tukikelpoisuuskriteerit sekä välineen toimintapoliittisista tavoitteista johtuvat muut operatiiviset vaatimukset;
- b) vaatimukset, jotka koskevat vipuvaikutuksen aikaansaamiseksi tarvittavaa tavoitevaihteluväliä;
- c) muiden kuin tukikelpoisten toimintojen määritelmä ja pois sulkemisen perusteet;
- d) määräykset, joilla varmistetaan etujen yhteensovittaminen ja ehkäistään eturistiriidat;
- e) määräykset, jotka koskevat rahoituksen välittäjien valintaa varainhoitoasetuksen 139 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti sekä tarvittaessa erityisten sijoitusvälineiden perustamista;
- f) määräykset, jotka koskevat rahoitusvälineen täytäntöönpanosta vastaavan yhteisön ja muiden täytäntöönpanoon osallistuvien yhteisöjen vastuuta;
- g) riitojen ratkaisua koskevat määräykset;
- h) rahoitusvälineen hallinnointia koskevat määräykset;
- i) määräykset, jotka koskevat unionin rahoitusosuuden käyttöä ja uudelleenkäyttöä varainhoitoasetuksen 140 artiklan 6 kohdan mukaisesti;
- j) määräykset, jotka koskevat unionin rahoitusosuuksien ja varainhoitotilien hallinnointia, kuten vastapuoliriskejä, sallittuja kassanhallintatoimintoja, osapuolten vastuuta, varainhoitotilien liian suurten saldojen yhteydessä sovellettavia korjaavia toimia, asiakirjojen säilyttämistä ja raportointia;
- k) määräykset, jotka koskevat korvauksia yhteisölle, jolle täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, kuten hallinnointipalkkioiden suuruutta, sekä yhteisölle 218 artiklan mukaisesti korvattavien hallinnointikustannusten ja -palkkioiden laskemista ja maksamista;

- l) tarvittaessa määräykset, jotka koskevat varainhoitoasetuksen 175 artiklassa tarkoitetuista rahastoista ja erityisesti Euroopan aluekehitysrahastosta, Euroopan sosiaalirahastosta, koheesiorahastosta, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta ja tulevasta kalatalousrahastosta, jäljempänä 'yhteisen strategiakehyksen rahastot', osoitettaviin rahoitusosuuksiin sovellettavia edellytyksiä;
- m) määräykset, jotka koskevat rahoitusvälineen kestoa, mahdollista voimassaolon pidentämistä ja välineen lopettamista sekä edellytyksiä välineen lakkauttamiseksi ennen aikaisesti ja tarvittaessa irtautumisstrategioita;
- n) määräykset, jotka koskevat rahoituksen välittäjille ja varojen lopullisille saajille myönnetyn tuen täytäntöönpanon valvontaa sekä rahoituksen välittäjien suorittamaa raportointia;
- o) tarvittaessa 219 artiklassa tarkoitettujen mahdollisten suojautumistoimenpiteiden tyyppi ja luonne.

218 artikla

Hallinnointikustannukset ja -palkkiot yhteisöille, joille täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)

1. Komissio korvaa yhteisöille, joille täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, rahoitusvälineen täytäntöönpanon maksamalla tuloksiin perustuvia maksuja, korvaamalla poikkeukselliset kustannukset ja suorittamalla kassanhallintamaksuja, jos yhteisö vastaa rahoitusvälineen kassanhallinnasta.
2. Tuloksiin perustuvat maksut käsittävät hallinnollisia palkkioita, joilla korvataan yhteisölle, jolle täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, rahoitusvälineen täytäntöönpanoon liittyvä työ. Tarvittaessa ne voivat käsittää myös toimintapolitiikkaan liittyviä kannustimia, joilla pyritään edistämään toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamista tai rahoitusvälineen taloudellista suorituskykyä.

219 artikla

Välillisesti hallinnoitaviin varainhoitotileihin sovellettavat erityissäännöt

(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)

1. Yhteisöt, joille rahoitusvälineiden täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, voivat avata varainhoitoasetuksen 68 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuja varainhoitotilejä omissa nimissään ja yksinomaan komission puolesta. Kyseisten yhteisöjen on toimitettava näiden tilien tilioitteet komissiossa asiasta vastaavalle yksikölle.

2. Varainhoitotilien likviditeetin on oltava riittävä, ja tileillä olevien varojen hoitamisessa on noudatettava moitteettoman varainhoidon periaatteita ja asianmukaisia vakavaraisuussääntöjä varainhoitoasetuksen 140 artiklan 7 kohdan mukaisesti.

3. Yhteisöt, joille täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, eivät saa rahoitusvälineiden täytäntöönpanon yhteydessä toteuttaa sellaisia suojautumistoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on keinotelo. Komission on etukäteen hyväksyttävä mahdollisten suojautumistoimenpiteiden tyyppi ja luonne, ja ne on lisäksi mainittava 217 artiklassa tarkoitetuissa valtuutus sopimuksissa.

220 artikla

Suoraan täytäntöön pantavat rahoitusvälineet

(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)

1. Rahoitusvälineet voidaan poikkeustapauksissa panna täytäntöön suoraan varainhoitoasetuksen 139 artiklan 4 kohdan mukaisesti jollakin seuraavista tavoista:

- a) erityinen sijoitusväline, johon komissio osallistuu yhdessä muiden julkisten tai yksityisten sijoittajien kanssa lisätäkseen unionin rahoitusosuuden vipuvaikutusta;
- b) lainat, vakuudet, pääomasijoitukset ja muut riskinjakovälineet, lukuun ottamatta erityisiin sijoitusvälineisiin tehtäviä sijoituksia, kun niitä tarjotaan suoraan varojen lopullisille saajille tai rahoituksen välittäjien kautta.

2. Komissio ei saa rahoitusvälineiden täytäntöönpanon yhteydessä toteuttaa sellaisia suojautumistoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on keinotelo. Komission on etukäteen hyväksyttävä mahdollisten suojautumistoimenpiteiden tyyppi ja luonne, ja ne on mainittava rahoitusvälineen täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen kanssa tehtävissä valtuutus sopimuksissa.

221 artikla

Rahoituksen välittäjien, erityisten sijoitusvälineiden hallinnoijien ja varojen lopullisten saajien valinta

(Varainhoitoasetuksen 139 artikla)

1. Jos komissio panee rahoitusvälineet täytäntöön suoraan tai välillisesti erityisten sijoitusvälineiden kautta, kyseiset sijoitusvälineet on perustettava jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Kun on kyse ulkoisista toimista, sijoitusväline voidaan perustaa myös unionin ulkopuolisen maan lainsäädännön mukaisesti. Sijoitusvälineiden hallinnoijien on lain tai sopimuksen mukaisesti toimittava yhtä huolellisesti kuin ammattimaisen hallinnoijan sekä vilpittömässä mielessä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen erityisten sijoitusvälineiden hallinnoijien sekä rahoituksen välittäjien tai rahoitusvälineiden varojen lopullisten saajien valinnassa on otettava asianmukaisesti huomioon rahoitusvälineen luonne, asianomaisten

yhteisöjen kokemus ja toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset ja/tai varojen lopullisten saajien esittämien hankkeiden taloudellinen elinkelpoisuus. Valinta on suoritettava avoimesti ja puolueettomien kriteerien pohjalta, eikä se saa aiheuttaa eturistiriitaa.

3. Erityisten sijoitusvälineiden hallinnoijille, rahoituksen välittäjille tai varojen lopullisille saajille, joita koskee jokin varainhoitoasetuksen 106 artiklan 1 kohdassa tai 107, 108 tai 109 artiklassa tarkoitetuista tilanteista, ei myönnetä rahoitustukea.

222 artikla

Rahoitusvälineiden käytön edellytykset

(Varainhoitoasetuksen 140 artikla)

1. Rahoitusvälineitä käytetään markkinoiden toimintapuuotteiden tai markkinahäiriöiden yhteydessä tai optimaalista heikommassa investointitilanteissa, ja niistä tuetaan ainoastaan sellaisia varojen lopullisia saajia, joita pidetään taloudellisesti elinkelpoisina rahoitusvälineen kautta osoitettavan unionin tuen myöntämishetkellä.

2. Rahoitusvälineistä tuetaan varojen lopullisia saajia oikeassa suhteessa. Erityisesti yhteissijoituksia tai riskinjakoa tarjoavien sijoittajien etuuskohtelu olisi perusteltava, sen olisi oltava oikeassa suhteessa riskeihin, joita sijoittajat ottavat rahoitusvälineen yhteydessä, ja se olisi rajoitettava sijoituksen tai riskinjaon kannalta välttämättömään.

223 artikla

Vipuvaikutus

(Varainhoitoasetuksen 140 artikla)

1. Rahoitusvälineillä pyritään saamaan aikaan vipuvaikutus eli unionin rahoitusosuutta määrällisesti suurempi kokonaisinvestointi.

Unionin varojen vipuvaikutuksen on oltava yhtä suuri kuin tukikelpoisille varojen lopullisille saajille myönnetyn tuen määrä jaettuna unionin rahoitusosuudella.

2. Vipuvaikutuksen aikaansaamiseksi tarvittava tavoitevaihteluväli perustuu vastaavaa rahoitusvälinettä koskevaan ennakoarviointiin.

224 artikla

Rahoitusvälineiden ennakoarviointi

(Varainhoitoasetuksen 140 artikla)

1. Rahoitusvälineet perustuvat ennakoarviointiin, jossa yksilöidään markkinoiden toimintapuuotteet tai markkinahäiriöt tai optimaalista heikommassa investointitilanteet ja arvioidaan sijoitustarpeita toimintapoliittisten tavoitteiden kannalta.

2. Ennakoarvioinnissa on osoitettava, että havaittuja markkinatarpeita ei voida täyttää asianmukaisesti ja ajallaan markkinälähtöisin toimin eikä muilla unionin toimilla kuin rahoitusvälineen kautta tapahtuvalla rahoituksella, esimerkiksi sääntelyllä, markkinoiden vapauttamisella, uudistamisella tai muilla politiikkatoimilla. Siinä on arvioitava rahoitusvälineiden aiheuttaman markkinoiden vääristymisen ja yksityisten rahoittajien syrjäytymisen todennäköisyyttä ja mahdollisia kustannuksia sekä yksilöitävä keinot, joilla minimoidaan tällaisen vääristymisen kielteiset vaikutukset.

3. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ennakoarvioinnissa on osoitettava, että unionin tason rahoitusväline täyttää havaitut markkinatarpeet paremmin kuin vastaavat kansallisen tai alue-tason rahoitusvälineet, mukaan lukien yhteisen strategiakehyksen rahastoista rahoitettavat välineet. Arvioitaessa unionin rahoitusosuuden lisäarvoa on otettava huomioon esimerkiksi kansallisen tason rahoituksen vaikea saatavuus, erityisesti kun on kyse valtioiden rajat ylittävistä hankkeista, mittakaavaedut sekä ne merkittävät myönteiset vaikutukset, joita saadaan aikaan parhaiden käytänteiden levittämällä jäsenvaltioissa.

4. Ennakoarvioinnissa on määriteltävä tehokkain tapa rahoitusvälineen toteuttamiseksi.

5. Ennakoarvioinnissa on lisäksi osoitettava, että suunniteltu rahoitusväline on johdonmukainen seuraavien kanssa:

- a) uudet ja vanhat rahoitusvälineet, joiden osalta on vältettävä turhaa päällekkäisyyttä ja luotava synergiaa ja mittakaavaetuja;
- b) rahoitusvälineet ja muut julkisen tuen muodot, jotka koskevat samaa markkinaympäristöä ja joiden osalta on vältettävä epäjohdonmukaisuuksia ja tutkittava mahdollisuuksia synergiaan.

6. Ennakoarvioinnissa on arvioitava, onko suunniteltu toimi oikeassa suhteessa havaittuun rahoitusvajeeseen, määriteltävään suunnitellun rahoitusvälineen odotettu vipuvaikutus ja tarkasteltava myös muita laadullisia vaikutuksia, kuten parhaiden käytänteiden levittämistä, unionin toimintapoliittisten tavoitteiden tehokasta edistämistä koko täytäntöönpanoketjussa ja mahdollisuutta hyödyntää täytäntöönpanoketjuun osallistuvien toimijoiden asiantuntemusta.

7. Ennakoarvioinnin yhteydessä luodaan ehdotettuja rahoitusvälineitä varten asianmukaiset tulosindikaattorit ja määritetään odotettavissa olevat tuotokset, tulokset ja vaikutukset.

8. Rahoitusvälineistä tehdään erillinen ennakoarviointi vain, jos kaikkien 1–7 kohdassa esitettyjen kriteerien mukainen arviointi ei sisälly perussäädöksen soveltamisalaan kuuluvan ohjelman tai toimen ennakoarviointiin tai vaikutustenarviointiin.

225 artikla

Rahoitusvälineiden seuranta

(Varainhoitoasetuksen 140 artikla)

1. Jotta voidaan varmistaa varainhoitoasetuksen 140 artiklan 12 kohdassa tarkoitettu rahoitusvälineiden yhdenmukainen seuranta, toimivaltainen menojen ja tulojen hyväksyjä perustaa seurantajärjestelmän, jonka avulla edistetään riittävän varmuuden saamista siitä, että unionin varoja käytetään varainhoitoasetuksen 32 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Seurantajärjestelmän avulla arvioidaan täytäntöönpanon etenemistä kohti toimintapoliittisia tavoitteita, jotka ilmenevät ennakoarvioinnin yhteydessä vahvistetuissa tuotos- ja tulosindikaattoreissa, ja analysoidaan, vastaako täytäntöönpano varainhoitoasetuksen 140 artiklan 2 kohdan mukaisesti määritettyjä vaatimuksia, sekä luodaan perusta varainhoitoasetuksen 38 artiklan 5 kohtaan ja 140 artiklan 8 kohtaan perustuville komission kertomuksille.

3. Välillisessä hallinnoinnissa komission seuranta perustuu täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen esittämiin kertomuksiin ja kirjanpitoon sekä käytettävissä oleviin tarkastustuloksiin ja niiden toteuttamiin tarkastuksiin, ja seurannassa on otettava asianmukaisesti huomioon yhteisöä koskeva johdon vahvistuslausuma ja varainhoitoasetuksen 60 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu riippumattoman tarkastuselimen lausunto. Komissio tarkastelee täytäntöönpanosta vastaavien yhteisöjen toimittamia tietoja, ja se voi suorittaa tarkastuksia myös otantamenetelmällä asianmukaisella täytäntöönpanotasolla, myös varojen lopullisten saajien osalta.

Täytäntöönpanosta vastaava yhteisö toteuttaa seurantaan rahoituksen välittäjien toimittamien kertomusten ja kirjanpidon sekä käytettävissä olevien tarkastustulosten ja rahoituksen välittäjien toteuttamien tarkastusten pohjalta ottaen asianmukaisesti huomioon rahoituksen välittäjää koskevan johdon vahvistuslausuman sekä riippumattomien tarkastajien lausunnon.

Jos täytäntöönpanossa ei käytetä rahoituksen välittäjää, yhteisö, jolle täytäntöönpanotehtäviä on siirretty, seuraa itse suoraan rahoitusvälineen käyttöä varojen lopullisten saajien toimittamien kertomusten ja kirjanpidon pohjalta.

Yhteisön on tarkistettava tarvittaessa otantamenetelmää käyttäen rahoituksen välittäjien tai varojen lopullisten saajien toimittamat tiedot ja tehtävä tarkastuksia 217 artiklassa tarkoitettujen sopimuksen mukaisesti.

4. Suorassa hallinnoinnissa komission seuranta perustuu rahoituksen välittäjien ja varojen lopullisten saajien toimittamiin kertomuksiin ja kirjanpitoon, joille tehdään asianmukaiset tarkastukset. Edellä olevan 3 kohdan säännöksiä sovelletaan suoraan hallintointiin soveltuvin osin.

5. Rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa koskeviin sopimukseen on sisällytettävä 1–4 kohdan soveltamiseksi tarvittavat määräykset.

226 artikla

Yhteisen strategiakehyksen rahastoista maksettavien rahoitusosuuksien käsittely

(Varainhoitoasetuksen 140 artikla)

1. Rahoitusosuuksista, jotka maksetaan yhteisen strategiakehyksen rahastoista varainhoitoasetuksen VIII osaston mukaisesti perustettuihin ja kyseisistä rahastoista alakohtaisten erityissääntöjen mukaisesti tuettuihin rahoitusvälineisiin, pidetään kirjaa erikseen.

2. Yhteisen strategiakehyksen rahastoista maksettavat rahoitusosuudet ohjataan erillisille tileille, ja ne osoitetaan kyseisten rahastojen tavoitteiden mukaisesti sellaisiin toimiin ja sellaisille varojen lopullisille saajille, jotka ovat yhdenmukaisia sen ohjelman tai niiden ohjelmien kanssa, joista rahoitusosuudet maksetaan.

3. Yhteisen strategiakehyksen rahastoista varainhoitoasetuksen VIII osaston mukaisesti perustettuihin rahoitusvälineisiin maksettaviin rahoitusosuuksiin sovelletaan alakohtaisia erityissääntöjä.

IX OSASTO

TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO

1 LUKU

Tilinpäätös

227 artikla

Selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta

(Varainhoitoasetuksen 142 artikla)

Varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallintoa koskevassa selvityksessä esitetään luotettavat tiedot

- varainhoitovuoden tavoitteiden toteutumisesta moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti;
- taloudellisesta asemasta ja tapahtumista, jotka ovat vaikuttaneet merkittävästi varainhoitovuoden aikana toteutettuihin toimiin.

Varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallintoa koskeva selvitys on eri asiakirja kuin kertomukset talousarvion toteuttamisesta.

228 artikla

Kirjanpitoperiaatteista poikkeaminen

(Varainhoitoasetuksen 144 artikla)

Jos tilinpitäjät katsovat, että unionin kirjanpitosäännöissä vahvistetuista kirjanpitoperiaatteista on jossakin tilanteessa

poikettava, poikkeamisesta ilmoitetaan ja se perustellaan asianmukaisesti 232 artiklassa tarkoitetuissa tilinpäätöslaskelmien liitetiedoissa.

229 artikla

Tositteet

(Varainhoitoasetuksen 144 artikla)

1. Kukin kirjaus perustuu päivättyyn ja numeroituun tositteeseen, joka on laadittu paperille tai tallennettu sellaiselle tietovälineelle, joka on luotettava ja jonka avulla kirjauksen sisältö säilyy 48 artiklassa tarkoitetun ajan.

2. Samassa paikassa ja samana päivänä suoritettujen samanluonteisten tapahtumien voidaan koota samaan tositteeseen.

230 artikla

Tuotto- ja kululaskelma

(Varainhoitoasetuksen 145 artikla)

Tuotto- ja kululaskelmassa esitetään varainhoitovuoden tuotot ja kulut, jotka luokitellaan niiden luonteen mukaan.

231 artikla

Rahavirtalaskelma

(Varainhoitoasetuksen 145 artikla)

Rahavirtalaskelmassa esitetään rahavirran liikkeet tarkasteltavana olevalla ajanjaksolla eli kuvataan kassatilanteen kehitystä tarkastelujakson alusta sen loppuun.

Kassavarat muodostuvat seuraavista osista:

- käteisvarat;
- pankkitilit ja -talletukset;
- muut rahavarat, jotka voidaan muuttaa helposti rahaksi ja joiden arvo on vakaa.

232 artikla

Tilinpäätöslaskelmien liitetiedot

(Varainhoitoasetuksen 145 artikla)

Varainhoitoasetuksen 145 artiklassa tarkoitettujen liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöslaskelmia. Liitetiedoissa esitetään ainakin seuraavat tiedot:

- kirjanpitoperiaatteet, -säännöt ja -menetelmät;
- lisätiedot, joita ei esitetä tilinpäätöslaskelmissa mutta jotka ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

233 artikla

Talousarvion toteutumalaskelmat
(Varainhoitoasetuksen 146 artikla)

1. Talousarvion toteutumalaskelmat sisältävät
  - a) tiedot tuloista, joista esitetään:
    - i) talousarvion tuloarvioiden muutokset;
    - ii) talousarvion tulojen toteutuminen;
    - iii) vahvistetut saamiset;
  - b) tiedot kaikkien käytettävissä olevien maksusitoumusmäärärahojen ja maksuumäärärahojen muutoksista;
  - c) tiedot siitä, miten käytettävissä olevat maksusitoumusmäärärahat ja maksuumäärärahat on käytetty;
  - d) tiedot maksattamatta olevien, edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen tai kuluvan varainhoitovuoden aikana tehtyjen sitoumusten kehityksestä.
2. Tulotietojen liitteenä esitetään myös jäsenvaltiokohtainen selvitys varainhoitovuoden lopulla perimättä olevista veroista, joista on tehty perintämääräys.

234 artikla

Tilinpäätöstietojen toimittaminen
(Varainhoitoasetuksen 148 artikla)

Varainhoitoasetuksen 147 ja 148 artiklassa tarkoitetut alustavat ja lopulliset tilinpäätökset voidaan toimittaa sähköisesti.

2 LUKU

Kirjanpito

1 j a k s o

Kirjanpidon järjestäminen

235 artikla

Kirjanpidon järjestäminen
(Varainhoitoasetuksen 151 artikla)

1. Kunkin toimielimen ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitetun elimen tilinpitäjä laatii kirjallisen esityksen oman toimielimensä tai elimensä kirjanpidon järjestämisestä ja menettelmistä ja pitää sen ajan tasalla.

2. Tulot ja menot kirjataan 236 artiklassa tarkoitettuun tietojenkäsittelyjärjestelmään tapahtuman taloudellisen luonteen mukaisesti juoksevina tuloina tai menoina tai pääomana.

236 artikla

Tietojenkäsittelyjärjestelmät
(Varainhoitoasetuksen 151 artikla)

1. Kirjanpidossa käytetään integroitua tietojenkäsittelyjärjestelmää.
2. Kirjanpidossa käytettävistä tietojenkäsittelyjärjestelmistä ja niiden osajärjestelmistä on annettava täydellinen kuvaus.

Kuvauksessa määritellään, mitä kukin tietue sisältää, ja esitetään tarkasti, miten yksittäiset tapahtumat järjestelmässä käsitellään. Kuvauksessa esitetään, miten järjestelmässä taataan katkeamaton kirjausketju jokaiselle tapahtumalle ja jokaiselle tietojenkäsittelyjärjestelmiin ja niiden osajärjestelmiin tehdylle muutokselle siten, että muutoksen luonne ja tekijä saadaan aina selville.

Kirjanpidossa käytettäviä tietojenkäsittelyjärjestelmiä ja niiden osajärjestelmiä koskevissa kuvauksissa on myös mainittava, miten kyseiset järjestelmät ovat yhteydessä keskuskirjanpitojärjestelmään, esimerkiksi miten tietoja siirretään ja saldoja täsmäytetään.

3. Tietojenkäsittelyjärjestelmien ja niiden osajärjestelmien käyttöoikeus on ainoastaan henkilöillä, jotka on mainittu kunkin toimielimen ylläpitämässä ja päivittämässä valtuutettujen käyttäjien luettelossa.

2 j a k s o

Kirjanpito kirjat

237 artikla

Kirjanpito kirjat
(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

Kukin toimielin ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettu elin pitää päiväkirjaa, pääkirjaa ja erillistä kirjaa vähintään velallisista, velkojista ja käyttöomaisuudesta, ellei tämä ole vastoin kustannushyötyperiaatetta.

Kirjanpito kirjat koostuvat sähköisistä asiakirjoista, jotka ovat tilinpitäjän tiedossa ja joiden perusteella tapahtumat ovat todennettavissa.

Päiväkirjan kirjaukset siirretään pääkirjaan, jossa tilit on eritelty 212 artiklassa tarkoitetun tililuettelon mukaisesti.

Päiväkirjan ja pääkirjan tilit voidaan eritellä tarvittavalla määrällä apukirjoja.

Apukirjanpidon kirjaukset viedään vähintään kuukausittain päiväkirjaan ja pääkirjaan.

238 artikla

Koetase

(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

Kukin toimielin ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettu elin laatii koetaseen, jossa esitetään kaikki liikekirjanpidon tilit sekä varainhoitovuoden aikana päätetyt tilit, joista käy kaikista ilmi

- a) tilin numero;
- b) kuvaus;
- c) veloitusten kokonaismäärä;
- d) hyvitysten kokonaismäärä;
- e) saldo.

239 artikla

Kirjanpidon täsmäytykset

(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

1. Pääkirjan tiedot säilytetään ja järjestetään niin, että jokaisen koetaseessa esitetyn tilin sisältö voidaan perustella.
2. Omaisuusluettelon osalta sovelletaan 246–253 artiklan säännöksiä.

3 jakso

Kirjausten tekeminen

240 artikla

Kirjaukset

(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

1. Kirjaukset tehdään kahdenkertaisen kirjanpidon menetelmää noudattaen, jolloin kaikki kirjanpitoon viedyt tapahtumat tai muutokset kirjauksen kohteena olevilla tileillä näkyvät yhtä suurina kirjauksina debet- ja kredit-puolella.

2. Muista kuin euromääräisistä tapahtumista lasketaan vastaavat euromääräiset erät, jotka viedään kirjanpitoon.

Valuuttamääräiset tapahtumat tileillä, jotka voidaan uudelleenarvostaa, arvostetaan uudelleen ainakin tilinpäätöksen laadintahetkellä.

Uudelleenarvostus tehdään 6 artiklan mukaisten kurssien perusteella.

Kurssi, jota käytetään euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä laadittaessa tasetta vuoden n joulukuun 31 päivästä, on vuoden n viimeisen työpäivän kurssi.

3. Varainhoitoasetuksen 152 artiklan mukaisesti vahvistetuissa unionin kirjanpitosäännöissä on esitettävä muunto- ja uudelleenarvostussäännöt suoriteperusteista kirjanpitoa varten.

241 artikla

Kirjauksen sisältämät tiedot

(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

Kirjauksesta on käytävä ilmi sen alkuperä, sisältö, kirjaustunnus sekä sitä koskevat tositteet.

242 artikla

Kirjausten vieminen päiväkirjaan

(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

Kirjanpitotapahtumat viedään päiväkirjaan käyttäen yhtä seuraavista tavoista, jotka eivät sulje pois toisiaan:

- a) päivä- ja tapahtumakohtaisesti;
- b) laatimalla kuukausittain tapahtumayhteenveto ja säilyttämällä kaikki asiakirjat, joiden perusteella kukin tapahtuma voidaan varmentaa päiväkohtaisesti.

243 artikla

Kirjauksen vahvistaminen

(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

1. Päiväkirjaan ja erillisiin kirjoihin tehtyjen kirjausten lopullisuus varmistetaan vahvistamismenettelyllä, jonka jälkeen kirjausten muuttaminen ja poistaminen ovat kiellettyjä.

2. Viimeistään ennen lopullisen tilinpäätöksen esittämistä sovelletaan päättämismenettelyä, jonka tarkoituksena on vahvistaa aikajärjestys ja taata, että kirjaukset pysyvät muuttumattomina.

4 j a k s o

T ä s m ä y t t ä m i n e n j a v a r m e n t a m i n e n

244 artikla

Tilien täsmäyttäminen

(Varainhoitoasetuksen 154 artikla)

1. Kunkin koetaseen saldo täsmäytetään määrärajojen ja viimeistään tilinpäätöksen laadintahetkellä niiden järjestelmien tietoihin, joilla tulojen ja menojen hyväksyjät hallinnoivat varoja ja velkoja ja lisäävät kirjanpitojärjestelmään päivittäin tietoja.

2. Tilinpitäjä tarkastaa säännöllisin väliajoin ja viimeistään tilinpäätöksen laadintahetkellä, että pankkisaldot ovat todenmukaisia, ja tarkastaa varsinkin

a) pankkitalletukset täsmäyttämällä rahoituslaitosten toimittamat tiliotteet;

b) käteisvarat täsmäyttämällä ne kassakirjan tietojen kanssa.

Käyttöomaisuustilit tarkastetaan 250 artiklan säännösten mukaisesti.

3. Toimielinten väliset tilit täsmäytetään kuukausittain.

4. Tilinpitäjä avaa väliaikaistilit ja tarkastaa ne vuosittain. Nämä tilit ovat tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla, ja tulojen ja menojen hyväksyjä hyväksyy ne mahdollisimman nopeasti.

5 j a k s o

Talou sarviokirjanpito

245 artikla

Talou sarviokirjanpidon pitäminen ja sen sisältämät tiedot

(Varainhoitoasetuksen 156 artikla)

1. Talou sarviokirjanpidosta on käytävä ilmi talou sarvion kunkin alajaottelun osalta seuraavaa:

a) menojen osalta:

i) alkuperäisessä talou sarviossa vahvistetut määrärahat, lisätalou sarvioihin otetut määrärahat, edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt määrärahat, kannettuihin käyttötarkoituksensa sidottuihin tuloihin perustuvat määrärahat, määrärahojen siirrot talou sarvion osasta toiseen sekä näin käyttöön saatujen määrärahojen kokonaismäärä;

ii) varainhoitovuoden aikana tehdyt maksusitoumukset ja suoritettavat maksut;

b) tulojen osalta:

i) alkuperäiseen talou sarvioon otetut ennakkoarviot, lisätalou sarvioihin otetut ennakkoarviot, käyttötarkoituksensa sidotut tulot ja näin määritettyjen ennakkoarvioiden kokonaismäärä;

ii) varainhoitovuoden vahvistetut ja perityt saamiset;

c) aiemmilta varainhoitovuosilta maksamatta jääneet maksusitoumukset ja perimättä jääneet tulot.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettavat maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat kirjataan erikseen ja niitä seurataan erikseen.

Talou sarviokirjanpitoon viedään myös Euroopan maatalouden tukirahastoa, jäljempänä 'maataloustukirahasto', koskevat alustavat kokonaissitoumukset ja niitä vastaavat maksut.

Kyseiset maksusitoumukset esitetään suhteessa maataloustukirahaston kokonaismäärärahoihin.

2. Talou sarviokirjanpidossa seurataan erikseen

a) edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen määrärahojen ja varainhoitovuoden määrärahojen käyttöä;

b) maksattamatta olevien sitoumusten maksattamista.

Tulojen osalta seurataan erikseen aiemmilta varainhoitovuosilta perimättä jääneitä saamia.

3. Talou sarviokirjanpitoa voidaan kehittää kustannuslaskennan suuntaan.

4. Talou sarviokirjanpito järjestetään koneellisesti tai käyttäen kirjanpitokirjoja tai kortistoja.

3 LUKU

Omaisuukseluettelo

246 artikla

Omaisuukseluettelo**(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

Omaisuukseluettelojärjestelmän laatii tulojen ja menojen hyväksyjä tilinpitäjän avustuksella. Omaisuukseluettelojärjestelmä tuottaa kaikki kirjanpitoon ja omaisuuden säilyttämiseen tarvittavat tiedot.

247 artikla

Omaisuuksien säilyttäminen**(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

Kukin toimielin ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettu elin vahvistaa omalta osaltaan määräykset, jotka koskevat taseessa esitetyn omaisuuden säilyttämistä, ja määrittelee luettelojärjestelmästä vastaavat hallintoyksiköt.

248 artikla

Omaisuuksien merkittäminen omaisuusluetteloon**(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

Omaisuukseluetteloon merkitään ja käyttöomaisuustileille kirjataan kaikki hankitut hyödykkeet, joiden käyttöaika on yli vuoden, jotka eivät ole kulutushyödykkeitä ja joiden hankintahinta tai tuotantokustannushinta on suurempi kuin se, joka mainitaan varainhoitoasetuksen 152 artiklan mukaisesti annetuissa unionin kirjanpitosäännöissä.

249 artikla

Omaisuukseluettelon sisältö**(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

Omaisuukseluettelossa esitetään asianmukainen kuvaus hyödykkeestä, sen sijainnista, tai kun kyse on irtaimesta omaisuudesta, siitä vastuussa olevasta yksiköstä tai henkilöstä, hankintapäivästä ja yksikköhinnasta.

250 artikla

Omaisuukseluettelon tarkistaminen irtaimen omaisuuden osalta**(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

Toimielimet ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettujen elinten varmistavat omaisuusluetteloita tarkastaessaan, että kukin hyödyke on olemassa ja että se on omaisuusluetteloon tehtyjen

merkintöjen mukainen. Tarkastus toimitetaan osana vuotuista tarkastusohjelmaa; aineelliset ja aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet tarkastetaan kuitenkin vähintään kolmen vuoden välein.

251 artikla

Aineellisten hyödykkeiden jälleenmyynti**(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

Toimielinten ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettujen elinten jäsenet, virkamiehet tai toimihenkilöt ja muu henkilöstö voivat hankkia kyseisten toimielinten ja elinten myymään omaisuutta ainoastaan julkisessa huutokaupassa.

252 artikla

Aineellisten hyödykkeiden myyntimenettely**(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

1. Aineellisten hyödykkeiden myynnistä ilmoitetaan asiaankuuluvin paikallisin ilmoitusmenettelyin, kun hyödykkeiden yksikkökohtainen hankinta-arvo on vähintään 8 100 euroa. Myyntisopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 kalenteripäivän kuluttua ilmoituksen viimeisestä julkaisemispäivästä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua myynnistä julkaistaan ilmoitus *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, kun omaisuuden yksikkökohtainen hankinta-arvo on vähintään 391 100 euroa. Ilmoitus voidaan julkaista myös jäsenvaltioiden lehdissä. Myyntisopimus voidaan tehdä aikaisintaan kuukauden kuluttua siitä, kun ilmoitus on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Toimielimet ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettujen elinten voivat luopua ilmoittamisesta, jos siitä aiheutuvat kustannukset ovat suuremmat kuin myynnistä saatavaksi arvioitu voitto.

3. Toimielinten ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettujen elinten on pyrittävä myymään aineelliset hyödykkeet aina mahdollisimman hyvään hintaan.

4. Edellä olevaa 1, 2 ja 3 kohtaa ei sovelleta, jos myynti tapahtuu unionin toimielinten ja varainhoitoasetuksen 208 artiklassa tarkoitettujen elinten kesken.

253 artikla

Aineellisten hyödykkeiden luovutus**(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)**

Tulojen ja menojen hyväksyjän on laadittava laskelma tai selvitys omaisuusluetteloon merkityn omaisuuden, myös kiinteistöjen, myynnistä, vastikkeellisesta tai vastikkeettomasta luovutuksesta, romutuksesta, vuokraamisesta, varkaudesta tai muiden syiden vuoksi tapahtuneesta katoamisesta.

Laskelmassa tai selvityksessä mainitaan varsinkin, onko unionin virkamiehen tai toimihenkilön tai jonkun muun henkilön korvattava omaisuus omalla kustannuksellaan.

Kun kiinteää omaisuutta tai suuria rakennelmia annetaan käyttöön ilmaiseksi, siitä on laadittava sopimus ja asiasta on ilmoitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain talousarvioesityksen yhteydessä toimitettavassa kertomuksessa.

Toimielinten ja varainhoitoasetuksen 141 artiklassa tarkoitettujen elinten jäsenet, virkamiehet, toimihenkilöt ja muu henkilöstö eivät saa ottaa vastaan omaisuusluetteloon sisältyvää vastikkeetta luovutettavaa tai romutettavaa omaisuutta.

254 artikla

Omaisuusluettelo ja myynnistä ilmoittaminen unionin edustustoissa

(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)

1. Unionin edustustot laativat itse luettelot unionille kuuluvasta irtaimesta omaisuudesta ja päivittävät niitä jatkuvasti. Luettelot annetaan säännöllisesti tiedoksi keskusyksiköille kunakin toimielimen vahvistamien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

Unionin edustustoihin siirrettävä irtain omaisuus merkitään väliaikaiseen luetteloon ennen sen kirjaamista pysyviin omaisuusluetteloihin.

2. Unionin edustustojen irtaimen omaisuuden myynnistä ilmoitetaan paikallisten käytäntöjen mukaisesti.

TOINEN OSA

ERITYISSÄÄNNÖKSET

I OSASTO

TUTKIMUS

255 artikla

Toimintamuodot

(Varainhoitoasetuksen 181 artikla)

1. Suorat toimet toteutetaan Yhteisen tutkimuskeskuksen laitojen toimesta ja rahoitetaan periaatteessa kokonaan talousarvioista. Niitä ovat seuraavat:

- a) tutkimusohjelmat;
- b) kokeellinen tutkimustoiminta;
- c) luonteeltaan institutionaaliset tieteelliset ja tekniset tukitoimet.

2. Yhteinen tutkimuskeskus voi osallistua epäsuoriin toimiin varainhoitoasetuksen 183 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

3. Varainhoitoasetuksen 181 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu saamisennuste toimitetaan tilinpitäjälle kirjattavaksi.

256 artikla

Muut Yhteiseen tutkimuskeskukseen sovellettavat säännöt

(Varainhoitoasetuksen 183 artikla)

1. Yhteisen tutkimuskeskuksen toteuttama kilpailuluonteinen toiminta tarkoittaa seuraavia:

a) avustus- tai hankintamenettelyn pohjalta toteutettava toiminta;

b) toiminta kolmansien lukuun;

c) toiminta, joka toteutetaan muiden toimielinten tai muiden komission yksiköiden kanssa tieteellis-teknisten palvelujen tarjoamisesta tehdyn hallinnollisen sopimuksen mukaisesti.

2. Kun toiminta, jota Yhteinen tutkimuskeskus harjoittaa kolmansien puolesta, edellyttää julkisia hankintoja, hankintamenettelyssä noudatetaan avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita.

3. Varainhoitoasetuksen 183 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu saamisennusteet toimitetaan tilinpitäjälle kirjattaviksi.

II OSASTO

ULKOISET TOIMET

I LUKU

Yleiset säännökset

257 artikla

Rahoituskelpoiset toimet

(Varainhoitoasetuksen 184 artikla)

Varainhoitoasetuksen toisen osan IV osaston 1 luvussa tarkoitettujen toimien määrärahoilla voidaan rahoittaa muun muassa

hankintoja ja avustuksia, korkotuki mukaan luettuna, sekä erityislainoja, lainatakuita, taloudellista apua, budjettitukea ja muita erityistukia.

II LUKU

Budjettituki ja monenväliset rahastot

258 artikla

Budjettituen käyttö

(Varainhoitoasetuksen 186 artikla)

1. Komissio voi käyttää kolmannelle maalle myönnettävää alakohtaista tai yleistä budjettitukea, jos tästä säädetään asianomaisissa perussäädöksissä ja jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) kumppanimaan julkisen talouden hoito on riittävän avointa, luotettavaa ja tehokasta;
- b) kumppanimaa on ottanut käyttöön riittävän uskottavan ja tarkoituksenmukaisen alakohtaisen tai kansallisen politiikan; ja
- c) kumppanimaa on ottanut käyttöön vakauteen tähtäävän makrotalouspolitiikan.

2. Kumppanimaan kanssa tehtävissä sopimuksissa on veloitettava kyseinen maa toimittamaan komissiolle ajallaan luotettavia tietoja, joiden pohjalta komissio voi arvioida 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymistä.

259 artikla

Ulkoisia toimia koskevat unionin erityisrahastot

(Varainhoitoasetuksen 187 artikla)

Muiden rahoittajien rahoitusosuudet otetaan huomioon euro-määräisiksi muutettuina siinä vaiheessa, kun ne maksetaan erityisrahaston pankkitilille.

Unionin rahoitusosuus suoritetaan ajallaan, jotta voidaan kattaa erityisrahastoa koskevat oikeudelliset sitoumukset, ottaen asianmukaisesti huomioon muiden rahoittajien antamat varat.

Erytisrahaston tilille kertyvä korko sijoitetaan takaisin rahan-
toon, ellei erityisrahaston perustamissäädöksessä toisin säädetä.

Kaikki kolmannessa alakohdassa tarkoitettuun pankkitiliin liittyvät tapahtumat vuoden ajalta esitetään asianmukaisesti erityisrahaston kirjanpidossa.

Tulojen ja menojen hyväksyjä laatii kahdesti vuodessa kertomuksen, jossa esitellään kunkin erityisrahaston toteuttamia toimia koskevat taloudelliset tiedot.

Erytisrahastoille järjestetään vuosittain riippumaton ulkoinen tarkastus.

Erytisrahaston hallitus hyväksyy tulojen ja menojen hyväksyjän laatiman erityisrahaston vuosikertomuksen sekä tilinpitäjän laatiman tilinpäätöksen. Kertomukset liitetään valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän laatimaan vuosikertomukseen ja esitetään Euroopan parlamentille ja neuvostolle komissiota koskevan vastuuvapausmenettelyn yhteydessä.

Hallituksen kokoonpanoa ja toimintaa koskevista sisäisistä säännöistä säädetään komission antamassa erityisrahaston perustamissäädöksessä, ja myös rahoittajat noudattavat näitä sääntöjä. Säännöillä varmistetaan rahoittajien tasapuolinen edustus, ja sääntöjen mukaan varojen käyttöä koskevalle lopulliselle päätökselle on saatava komission hyväksyntä.

III LUKU

Hankinnat

260 artikla

Kiinteistöjen vuokraaminen

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

Ulkoisiin toimiin tarkoitetuilla hallintomäärärahoilla voidaan rahoittaa kiinteistöhankintoja ainoastaan jos ne liittyvät vuokrasopimuksen allekirjoittamishetkellä jo valmiiden rakennusten vuokraukseen. Tällaisista hankinnoista julkaistaan 124 artiklassa säädetty ilmoitukset.

261 artikla

Määritelmät

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Palveluhankintasopimukseen kuuluvat tutkimussopimukset ja teknisen avun sopimukset.

Tutkimussopimus on tavarantoimittajan ja hankintaviranomaisen välinen palveluhankintasopimus, joka koskee muun muassa hankkeiden suunnittelua ja valmistelua koskevia tutkimuksia, toteutettavuustutkimuksia, taloudellisia tutkimuksia ja markkina-
tutkimuksia, teknisiä tutkimuksia ja tarkastuksia.

Teknistä apua koskeva sopimus on kyseessä silloin, kun tavarantoimittajan tehtävänä on toimia neuvonantajana tai kun hänet nimitetään johtamaan tai valvomaan jotakin hanketta taikka hänet veloitetaan antamaan käyttöön sopimuksessa nimettyjä asiantuntijoita.

2. Kun kolmannella valtiolla on yksiköissään tai osittain julkisomisteisissa yhteisöissään pätevä hallinnointihenkilöstö, hankinnat voidaan toteuttaa suoraan näiden yksiköiden tai yhteisöjen valvonnassa.

262 artikla

Euroopan unionin ulkopuolella tehtäviin julkisiin hankintoihin sovellettavia kynnysarvoja ja yksityiskohtaisia menettelysääntöjä koskevat erityissäännökset

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Tämän asetuksen 123–126 artiklaa, pois lukien määritelmät, 127 artiklan 3 ja 4 kohtaa, 128 artiklaa, 134–137 artiklaa, 139 artiklan 3–6 kohtaa, 148 artiklan 4 kohtaa, 151 artiklan 2 kohtaa, 152–158 artiklaa sekä 160 ja 164 artiklaa ei sovelleta varainhoitoasetuksen 190 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hankintaviranomaisten tekemiin tai niiden lukuun tehtyihin hankintasopimuksiin.

Komissio tekee päätöksen tämän luvun soveltamisalaan kuuluvien hankintasäännösten täytäntöönpanosta, myös sellaisista asianmukaisista tarkastuksista, jotka toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on tehtävä silloin kun hankintaviranomaisena ei ole komissio.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettuja menettelyjä ei noudateta, kyseisten toimenpiteiden menoja ei voida rahoittaa unionin varoista.

3. Tätä lukua ei sovelleta varainhoitoasetuksen 190 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin hankintaviranomaisiin silloin, kun komissio on varainhoitoasetuksen 61 artiklassa tarkoitettujen tarkastusten jälkeen antanut niille valtuudet käyttää omia hankintamenettelyjään.

263 artikla

Ilmoitusten julkaiseminen ja syrjimättömyys

(Varainhoitoasetuksen 190 ja 191 artikla)

1. Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan tasapuolisin edellytyksin mahdollisimman laaja osallistuminen unionin rahoittamia hankintoja koskeviin tarjouskilpailuihin. Tällöin huolehditaan etenkin siitä, että

- a) julkaistaan ajoissa riittävällä tavalla ennakoilmoitus, hankintailmoitus ja ratkaisuilmoitus;
- b) estetään kaikki syrjivät käytännöt ja tekniset määräykset, jotka saattavat vaikeuttaa varainhoitoasetuksen 182 artiklassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden laajaa ja tasapuolista osallistumista tarjouskilpailuun.

2. Jäljempänä olevan 265 artiklan 5 kohta, 267 artiklan 3 kohta ja 269 artiklan 4 kohta eivät rajoita sähköisen hankintamenettelyn käyttöä.

264 artikla

Julkaisutoimenpiteet

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Kansainvälisissä tarjouskilpailuissa ennakoilmoitus tavara- tai palveluhankinnasta toimitetaan julkaisutoimistolle mahdolli-

simman varhain ja ennakoilmoitus urakasta mahdollisimman pian ohjelman hyväksymispäätöksen jälkeen.

2. Tämän luvun soveltamista varten hankintailmoitus on julkaistava

- a) ainakin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja internetissä, jos kyseessä on kansainvälinen tarjouskilpailu;
- b) ainakin edunsaajavaltion virallisessa lehdessä tai muussa vastaavassa tiedotusvälineessä, jos kyseessä on paikallinen tarjouskilpailu.

Jos hankintailmoitus julkaistaan myös paikallisesti, ilmoituksen on oltava samanlainen kuin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja internetissä julkaistu ilmoitus, ja se on julkaistava samanaikaisesti. Komissio huolehtii *Euroopan unionin viralliseen lehteen* ja internetiin tulevien ilmoitusten julkaisemisesta. Jos ilmoitus julkaistaan paikallisesti, julkaisemisesta voivat huolehtia varainhoitoasetuksen 190 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettut yhteisöt.

3. Ratkaisuilmoitus toimitetaan sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, paitsi jos sopimus on julistettu salaiseksi tai sen täyttäminen edellyttää erityisiä turvatoimenpiteitä tai jos Euroopan unionin tai edunsaajamaan olennaisten etujen turvaaminen sitä vaatii eikä ratkaisuilmoituksen julkistamista katsota tarkoitukseenmukaiseksi.

265 artikla

Palveluhankintoja koskevat kynnysarvot ja hankintamenettelyt

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 190 artiklassa tarkoitettujen kynnysarvot ja menettelyt vahvistetaan palveluhankintojen osalta seuraaviksi:

- a) hankinnan arvo on 300 000 euroa tai enemmän:
  - i) 127 artiklan 2 kohdan ja 264 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen rajoitettu kansainvälinen tarjouskilpailu;
  - ii) 127 artiklan 2 kohdan ja 264 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen avoin kansainvälinen tarjouskilpailu;
- b) hankinnan arvo on vähemmän kuin 300 000 euroa: tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettu kilpailuun perustuva neuvottelumenettely tai puitesopimus.

Hankinnat, joiden arvo on enintään 20 000 euroa, voidaan tehdä yhden ainoan tarjouksen perusteella.

Enintään 2 500 euron menojen kattamiseksi suoritettavat maksut voidaan maksaa pelkän laskun perusteella ilman tarjouksen hyväksymistä enakkoon.

2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun rajoitetun kansainvälisen tarjouskilpailun hankintailmoituksessa ilmoitetaan, kuinka monelta ehdokkaalta tarjousta pyydetään. Palveluhankinnoissa tarjous pyydetään vähintään neljältä ehdokkaalta. Todellisen kilpailun aikaansaamiseksi on annettava riittävän monelle ehdokkaalle mahdollisuus esittää tarjous.

Luettelo valituista ehdokkaista julkaistaan komission internet-sivustolla.

Jos valintaperusteet tai suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset täyttävien ehdokkaiden määrä on pienempi kuin vähimmäismäärä, hankintaviranomainen voi päättää pyytää tarjousta vain niiltä ehdokkailta, jotka täyttävät tarjouksen esittämiseksi vaaditut edellytykset.

3. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa neuvottelumenettelyssä hankintaviranomainen laatii luettelon, jossa on vähintään kolme sen valitsemaa tarjoajaa. Tässä kilpailuun perustuvassa neuvottelumenettelyssä, joka ei kuulu 129 artiklan soveltamisalaan, kilpailu on rajoitettua eikä menettelystä julkaista ilmoitusta.

Kilpailuun perustuvaa neuvottelumenettelyä varten voidaan valita tarjoajat 136 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetusta myyjien luettelosta, josta on ilmoitettu asianmukaisesti. Luettelo laaditaan kiinnostuksenilmaisupyynnön pohjalta, ja se on voimassa enintään viisi vuotta julkaisupäivästä. Luettelo voi käsittää useampia osia. Asiasta kiinnostuneet voivat esittää hakemuksen milloin tahansa luettelon voimassaoloaikana lukuun ottamatta sen kolmea viimeistä voimassaolokuukautta. Hankinnan yhteydessä hankintaviranomainen pyytää kaikkia luetteloon tai sen osaan merkittyjä myyjiä esittämään tarjouksen.

Tarjoukset avaa ja arvioi arviointikomitea, jolla on tarvittava tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus. Arviointikomitean jäsenen on allekirjoitettava vakuutus puolueettomuudestaan.

Jos hankintaviranomainen saa tarjoajien kanssa neuvoteltuaan ainoastaan yhden hallinnollisesti ja teknisesti pätevän tarjouksen, hankinta voidaan tehdä tämän tarjouksen perusteella edellyttäen, että tarjous täyttää ratkaisuperusteet.

4. Kun on kyse yhteisen hankintanimikkeistön mukaisista oikeudellisista palveluista, hankintaviranomaiset voivat käyttää kilpailuun perustuvaa neuvottelumenettelyä riippumatta hankintatasoimuksen arvioidusta arvosta.

5. Tarjoukset on lähetettävä noudattamalla kahden kirjekuoren periaatetta, toisin sanoen pakkaukseen tai päällyskuoreen pakataan kaksi erillistä sinetöityä kirjekuorta, joista toisessa on

merkintä "A-kuori: tekninen tarjous" ja toisessa "B-kuori: rahoitustarjous". Ulompaan kuoreen merkitään

- a) tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettu osoite tarjousten jättämistä varten;
- b) maininta siitä, mihin tarjouskilpailuilmoitukseen tarjoaja vastaa;
- c) tarvittaessa niiden erien numerot, joita jätettävä tarjous koskee;
- d) tarjouspyyntöasiakirjojen kielellä lisätty maininta "ei saa avata ennen tarjousten avaamistilaisuutta".

Jos tarjouspyyntöasiakirjoissa on ilmoitettu haastatteluista, arviointikomitea voi haastatella teknisesti hyväksyttävän tarjouksen tekijän ehdottaman asiantuntijaryhmän avainhenkilöitä sen jälkeen kun se on laatinut väliaikaiset kirjalliset päätelmänsä ja ennen kuin se saattaa loppuun teknisten tarjousten arvioinnin. Voidakseen suorittaa vertailuja arviointikomitea haastattelee asiantuntijoita lyhyin väliajoin ja, jos asiantuntijat kuuluvat samaan ryhmään, mieluiten yhtäaikaaisesti. Kaikkia haastatteluun kutsuttuja asiantuntijoita tai ryhmiä haastatellaan tuomariston ennalta tekemän haastatteluun suunnitelman mukaisesti. Haastattelun päivämäärästä ja kellonajasta on ilmoitettava tarjoajille vähintään 10 kalenteripäivää etukäteen. Jos tarjoaja ei voi osallistua haastatteluun pakottavan syyn vuoksi, hänelle lähetetään uusi kutsu.

6. Ratkaisuperusteiden tarkoituksena on selvittää kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous valitaan suhteuttamalla tarjousten tekninen laatu ja hinta toisiinsa käyttämällä jakopustetta 80/20. Tätä varten

- a) teknisille tarjouksille annetut pisteet kerrotaan korjauskertomella 0,80;
- b) rahoitustarjouksille annetut pisteet kerrotaan korjauskertomella 0,20.

266 artikla

Neuvottelumenettelyn käyttäminen palveluhankinnoissa (Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Palveluhankinnoissa hankintaviranomainen voi aloittaa neuvottelumenettelyn yhden tarjouksen perusteella seuraavissa tapauksissa:

- a) varainhoitoasetuksen 104 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuille menettelyille asetettua määräaika ei voida noudattaa hankintaviranomaiselle ennalta arvaamattomista ja hankintaviranomaisesta täysin riippumattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi;

- b) palvelut annetaan julkisoikeudellisten elinten tai voittoa tavoittelemattomien laitosten tai yhdistysten suoritettaviksi, ja suunniteltu toiminta on luonteeltaan institutionaalista tai sen tarkoituksena on toteuttaa sosiaalivastusohjelma;
- c) hankinnanalaisia palveluja laajennetaan uusilla suorituksilla 2 kohdassa säädetyin edellytyksin;
- d) tarjouspyyntö tai yritys puitesopimuksen käyttämiseksi ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen yhtään laadulliset ja/tai taloudelliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää tarjousta ei ole tehty; tässä tapauksessa hankintaviranomainen voi tarjouspyynnön peruutettuaan aloittaa neuvottelut valitsemansa yhden tai useamman tarjouspyyntömenettelyyn osallistuneen tarjoajan kanssa, kunhan alkuperäisiä hankintaehtoja ei olennaisesti muuteta;
- e) sopimus tehdään suunnittelukilpailun perusteella ja se on asiaan sovellettavien sääntöjen mukaan tehtävä suunnittelukilpailun voittajan, tai jos voitto on jaettu, voittajista yhden kanssa; tässä tapauksessa kaikki suunnittelukilpailun voittajat kutsutaan osallistumaan neuvotteluihin;
- f) teknisistä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvistä syistä palvelut voidaan antaa vain tietyn palveluntarjoajan suoritettaviksi;
- g) sopimus on julistettu salaiseksi tai sen täyttäminen edellyttää erityisiä turvatoimenpiteitä tai unionin tai edunsaajamaan olennaisten etujen turvaaminen vaatii sitä;
- h) on tehtävä uusi sopimus voimassa olevan sopimuksen enenaikaisen päättymisen vuoksi.

Tämän kohdan ensimmäisen kohdan a alakohdassa tarkoitettiin äärimmäisen kiireen perusteiksi voidaan katsoa 190 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa toteutetut toimet. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteaa tarvittaessa yhdessä muiden asianomaisten valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien kanssa äärimmäisen kiireen ja tarkastelee päätöstään uudelleen säännöllisesti moitteettoman varainhoidon periaatteen kannalta.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettu luonteeltaan institutionaalinen toiminta käsittää palveluja, jotka liittyvät suoraan julkisoikeudellisten elinten lakisääteiseen tehtävään.

2. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu hankinnanalaisten palvelujen laajentaminen uusilla suorituksilla koskee seuraavia tapauksia:

- a) lisäsuoritukset eivät sisälly päähankintaan, mutta niistä on tullut ennalta arvaamattomista syistä välttämättömiä hankinnan suorittamiselle edellyttäen, että lisäsuoritusta ei voida

erottaa teknisesti tai taloudellisesti päähankinnasta aiheuttamatta hankintaviranomaiselle huomattavaa haittaa, ja lisäsuoritusten yhteenlaskettu arvo on enintään 50 prosenttia päähankinnan arvosta;

- b) lisäsuoritukset koostuvat ensimmäisen hankintasopimuksen toimeksisaajan toimittamien palvelujen kaltaisten palvelujen toimituksista edellyttäen, että

- i) ensimmäistä suoritusta varten on julkaistu hankintailmoitus, ja ensimmäistä suoritusta varten julkaistussa hankintailmoituksessa on ilmoitettu selvästi hankkeen arvioidut kustannukset sekä mahdollisuus käyttää neuvottelumenettelyä sovittaessa hanketta koskevista uusista suorituksista;
- ii) sopimusta voidaan jatkaa siten, että jatkosopimus ei ylitä alkuperäistä sopimusta arvoltaan ja kestoaltaan.

267 artikla

Tavarahankintoja koskevat kynnsarvot ja hankintamenettelyt

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 190 artiklassa tarkoitettujen kynnsarvot ja menettelyt vahvistetaan tavarahankintojen osalta seuraaviksi:

- a) hankinnan arvo on 300 000 euroa tai enemmän: 127 artiklan 2 kohdan ja 264 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen avoin kansainvälinen tarjouskilpailu;

- b) hankinnan arvo on vähemmän kuin 300 000 euroa: puitesopimus tai:

- i) hankinnan arvo on 100 000 euroa tai enemmän mutta vähemmän kuin 300 000 euroa: 127 artiklan 2 kohdan ja 264 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukainen avoin paikallinen tarjouskilpailu;

- ii) hankinnan arvo on vähemmän kuin 100 000 euroa: jäljempänä 2 kohdassa tarkoitettu kilpailuun perustuva neuvottelumenettely;

- c) enintään 2 500 euron menoerän kattamiseksi suoritettavat maksut voidaan maksaa pelkän laskun perusteella ilman tarjouksen hyväksymistä ennakoon.

Hankinnat, joiden arvo on enintään 20 000 euroa, voidaan tehdä yhden ainoan tarjouksen perusteella.

2. Tämän artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettussa neuvottelumenettelyssä hankintaviranomainen laatii luettelon, jossa on vähintään kolme sen valitsemaa tavarantoimittajaa. Tässä kilpailuun perustuvassa neuvottelumenettelyssä, joka ei kuulu 129 artiklan soveltamisalaan, kilpailu on rajoitettua eikä menettelystä julkaista ilmoitusta.

Tarjoukset avaa ja arvioi arviointikomitea, jolla on tarvittava tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus. Arviointikomitean jäsenten on allekirjoitettava vakuutus puolueettomuudestaan.

Jos hankintaviranomainen saa tavarantoimittajien kanssa neuvoteltuaan ainoastaan yhden hallinnollisesti ja teknisesti pätevän tarjouksen, hankinta voidaan tehdä tämän tarjouksen perusteella edellyttäen, että tarjous täyttää ratkaisuperusteet.

3. Kukin tekninen tarjous ja rahoitustarjous on asetettava pakkaukseen tai päällyskuoreen sille varatussa sinetöidyssä kirjekuoreessa. Kirjekuoreen merkitään seuraavat tiedot:

- a) tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettu osoite tarjousten jättämistä varten;
- b) maininta siitä, mihin tarjouskilpailuilmoitukseen tarjoaja vastaa;
- c) tarvittaessa niiden erien numerot, joita jätettävä tarjous koskee;
- d) tarjouspyyntöasiakirjojen kielellä lisätty maininta ”ei saa avata ennen tarjousten avaamistilaisuutta”.

Arviointikomitea avaa tarjoukset julkisessa tilaisuudessa tarjouspyyntöasiakirjoissa määrättyssä paikassa ja niissä määrättyinä ajankohtana. Tarjousten julkisessa avaamistilaisuudessa on ilmoitettava tarjoajien nimet, ehdotetut hinnat, vaaditun tarjousvakuuden olemassaolo ja kaikki muut hankintaviranomaisen aiheellisiksi katsomat tiedot.

4. Kun on kyse tavarahankintasopimuksesta, johon ei sisälly huoltopalvelua, hinta on ainoa ratkaisuperuste.

Jos huoltopalvelua tai koulutusta koskevat ehdotukset ovat erityisen merkittäviä, valitaan joko hinnaltaan halvin tai kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous; tällöin on kuitenkin otettava asianmukaisesti huomioon tarjotun palvelun tekninen laatu ja ehdotettu hinta.

268 artikla

Neuvottelumenettelyn käyttäminen tavarahankinnoissa

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Tavarahankintasopimukset voidaan tehdä neuvottelumenettelyssä yhden tarjouksen perusteella seuraavissa tapauksissa:

- a) varainhoitoasetuksen 111 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuille menettelyille asetettua määräaikaa ei voida noudattaa hankintaviranomaiselle ennalta arvaamattomista ja hankintaviranomaisesta täysin riippumattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi;
- b) tämä on perusteltua tiettyjen toimitusten luonteen tai erityisominaisuuksien vuoksi, esimerkiksi jos hankinta voidaan tilata ainoastaan hankinnan kohteen käyttöä sääntelevien patenttien tai lisenssien haltijoilta;
- c) alkuperäiseltä toimittajalta tilataan lisätoimituksia joko tavantomaisten toimitusten tai laitteistojen osittaiseksi korvaamiseksi tai aiempien toimitusten tai laitteistojen laajentamiseksi, ja hankintaviranomainen joutuisi tavarantoimittajan vaihtamisen vuoksi hankkimaan teknisiltä ominaisuuksiltaan poikkeavaa materiaalia, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen tai suhteettomiin teknisiin vaikeuksiin käytössä ja kunnossapidossa;
- d) tarjouspyyntö ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen yhtään laadulliset tai taloudelliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää tarjousta ei ole tehty;
- e) sopimus on julistettu salaiseksi tai sen täyttäminen edellyttää erityisiä turvatoimenpiteitä tai unionin tai edunsaajamaan olennaisten etujen turvaaminen vaatii sitä;
- f) kyse on raaka-ainemarkkinoilla noteerattujen tavaroiden hankinnoista;
- g) hankinnat koskevat tavaroita, jotka saadaan erityisen edullisin ehdoin joko liiketoimintansa lopettavalta tavarantoimittajalta tai konkurssipesän pesänhoitajalta tai selvittäjältä taikka velkojien kanssa tehdyn akordin tai muun vastaavan kansallisessa lainsäädännössä säännellyn menettelyn tuloksena;
- h) on tehtävä uusi sopimus voimassa olevan sopimuksen enenaikaisen päättymisen vuoksi.

Ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hankintaviranomainen voi tarjouspyynnön peruutettuaan aloittaa neuvottelut valitsemansa yhden tai useamman tarjouspyyntömenettelyyn osallistuneen tarjoajan kanssa, kunhan alkuperäisiä hankintaehtoja ei olennaisesti muuteta.

2. Tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuiksi äärimmäisen kiireen perusteiksi voidaan katsoa 190 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa toteutetut toimet. Valtuutettujen ja menojen hyväksyjä toteaa tarvittaessa yhdessä muiden

asianomaisten valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien kanssa äärimmäisen kiireen ja tarkastelee päätöstään uudelleen säännöllisesti moitteettoman varainhoidon periaatteen kannalta.

269 artikla

Urakoita koskevat kynnysarvot ja hankintamenettelyt (Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 190 artiklassa tarkoitetut kynnysarvot ja menettelyt vahvistetaan urakoiden osalta seuraaviksi:

- a) hankinnan arvo on 5 000 000 euroa tai enemmän, jokin seuraavista:
  - i) 127 artiklan 2 kohdan ja 264 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen avoin kansainvälinen tarjouskilpailu;
  - ii) tietyissä erityislaatuissa urakoissa 127 artiklan 2 kohdan ja 264 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen rajoitettu kansainvälinen tarjouskilpailu;
- b) hankinnan arvo on vähintään 300 000 euroa mutta vähemmän kuin 5 000 000 euroa: 127 artiklan 2 kohdan ja 264 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukainen avoin paikallinen tarjouskilpailu;
- c) hankinnan arvo on vähemmän kuin 300 000 euroa: tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kilpailuun perustuva neuvottelumenettely.

Hankinnat, joiden arvo on enintään 20 000 euroa, voidaan tehdä yhden ainoan tarjouksen perusteella.

2. Tämän artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettussa neuvottelumenettelyssä hankintaviranomainen laatii luettelon, jossa on vähintään kolme sen valitsemaa urakoitsijaa. Tässä kilpailuun perustuvassa neuvottelumenettelyssä, joka ei kuulu 129 artiklan soveltamisalaan, kilpailu on rajoitettua eikä menettelystä julkaista ilmoitusta.

Tarjoukset avaa ja arvioi arviointikomitea, jolla on tarvittava tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus. Arviointikomitean jäsenten on allekirjoitettava vakuutus puolueettomuudestaan.

Jos hankintaviranomainen saa urakoitsijoiden kanssa neuvoteltuaan ainoastaan yhden hallinnollisesti ja teknisesti pätevän tarjouksen, hankinta voidaan tehdä tämän tarjouksen perusteella edellyttäen, että tarjous täyttää ratkaisuperusteet.

3. Valintaperusteena on se, kuinka tarjoaja on suoriutunut vastaavista sopimuksista ja erityisesti edeltävinä vuosina suoritetuista urakoista. Kun valinta on näin suoritettu ja tarjoukset, jotka eivät täytä vaatimuksia, on hylätty, hankintapäätöksen tekemisen ainoa peruste on tarjouksen hinta.

4. Kukin tekninen tarjous ja rahoitustarjous on asetettava pakkaukseen tai päällyskuoreen sille varatussa sinetöidyssä kirjekuoreessa. Kirjekuoreen merkitään seuraavat tiedot:

- a) tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettu osoite tarjousten jättämistä varten;
- b) maininta siitä, mihin tarjouskilpailuilmoitukseen tarjoaja vastaa;
- c) tarvittaessa niiden erien numerot, joita jätettävä tarjous koskee;
- d) tarjouspyyntöasiakirjojen kielellä lisätty maininta ”ei saa avata ennen tarjousten avaamistilaisuutta”.

Arviointikomitea avaa tarjoukset julkisessa tilaisuudessa tarjouspyyntöasiakirjoissa määrättyssä paikassa ja niissä määrättyinä ajankohtana. Tarjousten julkisessa avaamistilaisuudessa on ilmoitettava tarjoajien nimet, ehdotetut hinnat, vaaditun tarjousvakuuden olemassaolo ja kaikki muut hankintaviranomaisen aiheelliseksi katsomat tiedot.

270 artikla

Neuvottelumenettelyn käyttäminen urakoissa (Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Urakkasopimukset voidaan tehdä neuvottelumenettelyssä yhden tarjouksen perusteella seuraavissa tapauksissa:

- a) varainhoitoasetuksen 111 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuille menettelyille asetettua määräaikaa ei voida noudattaa hankintaviranomaiselle ennalta arvaamattomista ja hankintaviranomaisesta täysin riippumattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi;
- b) on kyse lisäurakasta, joka ei sisälly alun perin tehtyyn sopimukseen ja josta on tullut ennalta arvaamattomasta syystä välttämätön urakan toteuttamiselle 2 kohdassa säädettyin edellytyksin;

- c) tarjouspyyntö ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen yhtään laadulliset tai taloudelliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää tarjousta ei ole tehty;
- d) sopimus on julistettu salaiseksi tai sen täyttäminen edellyttää erityisiä turvatoimenpiteitä tai unionin tai edunsaajamaan olennaisten etujen turvaaminen vaatii sitä;
- e) on tehtävä uusi sopimus voimassa olevan sopimuksen enenaikaisen päättymisen vuoksi.

Tämän kohdan ensimmäisen kohdan a alakohdassa tarkoitetuiksi äärimmäisen kiireen perusteiksi voidaan katsoa 190 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa toteutetut toimet. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteaa tarvittaessa yhdessä muiden asianomaisten valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien kanssa äärimmäisen kiireen ja tarkastelee päätöstään uudelleen säännöllisesti moitteettoman varainhoidon periaatteen kannalta.

Ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hankintaviranomainen voi tarjouspyynnön peruutettuaan aloittaa neuvottelut valitsemansa yhden tai useamman tarjouspyyntömenettelyyn osallistuneen tarjoajan kanssa, kunhan alkuperäisiä hankintaehtoja ei olennaisesti muuteta.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen lisäurakoiden tilaaminen alkuperäiseltä urakoitsijalta edellyttäen, että
- a) lisäurakkaa ei voida erottaa teknisesti tai taloudellisesti pääurakasta aiheuttamatta hankintaviranomaiselle huomattavaa haittaa;
- b) vaikka lisäurakka voitaisiinkin erottaa alkuperäisestä urakasta, se on ehdottoman välttämätön alkuperäisen urakan loppuunsaattamiseksi;
- c) lisäurakoiden yhteenlaskettu arvo on enintään 50 prosenttia pääurakan arvosta.

271 artikla

Neuvottelumenettelyn käyttäminen kiinteistöhankinnoissa (Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

Edellä 260 artiklassa tarkoitettuja kiinteistöhankintoja voidaan tehdä neuvottelumenettelyssä paikallisten markkinoiden kartoittamisen jälkeen.

272 artikla

Hankintamenettelyn valinta yhdistetyissä hankinnoissa (Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

Sopimuksissa, joihin sisältyy samalla sekä palveluja, tavaratoimituksia että urakkaosuus, hankintaviranomainen määrittää sovellettavat kynnysarvot ja menettelyt komission suostumuksella, jos tämä ei ole hankintaviranomainen; tässä on otettava huomioon sopimuksen olennaisin osuus, joka arvioidaan sopimuksen eri osuuksien suhteellisen arvon ja käytännön merkityksen kannalta.

273 artikla

Tarjouspyyntöasiakirjat

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Edellä 138 artiklassa tarkoitettujen tarjouspyyntöasiakirjain laaditaan parhaiden kansainvälisten käytäntöjen mukaisesti ja julkaisu- ja hankintaviranomaisen ja tarjoajien välisen yhteydenpidon osalta tämän luvun säännösten mukaisesti.

2. Palveluhankinnoissa tarjouspyyntöasiakirjoihin on sisällytettävä seuraavat tiedot:

- a) tarjoajia koskevat ohjeet, joissa on ilmoitettava
- i) millainen hankinta on kyseessä;
  - ii) ratkaisuperusteet ja niiden painotus;
  - iii) mahdollisuudesta haastatteluun ja alustava haastattelu-aikataulu;
  - iv) onko mahdollista tarjota erilaisia vaihtoehtoja;
  - v) mahdollisesti hyväksyttävän alihankinnan osuus;
  - vi) hankintaa varten käytettävissä olevien varojen enimmäismäärä;
  - vii) tarjouksessa käytettävä valuutta;
- b) suppeaa ehdokasluetteloa koskevat tiedot, joissa mainitaan ehdokkaiden välistä yhteistyötä koskeva kieltö;
- c) palveluhankintoihin sovellettavat yleiset ehdot;
- d) erityisehdot, joissa täsmennetään ja täydennetään yleisiä ehtoja tai esitetään niitä koskevia poikkeuksia;

e) tehtäväkuvaus, joka sisältää hankkeen suunnitellun aikataulun ja suunnitellut ajankohdat, joista alkaen tärkeimpien asi-
antuntijoiden on oltava käytettävissä;

f) hinnasto (tarjoaja täyttää);

g) tarjouslomake;

h) sopimuslomake;

i) lomakkeet pankin tai muun vastaavan laitoksen myöntämää
ennakkomaksuja koskevaa vakuutta varten.

Ensimmäisen alakohdan h alakohtaa ei sovelleta silloin, kun
mallisopimusta ei asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauk-
sissa voida käyttää.

3. Tavarahankinnoissa tarjouspyyntöasiakirjoihin on sisälly-
tettävä seuraavat tiedot:

a) tarjoajia koskevat ohjeet, joissa on ilmoitettava

i) valinta- ja ratkaisuperusteet;

ii) onko mahdollista tarjota erilaisia vaihtoehtoja;

iii) tarjouksessa käytettävä valuutta;

b) tavarahankintoihin sovellettavat yleiset ehdot;

c) erityisehdot, joissa täsmennetään ja täydennetään yleisiä eh-
toja tai esitetään niitä koskevia poikkeuksia;

d) tekninen liite, joka sisältää mahdolliset suunnitelmat, tekniset
eritelmät ja sopimuksen täytäntöönpanoa koskevan ohjeelli-
sen aikataulun;

e) hinnasto (tarjoaja täyttää) ja hintaerittely;

f) tarjouslomake;

g) sopimuslomake;

h) lomake seuraavia pankin tai muun vastaavan laitoksen
myöntämiä vakuuksia varten:

i) tarjousvakuus;

ii) ennakkomaksuja koskeva vakuus;

iii) suoritustakuu.

Ensimmäisen alakohdan g alakohtaa ei sovelleta silloin, kun
mallisopimusta ei asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauk-
sissa voida käyttää.

4. Urakkasopimuksissa tarjouspyyntöasiakirjoihin on sisälly-
tettävä seuraavat tiedot:

a) tarjoajia koskevat ohjeet, joissa on ilmoitettava

i) valinta- ja ratkaisuperusteet;

ii) onko mahdollista tarjota erilaisia vaihtoehtoja;

iii) tarjouksessa käytettävä valuutta;

b) yleiset urakkaehdot;

c) erityisehdot, joissa täsmennetään ja täydennetään yleisiä eh-
toja tai esitetään niitä koskevia poikkeuksia;

d) tekniset liitteet, jotka sisältävät suunnitelmat, tekniset eritel-
mät ja sopimuksen täytäntöönpanoa koskevan ohjeellisen
aikataulun;

e) hinnasto (tarjoaja täyttää) ja hintaerittely;

f) tarjouslomake;

g) sopimuslomake;

h) lomake seuraavia pankin tai muun vastaavan laitoksen
myöntämiä vakuuksia varten:

i) tarjousvakuus;

ii) ennakkomaksuja koskeva vakuus;

iii) suoritustakuu.

Ensimmäisen alakohdan g alakohtaa ei sovelleta silloin, kun
mallisopimusta ei asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauk-
sissa voida käyttää.

5. Siltä osin kuin 2 kohdan d alakohdassa, 3 kohdan c ala-
kohdassa ja 4 kohdan c alakohdassa tarkoitetut erityisehdot ja
yleiset ehdot ovat ristiriidassa keskenään, noudatetaan erityiseh-
toja.

6. Jos hankintaviranomaiset vaativat esitettäväksi riippumattomien elinten antamia sertifikaatteja siitä, että taloudellinen toimija täyttää tiettyjen laadunvarmistusstandardien vaatimukset, sertifikaateissa on viitattava alan eurooppalaisten tai soveltuvin osin kansainvälisten standardien mukaisiin laadunvarmistusjärjestelmiin, jotka eurooppalaisia tai kansainvälisiä sertifiointistandardeja noudattavat elimet ovat sertifioidut. Hankintaviranomaisen on hyväksyttävä myös muut taloudellisten toimijoiden toimittamat todisteet vastaavista laadunvarmistustoimenpiteistä.

274 artikla

Vakuudet

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Poiketen siitä, mitä 163 artiklassa säädetään, etukäteen annettavat vakuudet ovat euromääräisiä tai vakuuden kattamassa sopimuksessa määrätyn rahan määräisiä.

2. Tavarahankinta- ja urakkasopimuksissa hankintaviranomainen voi vaatia tässä luvussa tarkoitettua tarjousvakuuden, jonka arvo on 1–2 prosenttia sopimuksen kokonaisarvosta. Vakuuden on oltava 163 artiklan säännösten mukainen. Vakuus vapautetaan sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Vakuus pidetään, jos määräpäivään mennessä jätetty tarjous vedetään myöhemmin takaisin.

3. Hankintaviranomainen voi edellyttää, että annetaan suoritustakuu; takuun määrä on vahvistettu tarjouspyyntöasiakirjoissa ja se on 5–10 prosenttia tavarahankinnan tai urakan kokonaisarvosta. Suoritustakuun suuruus ratkaistaan sopimuslajin ja sopimuksen arvon kaltaisin objektiivisin perustein.

Suoritustakuu on kuitenkin pakollinen, jos seuraavat kynnysarvot ylitetään:

- a) 345 000 euroa urakoiden osalta,
- b) 150 000 euroa tavarahankintojen osalta.

Takuun voimassaolo lakkaa aikaisintaan tavarahankintojen ja urakoiden lopullisen vastaanottamisen yhteydessä. Jos sopimus täytetään puutteellisesti, koko takuu pidetään.

275 artikla

Menettelyjen määräajat

(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)

1. Tarjoukset on toimitettava hankintaviranomaiselle tarjouspyynnössä ilmoitettuun osoitteeseen ja siinä ilmoitettuun

päivään ja kellonaikaan mennessä. Hankintaviranomaisen on asetettava tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamiselle riittävän pitkät määräajat, jotta asianomaisille jää kohtuullisesti ja sopivasti aikaa tarjousten laatimiseen ja jättämiseen.

Palveluhankinnoissa tarjousten vastaanottamiselle asetettava vähimmäismääräaika on 50 päivää tarjouspyyntökirjeen lähetyspäivästä. Kiireellisissä tapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

2. Tarjoajat voivat esittää kysymyksiä kirjallisesti ennen tarjousten tekemiselle asetetun määräajan päättymistä. Hankintaviranomainen vastaa tarjoajien kysymyksiin ennen tarjousten tekemiselle asetetun määräajan päättymistä.

3. Rajoitetuissa kansainvälisissä menettelyissä vähimmäismääräaika osallistumishakemusten vastaanottamiselle on 30 päivää hankintailmoituksen julkaisupäivästä. Tarjousten vastaanottamiselle asetettava vähimmäismääräaika on 50 päivää tarjouspyyntökirjeen lähetyspäivästä. Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

4. Avoimissa kansainvälisissä menettelyissä vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on hankintailmoituksen lähetyspäivästä laskettuna

- a) 90 päivää urakoiden osalta;
- b) 60 päivää tavarahankintojen osalta.

Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

5. Paikallisesti ilmoitettavissa avoimissa menettelyissä vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on hankintailmoituksen julkaisupäivästä laskettuna

- a) 60 päivää urakoiden osalta;
- b) 30 päivää tavarahankintojen osalta.

Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

6. Edellä 265 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, 267 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja 269 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua kilpailuun perustuvassa neuvottelumenettelyssä valituille ehdokkaille asetettava vähimmäismääräaika on 30 päivää tarjouspyyntökirjeen lähettämisestä.

7. Edellä 1–6 kohdassa säädetyt määräajat ilmaistaan kalenteripäivinä.

276 artikla

Arviointikomitea**(Varainhoitoasetuksen 190 artikla)**

1. Kaikki tarjouskilpailun mukaiset osallistumishakemukset ja tarjoukset arvioi ja asettaa paremmuusjärjestykseen arviointikomitea etukäteen ilmoitettujen poissulkemis-, valinta- ja ratkaisuperusteiden mukaisesti. Arviointikomiteaan kuuluu pariton määrä jäseniä – vähintään kolme henkilöä – joilla on oltava tarjousten arvioinnin edellyttämä tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus.

2. Jos hankintaviranomaisena ei ole komissio, se voi pyytää jäljennöksiä tarjouspyyntöasiakirjoista, tarjouksista, tarjousten arvioinneista ja allekirjoitetuista sopimuksista. Se voi myös osallistua tarkkailijana tarjousten avaamis- ja arviointitilaisuuteen.

3. Tarjoukset, joista puuttuu tarjouspyyntöasiakirjoissa vaadittuja olennaisia osia tai jotka eivät täytä niissä asetettuja erityisvaatimuksia, hylätään.

Arviointikomitea tai hankintaviranomainen voi kuitenkin pyytää ehdokasta tai tarjoajaa täydentämään tai selventämään toimittamiaan poissulkemis-, valinta- ja ratkaisuperusteisiin liittyviä asiakirjatodisteita asettamassaan määräajassa tasapuolisen kohtelun periaatteen mukaisesti.

4. Edellä 151 artiklassa tarkoitettujen hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisten tarjousten osalta komitea pyytää täsmennyksiä olennaisiksi katsomistaan tarjouksen osista.

5. Arviointikomitean perustamisvelvollisuudesta voidaan luopua silloin kun hankinnan arvo on enintään 20 000 euroa.

IV LUKU

Avustukset

277 artikla

Täysimääräinen rahoittaminen**(Varainhoitoasetuksen 192 artikla)**

Yhteisrahoitusvelvollisuuteen tehtävät poikkeukset on perusteltava myöntämispäätöksissä.

III OSASTO

UNIONIN VIRASTOT

278 artikla

Unionin virastot ja uusien virastojen perustaminen**(Varainhoitoasetuksen 195 artikla)**

Varainhoitoasetuksen 195 artiklassa tarkoitettut virastot ovat seuraavat:

a) julkaisutoimisto;

b) Euroopan petostentorjuntavirasto;

c) Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto ja hallinnollisesti sen yhteydessä toimiva Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus;

d) henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimisto;

e) Brysselin infrastruktuuri- ja logistiikkatoimisto ja Luxemburgin infrastruktuuri- ja logistiikkatoimisto.

Yksi tai useampi toimielin voi perustaa lisää virastoja, jos ne voidaan perustella kustannus-hyötyanalyysillä ja jos niillä voidaan taata unionin toiminnan näkyvyys.

279 artikla

Toimivaltuuksien siirtäminen toimielinten yhteisille unionin virastoille**(Varainhoitoasetuksen 195 ja 199 artikla)**

Kukin toimielin vastaa talousarviositoumuksista. Toimielimet voivat siirtää asianomaisen toimielinten yhteisen unionin viraston johtajalle toimivaltuudet toteuttaa kaikki talousarviositoumuksen tekemisen jälkeiset toimet, kuten oikeudelliset sitoumukset, menojen vahvistamisen, maksujen hyväksymisen ja tulojen toteuttamisen; toimielimet asettavat tämän toimivaltuuksien siirtämisen rajat ja ehdot.

280 artikla

Julkaisutoimistoa koskevat erityissäännöt**(Varainhoitoasetuksen 195 ja 199 artikla)**

Kukin toimielin päättää julkaisupolitiikastaan julkaisutoimiston suhteen. Toimielin, joka on laatinut julkaisun, käyttää julkaisujen myynnistä saadut nettotulot käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina varainhoitoasetuksen 21 artiklan mukaisesti.

281 artikla

Joidenkin tehtävien siirtäminen tilinpitäjän toimesta**(Varainhoitoasetuksen 196 artikla)**

Komission tilinpitäjä voi viraston johtokunnan esityksestä siirtää joitakin tulojen kantoon ja asianomaisen viraston itse suorittamien menojen maksuun liittyviä tehtäviään mainitun viraston työntekijälle.

282 artikla

Kassavarat – pankkitilit**(Varainhoitoasetuksen 196 artikla)**

Komissio voi avata toimielinten yhteisen viraston johtokunnan esityksestä viraston puolesta ja sen kassatarpeita varten pankki- tai postisiirtotilejä. Kassan vuosisaldo täsmätetään, tarkistetaan ja hyväksytään viraston ja komission välillä varainhoitovuoden lopussa.

IV OSASTO

HALLINTOMÄÄRÄRAHAT

283 artikla

Yleiset säännökset**(Varainhoitoasetuksen 201 artikla)**

Tässä osastossa käsiteltävät hallintomäärärahat määritellään varainhoitoasetuksen 41 artiklassa.

Useiden osastojen sisältämiä samantyyppisiä hallintomäärärahoja vastaavat ja kokonaisuutena hallinnoituiden talousarviositoumukset voidaan kirjata kerralla talousarviokirjanpitoon 25 artiklassa vahvistettua menolajin mukaista luokittelua noudattaen.

Niitä vastaavat menot kirjataan kunkin osaston budjettikohtiin samalla tavalla jaoteltuina kuin määrärahat.

284 artikla

Vuokravakuudet**(Varainhoitoasetuksen 201 artikla)**

Toimielinten tarjoamat vuokravakuudet ovat pankkivakuuksia tai toimielimen ja vuokranantajan nimissä pankin sulkutilille tehtyjä talletuksia, jotka riittävästi perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta ovat euromääräisiä.

Jos kolmansissa maissa ei voida käyttää mitään näistä vuokravakuuksista, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi hyväksyä muunlaisia vakuuksia, jos ne turvaavat unionin taloudellisten etujen samantasoisien suojan.

285 artikla

Henkilöstölle ja toimielinten jäsenille maksettavat palkkaennakot**(Varainhoitoasetuksen 201 artikla)**

Henkilöstölle ja toimielinten jäsenille voidaan maksaa henkilöstösäännöissä säädettyä edellytyksin palkkaennakkoa.

286 artikla

Kiinteistöhankeet**(Varainhoitoasetuksen 203 artikla)**

1. Varainhoitoasetuksen 203 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen menojen kattavat kiinteistöjen varusteluun liittyvät kustannukset. Niihin ei sisälly hoitovastike.

2. Varainhoitoasetuksen 203 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua varhaista ilmoittamista ja varainhoitoasetuksen 203 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua ennakkohyväksyntää ei sovelleta veloitetusta tai symboliseen hintaan tapahtuvaan maan hankintaan.

3. Varainhoitoasetuksen 203 artiklan 3–7 artiklassa tarkoitettua varhaista ilmoittamista ja ennakkohyväksyntää ei sovelleta asuinkiinteistöihin. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat pyytää asianomaiselta toimielimeltä mitä tahansa asuinkiinteistöihin liittyviä tietoja.

4. Poikkeustapauksissa tai kiireellisissä poliittisissa tilanteissa varainhoitoasetuksen 203 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen varhaisessa vaiheessa ilmoitettavat tiedot unionin kolmansissa maissa oleviin edustustoihin tai virastoihin liittyvistä kiinteistöhankeista voidaan toimittaa yhdessä varainhoitoasetuksen 203 artiklan 5 kohdan mukaisten kiinteistöhankeita koskevien tietojen kanssa. Näissä tapauksissa varhainen ilmoittaminen ja ennakkohyväksyntä toteutetaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

5. Varainhoitoasetuksen 203 artiklan 5 ja 6 kohdassa tarkoitettua ennakkohyväksyntää ei sovelleta kiinteistöhankeiden tarkkojen kustannusten ja rahoituksen arviointiin tarvittaviin alustaviin sopimuksiin tai selvityksiin.

6. Varainhoitoasetuksen 203 artiklan 7 kohdan ii, iii ja iv alakohdassa esitetyt 750 000 euron tai 3 000 000 euron kynnyksarvot sisältävät kiinteistön varusteluun liittyvät kustannukset. Vuokra- ja käyttöoikeussopimusten osalta kynnyksarvoissa otetaan huomioon kiinteistön varusteluun liittyvät kustannukset, mutta ei muita kustannuksia.

7. Komissio antaa vuoden kuluttua varainhoitoasetuksen soveltamisen alkamispäivästä kertomuksen varainhoitoasetuksen 203 artiklan 3–8 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen soveltamisesta.

V OSASTO

ASiantuntijat

287 artikla

Palkatut ulkopuoliset asiantuntijat**(Varainhoitoasetuksen 204 artikla)**

1. Tehtäviin, joiden arvo on pienempi kuin 170 artiklan 1 kohdassa säädetty kynnyksarvo, voidaan valita palkattuja ulkopuolisia asiantuntijoita 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

2. Tätä varten julkaistaan kiinnostuksenilmaisupyynnön Euroopan unionin virallisessa lehdessä tai, jos on tarpeen varmistaa mahdollisimman laaja levitys mahdollisten ehdokkaiden keskuudessa, asianomaisen toimielimen internetsivustolla.

Kiinnostuksenilmaisupyynnössä on oltava tehtäväkuvaus, tiedot tehtävien kestosta sekä korvauksen ehdot. Ehdot voivat perustua yksikköhintoihin.

Kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella laaditaan luettelo asiantuntijoista. Luettelo on voimassa enintään viisi vuotta sen julkistamisesta tai tehtäviin liittyvän monivuotisen ohjelman keston ajan.

3. Asiasta kiinnostuneet luonnolliset henkilöt voivat ilmoittautua ehdokkaiksi milloin tahansa luettelon voimassaoloaikana lukuun ottamatta sen kolmea viimeistä voimassaolokuukautta. Palkattuja ulkopuolisia asiantuntijoita ei valita suorittamaan varainhoitoasetuksen 204 artiklassa tarkoitettuja tehtäviä, jos he ovat jossakin varainhoitoasetuksen 106 tai 107 artiklassa tarkoitetuista poissulkemiseen johtavista tilanteista.

4. Yhteydenpito valittuihin asiantuntijoihin, esimerkiksi sopimusten tekeminen ja mahdolliset sopimusmuutokset, tapahtuu toimielimen perustamien sähköisten tietojenvaihtojärjestelmien kautta.

Järjestelmien on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- vain valtuutetuilla henkilöillä on pääsy järjestelmään ja sen kautta lähetettyihin asiakirjoihin;
- vain valtuutetut henkilöt voivat sähköisesti allekirjoittaa tai siirtää asiakirjan järjestelmän kautta;
- valtuutetut henkilöt on tunnistettava vakiintunein keinoin järjestelmän kautta;

d) sähköisen tapahtuman aika ja päivämäärä on ilmoitettava tarkasti;

e) asiakirjojen eheyden on säilyttävä;

f) asiakirjojen saatavuuden on säilyttävä;

g) tarvittaessa asiakirjojen luottamuksellisuuden on säilyttävä;

h) henkilötietojen suoja on varmistettava asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten mukaisesti.

Tällaisen järjestelmän kautta lähetettyihin tai vastaanotettuihin tietoihin liitetään oikeusolettama, jonka mukaan tiedot ovat eheät ja järjestelmässä ilmoitettu tietojen lähetys- tai vastaanottopäivä ja -aika pitävät paikkansa.

Järjestelmän kautta lähetetyn tai tiedoksiannetun asiakirjan katsotaan vastaavan paperiasiakirjaa, se on hyväksyttävä todisteeksi oikeudellisissa menettelyissä, se katsotaan alkuperäiseksi asiakirjaksi ja siihen liitetään oikeusolettama, jonka mukaan se on aito ja eheä edellyttäen, että se ei sisällä dynaamisia piirteitä, jotka voisivat automaattisesti muuttaa sitä.

Toisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetuilla sähköisillä allekirjoituksilla on samanlaiset oikeusvaikutukset kuin käsin kirjoituksilla allekirjoituksilla.

5. Asiantuntijaluettelo ja tehtäväkuvaus julkaistaan vuosittain. Korvaus on julkistettava, jos se on enemmän kuin 15 000 euroa tehtävää kohti.

6. Edellä olevaa 5 kohtaa ei sovelleta, jos julkaiseminen saattaisi uhata asianomaisten henkilöiden oikeuksia ja vapauksia sellaisina kuin ne ovat suojattuina Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, tai jos se saattaisi vahingoittaa asiantuntijoiden kaupallisia etuja.

KOLMAS OSA

LOPPU- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

288 artikla

Siirtymäsäännökset

Asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 35–43 artiklaa sovelletaan edelleen sitoumuksiin, jotka on tehty viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013. Tämän asetuksen 33–44 artiklaa sovelletaan sitoumuksiin, jotka tehdään 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen.

Asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 ensimmäisen osan VI osastoa voidaan soveltaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013 allekirjoitettuihin avustussopimuksiin ja tiedoksi annettuihin avustuspäätöksiin vuoden 2012 talousarvion mukaisten

kokonaissitoumusten puitteissa, jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä niin päättää, ottaen asianmukaisesti huomioon yhdenvertaisen kohtelun ja avoimuuden periaatteet.

289 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

*290 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2013.

Tämän asetuksen 216–226 artiklaa sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2014.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 29 päivänä lokakuuta 2012.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
José Manuel BARROSO

LIITE

Vastaavuustaulukko

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
1 artikla	1 artikla
4 a artikla	2 artikla
5 artikla	3 artikla
6 artikla	4 artikla
7 artikla	5 artikla
8 artikla	6 artikla
10 artikla	7 artikla
11 artikla	8 artikla
12 artikla	9 artikla
13 artikla	10 artikla
13 a artikla	11 artikla
15 artikla	12 artikla
17 artikla	13 artikla
17 a artikla	14 artikla
18 artikla	15 artikla
19 artikla	16 artikla
20 artikla	17 artikla
21 artikla	18 artikla
22 artikla	19 artikla
23 artikla	20 artikla
—	21 artikla
—	22 artikla
—	23 artikla
26 artikla	24 artikla
27 artikla	25 artikla
28 artikla	26 artikla
29 artikla	27 artikla
30 artikla	28 artikla
43 a artikla	29 artikla
32 a artikla	30 artikla
33 artikla	31 artikla

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetetus
34 artikla	32 artikla
—	33 artikla
36 artikla	34 artikla
37 artikla	35 artikla
40 artikla	36 artikla
35 a artikla	37 artikla
—	38 artikla
—	39 artikla
41 artikla	40 artikla
—	41 artikla
42 artikla	42 artikla
43 artikla	43 artikla
39 artikla	44 artikla
44 artikla	45 artikla
45 artikla	46 artikla
46 artikla	47 artikla
49 artikla	48 artikla
47 artikla	49 artikla
50 artikla	50 artikla
51 artikla	51 artikla
53 artikla	52 artikla
54 artikla	53 artikla
55 artikla	54 artikla
56 artikla	55 artikla
57 artikla	56 artikla
58 artikla	57 artikla
59 artikla	58 artikla
60 artikla	59 artikla
61 artikla	60 artikla
62 artikla	61 artikla
63 artikla	62 artikla
64 artikla	63 artikla
65 artikla	64 artikla

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
255 artikla	65 artikla
66 artikla	66 artikla
67 artikla	67 artikla
68 artikla	68 artikla
69 artikla	69 artikla
70 artikla	70 artikla
71 artikla	71 artikla
254 artikla	72 artikla
—	73 artikla
72 artikla	74 artikla
74 artikla	75 artikla
75 artikla	76 artikla
73 artikla	77 artikla
76 artikla	78 artikla
77 artikla	79 artikla
78 artikla	80 artikla
79 artikla	81 artikla
80 artikla	82 artikla
86 artikla	83 artikla
81 artikla	84 artikla
—	85 artikla
82 artikla	86 artikla
83 artikla	87 artikla
84 artikla	88 artikla
85 artikla	89 artikla
85 a artikla	90 artikla
87 artikla	91 artikla
88 artikla	92 artikla
85 b artikla	93 artikla
90 artikla	94 artikla
91 artikla	95 artikla
92 artikla	96 artikla
94 artikla	97 artikla

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetetus
96 artikla	98 artikla
95 artikla	99 artikla
97 artikla	100 artikla
—	101 artikla
98 artikla	102 artikla
99 artikla	103 artikla
100 artikla	104 artikla
101 artikla	105 artikla
—	106 artikla
102 artikla	107 artikla
103 artikla	108 artikla
105 artikla	109 artikla
104 artikla	110 artikla
106 artikla	111 artikla
107 artikla	112 artikla
108 artikla	113 artikla
109 artikla	114 artikla
110 artikla	115 artikla
111 artikla	116 artikla
112 artikla	117 artikla
113 artikla	118 artikla
114 artikla	119 artikla
115 artikla	120 artikla
116 artikla	121 artikla
117 artikla	122 artikla
118 artikla	123 artikla
119 artikla	124 artikla
120 artikla	125 artikla
121 artikla	126 artikla
122 artikla	127 artikla
123 artikla	128 artikla
124 artikla	129 artikla
125 artikla	130 artikla

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetetus
125 a artikla	131 artikla
125 b artikla	132 artikla
125 c artikla	133 artikla
126 artikla	134 artikla
127 artikla	135 artikla
128 artikla	136 artikla
129 artikla	137 artikla
130 artikla	138 artikla
131 artikla	139 artikla
132 artikla	140 artikla
133 artikla	141 artikla
133 a artikla	142 artikla
134 artikla	143 artikla
134 a artikla	144 artikla
134 b artikla	145 artikla
135 artikla	146 artikla
136 artikla	147 artikla
137 artikla	148 artikla
138 artikla	149 artikla
138 a artikla	150 artikla
139 artikla	151 artikla
140 artikla	152 artikla
141 artikla	153 artikla
142 artikla	154 artikla
143 artikla	155 artikla
144 artikla	156 artikla
145 artikla	157 artikla
146 artikla	158 artikla
147 artikla	159 artikla
148 artikla	160 artikla
149 artikla	161 artikla
149 a artikla	162 artikla
150 artikla	163 artikla

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
151 artikla	164 artikla
152 artikla	165 artikla
153 artikla	166 artikla
154 artikla	167 artikla
155 artikla	168 artikla
156 artikla	169 artikla
158 artikla	170 artikla
158 a artikla	171 artikla
159 artikla	172 artikla
160 a artikla	173 artikla
160 e artikla	174 artikla
160 f artikla	175 artikla
161 artikla	176 artikla
162 artikla	177 artikla
163 artikla	178 artikla
—	179 artikla
164 artikla	180 artikla
180 a artikla	181 artikla
181 artikla	182 artikla
165 a artikla	183 artikla
165 artikla	184 artikla
—	185 artikla
236 artiklan 1 kohta	186 artikla
172 a artikla	187 artikla
166 artikla	188 artikla
167 artikla	189 artikla
168 artikla	190 artikla
169 artikla	191 artikla
169 a artikla	192 artikla
170 artikla	193 artikla
171 artikla	194 artikla
172 c artikla	195 artikla
173 artikla	196 artikla

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
174 artikla	197 artikla
174 a artikla	198 artikla
—	199 artikla
175 artikla	200 artikla
175 a artikla	201 artikla
176 artikla	202 artikla
177 artikla	203 artikla
178 artikla	204 artikla
179 artikla	205 artikla
182 artikla	206 artikla
180 artikla	207 artikla
183 artikla	208 artikla
184 artikla	209 artikla
184 a artikla	210 artikla
—	211 artikla
—	212 artikla
—	213 artikla
—	214 artikla
—	215 artikla
—	216 artikla
—	217 artikla
—	218 artikla
—	219 artikla
—	220 artikla
—	221 artikla
—	222 artikla
—	223 artikla
—	224 artikla
—	225 artikla
—	226 artikla
185 artikla	227 artikla
186 artikla	228 artikla
215 artikla	229 artikla

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetus
199 artikla	230 artikla
201 artikla	231 artikla
203 artikla	232 artikla
205 artikla	233 artikla
—	234 artikla
207 artikla	235 artikla
208 artikla	236 artikla
209 artikla	237 artikla
210 artikla	238 artikla
211 artikla	239 artikla
213 artikla	240 artikla
214 artikla	241 artikla
216 artikla	242 artikla
217 artikla	243 artikla
218 artikla	244 artikla
219 artikla	245 artikla
220 artikla	246 artikla
221 artikla	247 artikla
222 artikla	248 artikla
223 artikla	249 artikla
224 artikla	250 artikla
225 artikla	251 artikla
226 artikla	252 artikla
227 artikla	253 artikla
256 artikla	254 artikla
229 artikla	255 artikla
230 artikla	256 artikla
231 artikla	257 artikla
—	258 artikla
—	259 artikla
235 artikla	260 artikla
236 artikla	261 artikla
237 artikla	262 artikla

Asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002	Tämä asetetus
239 artikla	263 artikla
240 artikla	264 artikla
241 artikla	265 artikla
242 artikla	266 artikla
243 artikla	267 artikla
244 artikla	268 artikla
245 artikla	269 artikla
246 artikla	270 artikla
247 artikla	271 artikla
248 artikla	272 artikla
249 artikla	273 artikla
250 artikla	274 artikla
251 artikla	275 artikla
252 artikla	276 artikla
253 artikla	277 artikla
257 artikla	278 artikla
258 artikla	279 artikla
258 a artikla	280 artikla
259 artikla	281 artikla
260 artikla	282 artikla
262 artikla	283 artikla
264 artikla	284 artikla
265 artikla	285 artikla
263 artikla	286 artikla
265 a artikla	287 artikla
—	288 artikla
272 artikla	289 artikla
273 artikla	290 artikla

TILAUSHINNAT 2012 (ilman ALV:a, sisältää normaalit lähetyskulut)

Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	1 200 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, paperipainos, vuosittainen DVD	22 EU:n virallista kieltä	1 310 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L-sarja, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	840 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, kuukausittainen (kumulatiivinen) DVD	22 EU:n virallista kieltä	100 euroa/vuosi
Virallisen lehden täydennysosa (S-sarja), tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat, DVD, ilmestyy kerran viikossa	Monikielinen: 23 EU:n virallista kieltä	200 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, C-sarja – kilpailut	Kilpailua koskevilla kielillä	50 euroa/vuosi

Euroopan unionin virallisilla kielillä ilmestyvästä *Euroopan unionin virallisesta lehdestä* on tilattavissa 22 eri kieliversiota. Tilaus käsittää L-sarjan (Lainsäädäntö) ja C-sarjan (Tiedonantoja ja ilmoituksia).

Jokainen kieliversio tilataan erikseen.

Virallisessa lehdessä L 156 18. kesäkuuta 2005 julkaistun neuvoston asetuksen (EY) N:o 920/2005 mukaan velvollisuus laatia kaikki säädökset iirin kielellä ja julkaista ne tällä kielellä ei väliaikaisesti sido Euroopan unionin toimielimiä, joten iirin kielellä julkaistavat viralliset lehdet ovat myynnissä erikseen.

Virallisen lehden täydennysosan (S-sarja – tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat) tilaukseen sisältyvät kaikki 23 virallista kieliversiota yhdellä monikielisellä DVD-levyllä.

Euroopan unionin virallisen lehden tilaajat voivat pyynnöstä saada virallisen lehden liitteitä. Tilaajille ilmoitetaan liitteiden ilmestymisestä *Euroopan unionin viralliseen lehteen* sisältyvässä kohdassa ”Huomautus lukijalle”.

Myynti ja tilaukset

Maksulliset julkaisut, kuten *Euroopan unionin virallinen lehti*, ovat tilattavissa jälleenmyyjiltämme. Luettelo jälleenmyyjistä löytyy seuraavasta internetosoitteesta:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_fi.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) on suora ja maksuton portti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Sivustolla voi tarkastella *Euroopan unionin virallista lehteä* ja siellä ovat nähtävillä myös sopimukset, lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lisätietoja Euroopan unionista löytyy osoitteesta: <http://europa.eu>

